

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU (s. 61-121)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAHAR KAYMAZ

DANIŞMAN
PROF. DR. NECMETTİN AYGÜN

AKSARAY-2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 24 (yirmi dört) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Bahar

Soyadı : KAYMAZ

Bölümü : Tarih

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı: 1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU (s. 61-121)

İngilizce Adı: THE TRANSCRIPTION OF KARAMAN AHKÂM REGISTER
NUMBERED 1 (pp. 61-121)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uydugumu, yararlandigim tum kaynaklari kaynak gosterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttigimi ve bu bölümler dışındaki tum ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Bahar KAYMAZ

İmza: .....

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Bahar KAYMAZ tarafından hazırlanan “1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Çevrimyazısı (s. 61-121) ” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Tarih Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Danışman: (Prof. Dr. Necmettin AYGÜN)

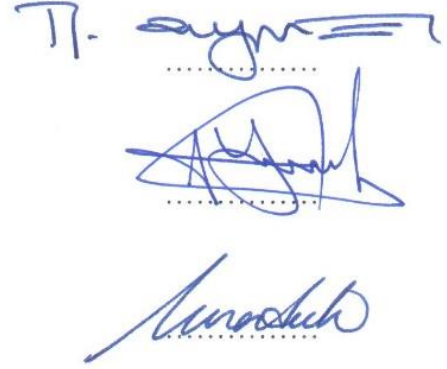
(Tarih/ Aksaray Üniversitesi)

Üye: (Prof. Dr. Doğan YÖRÜK)

(Tarih/ Selçuk Üniversitesi)

Üye: (Dr. Öğr. Üyesi Turan AÇIK)

(Tarih/ Aksaray Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 27/06/2018

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 27/06/2019 tarih ve 2019/26-3 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Bahar KAYMAZ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Sevilay USLU DİVANOĞLU

TEŐEKKÜR

Çalışmalarım sırasında yardımını ve desteğini üzerimden eksik etmeyen, kıymetli önerileriyle bana yol gösteren, yanlışlarımı her defasında düzeltme sabrı gösteren değerli hocam ve danışmanım Prof. Dr. Necmettin AYGÜN başta olmak üzere Aksaray Üniversitesi Tarih Bölümü'ndeki hocalarıma ve aileme teőekkür etmeyi bir borç bilirim.

Aksaray 2019

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU
(s. 61-121)

(Yüksek Lisans Tezi)
Aksaray-2019

Bahar KAYMAZ

ÖZET

Tarih, bir bakıma “geçmişin bilgisi”dir. Geçmişin bilgisinin fayda sağlar niteliğe kavuşması için zamana göre yeniden değerlendirmeye tâbi tutularak üretilmesi gerekmektedir. Tarihsel bilgi, “bilimsel ölçütlerden geçirilmesi hâlinde” anlam kazanır ve böylelikle âna ve geleceğe fayda sağlar. Aksi takdirde tarihsel bilginin bugünü anlamaya ve yarına katkı sağlamaya fazla bir etkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla geçmişe ait olay ve olguların analiz edilmesi günlük yaşamın kolaylaşması bağlamında önem taşımaktadır. Bu nedenle konumuz olan ahkâm kayıtları Anadolu’nun sadece sosyal ve iktisadi geçmişine dair değil, aynı zamanda günümüzdeki yaşam şartlarının özelliklerine dair bilgi sunmasıyla da irdelenmesi gereken kayıtlardır. Osmanlı Devleti, tarih boyunca hüküm sürmüş devletler arasında haksızlığı giderme ve adaleti tesis etme konusunda nam salmış büyük devletlerden biridir. Devlet, kurmuş olduğu sistem ile ahaliye sınırsız şikâyet hakkı tanımış, ahali de tebaası olduğu devlete karşı her ortamda ve her durumda hakkını aramada serbestçe hareket etmiştir. Nitekim kişi, en alt kademede yer alan kadı mahkemesinden en yukarıda yer alan Divan-ı Hümâyûn’a veya onun da üstü olan Padişah’a başvurarak hakkını arayabilmiştir. Bu şekilde Divân-ı Hümâyûn’a intikal eden şikâyetler ve bu şikâyetler ile ilgili çözüm minvalindeki hükümler için hususi defterler oluşturulmuştur. Divân-ı Hümâyûn’a iletilen şikâyetlerin görüşülmesinden sonra verilen hükümlerin birer suretinin eyaletler ile ilgili defterlere kaydedilmesiyle Eyalet Ahkâm Defterleri ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda araştırmamız olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’ndeki kayıtlar üzerinden Osmanlı’da ahalinin devlete ve devletin de ahaliye olan tutumunu hukuksal boyut önceliğinde ortaya koyabilmekte, zamanla devlet sisteminde ortaya çıkan bazı bozuklukların da izini sürebilmekteyiz. Yine bu defterler vasıtasıyla Osmanlı kırsalının sosyal ve iktisadî şartlarını açığa çıkarabilmekte, vatandaşın ağırlıklı olarak hangi konularda sıkıntıya düşmüş olduğunun tespitini yapabilmekteyiz. Neticede bu çalışma Osmanlı devlet-millet örgütlenmesinin kodlarını göstermesiyle önem taşımakta olup, Karaman Eyaleti’nin tarih boyunca geçirmiş olduğu sosyal ve iktisadi sürece dair önemli veriler içermesi ve daha farklı çalışmalara kaynak teşkil edecek olmasıyla da mühim yer tutmaktadır.

Bilim Kodu:

Anahtar Kelimeler: Ahkâm Kayıtları, Osmanlı, Karaman Coğrafyası, Adalet, Divan-ı Hümâyûn

Sayfa Adedi: 270

Danışman: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

**AKSARAY UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES**

**THE TRANSCRIPTION OF KARAMAN AHKÂM REGISTER
NUMBERED 1 (pp. 61-121)**

**(M.S Thesis)
Aksaray–2019**

Bahar KAYMAZ

ABSTRACT

History, in a sense, is "the knowledge of the past." The knowledge of the past needs to be re-evaluated according to time in order to be beneficial. Historical knowledge gains meaning "if it undergoes scientific criteria" and thus benefits the moment and the future. Otherwise, historical knowledge has little effect on understanding today and contributing to tomorrow. Therefore, analyzing past events and phenomena are important in terms of facilitating daily life. For this reason, the Ahkâm Registers are not only related to the social and economic past of Anatolia, but also shedding light on the characteristics of today's living conditions and that's why they should be examined. The Ottoman Empire is one of the great states throughout history that renowned for eliminating injustice and establishing justice. With the system it established, the empire granted the people the right to unlimited complaints and the people acted freely in every environment and in any situation against the state to which it is a subject. Thusly, the citizens were able to demand justice by applying to the Supreme Court (Divan-ı Hümâyûn), which was the peak institution, or to the Sultan, who was even more superior. In this way, special register books were created for the complaints and solutions in Supreme Court. After consulting the complaints in the Divan-ı Hümâyûn, a copy of the final decisions were recorded in the register books which belonged different regions and thus the register books emerged. We are able to determine the approach of the citizens in the Ottoman Empire to the state and the state to the citizen through the records of Karaman Ahkâm Registers, which is the topic of our thesis, with the priority of legal ground, and we can trace the disturbances in the state system over time. Likewise, through these books, we can reveal the social and economic conditions of the Ottoman countryside, and in which subjects the citizen has suffered mainly. As a result, this study is important as it shows the codes of the Ottoman state-nation organization, and it contains important data about the process of Karaman Province throughout history and this thesis will be the source of different studies.

Code of science:

Keywords: Ahkâm Register, Ottoman, Karaman Province, Justice, Supreme Court

Number: 270

Thesis supervisor: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	V
ABSTRACT	VI
İÇİNDEKİLER	VII
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	VIII
GİRİŞ	I
I. BÖLÜM	
KARAMAN COĞRAFYASI'NIN YÖNETSEL YAPISI İLE AHKÂM DEFTERLERİNİN HUSUSİYETLERİ	5
1. 1. Tarihî Süreçte Karaman Coğrafyası ve Yönetsel Yapısı	5
1. 2. Osmanlı Devleti'nin Siyasî ve İktisadî Şartları (1600-1750)	9
1. 3. Osmanlı Bürokratik Geleneğinde Ahkâm Defterleri	18
II. BÖLÜM	
1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU (s. 61-121)	23
2. 1. Defterin Ayırt Edici Özellikleri	23
2. 2. Defterdeki Kayıtların İçeriklerine Göre Bölümlenmesi ve Yorumlanması (s. 61-121)	23
2. 3. Defterin Transkripsiyonu (s. 61-121)	34
SONUÇ	259
KAYNAKÇA	263
ÖZGEÇMİŞ	270

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

age. : Adı geçen eser

agm. : Adı geçen makale

agt. : Adı geçen tez

Bkz./bkz. : Bakınız

Çev. : Çeviren

DİA: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

Ed. : Editör

OTAM: Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (Ankara Üniversitesi)

H. : Hicrî

M. : Miladî

Nr. : Numara

s. : Sayfa

TTK: Türk Tarih Kurumu

İSAM: İslâm Araştırmaları Merkezi

TAD: Tarih Araştırmaları Dergisi (İstanbul Üniversitesi)

vb. : Ve benzeri

vs. : Ve saire

Vrk: Varak

GİRİŞ

Osmanlı Devleti, din, dil ve kültür açısından çeşitlilik göstermekteydi. Bu çeşitliliğe rağmen devletin altı yüz yılı aşan bir süre ayakta kalması söz konusudur. Bu derecede uzun seneler ayakta kalmasının arkasında şüphesiz adalet ve liyakatı esas alan yönetim anlayışının yeri büyüktür.¹

Devlet, ırkı ve mezhebi ne olursa olsun fayda sağlayacağı kişileri devlet sistemine eklemekte çağdaşlarına göre oldukça başarılıydı. Stoye, “Türkler dinî konularda da çok zekice davranıyorlardı. Kimseyi din değiştirmeye zorlamadılar. Hedefleri Müslümanları çoğaltmak değil, kendilerine bağlı vatandaşlar kazandırmaktı. Balkanlar’daki uygulamanın aksine Macaristan’daki Hıristiyan çocuklar İstanbul’da askerî eğitim görmek üzere hiçbir zaman devşirilmedi”² demektedir. Aynı doğrultuda İnalçık, “Bugün Türkiye’nin, seküler siyasi sistemler ile yönetilen tek İslâm ülkesi olması ve diğer İslâm ülkelerinden farklı bir yol izlemesi olgusunun, büyük oranda Osmanlı geçmişinin deneyimine dayandığını söylersek abartmış olmayız” diyerek benzer bir gerçeği dile getirmektedir.³

Dolayısıyla Osmanlı devlet-toplum örgütlenmesinin esneklik ile faydacılık üzerine kurulu olduğu söylenebilir. Devlet, bilhassa kuruluş ve genişleme dönemlerinde sadece askerî güç ile itaat ettirme yanında daha başka metotlara da başvurmuştur. Evlilik ittifakları ve değişik tâbîlik türleri sıklıkla kullanılmaktaydı. Erken yüzyıllarda Osmanlılar toprak tasarrufu, vergi toplama ve idare konusunda çağdaşlarına göre modern sayılabilecek bir devlet idaresi sergilemişlerdi.⁴

Osmanlı devlet örgütlenmesinin hususiyetlerini İstanbul’da diplomat göreviyle bulunan (1554-1562) Busbecq’in gözlemlerinde bulmak mümkündür. Ona göre; “Türkiye’de

---

¹ Mehmet Öz, *Kanun-i Kadîmin Peşinde Osmanlı’da “Çözülme” ve Gelenekçi Yorumcuları*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010, s. 57.

² John Stoye, *Viyana Kuşatması*, Çev: D. Türkömer, Doğan Kitap, İstanbul 2004, s. 39.

³ Halil İnalçık, *Osmanlı Tarihinde İslâmiyet ve Devlet*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016, s. 10.

⁴ Ayrıntısı için bkz. Gábor Ágoston, *Osmanlı’da Ateşli Silahlar ve Askeri Devrim Tartışmaları* (Çev: K. Şakul), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017, s. 27.

(Osmanlı Devleti'nde) hiç kimse diğerlerinden soyu sebebiyle ayrı tutulamaz. Herkese görevine göre, makamına göre saygı gösterilir. Böyle olduğu için merasimde kıdem kavgası çıkmaz. Herkesi memuriyetine bizzat sultanın kendisi atar, vazifelerini belirler. Bunları yaparken (atadıklarının) ne zenginliğine ne de sınıf farkına dikkat eder. Adayın sahip olduğu nüfuzu ve şöhreti göz önünde bulundurmaz. Sadece her birinin meziyetini düşünür. Kısacası burada herkes aldığı görevde yapabileceklerine, marifetlerine bakılarak bir makama getirilir; soyuna ve malına, mülküne göre değil (...) Bizim yöntemimiz çok daha farklı. Meziyetlere hiç önem vermeyiz. Her şey soya bağlıdır. Yüksek mevkilere çıkabilmenin tek yolu budur.”⁵

Devlet sisteminde liyakat ve faydayı gözeten Osmanlılar, Ali Kuşçu'yu İstanbul'a getirterek, Türkistan ve İran coğrafyasındaki bilimsel faaliyetlerin Anadolu'ya aktarılmasını; Barbaros Hayreddin'i kaptan-ı deryalığa getirerek Akdeniz gemicilik kültürünün Osmanlı'ya aktarılmasını ve yine gençliğinde Bosna'da bazen kilisede papaz yardımcılığı ve bazen de manastırda ilahi okumakla görevli bir genç olan Sokullu Mehmet Paşa'yı, devşirme sistemi kapsamında devşirip, Enderuna yerleştirip Türk-İslâm geleneklerine göre yetiştirerek Osmanlı'nın en önemli sadrazamlarından biri haline getirmesi söz konusudur. Benzer örnekleri artırmak mümkündür. Osmanlı devlet-millet sisteminin hususiyetlerini liyakat, adalet, dinî özgürlük ve hoş görü ilkelerine sıkıca bağlı olmanın yanı sıra, aynı sistemin çağdaş gelişmeleri yeri ve zamanı geldiğinde bünyesine katmada gösterdiği esneklikte aramak mümkündür. Osmanlı devlet yapısında bilhassa bürokrasinin işleyişindeki mükemmellik hakkında 1746-62 yıllarında İstanbul'da İngiliz elçisi olarak görev yapmış olan Sir James Porter'in gözlemi şöyledir: “Bürokrasideki dikkat ve itina bakımından hiçbir Hıristiyan devlet Babıâli ile yarışamaz. Muameleleri çok büyük bir titizlikle yapar. Herhangi bir emri veya kararı, eğer tarihi biliniyorsa, ne kadar eski olursa olsun, hemen bulup çıkarabilirler.” Aynı yüzyılın sonlarında, 1780'li yıllarda İstanbul'da beş yıl kalarak incelemeler yapmış olan ünlü İtalyan orientalist Toderini de Babıâli bürokrasisi hakkında şunları yazıyordu: “...sayılar ilmine pek düşkünlüdürler. Öyle iyi eğitilmişlerdir ki en iyi Avrupalı aritmetikçileri bile hayrete düşürürler. Yıllık geliri 2.5 milyar akçe olan devlet bütçesini, bir akçelik hataya düşmeden, ustalıkla kayıtlara geçirirler. Çok kısa ve sade bir metotla çok hızlı hesap yaparlar. Bizim 4 tabaka kâğıtla 2

---

⁵ Ogiler Ghislain De Busbecq, *Türk Mektupları*, Çev: H. Özkan, Ark Yayınları, İstanbul 2002, s. 60-61.

saatte yaptığımız hesapları, onlar bir tabaka kâğıt üzerinde birkaç dakikada yapıverirler.”⁶ Bürokrasideki bu pratik yapı ordu⁷ ve donanma⁸ için de söz konusudur.

Bu çalışma Osmanlı bürokrasisinin işlerliğine veya Osmanlı hukukunun varlığına dair önemli göstergeleri ihtiva eden arşiv kaynaklarından olan ahkâm kayıtlarına dayanmaktadır. Çalışma konumuz olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s. 61-121) sayesinde Osmanlı Devleti’nde devlet-millet örgütlenmesine dair işleyişi görebilmek, vatandaşın devlete ve devletin de vatandaşa olan yaklaşımını hukukî zemin bağlamında tespit edebilmek mümkündür. Yine bu kayıtlar sayesinde Osmanlı kırsalının zaman içinde geçirmiş olduğu siyasî, iktisadî, ictimai ve kültürel şartları ortaya koyabilmek imkânı bulunmaktadır. Neticede bu çalışma Osmanlı devlet-millet örgütlenmesinin pratiğinin yanında devlet-millet sisteminin organizasyon tecrübesini ortaya koymakta; tabir yerinde ise dönemin fotoğrafını çekmektedir.

Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm, “Karaman Coğrafyası’nın Yönetsel Yapısı ile Ahkâm Defterlerinin Hususiyetleri” başlığını taşımakta olup, bu bölüm üç konu etrafında inşa edilmiştir. İlk konuda Karaman coğrafyasının tarihi geçmişi kısaca ifade edildikten sonra Karaman coğrafyasının Osmanlı Devleti hâkimiyetine alınışı, Karaman Eyaleti’nin tesis edilmesi, eyaleti oluşturan sancak ve kazalar genel hatlarıyla gösterilmiştir. Bu bölümdeki diğer bir konu, XVII. yüzyıldan XVIII. yüzyılın ortalarına kadar Osmanlı Devleti’nin siyasî, iktisadî ve sosyal şartlarını ele almakta olup, böylelikle bu kısım 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nde yer alan hükümlerin hangi şartlar altında vücut bulduğunu anlamaya yardımcı olmaktadır. Bu bölümün son başlığı “Osmanlı Bürokratik Geleneğinde Ahkâm Defterleri” adını taşımakta olup, bu kısımda Osmanlı bürokratik geleneğinde Ahkâm Defterleri’nin tutmuş olduğu yer ve önemi hakkında bilgi verilmiştir.

---

⁶ Mehmet Genç, *Osmanlı imparatorluğunda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2000, s. 28-29.

⁷ Eldeki kaynaklar devletin top dökümhanesinde farklı kavimlerden uzmanların varlığını göstermektedir. Savoy’lu seyyah Jerome Maurand ki, Kostantiniyye’yi 1544’te ziyaret etmişti, mirî tophanede sultan tarafından top dökmeleri için kırk veya elli tane Alman’ın bulundurulduğunu haber vermekteydi. Kostantiniyepolis’teki Fransız büyükelçisi d’Aramon, 1547-1548’de bir sürü Fransız, Venedikli, Ceneviz, İspanyol ve Sicilyalı uzmanın Tophane’de çalışmakta olduğunu ilave etmişti. Elçi, 1548 tarihli Van kuşatmasında bizzat Osmanlılara yardımcı olmuş, Osmanlı topçularına kale duvarlarına nasıl nişan alınması gerektiğine dair tavsiyede bulunmuştu. 1517 tarihli Ridaniye Muharebesi hakkındaki kaynaklar sadece Osmanlılara barut hazırlayan Yahudi uzmanlardan değil, fakat Osmanlı topçuluğunun Memlüklerinkine baskın çıkmasına tecrübeleriyle katkıda bulunan yüksek becerikli İtalyan topçularının varlığından bahsetmektedirler. Ayrıntısı için bkz. Ağoston, *age*, s. 128.

⁸ Avrupa’da ilk defa 18. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan gemilerin su ile temas eden alt kısımlarının bakır levhalar ile kaplanması teknolojisinin çok kısa bir süre sonra, 1792 ve sonrasında Osmanlı kalyonlarına da uygulanması söz konusudur, bkz. Tuncay Zorlu, *Osmanlı ve Modernleşme*, Timaş Yayınları, İstanbul 2014, s. 71-195.

İkinci bölüm, “1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu (s. 61-121)” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri ilkin fiziki açıdan sonrasında da muhtevası açısından kısaca tanıtılmıştır. Bu aşamadan sonra ahkâm defterinin fihristine ve akabinde de ilgili defterin Osmanlı Türkçesi’nden günümüz Türkçesine aktarılmasından müteşekkil çevrimyazının tam metnine yer verilmiştir.

I. BÖLÜM

KARAMAN COĞRAFYASI'NIN YÖNETSEL YAPISI İLE AHKÂM DEFTERLERİNİN HUSUSİYETLERİ

Karaman Eyaleti'ni oluşturan coğrafyada tarih boyunca insan yaşamına sahne olan birçok siyasi ve kültürel yapı ortaya çıkmıştır. Bu coğrafyanın göç ve ticaret yollarının üzerinde bulunması, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlaması, topraklarının verimli olması, ikliminin insan yaşayışına uygun olması gibi çok çeşitli sosyal ve iktisadî imkânları barındırması sayesinde eyalet sahası tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış ve medeniyetlerin beşiği olmuştur.

1. 1. Tarihî Süreçte Karaman Coğrafyası ve Yönetsel Yapısı

Tarih öncesi dönemlerde Anadolu'da Karain Mağarası (Antalya yakınlarında), Hacılar Köyü Kalıntıları (Burdur yakınlarında), Çatalhöyük (Konya yakınlarında), Alishar (Yozgat yakınlarında), Alacahöyük (Çorum yakınlarında), Acemhöyük (Aksaray yakınlarında), Truva (Çanakkale yakınlarında) gibi yerleşimlerin bulunması Anadolu'daki insan yaşamının kadimliğini göstermesi açısından önemli olduğu gibi bahsi geçen bu yerleşim yerlerinin önemli bir kısmının araştırmamıza konu olan Karaman Eyaleti'nin kurulu olduğu coğrafyada bulunması da bir o kadar önemlidir.

Anadolu'da, Hatti uygarlığının yıkılmasından sonra Hititler devri başlamış, Hititlerin ardından Anadolu'ya MÖ 800'lerde Frigyalılar hâkim olmuştur. Friglerin ardından ise Anadolu, MÖ 5. yüzyılda en geniş alanına ulaşan Pers İmparatorluğu'nun idarî sahası içinde kalmış ve Perslerin hâkimiyeti yerini yaklaşık iki yüzyıl sonra Makedonya Krallığı'na bırakmıştır. Romalıların yaklaşık olarak MÖ 180 yılında Batı Anadolu'ya girmeleriyle Anadolu'da Roma hâkimiyeti başlamıştır. Roma imparatorluğu MS 395'te ikiye ayrılınca, imparatorluğun doğudaki kısmına Bizans İmparatorluğu hâkim olmuştur. 1077 yılında İznik'in Selçuklular tarafından ele geçirilmesiyle hemen hemen bütün

Anadolu ve çalışma alanımız olan Karaman ve çevresi de Türk hâkimiyetine girmiştir. 1474 yılında ise Karaman ve çevresinde Osmanlı hâkimiyeti başlamıştır.

Karaman Eyaleti'nin bulunduğu coğrafya aynı zamanda önemli bir uygarlık merkezidir. Bu bağlamda ilk beyin ameliyatının Orta Anadolu'nun en eski köy yerleşmesi olan ve günümüzden 10 bin yıl öncesine tarihlenen Aşıklı Höyük'te yapılmış olması söz konusudur. Hititlerin Anadolu'da ilk aile hukukunu oluşturmaları, tarihte bilinen ilk meclisi kurmaları ve siyasi birliği sağlayan ilk topluluk olmaları gibi özellikleri Anadolu'nun sosyal ve siyasî gelişmişliğini çok eski tarihlere dayandırması açısından önemlidir. Aynı şekilde Asur coğrafyasından (Ortadoğu'dan) gelen tüccarlar Kayseri Kültepe'de sıkı ticarî ve iktisadî ilişkilerde bulunmuşlardır. Bu arada Karaman ve çevresi de Asur ticaretinin merkezi olan Kaniş ile Konya arasındaki yolun geçtiği bir saha olmuş ve Asurlar, Anadolu'ya bu ilişkiler sayesinde yazıyı getirmiş olmaları Anadolu'nun ticarî ve kültürel açıdan son derece gelişmesine katkı sağlamıştır. Anadolu'daki ticarî faaliyetlerin varlığını gösteren en güzel örneklerden bir diğeri de Kayseri'de bulunan Selçuklu Veziri Celaledin Karatay tarafından yaptırılmış olan Karatay Kervansarayıdır. Kervansaray'ın önemi İç Anadolu'yu Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya bağlaması ve yakınında bulunan milletler arası ticaret fuarı olan Yabancı Bazarı'nın olması nedeniyle işlek bir ticaret yolu üzerinde bulunmasından kaynaklanmaktadır. Kervansaraya bir diğer örnek ise 1229 yılında Selçuklu Sultanı I. Alâeddin Keykubat tarafından yapılmış olan Konya Aksaray yolu üzerinde bulunan Sultan Hanı'dır. Sultan Hanı hem ticarî hem de askerî önemi olan bir Selçuklu yapısıdır.

Karaman Eyaleti'nin coğrafyası eğitim faaliyetleri açısından da önemlidir. Kayseri'deki II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in kız kardeşi Gevher Nesibe Sultan adına 1206 yılında yaptırmış olduğu Gevher Nesibe Sultan Darüşşifası dünyanın ilk tıp fakültesi olma özelliğine sahiptir. Konya'nın kültürel hayatına önemli etkisi olan Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin varlığı, derviş ve fakihlerinin buluşma noktası olan Karatay Medresesi ve Aksaray'da bulunan XIV-XVI. yüzyıllarında Anadolu'ya yayılmış olan birçok tasavvuf ehlinin, Mevlevî, Halvetî, Burakî ve Alevî tarikatına mensup olan birçok kişinin mezarının bulunduğu Somuncu Baba Türbesi bölgedeki kültür faaliyetlerinin canlılığını göstermesi bakımından önemlidir. Konya'daki Alâeddin Camisi (1220), İplikçi Camisi (1201'den önce), Sadreddin Konevi Camisi (1274), Kayseri'deki Hunad Hatun Camisi (1238), Hacı Kılıç Camisi (1249) ve Aksaray'daki Kızıl (Eğri) Minareli Cami Selçuklu'dan günümüze gelen ve Selçuklu mimarisini yansıtan eserlerden bazılarıdır. Bu örnekler ve daha

birçoklarının varlığından anlaşılacağı üzere Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı'dan günümüze ulaşan yol ağı, köprü, han, hamam, cami, kervansaray gibi yapıların varlığı Karaman Eyaleti'nin de içinde bulunduğu Anadolu coğrafyasının ne denli bir kültür ve medeniyet beşiği olduğunu ortaya koymaktadır.

Anadolu Selçuklu Sultanı IV. Kılıçarslan'ın 1261'de tahta geçince beylik verdiği Karaman Beyliği'nin başına 1361'de Alâeddin Bey geçmiştir.⁹ Alâeddin Bey döneminde Karamanlı Beyliği'nin sınırları her yönde genişlemiştir. Memlük Sultanlığı'nın Ermeni Krallığı'na son vererek bütün Çukurova'yı kendi topraklarına katmasından ve Orta Anadolu'daki Eretna Devleti'nde karışıklıkların çıkmasından faydalanmak isteyen Alâeddin Bey başta Konya olmak üzere Niğde Karahisarı (Yeşilhisar), Aksaray, Akşehir, Ilgın, İshaklı ve Kayseri'yi Karamanlı topraklarına katmış; fakat Kayseri kısa süre sonra geri alınmıştır.¹⁰

Karaman Beyliği'nin varlığına son vermeye kararlı olan Fatih Sultan Mehmed bu maksatla Karaman Beyliği üzerine birçok sefer yapmıştır. Osmanlı kuvvetleri 1468 Nisan'ında önce Gevele'yi, ardından Konya'yı almıştır. Akkoyunlu tehdidinin ortadan kaldırılmasından sonra Karamanoğulları'nın elinde kalan dağlık bölgeler, Niğde ve Develi yöresiyle İç-İl sahillerine yönelik Osmanlı seferi 1474'te başarıyla sonuçlanmış ve Karaman Beyliği kontrol altına alınmıştır.¹¹ Yavuz Selim, 1517'de Çaldıran'da Memlük hâkimiyetine son verdikten sonra, Karaman toprakları üzerinde Osmanlı hâkimiyeti kesin olarak sağlanabilmiş ve Karaman vilayeti idari olarak son şeklini almıştır.¹²

Osmanlı Devleti'nin temel idarî birimini sancaklar oluşturmaktadır. Sancakların bir araya gelmesiyle “eyalet” adı verilen daha büyük idarî birimler meydana gelmektedir. Eyaletlerde padişahın mutlak otoritesini temsil eden Beylerbeyi¹³ adına ilk defa I. Murad zamanında Rumeli'de fetihler yapması için görevlendirilen Lala Şahin Paşa ile rast gelmektedir. Böylece Rumeli Beylerbeyliği idarî birim olarak ortaya çıkmıştır.¹⁴ Daha sonra 1393 yılında Yıldırım Bayezid'in Anadolu'dan ayrılarak Rumeli'ye geçmesi üzerine Kara Timurtaş Paşa'yı Ankara'ya bırakmasıyla ikinci beylerbeylik olarak Anadolu

⁹ Faruk Sümer, “Karamanoğulları”, *DİA*, C: 24 (2001), s. 455.

¹⁰ Sümer, agm, s. 457

¹¹ Ayrıntısı için bkz. Şerafettin Turan, “Fâtih Mehmet- Uzun Hasan Mücadelesi ve Venedik”, *Ankara Üniv. D. T. C. Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, C: III, Sayı 4-5'ten ayrışım, Ankara Üniversitesi Basımevi 1967, s. 108-109

¹² Mehmet Akif Erdoğan, *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı (1522-1584)*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, s. 51

¹³ İbrahim Solak, “Osmanlı Devletinde Taşra Teşkilatı”, *Osmanlı Teşkilat Tarihi*, Ed: T. Gündüz, Grafiker Yayınları, Ankara 2012, s. 78-79.

¹⁴ Mehmet İpşirli, “Beylerbeyliği”, *DİA*, C: 6 (1992), s. 69.

Beylerbeyliği ortaya çıkmıştır.¹⁵ 1402 yılında Ankara Savaşı'nın kaybedilmesi sonucunda merkezi devlet yapısı kısa süreliğine sekteye uğrasa da, 1413 yılında merkezi Sivas olan Rum Beylerbeyliği kurulmuştur.¹⁶ Osmanlı idarî teşkilatında Rumeli, Anadolu ve Rum vilayetlerinden sonra kurulan Karaman Beylerbeyliği'nin kuruluş tarihi ise 1468-1512 yılları arası olarak kabul edilmektedir.¹⁷

1475'te Karamanoğlu Beyliği arazisinin kesin olarak Osmanlı idaresine girmesiyle Karaman coğrafyasında Osmanlı hâkimiyeti dönemi başlamıştır. 1468-1512 yılları arasında Konya-Lârende, Niğde, Aksaray, Beyşehir, Akşehir, Kayseri ve İçil "sancak" statüsüyle Karaman Eyaleti'ne bağlıydı. Nitekim Ayn-ı Ali Efendi Risalesine göre, 1697'de Karaman Eyaleti; paşa sancağı Konya olmak üzere Niğde, Aksaray, Beyşehri, Kırşehir, Akşehir ve Kayseriye sancaklarından oluşmaktaydı¹⁸. XVI. yüzyıl boyunca Karaman Beylerbeyliği'nin değişmeyen sancakları Konya, Beyşehir, Akşehir, Aksaray, Niğde ve Kayseri olarak kalmıştır.¹⁹ XVII. ve XVIII. yüzyıllarda ise Karaman Eyaleti genelde Konya, Akşehir, Beyşehir, Niğde, Kayseri, Kırşehir ve Aksaray olmak üzere yedi sancaktan oluşmaktaydı.²⁰ Karaman Eyaleti'nin 1500'lerdeki idarî yapısı önemli değişiklikler göstermeden 1840'lara kadar devam etmiştir.²¹

Neticede, tarih boyunca Karaman Eyaleti genelde Konya, Beyşehir, Akşehir, Aksaray, Niğde, Kırşehir ve Kayseri sancaklarından oluşmuştur. Alâiye ve İçil ise dönem dönem eyalete dâhil olan sancaklardandır. Karaman Eyaleti'nin, Anadolu'nun doğu kısımlarından başlayarak batı kısımlarına kadar uzanan geniş bir sahaya yayılmış olması, güney tarafından İçil'den deniz ile komşu olmasının yanında Karaman Eyaleti'ni oluşturan sancak, kaza, nahiye ve köylerin yer aldığı coğrafyanın aynı zamanda tarihî ipek ve baharat yollarının üzerinde veya çevresinde konumlu olması, eyaletin bir yönü Akdeniz ve Ortadoğu diğer yönü ile Acem'den gelen ana kervan yollarıyla bağlantılı olmasını sağlamıştır. Bu durum ise eyalet sahasının tarih boyunca büyük bir öneme sahip olmasına

¹⁵ Halil İnalçık, "Eyalet", *DİA*, C: 11 (1995), s. 549.

¹⁶ Orhan Kılıç, "Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilâtı: Beylikler, Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)", *Türkler*, C: 9 (2002), s. 887.

¹⁷ Doğan Yörük, *XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı*, Tablet Kitabevi, Konya 2005, s. 29.

¹⁸ Konyalı, *Niğde Aksaray Tarihi*, Cilt I, s.40.

¹⁹ Yörük, *age*, s. 30-31.

²⁰ Bilge, *agm*, s. 4.

²¹ Yörük, *XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı*, s.31. "Bu şehir (Aksaray) Karaman Eyaletinde sancakbeyi merkezidir. Senede beyine yirmi kese hâsıl olur; beşyüz askere mâlik bir tuğlu mirlivadır. Alaybeyisi, çeribaşısı, yüzbaşısı vardır. Kanun üzere cebelileriyle bin askeri olur. Yüzelli akçelik şerif kazadır. Kadısına senede beş kese hâsıl olur. Müftüsü, nâkibi, kethüdayeri, yeniçeri serdarı, kale ağası, muhtesibi, şehir subaşısı ayân ve eşrâfi, salihleri vardır", bkz. Fahri Yıldırım, *Seyyahların Gözünden Aksaray ve Çevresi*, Aksaray 2012, s.53.

ve insan yerleşimine sahne olmasına giden yolu açmıştır. Eyaletin bu özellikli konumu hiç şüphesiz onun siyasî, iktisadî ve toplumsal yönünü zenginleştirmiş, eyalete ulusal ve uluslararası bir nitelik kazandırmış ve eyaletin sadece ticarî açıdan değil, uygarlık açısından da önemli bir konuma sahip olmasına sebep olmuştur.

1. 2. Osmanlı Devleti'nin Siyasî ve İktisadî Şartları (1600-1750)

Fatih ve Yavuz devirlerinde yapılan fetihler ile devlet hazinesi zenginleşmiş, padişahın otoritesi devletin her kesiminde etkili bir şekilde hissedilmiştir. Kanunî Sultan Süleyman (1520-1566) dönemi ise Osmanlıların idarî, askerî, sosyal ve hukukî alanlarda çıkarılan kanunlarla devletin teşkilat ve kurumlarının en gelişmiş bir seviyeye ulaştığı dönem olmuştur. Rodos Seferi Kanunî'nin Akdeniz'de Osmanlı hâkimiyetini kurmak için giriştiği ilk sefer, Malta Seferi ise son seferdir.²² Kanunî'nin Preveze Deniz Zaferi (1538) ve akabinde II. Selim'in Kıbrıs'ı alması (1571), Osmanlı'nın karada olduğu gibi denizlerde de önemli bir askerî güç olmasını sağlamıştır.²³

Fatih Sultan Mehmed devrinden Kanunî Sultan Süleyman'ın²⁴ vefatına kadar geçen sürede (1451-1566) gerçekleşen yoğun fetih hareketleri Osmanlıları 1,5 milyon km²'ye ulaşan devasa bir toprağa hükmeder hale getirmiştir. Ancak bu genişleme siyasî, idarî ve ekonomik bazı olumsuzlukları beraberinde getirmiştir. Ayrıca Avrupa'nın Coğrafi Keşifler ile başlattığı sömürü merkezli dünyaya açılma faaliyetleri ucuz hammadde ve işgücü kaynağına ulaşmasının önünü açarken, tarihî İpek ve Baharat yollarının ortasında yer alan Osmanlı'nın bu yollardan elde ettiği geliri zamanla kaybetmesine, fiyat²⁵ ve nüfus artışı gibi bazı olumsuzluklar ile de karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Bu münasebetle XV. yüzyılın ortaları ile XVI. yüzyılın ortaları arasındaki süreçte en belirgin dönemini yaşayan "klasik" Osmanlı devlet-millet yapısı değişmeye yüz tutmuştur. Padişahların yetişme tarzından taşra idaresine kadar önemli değişiklikler vuku bulmuştur. Osmanlı yönetim sisteminde padişahın işgal ettiği merkezî mevkiin öneminden hareketle, padişahların yetişme tarzında önemli bir fonksiyon üstlenen şehzadelerin sancağa çıkma

²² Tunç Akıncı, *1560 Cerbe Deniz Savaşı'nın Türk ve İspanyol Tarihi'ndeki Yeri*, Ankara Üniversitesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008, s. 43.

²³ Ayrıntısı için bkz. İdris Bostan, *Osmanlı Denizciliği*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006.

²⁴ Kanunî devrinin genel bir değerlendirmesi için bkz. Feridun Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Siyaset*, Timaş Yayınları, İstanbul 2009.

²⁵ Dönemin şartları için bkz. Halil İnalçık, "Osmanlı Para ve Ekonomi Tarihine Toplu Bir Bakış", *Halil İnalçık Makaleler I*, Doğu Batı, Ankara 2005, s. 164-196.

usulünün terk edilmesi ve buna bağı olarak haremın öne çıkması idarî alandaki en büyük eksiklik olarak görölmektedir.²⁶

Devlet aygıtının işleyişinde değışim ve dönüşüm yaşanmıştır. XVII. yüzyıl devlet adamlarının, ulemanın genelde bozulma olarak ifade ettikleri bu dönemde “kanun-ı kadime” dönüş için, çözüm için zamanın aydınları çeşitli teşebbüslerde bulunmuşlar, özellikle malî ve askerî konular üstüne çalışmışlardı. Ancak başvurdukları tedbirler özeldeler kalarak sorunların kökenine inmekten uzaktı. Üstelik Avrupa’nın içerisinde bulunduğu durum ve kalkınma hamleleri de göz ardı edilmişti. Merkezde vezirler vb. üst yöneticilerle kapıkullarının ve yine taşrada ümeranın etkinliğinin artması, bunların gelirlerini arttırmak için vergilendirme düzeninde iltizam usulünün²⁷ yaygınlaşması bu gelişmelerin önemli bir boyutunu teşkil etmekteydi. Değışimin iç ve dış dinamiklerinin beraberce etkilediğı bir alan olarak askerî sistem zikredebilir. Nitekim Avrupa artık daha kaliteli çelik ve barut üretebilir hâle gelmişti. Çelik zırhı dahi delebilen uzun menzilli yivli tüfek kullanan Cermen süvarisi karşısında genelde kılıç, ok, yay kullanan Osmanlı süvarisi savaşlarda başarı elde edemez hâle gelmişti. Bu gibi nedenlerle tüfekli yeniçeri sayısının arttırılmasına girişilmiştir.²⁸ Böylece bir yandan Yeniçeri Ocağı güçlenirken diğertaraftan da devşirme usulüne aykırı olarak ocağı Türk soyundan gelenler de alınmaya başlanmıştır. Yani devşirme kökenli olmayan; reaya kökenli olan paralı ve tüfekli askerî birliklerin sayıları arttırılmaya başlanmıştır. Bu gelişmelerin yanında idarî anlamdaki otorite boşluğu ve malî bunalımın yanı sıra 1593-1606 Osmanlı-Avusturya savaşları, 1603-1612, 1615-1618, 1623-1639 Osmanlı-İran savaşları ve 1645-1669 Girit Kuşatması gibi uzun süren savaşlar, XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti’ni hasımları Avrupalılar karşısında güçsüz hâle getirmişti. Bu sürece paralel olarak, özellikle nüfus artışının da tesiriyle çift-bozanlık hızla artmaya başlamış, köylerini terk eden gençlerin teşkil ettiği sekban-sarıca (ateşli silah donanımlı levendlerden oluşan paralı askeri birlikler) teşekkülleri sosyal ve idarî düzeni tehdit etmeye başlamıştı.²⁹

---

²⁶ Halil İnalçık, *Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar II*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2014, s. 3-4.

²⁷ İltizam Sistemi hakkında bkz. Mehmet Genç, “İltizam”, *DİA*, Cilt: 22 (2000), s. 154-158.

²⁸ İnalçık, *Devlet-i ‘Aliyye II*, s. 5.

²⁹ Osmanlı-Avusturya savaşları (1593-1606) yay, ok, mızrak, kılıç ve kalkan kullanan Osmanlı klasik askerî kuvvetlerinin; sipahî birliklerinin Avusturya’nın tüfekli askerlerine karşı etkisiz kaldığını göstermişti. Ayrıntısı için bkz. Halil İnalçık, *Devlet-i ‘Aliyye IV*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2018, s. 25, 27, 510.

Nüfus artışı³⁰ ve ekonomik kriz, Osmanlı devlet ve toplum düzeninde sosyal sıkıntıların zuhur etmesine yol açmıştır. Mustafa Akdağ, Celâlî isyanlarının bu sıkıntıların doruk noktalarından biri olduğunu ileri sürmektedir. Ona göre, XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren suhte adı verilen medrese talebelerinin yanı sıra levend denilen ve doğrudan doğruya köyünü terk eden delikanlılar özellikle Celâlîliğin başlangıcında önemli rol oynamışlardır. Tarlalarını ve mallarını satmak mecburiyetinde kalan ve geçim derdine düşen levendlerin iş bulmak için müracaat ettikleri yerlerin başında ümeraya kapı halkı olarak yazılmak gelmekteydi. Akdağ, köylerini terk edenlerin bu dönemde sayılarının oldukça fazla olduğunu, İstanbul, Bursa ve Edirne'nin bu türden kimselerle dolup taşıdığını, işsiz ve kalabalık olan bu kimselerin ise asayişsizliğe bulaşmalarının kaçınılmaz olduğunu ileri sürer ve bu grupları da Celâlî hareketini başlatan gruplar içerisine dâhil eder. Nitekim yine ona göre, Celâlî bölükleri, 'levend' denilen 'çift-bozan' unsur ile resmî hüviyet sahibi kimselerin birleşmesiyle teşekkül etmiştir.³¹

Kâtip Çelebi, Celâlîlerin ortaya çıkışı ile birlikte reayanın güçsüzleşerek bölgelerini terk ettiklerini, köylerden şehre kaçtıklarını ve İstanbul ve çevresinin bu gibi göç edenlerle dolu olduğunu belirtmektedir. Bu dönemde sadece Celâlîlerin değil, yönetici kesimin de halka zulüm ettiği bilinmektedir. Eserini 1631 yılında hazırlayan ve IV. Murad'a rapor olarak sunan Koçi Bey, meşhur risalesinde ulûfeli kul taifesinin fazla olduğunu, kul fazla olunca masrafın çok fazlalaştığını, masrafın fazla olmasının da vergilerin, dolayısıyla bu masrafın alınmasının halka zulüm yapılmasına yol açtığını ve sonuçta devletin düzeninin bozulduğunu ileri sürmüştür. Koçi Bey, bu dönemde reâyâyâ yapılan zulmün hiçbir tarihte, ülkede ve padişah döneminde olmadığını da belirtmektedir.³² Bu kargaşalık döneminde IV. Murad, uzun süredir devam etmekte olan yeniçerilerin nüfuzunu kırmayı 1632'de başardıktan sonra seferlere de katılarak (1635 Erivan ve 1638 Bağdat) fatih olma şansına erişmişti. Ancak IV. Murad'ın erken yaşta vefat etmesi, Köprülü Mehmed Paşa'nın sadrazamlığa getirilmesine kadar olan sürecin yeniden bir istikrarsızlık olarak ortaya çıkmasıyla neticelenmiştir.

Şehzadelerin sancağa çıkma usulünden vazgeçilmesi ve padişahların askerî seferlere bizzat katılmaktan uzak durması gibi esaslı gelişmeler devlet idaresinde saray veya harem öne

³⁰ Mehmet Öz, *Kanun-ı Kadîmin Peşinde Osmanlı'da "Çözülme" ve Gelenekçi Yorumları*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010, s.49-50. Artan nüfusun toprak üzerindeki baskısı, özellikle kırsal bölgelerdeki nüfus/toprak dengesini değiştirmiştir. Bkz. Emine Erdoğan Özünlü ve Osman Gümüşçü, "Osmanlı İmparatorluğu'nda İç Göç Aktörleri Olarak Çift-Bozanlar", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 49, Sayı: 1 (Mart 2016), s. 47-49.

³¹ Mustafa Akdağ, *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası Celâlî İsyânları*, Cem Yayınları, İstanbul 1995.

³² Erdoğan Özünlü ve Gümüşçü, agm, s. 49-50.

çıkmasına neden olmuştur. Kadınlar Saltanatı³³ olarak adlandırılan bu dönemin en önemli figürleri Kösem Sultan ile Hatice Turhan Sultan'dır.³⁴ Kösem'in ölümünden sonra Turhan Sultan, 9 yaşındaki oğlu padişah IV. Mehmed'in validesi sıfatıyla devlet işlerinde son söz sahibi durumuna gelmişti. O, 1651-1656 döneminde haremağalarıyla birlikte devlet işlerini yürütmeye çalışıyordu. Bu dönemde bütçe bunalımına çare bulması için tam yetkiyle iktidara getirilen Tarhuncu Ahmed Paşa idam olunmuş, devleti kalkındıracak güç ve iktidarda biri olduğu düşünülen Veziriâzam Murad Paşa ise sorumsuz idaresiyle istifasını verip kaçmış, halefi Süleyman ve Boynuyaralı Mehmed Paşalar ise devletin düştüğü iflasa Harem ve asker müdahaleleri karşısında bir çare bulamadan görevlerinden ayrılmışlardı.³⁵ Osmanlı devlet idaresi bu yıllarda saray çevreleri (valide sultanlar) ile yeniçeriler arasındaki ittifak tarafından yönetilmekteydi.³⁶ Venedik karşısında yaşanan deniz felaketi (1656) ve pâyitahtın tehlike altına düşmesi üzerine, vâlîde sultan son çare olarak Köprülü Mehmed Paşa'ya başvurmak zorunda kalmıştı.³⁷ Köprülü Mehmed Paşa'nın 1656 yılında vezir-i azâmlığa atanması, hem bu makamın siyasal iktidar alanı, hem de devletin siyasal gelişim tarihi bakımından bir dönüm noktası olmuştur. Zira Mehmed Paşa'nın bu görevi, örneğine daha önce rastlanmayan şekilde bazı şartlar ileri sürerek kabul etmesi, vezir-i azâmlık makamının ve Babiâli'nin devlet içindeki etkinliğinin padişaha ve saraya karşı yükselmesini sağlamıştır.³⁸

XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde, devletin bütün kurumlarında bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktaydı. Bu değişime genelde siyasal ve toplumsal ilişkiler açısından bakanlar, yaşanan değişimi olumsuz olarak görmek yerine, toplumda birbirleriyle rekabet eden

³³ Ahmet Refik Altınay, *Kadınlar Saltanatı*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2005.

³⁴ Hatice Turhan hakkındaki son bir çalışma için bkz. L. Thys-Şenocak, *Hatice Turhan Sultan*, Çev: A. Ortaç, Kitap Yayınevi, İstanbul 2009.

³⁵ Bu konuda İnalçık şu ilavelerde bulunmaktadır: "Tarihin bir cilvesi olarak bu dönemde tahta çıkan sultanlar ya çocuk yaşta (I. Ahmed, IV Murad, IV. Mehmed) yahud akıl ve iradesi zayıf (I. Mustafa, I. İbrahim) yahud genç ve deneyimsiz (II. Osman) kişiliğe sahiptirler. Bu durumun sonucu olarak harem hâkimi olan valide sultanlar ile darüssaâde ağaları gerçek otoriteyi ellerine geçirmiş bulunmaktadır. Veziriâzamlar padişahın mutlak vekili olmaktan uzak kalmışlar, sonuçta bir otorite zaafı, boşluğu ve kararsızlığı ortaya çıkmıştır. Bu koşullarda, büyük sayılara ulaşan asker ocakları, yeniçeriler ve sipahiler devletin yüksek otoritesine ortak durumuna gelme fırsatını elde etmişler, aşırı ulûfe ve bağışlarla (talepleriyle) devletin iflasına yol açmışlardır. Zaman zaman gelen ıslahatçı veziriâzamlar (Kara Mustafa, Sofu Mehmed, İbşir, Tarhuncu Ahmed paşalar) asker ocakları ve harem karşısında başarısız kalmışlardır". Bkz. İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye II*, s.3-4.

³⁶ Christoph K. Neumann, "Siyasi ve Diplomatik Gelişmeler", *Türkiye Tarihi 1603-1839*, Suraiya Faroqhi (Ed.), İstanbul 2016, s. 69.

³⁷ İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye II*, s. 341.

³⁸ Köprülü'nün faaliyetleri için bkz. Necdet Hayta-Uğur Ünal, *Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri (XVII. yy. Başlarından Yıkılışına Kadar)*, Gazi Kitabevi, Ankara 2010, s. 18-19.

grupların, önceki dönemlere oranla, sahne almış olmasına bağlamaktadır.³⁹ Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda batıda Almanlar, doğuda ise İran ile uzun ve yorucu savaşlarla karşı karşıya kalmış⁴⁰, XVIII. yüzyılda bu savaşlara Rusya da eklenmiştir. İkinci Viyana Muhâsarası'nın başarısızlığa uğraması ve akabinde devam eden savaş, haçlı müttefiklerinin taarruzlarına cesaret vermiş ve Türkleri ağır kayıplara uğratarak Karlofça Antlaşması'nı imzalamaya mecbur etmişti. Sadrazam Amcazade Hüseyin, Sultan II. Mustafa'ya, savaşa devam edip yeni zararlara uğramaktansa önce barış yapılması, sonra da terkedilen yerlerin geri alınmasını teklif etmesi üzerine Karlofça Antlaşması (1699) yapılmıştır. Özellikle on altı yıl süren savaşlarda asker ve kumanda heyeti bakımından uğranılan kayıplar, malî ve idarî sahalarda baş gösteren sıkıntılar ile Zenta'da ordu mevcudunun sekizde birinin kaybedilmesi gibi sebeplerden ötürü daha sonra önüne geçilemeyecek bir bozgunun çekinildiği anlaşılmaktadır.⁴¹ Karlofça Antlaşması, Osmanlı tarihinde ilk kez savaşılacak devletler ile savaş akabinde müzakere edilerek yapılan bir anlaşma özelliğine sahiptir. Ayrıca bu antlaşma ile Osmanlı Devleti, Avusturya merkezli Avrupa için gerçek bir tehdit olmaktan çıkmaya başlamış, onun yerini Fransa almıştır. Yine bu antlaşmadan sonra Osmanlı devlet adamları diplomatik ilişkileri savaşa tercih etmeye başlayacaktır.⁴²

XVII. yüzyılın son çeyreğinde yoğunlaşan savaşların malî yapıyı derinden etkileyen yönleri vardır. Bu savaşlar giderleri büyük ölçüde arttırmış, gelirleri ise-toprakların bir bölümü elden çıktığı için-azaltmıştı. Bütçede büyüyen açıkları kapamak üzere hazine mukataaları vaktinden önce, artan oranda “peşin ödeme” şartıyla ve tahvil sürelerini bir yıla, hatta daha kısa dönemlere indirerek iltizama vermeye başlanmıştı. Sıkça değişen ve verdikleri peşini faizleriyle birlikte bir an önce mükelleflerden çıkarmak isteyen mültezimler ise reâyâ üzerindeki vergi yükünü üretim kapasitesini daraltacak ölçüde ağırlaştırıyordu. Üretim kapasitesi daraldıkça vergi gelirleri düşüyordu. Gelirler azaldıkça hazinenin ihtiyacı ve talebi de artıyordu. İltizam sisteminde vergilendirme ile üretim kapasitesi arasında birbirini engelleyen bir kısır döngünün yerleşmesi Osmanlı maliyesinin XVII. yüzyılın sonlarında karşılaştığı temel paradokstu. Mâlîkâne sistemi ise bu paradoksu

---

³⁹ Genel bir değerlendirme için bkz. Karen Barkey, *Eşkîyalar ve Devlet*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999, s. 25-56.

⁴⁰ Güney Kafkasya'daki gelişmeler için bkz. Sadık Müfit Bilge, *Osmanlı Çağı'nda Kafkasya 1454-1829*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2012, s.89 ve diğerleri.

⁴¹ Antlaşmanın şartları için bkz. Mustafa Turan, “II. Viyana Muhâsarası: Osmanlı Devleti'nde Siyasî, İdarî ve Askerî Çözülme”, *OTAM*, Sayı: 9 (1998), s. 404-405.

⁴² Alaaddin Yalçınkaya, “Osmanlı Devleti'nin Batı Politikası-Zitvatorok'tan Küçük Kaynarca'ya”, *Türk Dış Politikası*, M. Bıyıklı (Ed.) Cilt: II, İstanbul 2010, s. 47.

aşmayı sağlayacak bir kurum olarak düşünülmüştü.⁴³ Sistemin gayesi, nakit darlığını gidermek önceliğinde, sık sık değişen mültezimlerin mümkün olduğu kadar fazla kâr sağlamak uğruna tahrip ettiği vergi kaynağını ihya ve idame etmeye üzere bir mültezimin yaşadığı müddetçe (kayd-ı hayat) tasarrufuna bağlamaktır.⁴⁴ 1695'te başlanılan bu sistem sayesinde, mesela mültezimlerden alınan ve “muaccele” adı verilen peşin para ile askerî harcamaların finanse edilmesi mümkün olmuştur.⁴⁵

XVIII. yüzyılın ilk yarısı ise Osmanlı Devleti'nin dış ilişkileri açısından nispeten huzurlu bir döneme karşılık gelmektedir. Bu dönemdeki savaşlar, ciddi sayılabilecek bir yenilgi göstermez. Hatta çoğunluğu başarıyla sonuçlanmıştır. Devlet, bu dönemde 16 yıl süren uzun ve yorucu bir savaşın (1683-1699) sonucunda uğradığı toprak kayıplarından bir kısmını geri almayı başarabilmiştir. Buna rağmen 1718'de Osmanlı, Venedik ve Avusturya ile Pasarofça Antlaşması imzalamak zorunda kalmıştır. Osmanlı Devleti bu antlaşma neticesinde uğradığı toprak kayıpları ile Orta Avrupa'dan çekilmekle kalmamış, Avrupa için artık güçlü bir devlet olmaktan çıkmaya başlamıştır.⁴⁶ Bu tarihten sonra kaybedilen toprakların, bilhassa Prut Savaşında (1711) elde edilen başarıya istinaden geri alınması bir hedef olarak belirlenmiş olsa da, Osmanlı devlet adamlarının yoğun askerî seferlere kalkışmak yerine mümkün mertebe diplomasiyi kullanarak rakipleriyle barış içerisinde kalmaya çalıştığı, dış ilişkilerde bir yumuşama dönemine girdiği görülmektedir. Bu münasebetle Karlofça Antlaşması'nda Osmanlı Devleti adına murahhas olarak Avrupalı mevkidaşlarıyla başarılı bir mücadele veren Reisülküttab Mehmed Râmi Efendi'nin Karlofça'dan hemen sonra Sadrazamlığa getirilmesi, bürokrasideki zihinsel dönüşüme işaret etmektedir. Anlaşılan Batı'dan üstün olduğu düşüncesinden kendini kurtaran Osmanlı, Batı'nın kullandığı araç ve kurumları referans alarak bünyesini geliştirmeye başlamıştır.⁴⁷ Devlet adamları artık devletin istikbali için yeni ve kalıcı tedbirler almak mecburiyetinde idiler. Lâle Devri'ni (1718-1730) bu açıdan değerlendirmek gerekmektedir.

Lale Devri, III. Ahmed'in 1718-1730 tarihleri arasındaki saltanatı ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın sadareti arasındaki geçen dönemin adıdır. Osmanlı tarihinde Avrupa tarzında ilk yenileşme hareketleri Lale Devri'nde gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde

⁴³ Mehmet Genç, “Mâlikâne”, *DİA*, Cilt: 27 (2003), s.516. Ayrıntısı için bkz. Mehmet Genç, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2000, s. 101-155.

⁴⁴ Genç, *age*, s. 107.

⁴⁵ Erol Özvar, *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2003, s. 91-92.

⁴⁶ Abdülkadir Özcan, “Pasarofça Antlaşması”, *DİA*, Cilt: 34 (2007), s. 180.

⁴⁷ Yalçınkaya, *agm*, s. 46.

Osmanlı Devleti askerî, idarî ve ekonomik sistemin düzeltilmesi hususunda gayret göstermiş ve Batı'yı takip edebilmek için Avrupa'ya elçiler göndermiştir.⁴⁸ Osmanlı, bilhassa Fransa'yı taklit ederek askerî ıslahatların yanında imar, ilim, fikir ve sanat alanlarında da yenilikler yapmıştır. Lale Devri, bir kültür ve zihniyet devrimi⁴⁹ olarak görülmekle birlikte, bu devirde bir taraftan yeniliklerin yapıldığı, diğer taraftan ise eğlence, israf ve lüksün; bir zevk u sefa, bir gevşeme ve sefahatın, bir iyi yaşam hevesinin hâkim olduğu devir hâlini almıştır. İstanbul'da zevk, eğlence ve şatafat hüküm sürerken; halk ise 1723'te başlayıp 1746'da sona eren İran seferlerinden kaynaklı yeni vergilerin konmasıyla perişan hâle düşmüştür. Bu süreçte taşrada iktisadî ve sosyal sıkıntılar artış göstermiş, bu ise ahalinin devlet idarecilerine karşı genel bir hoşnutsuzluğuna sebep olmuştu. Yüksek makamlara genelde sadrazam ve şeyhülislamın yakınları veya akrabalarının getirilmesi ise başka bir hoşnutsuzluk kaynağı idi.⁵⁰

Lale Devri'nin sona ermesinde Sadrazam Damat İbrahim Paşa'nın devlet katında elde ettiği parlak pozisyonunun rakiplerince kıskanılmasının yanında⁵¹, İran ile olan savaşlarda beklenen başarıların elde edilememesinin de büyük etkisi vardır. İran Şahı Nadir'in elde ettiği başarıları karşın III. Ahmed'in yeni bir sefere taraftar olmamasının yanı sıra Sadrazam İbrahim Paşa'nın da sefer işini ağırdan alması Patrona İsyanı'nın patlak vermesinin sebeplerindendir. Zira 1729'da III. Ahmed'in başında bulunacağı bir ordunun İran üzerine yürütmesine karar verilmiş, ancak padişah son anda sefere gitmekten vazgeçmişti. Tebriz Kalesi'nin İran'a terkedildiği haberinin alınması ise isyancılara aradıkları fırsatı vermişti. İsyanı idare eden Patrona Halil idi (29 Eylül 1730). Bu isyana, bir süredir ittifak hâlinde olan İstanbul'daki yeniçeriler ile esnafın destek olması Halil'in işini kolaylaştırmıştı. Esnaf geçim sıkıntısı nedeniyle çoktandır isyan hâlinde idi. Patrona isyanı sonucunda pek çok devlet adamı idam edilmişti. III. Ahmed tahtını bırakmak zorunda kalmış, yerine ise II. Mustafa'nın oğlu I. Mahmud getirilmişti.⁵² Lale Devri'nden sonra tahta geçen I. Mahmud, amcası III. Ahmed'in başlattığı yeniliklerden, bilhassa askerî

⁴⁸ H. Mustafa Eravcı-İlker Kiremit, "Lale Dönemi ve Patrona Halil İsyanı Üzerine Yeni Değerlendirmeler", *Tarih Okulu*, Sayı: VIII (2010), s.80-83.

⁴⁹ İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye IV*, s. 6.

⁵⁰ Münir Aktepe, "III. Ahmed", *DİA*, Cilt: 2 (1989), s. 36.

⁵¹ Ahmet Refik Altınay, *Lâle Devri (1718-1730)*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2010, s. 82.

⁵² Aktepe, agm, s. 37.

alanlardaki ıslahatlara yenilerini ekleyerek Osmanlı ordusunu ıslah etmeye gayret göstermiştir.⁵³

XVIII. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı ekonomisinin istikrarlı olduğu söylenebilir. Zira 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'na kadar olan süreçte sanayi ve ticaret alanlarındaki bütün sektörlerde bir genişlemeden bahsetmek mümkündür. Nitekim İstanbul, Tokat, Halep, Bursa, Edirne ve Selânik gibi merkezlerde endüstri imalâtı artmış olup, özellikle dokuma sanayisinde üretim artışı belirgin bir şekilde görülmektedir. Bunun yanında devletin başlıca demir üretim merkezlerinin başında gelen Sofya-Samakov bölgesinde 1720'ye doğru 80 kadar demir fırını faaliyet sürdürmektedir. Gelişmeler sadece sınaî imalâtle sınırlı kalmamıştır. Ziraî üretim ve ihracatta da hissedilebilir bir artış söz konusudur. Bunların yanında boya, basma, yelken bezi, tütün, çini ve şişe imalâtı sahasında fizikî kapitali devletçe sağlanmış birçok işletme tesis edilmiştir.⁵⁴ Osmanlı-İran savaşlarında gerek zahire ve gerekse asker sevkinde görev alan veya bir sebeple devlete hizmet eden kimselere, işlerini tamamlamalarının akabinde ücretlerinin devlet tarafından zaman geçirmeden ve eksiksiz olarak ödenmesi söz konusudur.⁵⁵ Tüm bu verilere göre tez konumuzun dönemi olan 1740'lı yılların, ayân ve eşrafın; ağa ve beylerin taşrada tesis etmiş olduğu düzen dışarıda bırakılırsa, hem siyasi ve hem de iktisadî açıdan, bilhassa aynı yüzyılın ikinci yarısı ile XVII. yüzyılın sonlarına kıyasla, istikrarlı olduğu söylenebilir.

Sonuçta, XVI. yüzyıldan XVIII. yüzyıla kadar geçen süreçte devlet sisteminde ortaya çıkan ve ağa ve beylerin önünü açmaya yardımcı olan değişimleri kısaca şu şekilde özetlemek mümkündür: Osmanlı devleti, devşirme kökenli eğitilmiş kullara dayalı güçlü bir idarî örgüt ile yerel güç odaklarının etkilerini sınırlayarak uzun süre merkeziyetçi devlet olma vasfını devam ettirebilmiş olmakla birlikte, XVIII. yüzyıl örneğinde olduğu gibi bazı dönemlerde taşra idaresi ağırlıklı olarak mahallî unsurların denetimine girmiştir. Vergi toplama, tarımsal üretimi devam ettirme ve güvenliği sağlama başta olmak üzere taşrada kamu hizmetlerini yürüten unsurlardan olan tımar sistemi, şehir ve kasaba ileri gelenleri

---

⁵³ Yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti hem siyasi ve hem de iktisadî anlamda birçok sıkıntı ile karşılaşmıştır. Bilhassa Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya karşı kaybettiği savaşın akabinde imzalanan 1774 tarihli Küçük Kaynarca Antlaşması şartları en ağır antlaşmadır. Bkz. Serhat Kuzucu, "Rusya Ahidname Defterine Göre XVIII. Yüzyılda Osmanlı-Rus Ticari İlişkilerinin Seyri", *TAD*, Sayı: 59 (2016), s. 68. Altı yıl süren savaşlar devlet otoritesini zedelemiş ve ülkenin değişik yerlerinde isyanlar çıkmasına neden olmuştur. Halk, bu süre zarfında ekonomik ve sosyal yönden büyük sıkıntılar içerisine düşmüştür. Devlet otoritesinin zayıflamasıyla ayân ve eşrafın halk üzerindeki etkisi de artmaya başlamıştır. Bkz. Osman Köse, "XVIII. Yüzyıl Osmanlı-Rus Münasebetleri", *Osmanlı Ansiklopedisi*, C: 1 (1999-2014), s. 545.

⁵⁴ Bkz. Genç, *age*, s. 214-215.

⁵⁵ Ayrıntısı için bkz. Gül Çiçek, *1899 Numaralı (H. 1146-1149 / M.1733-1737) Trabzon Kadı Sicili'nin Çevrimyazısı ve Değerlendirilmesi*, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2017.

olan ayân ve eşrafı gölgede bırakmıştı. Ancak, sistemin XVI. yüzyıl sonlarına doğru fonksiyonunu kaybederek çözülmeye başlaması birçok gelişmeye yol açarken, ayân ve eşrafın devlet ile toplum arasındaki örgütlenme içerisinde yer edinmelerine de imkân vermiştir. Devlet, özellikle XVII. yüzyılın başlarından itibaren iç ve dış gelişmelerden kaynaklanan yeni şartlara intibak etmek maksadıyla çeşitli uygulamalara girişmiştir. Asker kaçaklarının artışı⁵⁶ ve taşradaki askerî teşekküllerin savaflara katılmaya uzak durmalarına⁵⁷ önlem olarak asker ihtiyacının “sekban” adı altında Anadolu halkından toplanmasına hız verilmesi ve her türden gelir kaleminin sıklıkla “iltizam” sistemiyle işletilmeye başlanması bu uygulamalar arasında öne çıkanlardır. Ancak, benzer girişimler yerel unsurlara önceki dönemlere oranla daha fazla ihtiyaç duyulmasıyla sonuçlanmıştır. 1683 Viyana bozgunu ve sonrasında yaşanan askerî başarısızlıklar siyasî ve toplumsal yapıyı zedelerken, devletin vergi ve asker toplamada sıkıntı yaşamasına da yol açmıştır. Savafla katılmakla görevli olanlar da kendilerine emir verilmesine rağmen savafla katılmakta isteksiz davranmıştır. Vergi toplama meselesinin yanı sıra eşkıyalık hareketlerini de önleyemeyen devlet, taşradaki ayân ve eşraf ile işbirliği yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Vergi toplama işinde iltizam ve emanet uygulamalarının geri plana itilerek 1695 yılında malikâne sistemine geçilmesi ise taşra örgütlenmesinde köklü bir değişime neden olmuştur. Malikâne sahipleri çoğunlukla İstanbul’da yaşayan üst düzey devlet memurları (askerîler) olduklarından, malikâne adı altında ihale ile aldıkları devlet gelirlerinin idaresini/vergilendirmesini kendi namlarına mahallin ileri gelenlerine yeniden ihale ile vermeleri, taşradaki mahallî unsurların zenginleşmesine, güç, itibar ve statü sahibi olmalarına esaslı bir sebep teşkil etmiştir. Merkezî hükümet mahallî unsurları dışlayacak güçte olmadığından, yerel güçlerin devlet sistemine katılımları hızlanmıştır. Osmanlı taşra yerleşimlerinin idaresi ayân ve eşrafın; ağa ve beylerin eline geçmekle beraber bu değişim sürecinde kırsaldaki ahalinin güvenlik şartlarının iyileştiğini söylemek, tez konumuz olan ve ileride değerlendirilmesi yapılacak olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nde yer alan hükümler de göz önüne alındığında, mümkün görünmemektedir.

---

⁵⁶ Sipahilerin savaflara gitmemeleri ile ilgili örnekler için bkz. Akdağ, *age*, s. 312.

⁵⁷ İdarecilerin, XVII. yüzyılın başlarında İran savaflarına katılmak yerine kanuna aykırı işlere teşebbüs etmeleri ile ilgili örnekler için bkz. Feridun Emecen, “Mitler ve Gerçekler Arasında: Giresun’da Seyyid Vakkas Efsanesi ve Giresunlu Seyyid Mehmed Pafla”, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı 5 (2008), s. 88.

1. 3. Osmanlı Bürokratik Geleneğinde Ahkâm Defterleri

Orta Doğu devlet ve hükümet sisteminin temel prensibi adalet kavramına dayanmaktadır. Bu Adalet kavramı, halkın şikâyetlerini doğrudan doğruya hükümdara sunabilmesi ve onun emri ile haksızlıkların giderilmesi şeklinde uygulama alanı bulmaktaydı.⁵⁸ Burada, hükümdarın bütün otoriteler, kanun ve nizamlar üstünde olan mutlak otoritesi, bir haksızlığı bertaraf etmek için en son tedbir olarak ortaya çıkmıştır. Zira Orta-Doğu devletinde eskiden beri mutlak otorite ile adâlet arasında bağıllık bir temel prensip olarak kabul edilmiştir. Devlet, hükümdarın kuvvet ve kudretinden ve devletin gayesi de bu kudreti artırmaktan ibarettir. Fakat halkın huzursuzluğu ve hoşnutsuzluğu ile fakirliği bu gayeyi tehlikeye düşüren bir husustur. Bu devlet anlayışına göre bu durumdan ancak Pâdişahın “âdil” olmasıyla, yani halkın üzerinden zulmü gidermek, kuvvetlinin zayıfı ezmesine meydan vermemek, tebaanın can ve malını emniyette bulundurmakla kaçınmak mümkündür.⁵⁹ Bu noktada Osmanlı Devlet yönetim sisteminin ayrılmaz ve en önemli parçalarından biri olan; yasama, yürütme ve yargı işlerinde padişahın sonra yetkili organ olan Dîvân-ı Hümâyûn⁶⁰ müessesesi önemli rol oynamaktaydı. Çünkü Dîvân-ı Hümâyûn’un temel görevi tarafına ulaşan şikâyet veya talepleri görüşerek çözüme kavuşturmak ve haksızlıkların giderilmesini sağlamaktır. Zira Osmanlı hükümdarları, divanda başkanlık vazifesinden çekildikten sonra da, davaları “Kasr-i Adâlet” veya “Adâlet Köşkü” denilen bir yerde, divana açılan pencere arkasından dinlemeyi en mühim vazifeleri arasında saymışlardır. Hükümdarın, tebaanın doğrudan doğruya şikâyetlerini dinlemekten uzak kalması daima kötülenmiştir.⁶¹ Dîvân-ı Hümâyûn’a yapılan başvurular, Sultan daima divanda hazır bulunduğu inancı ile Sultan’a yapılmış başvurular sayılırdı. Padişahın doğrudan doğruya halktan şikâyet topladığı da olurdu. Hükümdar; Cuma namazında, ava çıkarken, sefere giderken veya seferden gelirken halkın dilekçelerini kabul ederdi. Hükümdar, halkın şikâyetlerini almak için bu gibi fırsatları ne kadar çok tekrarlarsa, o derece âdil sayılırdı.⁶²

⁵⁸ Halil İncılık, “Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hâl ve Arz-ı Mahzar’lar”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, 7-8 (1988), s. 33.

⁵⁹ Halil İncılık, “Osmanlı Hukuk Sisteminde Adâletin Üstünlüğü”, *Halil İncılık Adâlet Kitabı*, Ed: Bülent Selim Aslantaş, Yeditepe Yayınları, s. 155.

⁶⁰ Ahmet Mumcu, “Divan-ı Hümayun”, *DİA*, C: 9 (1994), s. 30.

⁶¹ İncılık, agm, s. 158.

⁶² İncılık, agm, s. 34.

Divan, hangi din ve millete mensup olursa olsun ve hangi sınıf ve tabakada bulunursa bulunsun, kadın erkek herkese açıktı.⁶³ Divan, şikâyet için hem son merci hem de ilk merci olabilirdi. Yani hiçbir alt mercie başvurmadan doğrudan Divan'a başvuru hakkı her zaman mevcuttu.⁶⁴ Dîvân-ı Hümâyûn huzuruna doğrudan çıkılabileceği gibi, yakınma dilekçesi (arzuhal) verme yoluyla da şikâyet gerçekleştirilirdi.⁶⁵ Divan'a şikâyetler şahsen⁶⁶, kadı veya naibin mektubu ile⁶⁷, arz-ı hâl ile⁶⁸ veya bir bölge ahalisinin birlikte yaptığı şikâyetler⁶⁹ şeklinde yapılmaktaydı. Bütün bir kaza halkını temsil eden ileri gelenler doğrudan doğruya kadıya gidip onun vasıtası ile arzuhalde bulunabilirlerdi. Buna arz-ı mahzar da denmekteydi.⁷⁰ Veya bir kazada halkın belli bir kesiti, tüccar veya esnaftan bir grup başvurabilirlerdi. Askerî sınıftan bir grup, toptan veya bir kişinin arz sunarak şikâyetçi olabileceği gibi kadı da doğrudan doğruya şikâyet için mektup veya arz gönderebilirdi.⁷¹ Divanda şikâyetlere beş şekilde cevap verilmiştir: a) mürafaa için Divana çağırma, b) merkezde bulunan defter serilerinde yapılan incelemeler veya şikâyetçinin elinde bulunan belgeler doğrultusunda karar verme, c) mahalline havale etme, d) mahallinde çözülmek üzere merkezden mübaşir gönderme, e) istinaf.⁷² İstinaf adli yargı davalarını ilgilendiren mevzularda kadı mahkemesince alınan kararların hukuka uygun olmadığı durumlarda davanın yeniden görülmesi için aynı kadıya davanın istinafen yeniden görülmesi için hüküm gönderilmesidir.⁷³

Divanda görüşülen idari örfi işleri vezir-i azam, arazi işlerini nişancı, şer'i ve hukuki işleri kazasker mali işleri ise defterdar görüyordu.⁷⁴ Görüşülen bu konular sonunda çıkan kararlar hukuki bir çerçeveye sahip olup ilerde tekrar aynı mesele zuhur ederse, bunlara yeniden bakılıp ilgili kaydı bulmak kalemiye için önemli bir ameliyeyi oluşturuyordu. Bürokratik işlemler açısından eski kayıtlara dönmek icap ettiğinde bunların çabucak bulunması için birtakım usullere başvurulması tabii bir uygulama idi. Divan'da ilgili kâtip

⁶³ Yusuf Halaçoğlu, *XVI-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014, s. 11.

⁶⁴ Murat Tuğluca, *Osmanlı Devleti'nde Şikâyet Mekanizması*, Atatürk Kültür ve Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016, s. 35.

⁶⁵ Ahmet Mumcu, *Divan-ı Hümâyün*, Phoenix Yayınevi, Ankara 2007, s. 79.

⁶⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 69/2.

⁶⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 75/4.

⁶⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 77/3.

⁶⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 69/1.

⁷⁰ Bkz. Mehmet İpşirli, "Mahzar", C: 27, s. 399

⁷¹ İnalçık, agm, s. 35.

⁷² Tuğluca, *age*, s. 36.

⁷³ Tuğluca, *age*, s. 38.

⁷⁴ İ. Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Türk Tarih Basımevi, Ankara 1988, s. 2.

gurubu XVI. asır sonlarına kadar fazla ihtisaslaşmış bir yapı göstermemekle birlikte, bilhassa aynı yüzyılın ikinci yarısına doğru kendi bürolarındaki defter ve evrakı muhafazaya ve bunları kullanma metodları geliştirmeye özel bir önem vermiş olmalıdır.⁷⁵

Dîvân-ı Hümâyûn'dan çıkan defterler serisinin en önemlileri arasında Mühimme Defterleri gösterilebilir. Padişahın onayı alındıktan sonra düzenlenen ferman suretlerinin kaydedildiği defterler olarak tanımlanan mühimme defterleri genel olarak Osmanlı Devleti'nin en yüksek kazai ve idari organı olan Dîvân-ı Hümâyûn'da alınan kararların suretlerinin kaydedildiği defterler yahut bunun ilk sırasında olan defter⁷⁶ şeklinde de tarif edilebilir. Her ne kadar bu tabir XVII. yüzyılda genelleşmiş olsa da daha önce divan kayıtlarının yer aldığı defterlere mîrî ahkâm defterleri veya ahkâm-ı mîrî denmekteydi.⁷⁷ Daha sonra "Mühimme" adı yerleşmeye başlamış ve şikâyet defterleriyle birlikte farklı muhtevalı iki seri meydana gelmiştir. Osmanlı Arşivi'nde ilk örneklerine II. Bayezid (1481-1512) döneminde rastlanan Divan Ahkâm Defterleri bir bakıma daha sonrakilerin prototipini oluşturmuştur. Klasik şekillerini kazanışları ve defter formundaki yenilik ise 1540'lı yıllarda başlamıştır denilebilir. Bu anlamda klasik "Mühimme" şeklinin ilk örneğini 1544-1545 tarihli defterde görmek mümkündür.⁷⁸ 1649 tarihinde ise arazi, sınır, su, miras, yaylak ve kışlak ihtilafları, alacak verecek gibi her türlü şahsi davalar, mülkî ve askerî amir ve memurlardan gelen şikâyetlerle alakalı çıkan fermanlar mühimme defterlerinden ayrılarak "şikâyet" adıyla tutulan yeni bir deftere kaydedilmeye başlandı.⁷⁹ Şikâyet Defterleri'nde bulunan hükümler dilekçeler üzerine yazılı emirlerden oluşmakta iken, mühimme defterlerinde Sultan'ın emirleri önceden dilekçe yazılmadan çıkarılmıştır.⁸⁰

XVIII. yüzyılda Osmanlı Devlet otoritesinin zayıflamasına bağlı olarak şikâyetlerin artması nispetinde, Dîvân-ı Hümâyûn'daki iş yükünü artırmıştır. Bu iş yükünü hafifletmek halkın şikâyetlerini çözmek dolayısıyla devlet otoritesini yeniden tesis etmek amacıyla Reîsu'l-Küttap Ragıp Efendi mahallî sistemin getirilmesini uygun görmüştür.⁸¹ 1839 tarihine kadar gelen ahkâm defterleri Anadolu, Sivas, Trabzon, Diyarbakır, Şam, Adana,

⁷⁵ Feridun M. Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum*, Timaş Yayınları, İstanbul 2011, s. 123.

⁷⁶ *Age*, s. 114.

⁷⁷ Mübahat S. Kütükoğlu, "Mühimme Defteri", *DİA*, C: 31 (2006), s. 520.

⁷⁸ Emecen, *age*, s. 122

⁷⁹ Necati Aktaş, "Atik Şikâyet Defteri", *DİA*, C: 4 (1991), s. 68.

⁸⁰ Nahide Şimşir, "Ahkâm Defterlerinin Tarihi Kıymeti ve 107 No'lu Anadolu Ahkâm Defterleri'ndeki İzmir ile İlgili Hükümler", *Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Tarih İncelemeleri Dergisi*, C: 9 Sayı: 1 (1994), s. 358.

⁸¹ Ramazan Günay, "Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişimi, Seyri, Muhtevası ve Önemi", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 17 (2013), s. 16.

Karaman, Halep, Erzurum, Maraş, Rakka, Rumeli, Özi, Silistre, İstanbul, Bosna ve Mora'ya aittir.⁸² Bazı ahkâm defterleri ise yabancı ülkeler ile olan ilişkilere dair bilgileri hâvidirler. Meselâ 1 numaralı Mora Ahkâm Defteri Fransa ile alakalı Ecnebi Defteri iken 2 numaralı Mora Ahkâm Defteri ise İngiltere ile alakalı bir Ecnebi defteridir.⁸³

Ahkâm, “hükm” kelimesinin çoğulu olup, padişah buyruğu anlamına da gelmektedir. Osmanlılar'da hükümler bizzat padişah tarafından ısdar edilmez, padişahın yetki verdiği makam veya bu makama bağlı daireler, onun adına hüküm verebilirlerdi. Bu bakımdan hükümler Sadaret makamından veya Defterdarlık'tan çıkardı. Sadaret Makamı'ndan çıkan hükümler daha ziyade ferman adını taşıyıp suretlerinin toplandığı deftere “mühimme” adı verilirken, defterdarlıktan çıkan ahkâmın toplandığı deftere ise “ahkâm-ı mâliye” denilirdi.⁸⁴

Ahkâm Defterlerinin başında genelde tanıtıcı bir başlık yer alır ve eyaletin idarecileri, defterin tutulmaya başlandığı tarih hakkında bilgiler de bu kısımda bulunur. Ahkâm Defterlerinde yer alan hükümler üç kısımda değerlendirilebilir: Birinci kısımda hükmün muhatabı olan Şer'i ya da Örfi yetkiliye ayrı ayrı veya ikisine birden hitap yer almaktadır; İkinci kısımda, hükmün verilmesine neden olan şikâyet konusu açıklanmakta iken üçüncü kısımda meseleye getirilen çözüm yer almaktadır.⁸⁵ Hükmün sonunda “şer'le görülmek için yazılmıştır”⁸⁶, “mahallinde şer'le görülmek babında”⁸⁷, “kânûn üzere amel olunmak için yazılmıştır”⁸⁸, “defter-i hâkânî mücebince amel olunmak için yazılmıştır”⁸⁹ gibi ifadeler yer almaktadır. Hükmün sonunda ise tarih yer almaktadır.⁹⁰

Doğrudan doğruya halkın şikâyetlerine getirilen çözümler doğrultusunda hazırlanan Ahkâm Defterleri hangi bölge ile ilgili ise o bölgenin iktidar ilişkilerini, ticarî yapısını toprak sistemini, vakıf sistemini ve bölgenin sosyal yapısını bütün olarak yansıtması ve bu defterlerin varlığıyla Osmanlı Devleti'nin hukuk devleti olma özelliğini yansıtması açısından son derece önemlidir. Ayrıca Ahkâm Defterleri, devletin en ücra köşelerde devlet ve adalet sisteminin nasıl işlediğini tespit etme imkânı da vermektedir. Yangın ve

⁸² Halil Salihlioğlu, “Ahkâm Defteri”, *DİA*, C: 1 (1998), s. 551.

⁸³ Şimşir, agm, s. 360.

⁸⁴ Salihlioğlu, agm, s. 551.

⁸⁵ Filiz Tapan, *2 Numaralı Ahkâm Defterlerinde Yer Alan Kütahya Sancağı ile İlgili Hükümlerin Analizi*, Gazi Üniversitesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2010, s. 10.

⁸⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 62/1.

⁸⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 103/4.

⁸⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 102/3.

⁸⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 62/5.

⁹⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri*, Nr. 1, s. 121/1.

çeşitli sebeplerle korunamadığı için günümüze kadar ulaşmayan Şer'iyye Sicillerinin yerini alarak Şer'iyye Sicilleri olmayan yöreler için, Ahkâm Defterleri önemli bir boşluğu dolduracak nitelikte olması nedeniyle de önemlidir.⁹¹ Ayrıca Ahkâm Defterlerinden XVIII. yüzyıldaki toprak anlaşmazlıkları⁹², su anlaşmazlıkları⁹³, halk ile yöneticiler arasındaki anlaşmazlıklar⁹⁴, vergilerin tahsilinde çıkan anlaşmazlıklar⁹⁵, tımarlı sipahiler arasında çıkan anlaşmazlıklar⁹⁶, alacak verecek ile ilgili anlaşmazlıklar⁹⁷, vakıf ve zaviyeler ile ilgili sıkıntılar⁹⁸ ve asayiş ile ilgili durumlar⁹⁹ hakkında bilgilere ulaşmak ve bu sorunların çözüm yollarıyla ilgili fikir edinmek mümkündür.

---

⁹¹ Şimşir, agm, s. 363.

⁹² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 68/1.*

⁹³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 106/1.*

⁹⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 94/4.*

⁹⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 61/4, 62/5.*

⁹⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 62/5.*

⁹⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 69/2, 69/4, 77/3.*

⁹⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 68/1, 78/3, 88/1, 88/3.*

⁹⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 82/4, 86/3, 92/1.*

II. BÖLÜM

1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU (s. 61-121)

2. 1. Defterin Ayırt Edici Özellikleri

Karaman Ahkâm Defterleri, Başbakanlık Osmanlı arşivinde (A. DVNS. AHK. KR. d) kodu altında kayıtlıdır. 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, 48x18 cm ebadında olup, şikâyet defterlerine oranla daha dar ve uzundur. Defterin dışı karton kapak olup, ebru ve çiçek motifleri ile süslüdür. Defterin kapağında “Karaman Defteri min Evâil-i Cemâziye'l-âhir sene 1155 (3-12 Ağustos 1742) ilâ Evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1158 (5-14 Aralık 1745)” ibaresi bulunmaktadır. Defterin giriş sayfasında ise “Bi-ismihi ta'âlâ hâzihi kuyûd-ı ahkâmü's-şikâyât fî zamânı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Hazreti Ali Paşa yesserallâhu mâ-yeşa ve fî âbân-i Hazreti Mehmed Ragıb Efendi Reîsu'l-küttâb nâle mâ yetemennahû” ibaresi bulunmaktadır.

Defter sayfa usulü üzere tutulmuş olup toplam 296 sayfadan meydana gelmektedir. Defterdeki sayfalar numaralandırılmıştır. Çalışma konusu olan 61-121 sayfalar arasında toplam 270 hüküm bulunmakta olup, ilk hüküm tarihi fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742) iken 121. sayfadaki son hüküm ise fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743) tarihine dayanmaktadır.

2. 2. Defterdeki Kayıtların İçeriklerine Göre Bölümlenmesi ve Yorumlanması (s. 61-121)

Bu kısımda 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterindeki hükümler konularına göre tasnif edilmiş, tablo ve grafikler ile somut hale getirilmiş ve sonrasında ise kısa bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Tablo I'de yer alan hükümlerin konularına göre değerlendirmesi aynı zamanda Osmanlı

Devleti'nin XVI. Yüzyılın sonlarından itibaren yaşamış olduğu değişim ve dönüşüm ile bağlantılıdır. Şöyle ki,

Tablo I: Kayıtların Konularına Göre Tasnifi

Belge Türü	Belge Numarası	Belge Sayısı
Eşkıyalık-Gasp	61/1, 61/2, 61/5, 62/3, 62/4, 63/1, 63/2, 63/3, 63/4, 63/5, 65/3, 65/4, 65/6, 66/1, 66/2, 66/3, 67/2, 67/3, 68/2, 68/3, 69/1, 71/1, 71/2, 71/4, 73/3, 73/4, 73/5, 74/2, 74/4, 75/1, 75/2, 75/4, 75/5, 76/2, 76/3, 78/4, 79/1, 80/1, 80/3, 80/5, 81/1, 82/4, 82/6, 83/3, 84/1, 84/2, 84/3, 84/4, 85/1, 85/4, 87/3, 87/5, 88/3, 88/5, 88/6, 89/2, 89/3, 89/4, 90/1, 90/2, 91/4, 91/5, 92/1, 92/2, 92/4, 93/2, 93/4, 96/3, 96/4, 97/5, 98/2, 98/4, 101/2, 103/5, 103/6, 106/1, 107/1, 107/2, 107/4, 107/5, 108/1, 108/4, 108/6, 113/3, 114/1, 114/3, 116/3, 116/4, 117/3, 117/4, 119/2, 120/1, 120/3.	93
Vergi	61/4, 62/5, 64/1, 65/2, 65/5, 68/4, 70/2, 71/3, 72/1, 72/2, 73/1, 76/1, 77/2, 79/2, 79/3, 79/4, 81/4, 82/2, 82/3, 83/1, 83/2, 85/3, 85/5, 87/2, 93/3, 94/1, 94/3, 95/1, 97/4, 98/1, 98/3, 99/1, 99/2, 99/3, 100/5, 101/1, 101/3, 101/4, 102/1, 102/2, 102/3, 102/4, 103/4, 104/2, 104/3, 105/1, 105/2, 105/4, 106/2, 109/3, 110/2, 111/1, 111/2, 112/1, 112/2, 113/1, 115/1, 117/5, 118/1, 119/1, 119/3, 120/2, 121/4.	63
Diğer	61/3, 64/2, 69/3, 69/5, 70/1, 70/3, 74/1, 74/3, 74/5, 78/2, 80/2, 80/4, 81/3, 81/5, 82/5, 83/4, 83/5, 85/6, 86/2, 86/4, 87/1, 88/2, 89/1, 91/1, 94/2, 94/4, 96/1, 96/2, 96/5, 100/3, 100/4, 103/3, 105/3, 108/3, 109/1, 110/1, 114/2, 115/2, 116/5, 117/2,	40
Alacak-Verecek	62/1, 62/2, 65/1, 67/4, 69/2, 69/4, 77/3, 77/4, 81/2, 86/5, 87/4, 88/4, 89/5, 90/4, 90/6, 92/3, 93/1, 97/1, 97/2, 99/5, 102/6, 104/1, 107/3, 109/2, 109/4, 109/5, 110/3, 116/1, 118/3, 118/4, 118/5, 121/1.	32
Arazi ve Tapu Hakkına Müdahale	68/1, 73/2, 74/6, 75/3, 77/1, 78/5, 85/2, 93/5, 100/2, 102/5, 103/1, 103/2, 108/2, 108/5, 113/2, 113/4, 114/4, 121/2, 121/3.	19
Miras	67/1, 72/3, 73/6, 78/1, 86/1, 90/3, 91/2, 91/3, 101/5, 114/5, 115/3, 116/2, 118/2, 119/4.	14
Vakıf	78/3, 88/1, 90/5, 100/1, 117/1.	5
Diyet	82/1, 86/3, 99/4, 106/3.	4

Osmanlı Devleti XVI. yüzyılın ikinci yarısından sonra bozulma ve çözülme sürecine girmiştir. Bu dönemde devlet hizmeti güvenceden yoksun ve atamalar sorumsuzca ya da en azından alışılmış sürecin gittikçe dışına çıkan bir biçimde yapılmıştır.

Özellikle III. Murad döneminde (1574-1595) bozulma iyice kendini göstermiştir.

Nedenleri arasında, mesela Tarihçi Mustafa Âli'ye göre, hizipçilik, kayırcılık ve rüşvet¹⁰⁰ esas kısmı oluşturmaktaydı. Diğer etkenler ise askerî ve ekonomik niteliklidir. Osmanlı Devleti Murad'ın padişahlığının hemen başında Amerikan gümüşünün piyasayı doldurması ve buna mukabil piyasada para yerine kullanılan gümüş akçenin neredeyse yüzde yüz değer kaybetmesine bağlı olarak ağır bir ekonomik sorunla karşılaşmıştır. Buna bağlı olarak 1585 tağşişiyle (akçedeki gümüş oranının düşürülmesi) Osmanlı akçesinin gümüş içeriği yüzde 44 azalmıştır.¹⁰¹ F. Braudel'e göre de 1585 devalüasyonu Osmanlı ülkesinde XVII. yüzyılın ortasına kadar süren mâlî bir krize yol açmış, siyasî, ekonomik ve sosyal yıkıcı etkiler yapmıştır.¹⁰² Fetihler hemen hemen durmuş, dolayısıyla hazineye ganimet akamaz olmuştu. Hazinesinin gelir getiren kaynakları arasında köylüler ve tüccarlardan oluşan kesim en önemli kısmı oluşturmaya başlamıştı. Devlet aynı zamanda biri 1578-1590 arasında Safevilere, diğeri 1593-1606 arasında Habsburglara karşı olmak üzere hiç bir kalıcı toprak ya da gelir kazanımı sağlamayan iki uzun ve pahalı savaşa girişmişti. Enflasyon ortamında askerî girişimlerini sürdürmek ve ülkede düzeni korumak için nakit gereksinimleri sürekli artan devletin ekonomik durumunun korkunçluğu inanılmaz boyutlara ulaşmıştı ve 1580'lerden 1640'lara kadarki dönem, parasal açıdan olağanüstü çalkantılı geçmişti. Sık sık başvurulanan tağşişler ve paranın değerindeki büyük dalgalanmalar, Balkanlar ve Anadolu'daki tüm darphanelerin kapatılmasıyla sonuçlanmıştı.¹⁰³

Devlet, enflasyon, askerî harcamalar ve sınır vilayetlerindeki malî sorunlara bağlı olarak büyüyen açıkları kapatmak için artan ölçüde iltizam uygulamasına başvurmaya başlamıştı. İltizamın yaygınlaşması ve savaşların uzaması yönetim süreçlerini doğrudan etkiledi ve Osmanlı malî bunalımını bir tür kısır döngüye soktu. Sınır bölgelerindeki olağanüstü halin sürekliliği merkezi denetimden uzak sınır vilayetlerinde beylerbeyi ve öbür görevlilerin zorbalıkları görevi kötüye kullanmalarını kolaylaştırdı. Böylece zaten sıkıntı içindeki maliyenin durumu daha da kötüleşti. Kötü yönetim ya da yolsuzluk ile mültezim atanması sonucunda görevden alınanların sayısı arttıkça görevde kalma süreleri de kısaldı. Böylece herhangi bir memuriyet güvencesi kalmayan görevliler kısa görev sürelerini kişisel çıkarlarına en iyi hizmet edecek biçimde kullanmaya başladılar. 1683 Viyana Kuşatması ve

---

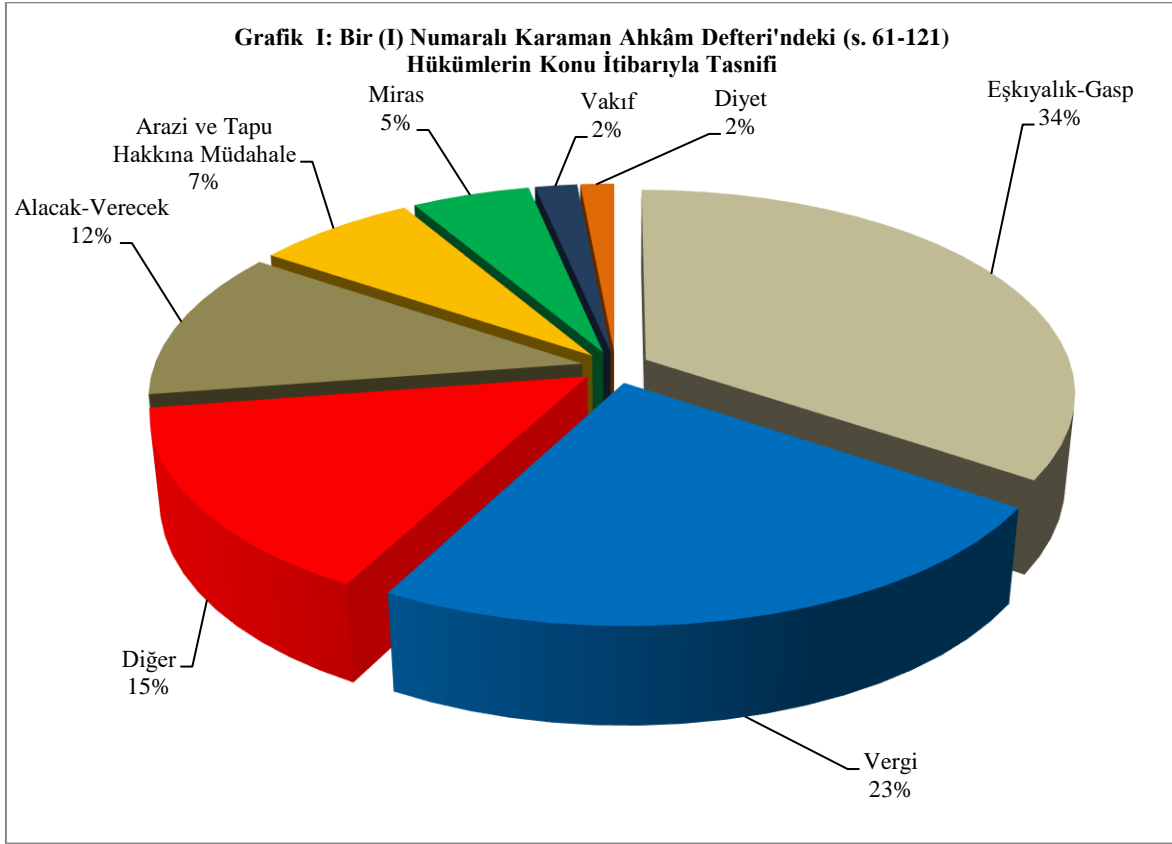
¹⁰⁰ Cornell H. Fleischer, Tarihçi Mustafa Âli, Çev: Ayla Ortaç, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996, s. 101

¹⁰¹ Halil İnalçık, Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-III, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015, s. 4

¹⁰² İnalçık, age, s. 8

¹⁰³ Şevket Pamuk, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 1999, s. 21

akabinde meydana gelen Kutsal İttifak savaşlarıyla ise Osmanlı Devleti'nin durumu iyice kötüleşmişti.

Osmanlı Devleti bu olumsuz durumlara rağmen XVIII. yüzyılda yeni ve oldukça istikrarlı bir para birimini yerleştirmeyi başarmış ve devletin merkezi ile taşrası arasındaki ilişkileri güçlendirmiş olsa da XVIII. yüzyılın ortalarından itibaren, imparatorluk bir yandan toprak kayıplarıyla daralırken, öte yandan Batı Avrupa merkezli ticaret ve finans ağlarının içine çekilmeye başlanmıştır.¹⁰⁴ Nitekim çalışma konusu olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 61-121) yer alan 1742-1743 tarihli şikâyetleri içeren kayıtlar incelendiğinde Osmanlı Devleti'nin siyasal, sosyal ve ekonomik olarak içinde bulunduğu bu kötü durumdan kaynaklı olarak Osmanlı Devleti'nde eşkıyalık-gasp, vergi, miras, iskân, vakıf, alacak, arazi ve tapu hakkına müdahale gibi konularda anlaşmazlıklar yaşandığı, şikâyetler yapıldığı ve bunlara çözüm getirilmeye çalışıldığı görülmektedir.¹⁰⁵ Bu noktada Osmanlı'daki siyasal, soysal ve ekonomik bozulmaya paralel olarak gasp, adam kaçırma, hırsızlık gibi faaliyetleri içine alan "eşkıyalık-gasp" hareketleri şikâyete konu olan en

¹⁰⁴ Pamuk, *age*, s. 21

¹⁰⁵ Bazı araştırmacılar, "bozulma" yerine devlet sisteminde yaşanmakta olan gelişmeleri "değişim ve dönüşüm" kavramıyla ifade etmektedirler. Ayrıntısı için bkz. Oktay Özel, *Türkiye 1643*, İletişim Yayınları, İstanbul 2016, s.127.

önemli kısmı oluşturmaktadır. Bunu vergi ile ilgili anlaşmazlıklar takip etmektedir.

1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki hükümlere göre, şikâyetlerin büyük çoğunluğunu oluşturan eşkıyalık-gasp hareketlerinin içeriğine bakıldığı zaman -ki bu şikâyetler bazen bireysel, bazen de ahalinin topluca devlete yaptığı başvurulardan ibaret idi- kişilerin yollarının kesilerek mallarının veya paralarının zorla ellerinden alınması ve ellerinden zorla alınan bu gibi para ve sair malların kendilerine iade edilmesi ile ilgili talepler olduğu görülmektedir. Örneğin 17-26 Ocak 1743 tarihli bir hükümde Barçın Kazası'nda sakin Boynuboğumlu Cemaati'nden Hacı Mustafa kendi halinde yaşayıp gitmekte ve kimseye zararı olmamasına rağmen parası ve malları Musacalı Aşireti'nden Kamber Bey, Mehmet Bey, Hacı Kethüdâ, Çakır ve Şev Ahmetoğlu Mehmet, Herik Uşağı ve beraberindeki kişiler tarafından gasp edilmiş ve ahaliye de zulüm edilmişti. Bunun üzerine Mustafa Bey bir mübaşir tayin edilerek olayın çözümlenmesini, mallarının ve parasının kendisine teslim edilmesini devletten talep etmişti.¹⁰⁶ Eşkıyalık- gasp ile ilgili kişisel olarak yapılan şikâyetlere bir diğer örnek 7-16 Ocak 1743 tarihli bir hükümdür. İlgili hükme göre Konya Kazası'na bağlı nefsi-i Karaman mahallelerinden Bezzestan Mahallesi sakinlerinden Hacı Süleyman'ın parası Borcuoğlu Süleyman, Dalkavuk İmam Ahmet, Taşoğlu Osman, Hacı Abdi oğlu Yahya, Halil Efendi, Kayserili oğlu Hacı Ömer ve Hacı Çopur tarafından gasp edilmiş, bunun üzerine Süleyman parasının geri alınmasını talep etmişti.¹⁰⁷ Küçük çaptaki eşkıyalık hareketleri bazen kişilerin ticaret için gittikleri yerlerde mallarının çalınması şeklinde cereyan etmekteydi. Örneğin 6-15 Şubat 1743 tarihli bir hükme göre Kayseri sakinlerinden İbrahim, koyun ticareti için gittiği Kırşehir'e bağlı Kesik Köyü'nde misafir iken sahip olduğu altınları Deli Yakup, Sarı Hasan oğlu Süleyman, Şemseddin oğlu Deli Nebi, Ali'nin oğlu Hüseyin ve Hatiboğlu Hasan tarafından çalınmış olup, ilgili kişiler bir türlü sulh olmaya yanaşmadıklarından İbrahim Bey de çareyi devlete başvurarak şikâyette bulunmakta bulmuştu.¹⁰⁸ Deferdeki şikâyetler arasında sınırlı sayıda olan diğer bir kısmı da kişilerin hanımlarına musallat olunması ile evli bayanların kaçırılmasına bağlı olarak yapılan şikâyetlerden oluşmaktadır. Örneğin 27 Ocak-5 Şubat 1743 tarihli bir hükümde Kırşehir'de sakin Yakup Bey'in eşinin bir eşkıya olan Mahmut tarafından kaçırılması ve Yakup Bey'in eşinin geri kendisine teslim edilmesini talep etmesi; fakat Mahmut'un buna yanaşmaması¹⁰⁹ söz konusudur. Yine

¹⁰⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 71/1.*

¹⁰⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 73/5.*

¹⁰⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 84/1.*

¹⁰⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 80/5.*

defterdeki kayıtların diğerk bir kısmını da bazı insanların zorla nikâhlandırılması ve kişilere bundan kaynaklanan zulüm edilmesi ile ilgili olan şikâyetler oluşturuyordu. Bu bağlamda 27 Ocak-5 Şubat 1743 tarihli bir hükme göre, Larende Kazası Öküz Köyü'nden Fettah oğlu Hasan ve beraberindeki kişiler iki kişiyi zorla nikâhlamak istemişlerdi. Bu duruma karşı çıkan İmamoğlu Mehmet, Seyit Salih ve Resul adındaki kimselere de aynı kişiler kötülük yaparak bazı mallarını da gasp etmişlerdi.¹¹⁰

Zimmiler de eşkıyalık-gasp hareketlerine maruz kalmaktaydılar, Örneğin 28 Aralık 1742-6 Ocak 1743 tarihli bir hükümde Kayseri Kazası sakinlerinden Ağya isimli zimmiye ait olan paranın Hüseyin ve kardeşleri Mirza ve Hasan tarafından asılsız gerekçelerle gasp edildiğini ve buna karşın Ağya'nın da parasını talep ettiğini¹¹¹ görüyoruz.

Bahsi geçen eşkıyalık/zulüm hareketlerinin Müslümanların Gayrimüslimlere karşı giriştikleri hareketler olmadığı, Gayrimüslimlerin de kendi içlerinde birbirlerine karşı bu tür hareketlerde bulunarak birbirlerine zarar verdikleri hareketler olduğu söylenebilir. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükümde Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri'nin evinin Acizavoğlu Dimitri ve beraberindeki zimmiler tarafından basılması, eşine zarar verilmesi ve mallarının yağmalanması ile ilgili Dimitri'nin şikâyeti ve suçluların yakalanmasını talep etmesi¹¹² söz konusudur. Benzer bir gelişmeye 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükümde de rast gelinmektedir. Hükümde Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri'nin evi Sarı Peraşoğlu Andon ve beraberindeki zimmiler tarafından basılmış, eşine zarar verilmiş ve malları da yağmalanmış olduğundan, Dimitri bununla ilgili şikâyette bulunmuştu.¹¹³ Gayrimüslimlerin bir araya gelerek bir Müslümana zarar vermesi ile ilgili durumlar da söz konusudur. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükümde Bermende Köyü sakinlerinden İlbeyicioğlu Hacı Mihail ve beraberindeki zimmilerin çeşitli bahaneler öne sürerek Mehmet'e zulüm etmesi, parasını ve mallarını gasp etmesi ile ilgili Mehmet'in şikâyeti¹¹⁴ vuku bulmuştur.

Bu dönemde daha büyük çapta ve tüm ahalinin perişan olmasına sebep olan eşkıyalık hareketleri de yaşanmıştır. Örneğin 27 Ocak-5 Şubat 1743 tarihli bir hükme göre, Anadolu Yörükânı'ndan Nefeşli Cemaati'nden Tavail Mustafa ve beraberindeki eşkıyalar Perlev Kazası'nda sakin ahalinin yolunu kesmiş, mallarına zarar vermiş ve mallarını gasp etmiş

¹¹⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 68/2.*

¹¹¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 63/5.*

¹¹² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 61/1.*

¹¹³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 63/1.*

¹¹⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 63/2.*

olduklarından buna karşın ahali de şikâyetle bulunmuş ve buldukları mahalde (Pirlevganda Kazası'nda) davalarının görülmesini talep etmişlerdi.¹¹⁵ Yine 6-15 Şubat 1743 tarihli bir hükme göre, Larende Kazası'nda müftü olan Seyit Mehmet Efendi ve akrabaları ahalden haksız para talep etmiş, zorla paralarını almış ve ahalinin göç etmelerine varacak kadar zulüm ederek, perişan olmalarına sebep olmalarından dolayı ahali devlete başvurarak şikâyetle bulunmuşlardı.¹¹⁶ Ahalinin topluca devlete başvurarak şikâyetle bulunmalarına sebep olan eşkıyalık hareketlerine bir diğer örnek 27 Mart-5 Nisan 1743 tarihli bir hükümdür. İlgili hükümde Karzandıoğulları, Mansuroğulları, Azarcaoğulları ve Kır Hasan adlı kişilerin çeşitli eşkıyalık hareketlerinde bulunarak ahalinin perişan olmasına sebep olması ile ilgili ahalinin şikâyeti vuku bulmuştur.¹¹⁷

Bunların yanında bazı devlet görevlileri de ahaliye zulüm etmişlerdir. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükümde Larende Kasabası ahailerinin kasabada kaymakam olan Seyit Abdullah'tan kendileri için birilerine para ödemesini istememelerine rağmen Abdullah'ın ahali için para ödediğini söyleyerek onlara zulüm etmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti¹¹⁸ söz konusudur. Aynı örneğe 7-16 Ocak 1743 tarihli hükümde de rastlanılmaktadır. Bu hükümde Niğde'de müftü olan İbrahim Efendi'nin Niğde ahalisine yaptığı kötülükler ve buna bağlı olarak da ahalinin perişan olmasına sebep olması karşısında Niğde ahalisinin şikâyeti¹¹⁹ vuku bulmuştur.

1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde mevcut olan hükümlerin önemli bir kısmı da vergi suiistimalleri ile ilgilidir. Vergi konusu ile ilgili deftere yansıyan şikâyetler incelendiğinde kişilerin ödemekle yükümlü oldukları vergileri ödemelerine rağmen devlet görevlileri tarafından tekrar vergi ödemeye zorlandıkları görülmektedir. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükme göre Niğde sakinlerinden Abdullah Bey, ödemekle yükümlü olduğu beş yüz altmış kuruş cebelü bedeliyesini ödemesine rağmen Konya'nın cebeli tahsildarı olan kimse tarafından tekrar bu vergiyi ödemeye zorlanması ile ilgili şikâyet yaşanmıştır.¹²⁰

Ahalinin vergilerini ödemelerine rağmen, devlet adına vergi toplayan tahsildarların çeşitli bahaneler ile ahalden fazladan (ek) vergi talep etmesi şikâyete konu olan sebepler arasındadır. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükme göre, Ilgın Kasabası sakinleri

¹¹⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 80/3.*

¹¹⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 84/2.*

¹¹⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 107/2.*

¹¹⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 61/5.*

¹¹⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 75/4.*

¹²⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 61/4.*

üzerlerine düşen vergileri ödemiş olmalarına rağmen, görevlilerin haksız yere kendilerinden fazla vergi talep etmeleri karşısında devlete şikâyetle bulunmuşlardı.¹²¹ 17-26 Ocak 1743 tarihli başka bir hükümde ise Kayseri Kazası'na bağlı Anderlik Köyü sakinlerinden Kiryako'nun üzerine düşen vergisini ödemesine rağmen köyün sipahisi tarafından çeşitli bahanelerle tekrar vergi ödemeye zorlanması ile ilgili Kiryako'nun şikâyeti¹²² söz konusudur. Aynı duruma 27 Ocak- 5 Şubat 1743 tarihli hükümde, Kayseri sakinlerinden İsmail ve Mehmet'in üzerlerine düşen vergilerini ödemelerine rağmen kendilerinin yine vergi talebiyle rencide edildikleri ile ilgili yaptıkları şikâyetle¹²³ de rast gelinmiştir.

Bunun tam tersi olan, yani ahalinin üzerlerine düşen resmî vergileri ödemeye yanaşmamaları karşısında vergi tahsildarlarının devlete şikâyetleri de yaşanmaktaydı. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükme göre Kayseri Sancağı Mütesellimi Murteza Paşa'nın kapukethüdası olan Süleyman Bey'in tasarrufundaki kışlağı kullanarak faydalanan, ancak vergilerini ödemeyen kişilerden vergileri ödemelerini talep etmesi söz konusudur.¹²⁴ Benzer örneğe 28 Aralık 1742-6 Ocak 1743 tarihli bir hükümde de rastlamak mümkündür. İlgili hükümde Larende Kasabası ahalisinden olan Ali ve Mehmet'in tasarruflarında olan ve yasal olarak vergi almaları icap eden yerlerinden vergilerini alamadıkları gibi darp edilmeleri de vuku bulmuştur.¹²⁵

Vakıf gelirleri ile ilgili de anlaşmazlıkların çıktığı, ahalinin vakfa ait olan mahsül ve rusumu ödemedikleri ve bunun da şikâyetlerin bir diğer nedenini oluşturduğu durumlar bulunmaktadır. Örneğin 27 Mart-5 Nisan 1743 tarihli bir hükümde Çırlavuk Köyü ahalisinin, Kayseri'de bulunan Camii Kebîr Vakfı'na ait olan mahsulü ödemeyerek vakfın mütevellisi olan Seyit Mehmet'i darp etmelerinden dolayı Mehmet'in şikâyetçi olduğunu ve ahalinin zimmetlerinde kalan mahsulün tamamen alınmasını talep ettiğini¹²⁶ görüyoruz. Benzer bir duruma 27 Mart-5 Nisan 1743 tarihli hükümde de rast gelinmektedir. İlgili hükümde Kayseri'ye bağlı Mancoson Köyü toprağında Kadı Bağı isimli mahalde bulunan bağlar Kayseri'deki Hason Bey Evkafı'na ait olmasına rağmen Yakup ve bazı kişilerin tasarruf ettikleri bağların öşürlerini vakfa vermemişlerdi. Durum ilgili vakfın mütevellisi

¹²¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 65/5.*

¹²² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 79/3.*

¹²³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 82/3.*

¹²⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 65/2.*

¹²⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 62/4.*

¹²⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 104/3.*

Seyit Ahmet'in şikâyetine konu olmuştu.¹²⁷

“Vergi ödeme yükümlülüğü bulunmayan kişilerden vergi talep edilmesi” şikâyet nedeni olan konular arasındadır. Örneğin 6-15 Nisan 1743 tarihli bir hükümde Seyit İbrahim'in Seyit soyundan gelmesine ve vergilerden muaf olmasına rağmen mukataa zabitanın adamı olan Ali'nin, Seyit İbrahim'in köylerinde raiyyet olarak kayıtlı olduğunu iddia ederek vergi talebinde bulunması, İbrahim'i ve oğlunu zincirleyerek eziyet etmesi ile ilgili İbrahim'in şikâyeti¹²⁸ söz konusudur. Yine 17-26 Ocak 1743 tarihli bir hükümde Şeyh Seyit Ahmet ve beraberindeki kişilerin vergi ödemelerini gerektirecek bir toprağa sahip olmamalarına rağmen köy ahalisi tarafından vergi ödemeye zorlanmaları ile ilgili şikâyetleri¹²⁹ vuku bulmuştur. Aynı örneğe 17-26 Mart 1743 tarihli bir hükümde de rastlamak mümkündür. Bu hükümde Pirlevganda Kazası Sazak Köyü sakini olan Hasan'ın defterde raiyyet olarak kayıtlı olup, Yörük kaydı bulunmamasına rağmen Yörük Zabiti olan kimsenin “Yörük Resmi” adı altında vergi talep etmesi ile ilgili Hasan'ın şikâyeti¹³⁰ söz konusudur.

Klasik Dönem'in en belirgin kurumu olan Tımar Sistemi'nin hızlı bir çözülme sürecine girmesi ve akabinde/zamanla tımar tasarruf eden sipahilerin çeşitli nedenlerle tasarruflarındaki dirliklerle geçinemeyen hâle gelmiş olduklarından bahsedilmişti.¹³¹ Bu durum aynı zamanda Osmanlı kırsalındaki üretim (tarım) sisteminin çöküşü demektir. Dolayısıyla sipahilerin, muhtemel geçimlerini sağlamak amacıyla, kanuna aykırı hareketler içerisinde bulunmaları ile ilgili durumlara sıklıkla rast gelinir olmuştur. Sipahilerin kendi aralarında yaşadıkları sorunlar da vergi ile ilgili şikâyetlerin doğmasına neden olmaktadır. Bu sorun veya durum, sipahilerin ortak tasarruf ettikleri tımar gelirlerine ortaklardan birinin müdahale ederek beratlarında belirli oranların/hisselerin dışında hisse almak istemeleri şeklinde cereyan edebilmekteydi. Örneğin 6-15 Nisan 1743 tarihli bir hükümde Kaş Nahiyesi İn Köyü'ne on üç bin yüz akçe ile mutasarrıf olan Ahmet'in müşterek olduğu tımar gelirine diğer ortakların müdahale etmesi ile ilgili Ahmet'in şikâyeti¹³² bulunmaktadır. 27 Mart-5 Nisan 1743 tarihli bir başka hükümde Kayseri Sancağı Kuramaz Nahiyesi'ne yedi bin iki yüz kırk akçe ile mutasarrıf olan Ahmet'in tımar gelirlerine Bektaş Çavuş, Seyit Mehmet ve Seyit Ali adlı kişilerin kendi gelirlerine kanaat etmeyerek

¹²⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 105/2.*

¹²⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 109/3.*

¹²⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 79/2.*

¹³⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 100/5.*

¹³¹ Ayrıca bkz. Oktay Özel, *Dün Sancısı*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2015, s.59-185.

¹³² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 111/1.*

müdahale etmeleri Ahmet'in şikâyetine sebep olmuştur.¹³³ 6-15 Nisan 1743 tarihli bir hükümde ise Hasan Çavuş, Mustafa Çavuş, Mehmet, Seyit Mehmet, Seyit İsmail, Ahmet, Hüseyin ve Abdullah adlı kişilerin Konya Sancağı'nda Aladağ Nahiyesi'nde tasarruflarında olan tımarların gelirlerine Aladağ Nahiyesi Pirlevganda voyvodası olan kişinin müdahale etmesi ile ilgili kişilerin şikâyetinde bulunmaları¹³⁴ söz konusudur.

“Ahalinin yaşadığı köyünü terk ederek tarımsal üretimden vazgeçmesi veya tarımsal üretime ara vermesi” 1580'lardan sonra Anadolu'da sıklıkla görülen bir durum¹³⁵ olup, sipahinin vergilerinin düşmesine sebep olan diğer bir etkendi. Örneğin 7-16 Ocak 1743 tarihli bir hükme göre Niğde Kazası'na bağlı Bazaröyüğü, Germiyan ve bazı köylerin sipahileri, köylerini terk ederek giden ahalinin geri köylerine taşınması ve yerleştirilmesi ile ilgili talepte bulunmuşlardı.¹³⁶

Vergi ile ilgili şikâyet konusunu oluşturan bir diğer problem “bir deftere kayıtlı olan reayanın yükümlü olduğu vergiyi kendi voyvodasına ödemesine rağmen bir başka bölgenin voyvodasının kişilerin kendi tahrir defterlerinde kayıtlı olduğunu iddia ederek bu kişilerden yeniden vergi tahsil etmeye çalışması” şeklinde ortaya çıkmaktaydı. Örneğin 6-15 Şubat 1743 tarihli bir hükme göre Danişmentli Kazası'na bağlı bazı köylerin ahhalilerinin evvelden beri ödedikleri vergilere, Haymaneteyn Hassı voyvodaları tarafından “kendi reayaları oldukları iddia edilerek” müdahale edilmesiyle ilgili Danişmentli ahhalisinin şikâyeti¹³⁷ vuku bulmuştu. Yine 7-16 Ocak 1743 tarihli bir hükme göre, Yüzdecıyan Mukataası'na kayıtlı olan ahhalinin üzerlerine düşen vergileri, başkalarının müdahale etmeyerek yine Yüzdecıyan Mukataası mutasarrıfları tarafından toplanmasını talep etmişlerdi.¹³⁸ Devlet görevlilerinin kendi bölgelerinin dışındaki yerlerden vergi talep etmelerinin şikâyet nedeni olduğuna dair bir diğer örneğe 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükümde rastlamak mümkündür. Bahsi geçen hükümde Seyit İsmail ve Seyit Mehmet adındaki sipahilerin Konya Sancağı Aladağ Nahiyesi'nde tasarruflarında olan toprakların mahsül ve rusumuna Larende Kazası subaşları tarafından müdahale edilmesi ile ilgili Seyit İsmail ve Seyit Mehmet'in şikâyetleri¹³⁹ söz konusudur. Aynı durum 7-16 Ocak 1743 tarihli bir hükümde de söz konusudur. Bu hükümde Gaferyat Kazası Yaslıcakışla Köyü

¹³³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 104/2.*

¹³⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 111/2.*

¹³⁵ Ayrıntısı için bkz. Özel, *Türkiye 1643*, s.125.

¹³⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 86/2.*

¹³⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 83/1.*

¹³⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 72/1.*

¹³⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 64/1.*

sakinlerinden Seyit Mehmet, Seyit Abdurrahim ve Seyit Yahya'dan, Pınarköy zabiti tarafından vergi istenmesi şikâyete konu olmuştu.¹⁴⁰

Sipahiler haricindeki diğer devlet görevlilerinin (beratlı görevlilerin) hissesine düşen gelirlere kanaat etmeyerek ahalden fazla para talep etmesi de şikâyet nedenlerindedir. Örneğin 19-27 Aralık 1742 tarihli bir hükme göre Kayseri Kalesi görevlileri aldıkları vergilere kanaat etmeyerek daha fazlası için Kayseri Sancağı Kuramaz Nahiyesi Eskillülü Köyü ahalisine zulüm etmişler ve ahalinin perişan olmalarına sebep olmuşlardı.¹⁴¹

Vergi ile ilgili problemlerden bir diğeri de “avarız gibi ahalden topluca tahsil edilen vergi(ler)den kaynaklanmaktaydı. Aynı yerleşim biriminde (mahallede/köyde) yaşayan kişilerden bazılarının çeşitli sebeplerle veya bahanelerle vergilerini ödemek istememesi veya ödeyecek durumda olmaması anlaşmazlıklara yol açmaktaydı. Örneğin 6-15 Şubat 1743 tarihli bir hükme göre, Niğde Kazası ahalisinin üzerine düşen vergilerini ödemelerine rağmen bazılarının koloğlu ve yeniçerilik (askerî oldukları) iddiasında bulunarak, bazılarının da çeşitli bahanelerle üzerlerine düşen vergileri ödememeleri ahalinin perişan olmasına sebep olmakta ve yine ahalinin şikâyetlerine¹⁴² konu olmaktaydı.

XVIII. yüzyılda devlet sisteminde görülen en önemli sorunun bilhassa taşra idaresinin ayân ve eşraf ile onların denetimindeki daha küçük ağa ve beylerin veya mültezimlerin eline geçmiş olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu yüzyılda taşra ileri geleni konumunda olan ayân, taşra idaresini neredeyse ele geçirmiş, vilayetlerin kontrolü bunlardan sorulur olmuştu. Onlar ahali ile vilayet yönetiminin çıkarları arasında aracı rolü üstlenerek toplumsal bir katman hâlini almışlardı. Devlet, ayân ve eşraf olmadan vergilerini toplayamadığı gibi savaşlara da asker toplayamaz hâle gelmişti. Nitekim 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki kayıtlardan anlaşıldığı üzere ayânlık iddiasında bulunan bazı kimselerin kendilerini devlet yerine koyarak halktan haksız yere-kanuna aykırı olarak vergi talep etmeleri söz konusudur. Bu bağlamda 16-24 Nisan 1743 tarihli bir hüküm örnek gösterilebilir. İlgili hükme göre Divle ma'a Kureyş Kazası sakinleri ödemeleri gereken vergileri ödemeye razı olmalarına rağmen yine aynı kaza sakinlerinden Mustafa adlı kişinin “ayânlık iddiasıyla” vergilere zam yaparak zorla akçe tahsil etmesi kaza sakinlerinin şikâyetlerine¹⁴³ sebep olmuştur. Aynı örneğe 25 Nisan-4 Mayıs 1743 tarihli hükümde de rastlamak mümkündür. İlgili hükümde Divle ma'a Kureyş Kazası sakinleri

¹⁴⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 72/2.*

¹⁴¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 67/3.*

¹⁴² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 85/5.*

¹⁴³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 119/3.*

ödemeleri gereken vergileri memurlara ödemelerine rağmen yine aynı kaza sakinlerinden Ümmühan oğlu Hacı Mustafa adlı kişinin “ayânlık iddiasıyla” vergilere zam yaparak ahaliye zulüm etmesi¹⁴⁴ söz konusudur.

Neticede çalışma konumuz olan ahkâm defterindeki 1742-43 yıllarına tarihli hükümlere göre kısaca şu şekilde bir sonuca varmak mümkündür. 1580’lerden itibaren Osmanlı Devleti’nde başlayan bozulma veya değişim dönüşüm süreci 1740’larda da kendini açıkça göstermekte, süreç devam etmektedir. Bu bağlamda siyasal, sosyal ve ekonomik bozulmaya veya değişime paralel olarak Osmanlı taşrasında, bilhassa kırsalda gerek ahaliden gerekse devlet görevlilerinden kaynaklanan çeşitli eşkıyalık hareketleri ile vergi konulu anlaşmazlıklar hat safhadadır ve bu konular şikâyetlerin temel nedenidir. Osmanlı devlet sistemine göre, bu gibi şikâyetlerin genelde olayın veya şikâyet konusunun ortaya çıktığı mahalde çözülmesi, yani olayın ortaya çıktığı mahallin “kadısı” başta olmak üzere diğer devlet görevlileri (beylerbeyi, sancakbeyi, mütesellim, voyvoda vb.) tarafından çözülmesi gerekirdi. Ancak taşradaki kadılar ve diğer devlet görevlilerinin çözüm getirecek kudretten uzak kişilikte olmalarının yanında bizzat kendilerinin de kanunsuz hareketlerin içinde yer almaları şikâyetlerin İstanbul’a yani Divân-ı Hümâyûn’a iletilerek çözülmesi sürecini teşvik etmiştir. Bazı şikâyetler ise İstanbul’a havale edilmesine rağmen taşrada devleti temsil eden ehl-i örf veya ehl-i şer mensuplarının İstanbul’dan gönderilen konu ile ilgili emirleri yerine getir(e)memeleri mükerrer şikâyetlerin bir hayli sayıda olmasına sebep teşkil etmiştir. Bu münasebetle şikâyet sahiplerinin defalarca İstanbul’a devlet merkezine başvurarak çözüm aramaları durumu ortaya çıkmıştır. Tüm bu göstergeler, Osmanlı devlet-toplum yapısının 1580’lerde başlayan değişim ve dönüşüm sürecinin 1740’larda da devam etmekte olduğuna yorumlanabilir.

2. 3. Defterin Transkripsiyonu (s. 61-121)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri’nin evinin Acizavoğlu Dimitri ve beraberindeki zimmiler tarafından basılması, eşine zarar verilmesi ve mallarının yağmalanması ile ilgili Dimitri’nin şikâyeti ve suçluların yakalanması talebi hakkında.

61/1

Karaman Vâlisine ve Akşehir ve [boşluk] ve [boşluk] ve Kādîlarına Hüküm ki,

---

¹⁴⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 121/4.*

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Dimitri nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ta'addîsi olmayub bir-vechile
2. dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden eşirrà ve mütagallibeden Acizavoğlu Dimitri ve karındaşı Karagöz ve Acizavoğlu Anastaş
3. ve karındaşı Karagöz ve Kolukısa dimekle ma'rûf zimmîler birbirleriyle yekdil ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'îfesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun
4. menzîlini basub zevcesi nâm nasrâniyyeyi ahz ve zevcen mesfûru bul deyu darb-ı şedîd ile mezbûreyi darb ve mecrûh eylediklerinden mâ'adâ menzîli derûnunda
5. olan yirmi vukıyye cedîd boya ve iki vukıyye yemen kahvesi ve on kile şeker ve bir kantar kalay ve anbarında mevcûd olan iki yüz elli keyl hinta ve altı yüz (600)
6. gurus nakd akca ve sâ'ir emvâl ve eşyâsını yağma ve gasb ve gâret idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve mesfûr zimmîler hâlâ taht-ı hükûmetde ve kazânızda firâr üzere
7. oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince buldukları mahalde şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
8. ve 'arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri'nin evinin Acizavoğlu Dimitri ve beraberindeki zimmiler tarafından basılması, eşine zarar verilmesi ve mallarının yağmalanması ile ilgili Dimitri'nin şikâyeti ve suçluların yakalanması talebi hakkında.

61/2

Karaman Vâlîsine ve Akşehir ve [boşluk] ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende Karye sâkinlerinden Mercanoğlu Sava nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addîsi olmayub ve üzerlerine dahî
2. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Mende sâkinlerinden eşkıyâ ve mütegalibeden Acizavoğlu Dimitri ve karındaşı Karagöz ve Şehirlikızıoğlu Anastaş
3. ve karındaşı Giregöz ve Kolukısa dimekle ma'rûf zimmîler birbirleriyle yekdil ve mücerred 'ırz ve 'adâvetlerin icrâ kasdıyla bunun karındaşı Dimitri nâm zimmîyi tecrîm için
4. kendü vekîlleri mübâşir ile mesfûrlar bunun menzîline hüçûm ve 'alanen basub bu menzîlinde mevcûd değil iken derûnunda olan emvâl ve eşyâsın yağma ve gâret

5. ve zevcesi nâm nasrâniyyeyi ahz ve zevce-i mesfûru bul deyu darb-ı şedîd ile darb ve bir sagîr veledin dahî bi-gayr-ı hakkın helâk itdirdiklerinden
6. gayrı anbarında mahfûz olan ma'lûmu'l-keyl arpa ve dokuz araba saman ve altı ağaç elmasın dahî ahz ve itlâf ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin
7. ve mesfûrlar ziyâde eşirradan olmalarıyla firâr ve hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûru ubûr üzere oldukların ve (bu) bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan
8. yedine fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb buldukları mahalde şer'le görülüb gasb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı
9. bi't-tamâm alıvirilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden
10. buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden iken ahali tarafından işlerini görmesi için vekil tayin edilen Dimitri'nin, ahaliyle yaptığı anlaşmaya bazılarının uymayarak hakkını vermemeleri ile ilgili Dimitri'nin şikâyeti hakkında.

61/ 3

Karaman Vâfisine ve Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Dimitri veled-i Mercan nâm zimmî gelüb karye-i mezbûrun zimmî re'âyâları vâkı' olan tekâlîf ve sâ'ir
2. umûr ve husûsların görmek üzere cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bâ-hüccet-i şer'iyye taraflarından vekîl nasb ve ta'yîn itmeleriyle bu dahî mesfûrların
3. elli üç ve elli dört senelerinde vâkı' olan umûr ve husûsların gördükden sonra mesfûrlar birbirlerin tahrîk ve bundan giru
4. akca idhâl itmekle bundan akdem mesfûrlar ile mürâfa'a-i şer' olduklarında beynlerinde muslihûn tavassut ve beş yüz (500) gurus üzerine
5. sulh ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru tamâmen edâ ve mesfûrların herbirleriyle 'âmme-i da'vâdan zimmetlerin ibrâ vü ıskât
6. ve kat'-ı-nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken mesfûrlardan ba'zıları zuhûr şirrete sâlik
7. ve bunu ta'cîz itdirmek için sulh-ı mezbûrda biz mevcûd değil iken tekrâr biz dahî akca isteriz deyu hilâf-ı şer' -i şerîf ve mugâyir-i

8. hüccet-i şer'iyye bunu rencîdeden hâlî olmadıkların ve Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hilâf-ı şer'
9. ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye zâhir olan ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Niğde sakinlerinden Abdullah Bey'in Alanya, Konya ve Niğde sancaklarında Akseki ve başka yerlerde tasarrufunda olan tımarının karşılığı olan cebelü bedeliyesini ödemesine rağmen Konya tahsildarı tarafından tekrar ödemeye zorlanması ile ilgili Abdullah Bey'in şikâyeti hakkında.

61/4

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Niğde sâkinlerinden olup zu'âmadan Abdullah veled-i el-Hâcc Ali kâtib-i Ağa-i Daru's-sa'âde-i sâbık zîde kadruhu gelüb Ala'îye ve Konya ve Niğde sancaklarında Akseki ve gayrı nâhiyelerde Bergos
2. nâm karye ve gayrıdan otuz altı bin iki yüz yetmiş beş (36.275) akca ze'amet babası fevtinde bir nefer cebelü virmek şartıyla buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olup ve bin yüz elli
3. üç ve elli dört senelerine mahsûben lâzım gelen beş yüz altmış (560) guruş cebelü ve bedeliyesin neferân Hazine-i 'Âmire'me tamâmen edâ u teslîm ve yedine memhûr ruznâmçe virilüb sene-i
4. merkûmeyne mahsûben tekrâr cebelü mütâlebesiyle bir dürlü ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken sene-i merkûmede Eyâlet-i Konya'nın cebelü tahsildârı olan (boşluk) nâm kimesne yedlerinde olan
5. ruznâmçe-i hümâyûna mugâyir tekrâr cebelü mütâlebesiyle mûmâ-ileyhi ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb mugâyir-i ruznâmçe-i hümâyûndan mezkûrun seneyn-i merkûmeye mahsûben cebelü
6. mütâlebesiyle zâhir olan ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûm recâ Hazîne-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhasebe defterlerine nazar olundukda ze'âmet-i merkûmenin
7. mukayyed olan yedi nefer cebelü ve bedeliyesinin elli üç ve elli dört senelerine mahsûben lâzım gelen beş yüz altmış (560) guruş cebelü bedeliyesi mûmâ-ileyh Abdullah zîde kadruhu teslîm-i Hazîne-i

8. 'Âmire'm idüb yedine ruznâmçe-i hümâyûn virildiği mukayyed olmağın vech-i meşrûh üzere ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Larende Kasabası ahalilerinin Kaymakam olan Seyit Abdullah'dan kendileri için birilerine para ödemesini istememelerine rağmen Abdullah'ın ahali için para ödediğini söyleyerek onlara zulüm etmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

61/5

Karaman Vâlîsine ve Larende Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kasabası ahâlîleri gelüb bunların yine Larende sükkânından olub Nakîbu'l-eşrâf Kâ'immakâmı olan Seyyid Abdullah
2. nâm kimesneye cihet-i karz-ı şer'den ve kefâletden bir akca virecekleri olmayub ve bizim için bir hususâ akca vir deyu
3. mezbûra emr itdikleri dahî olmayub dahl icâb ider hisse-i şâyi'asın mezbûr Seyyid Abdullah'a mücerred celb-i mâl sevdâsıyla
4. bizim için yirmi kise akca virdim deyu mübâşir ta'yîn ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın
5. kimini cebren ahz ve habs ve kimini firâr itdi hânemizin mühürleyüb bunun emsâli hilâf-ı şer' ta'addî
6. ve tecâvüzünün nihâyeti olmaduğın bildirüb şer'le görölüb hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın ta'addîsi men' olunmak
7. bâbında emr-i şerifim recâ eyledüğü ecilden sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle hilâf-ı şer' ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Seyit Mehmet'in Armudlu Cemaati'nden bazı kişilerden alacağını tahsil edememesi ve alacağının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

62/ 1

Karaman Vâlîsi Vezîre ve Bozulus ve Iğın Kādîlarına Hüküm ki,

1. Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb Karaman sâkini Bozulus Türkmanı'ndan Amrudlu (Armudlu) Cemâ'ati ahâlîlerinden ma'lumu'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin yüz
2. elli (boşluk) senesinde cihet-i kefâletden üç yüz (300) guruş ve karz-ı şer'den dahî üç yüz (300) guruş alacak hakkı olub taleb eyledikde

3. edâda ta'allül ve muhâlefet ve taht-ı kazâlarımızda mürûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin
4. ma'rifetinle tahsîl olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1155 (9-18 Aralık 1742)

Özet: Armudlu Cemaati ahâlisinin, Yöre Beyi İbrahim'in ödeyeceğine söz vermesine rağmen İbrahim'den alacaklarını tahsil edememesi ve alacaklarının tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

62/ 2

Karaman Vâlîsi Vezîre ve Bozulus ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bozulus Mukâta'ası aklâmından Amrudlu Cemâ'ati ahâlîsinden Kızlak Ömer ve Kel Hüseyin ve Numan ve Hoca Osman
2. nâm kimesneler ve dahî sâ'irleri gelüb hâlâ Bozulus Kazâsı'nda sâkin bin yüz elli beş senesinde yöre beyileri olan
3. İbrahim bin Kanber nâm kimesne ile bundan akdem hesâb gördüklerinde merkûmun zimmetinde dört yüz (400) gurusu kalduğın
4. ikrâr ve edâsına tenbîh birle kibel-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyye virilüb edâya ta'ahhüd itmişken bu ana değın
5. virmeyüb ibtâl-i hakk eyledüğün bildirüb voyvodaları ma'rifetiyle şer'le görölüb tahsîl ve alıvirilmek
6. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1155 (9-18 Aralık 1742)

Özet: Yalvaç-ı Karaağaç Kazası Ebubekir Köyü sakinlerinden Mehmet'in eşi ve çocuğuna Ömer oğlu Süleyman tarafından zarar verilmesi ile ilgili Mehmet'in şikâyeti hakkında.

62/3

Karaman Vâlîsine ve Kırılı ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Yalvaç-ı Karaağaç Kazâsı'na tâbi' Ebubekir nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bu yine karye-i merkümeden eşkıyâdan Ömer oğlu Süleyman
2. nâm şakî kendü hâlinde durmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun zevcesi Ümmü nâm hatun kendü hâlinde gider iken hilâf-ı şer'
3. ve bi-gayr-ı hakkın ahz ve darb-ı şedîd ile darb ve sagîr veledin helâk ve yüz elli 'aded altunun ahz eylediğinden mâ'adâ

4. mezbûr ol-darbdan müte'essiren fevt olub küllî gadr ve ta'addî eyledüğün ve mezbûr taht-ı kazânızda mürûr
5. üzere olduğun bildirüb sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle bulunduğu mahalde fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb
6. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim recâ itmeğın fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Larende Kasabası sakinlerinden olan ve ticaretle uğraşan Ali ve Mehmet'in kimseye bir zararı olmamasına rağmen yine Larende Kasabası sakinlerinden Hacı Ömer, Ali ve Ali'nin kardeşinin bahaneler öne sürerek Ali ve Mehmet'in paralarını gasp etmeleri ile ilgili Ali ve Mehmet'in şikâyetleri hakkında.

62/4

Larende ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kasabası sâkininden olub tüccar tâ'ifesinden Ali ve Mehmed ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i
2. şerîf kimesneye vaz' ve hareketi yoğiken yine Larende Kasabası sükkânından Hacı Ömer ve Ali ve mezbûr Ali'nin küçük karındaşı Hacı
3. nâm kimesne zuhûr ve şirrete sâlik ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla yine kasaba-i mezbûrda vâkı' handa taht-ı icâremizde
4. olan odanın derûnunda ba'zı eşyâmız zâyî' olmağla sizden mazınne eyledük deyu iddi'â ve bundan akdem mezbûrlar ile
5. mürafa'adan müdde'âlarına emr-i şerîf üzere Âstâne'ye karar (?) idemeyüb lağv u mahâs olduğu şer'an sâbit olmuş iken ana mugâyir hevâlarına
6. tâbi' ehl-i' örf tâ'ifesine istinâd bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın iki yüz (200) gurusların alub ziyâde gadr eylediğın
7. bildirüb şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf aldıkları akcası alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ
8. eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Konya Sancağı Turgut Nahiyesi'nde Obrucak ve başka köylerde Mehmet sipahinin tasarrufunda olan bazı mezralarda sakin olan cemaatlerin ödedikleri vergilere, mahsül ve rusuma Esbkeşan Hassı Voyvodası Mustafa ve bazı kişiler tarafından müdahale edilmesi ile ilgili Mehmet Bey'in şikâyeti hakkında.

62/5

Karaman Vâlsine ve Turgud ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sibâhî 'arzuhal idüb Konya Sancağı'nda Turgud Nâhiyesi'nde Obrucak nâm karye ve gayrıdan altı bin dört yüz doksan dokuz (6499) akca
2. tımâra berât-ı şerîfime mutasarrıf olub tımârının başkalemi olan müstakillen kayd ve berâtına dâhil sâlifü'z-zikr Karye-i Obrucak Atçeken tâ'ifesinden
3. Oğulbeylü Cemâ'ati mütemekkinlerdir ve icmâlde dâhil-i Mezra'a-i Kızılcakulu ve üç nefer (?) ze'âmet-i Karye-i Obrucak ve Mezra'a-i Dâde nezd-i
4. Mezra'a-i Obrucak der-yed-i evlâd-ı Hacıvaz ve nâhiye-i mezbûra tâbi' bin (1000) akca yazı ile Karye-i Obrucak sibâhizâde mütemekkinlerdir ve Karye-i Maryolu
5. Eskiil'e tâbi' Atçeken'den Sarımuradlu Cemâ'ati mütemekkinler deyu defter-i hâkânîde mukayyed karyeler ve mezra'alarını tımârı tarafına
6. 'â'id olan mahsül ve rusûmuna âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Esbkeşan Hâssı voyvodası olan Mustafa ve Hasan ve Hacı Ali
7. nâm kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve fuzûlî zabt ve mahsül ve rusûmun tegallüben ahz ve kabz idüb gadr ve ta'addî eylediklerin
8. bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve berâtlarına mugâyir zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında
9. hüküm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve Esbkeşan defterlerine nazar olundukda
10. Turgud Nâhiyesi'ne tâbi' on sekiz nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ bin iki yüz (1200) akca yazar Karye-i Obrucak
11. Atçeken tâ'ifesinden Oğulbeylü dahî mütemekkinlerdir ve hâsıl 'an-ağnam (?) ve resm-i otlak hâric iki yüz (200) akca yazı ile
12. Mezra'a-i Kızılcakulu ve üç nefer zemîn-i Karye-i Obrucak ve hâsılı tahtında gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ altı yüz (600) akca yazı ile
13. Mezra'a-i Dâde nezd-i Mezra'a-i Obrucak der-yed-i evlâd-ı Hacıvaz olan ve on altı nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında gendüm ve şa'îr

14. ma'a gayrihâ bin (1000) akca yazar Karye-i Obrucak sibâhizâde mütemekkinlerdir deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i
15. icmâlde bir görölüb ma'a gayrihi üç bin sekiz yüz (3800) akca bir icmâl ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' hâsılı tahtında gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ
16. üç yüz (300) akca yazar Karye-i Maryolu Eskiile tâbi' Atçeken'den Sarımuradlu Cemâ'ati mütemekkinlerdir deyu ol-dahî defter-i mufassalda
17. muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiyesinde Kelisalu nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb iki bin dokuz yüz doksan dokuz (2999) akca ol-dahî
18. bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen merkûm Mehmed kaydında ve yüz kırk bir senesi târihinde bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
19. Esbkeşan re'âyâsı mukâta'ası defteri yazıldığı mahalde Turgud Nâhiyesi'ne tâbi' on bir nefer re'âyâ ile Karye-i Merigah
20. dokuz nefer ile cemâ'atgiri sâkin karye-i mezbûra Karye-i Merigah mezbûrların yurtlarıdır deyu defter-i 'atikde mukayyed olmağla kemâ-kân
21. defterde kayd olmuşdur deyu kurâ-i mezârî'i ile defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere ol-dahî defter-i mezbûrda tahrîr olmağın ber-mûceb-i
22. defter-i hâkânî tımâr tarafından icmâl ve mufassalları başka ve Esbkeşan tarafı dahî başka olduğun bi'l-fi' il Defter Emîni Saidi Ali Kâtibi dâme mecduhu
23. 'arz eylemek defter emini 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri'nin evinin Sarı Peraşoğlu Andon ve beraberindeki zimmiler tarafından basılması, eşine zarar verilmesi ve mallarının yağmalanması ile ilgili Dimitri'nin şikâyeti hakkında.

63/1

Karaman Vâfisi Vezîre Akşehir ve [boşluk] Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazası'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Mercanoğlu Dimitri nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addîsi
2. olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden eşirrä ve eşkıyâdan Sarı Peraşoğlu
3. Andon nâm zimmîler birbirleriyle yekdil ve buna ırz ve 'adâvetleri olmağla mücerred icrâ-yı 'ırz için üzerlerine mübâşir ta'yîn ve bunu

4. tecrîm kasdıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi' ehl i 'örf tâ'îfesine istinâden mesfûrlar menzîlini basub ve bu menzîlinde
5. mevcûd değil iken zevcesi (boşluk) nâm nasrâniyyeyi ahz ve zevcin mesfûru bul ve ne tarafa gitdüğün bilürsün deyu
6. envâ'i dürlü cevri ve eziyyet eylediklerinden mâ'adâ beş yüz (500) guruşdan mütecâviz akca ve sâ'ir emvâl ve eşyâsın hilâf-ı şer'-i şerîf
7. gasb ve gâret ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan yedine
8. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ahz eyledükleri akcasıyla emvâli
9. alıvirilüb icrâ-yı hakk ve 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emri şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Bermende Köyü sakinlerinden İlbeyicioğlu Hacı Mihail ve beraberindeki zimmilerin bahaneler öne sürerek Mehmet'e zulüm etmesi, parasını ve mallarını gasp etmesi ile ilgili Mehmet'in şikâyeti hakkında.

63/2

Karaman Vâlisi Vezîre Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Tilkiöğlü dimekle ma'rûf Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub
2. hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub bir-vechile dâhl olunmak icâb itmez iken Bermende nâm karye sâkinlerinden zimmî
3. tâ'îfesinden eşkiyâdan İlbeyicioğlu Hacı Mihail ve Acizavoğlu Dimitri ve karındaşı Karagöz nâm zimmîler birbirleriyle
4. yekdil ve kendü hâllerinde olmayub dâ'imâ şirret ve tezvîrât ile me'lûf olduklarından mücerred buna
5. olan 'ırz ve 'adâvetin icrâ kasdıyla sen maktûl Ahmed Bey'in adamlarından ve taraf-gîri olub mezbûrun vefâtında
6. bizi tecrîm itdirir idin deyu üzerine mübâşir ta'yîn itdirüb bunu tecrîm kasdıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde mesfûrlar
7. menzîlini basub haremine hücum ve sanduğun kırıp hakkımda emri şerîf ısdâr itdirmişsin deyu derûnunda mahfûz

8. olan senedât-ı şer'iyeye ve zevcesinin esvablarını bi'l-cümle yağma ve ahz eyledüklerinden gayrı anbarında mahfûz elli keyl
9. hinta ve elli keyl şa'îr ve sâ'ir emvâl ve eşyâsını gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüklerin bildirüb şer'le görülüb
10. gasb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ve hinta ve şa'îri alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü Subaşı olan Osman Ağa'nın köy ahalisinin parasını gasp etmesi ve Dimitri'nin kendisine emaneten verdiği malları da Dimitri'ye teslim etmemesi ile ilgili Dimitri'nin ve köy ahalisinin şikâyetleri hakkında.

63/3

Karaman Vâlisine Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' ze'âmet karyelerinden Bermende nâm karye ahâlîleriyle Dimitri nâm zimmî gelüb za'imleri tarafından kurâları
2. subaşısı olan Osman Ağa demekle ma'rûf kimesne bunları iğfâl ve sihâmınıza düşen tekâlifinizi ben bitireyim deyu karye-i
3. mezbûre ahâlîlerinin bin yüz elli (boşluk) senesinde bin (1000) guruşdan mütecâviz akcaların ahz ve bir mikdârın sarf ve zimmetinde
4. beş yüz elli (550) guruşları kalmış iken dürlü illet ve bahâne ile edâ itmediğinden gayrı mesfûr Dimitri'nin yine sene-i merkûmede
5. kendüye emâneten vaz' eyledüğü yetmiş sekiz (78) guruşluk yirmi 'aded altun ve yedi tob Şam alacası ve yirmi beş vukuyye Yemen
6. kahvesi ve iki yüz (200) guruş nakd akcasın virmeyüb kusûrların ile seni sulh eyledüm deyu 'illet ve bahâne ile edâda
7. ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görülüb hakları bi't-tamam alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri'nin hiç kimseye bir zararı olmamasına rağmen evinin Yagob oğlu Ahaz ve beraberindeki zimmiler tarafından basılması, eşine zarar verilmesi ve mallarının yağmalanması ile ilgili Dimitri'nin şikâyeti hakkında.

63/4

Karaman Vâlisine Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Mercanoğlu Dimitri nâm zimmî gelüb
2. bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit
3. olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden eşirrâlık ile meşhûr olan Yagob oğlu Ahaz ve Nesma oğlu (?)
4. Ortam nâm zimmîler birbirleriyle yekdil ve bu hânesinde mevcûd değil iken zevcesi (boşluk) nâm nasrâniyyeyi
5. iclâl ve zevcen mesfûrun üzerine mübâşir gelüb ahz olundu varub mübâşirin yedinden tahlîs
6. idelüm deyu taleb ile bin yüz elli senesinde bunun haberi yoğiken menzîlinde olan akcasından zevcesi mezbûre
7. yedi yüz (700) guruş nakd aldıklarından gayrı bu irişmaz dahî akca
8. var mıdır deyu elli keyl hinta ve yirmi beş keyl arpasın dahî noksân bahâ ile furûht ve ânın dahî akcaların
9. alub ba'dehu mezbûre nasrâniyyeyi tahvîf ve ba'zı müvehhiş kelimât ve şütüm-ı gâliza ile şetm ve darb ile ve ziyâde
10. gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb bi-gayr-ı hakkın aldıkları akcası giru alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında
11. hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Kayseri Kazası sakinlerinden Ağya isimli zimminin kimseye borcu olmamasına rağmen yine aynı köyde sakin Hüseyin'in beraberindeki yalancı şahitlerle ölen kardeşi Mustafa'nın, Ağya'dan alacağıın olduğunu iddia ederek Ağya'nın parasını gasp etmesi ile ilgili Ağya'nın şikâyeti hakkında.

63/5

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Tolos/Nolos (?) nâm karyeden Ağya
2. nâm zimmî gelüb bunun kimesneye borcu ve kefâleti olmayub
3. ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i

4. mezbûreden İsaşeşeoğlu dimekle ma' rûf el-Hâcc Hüseyyin nâm kimesne
5. zuhûr ve şirrete sülûk ve hevâsına tâbi' karındaşı Mirza ve Hasan nâm kimesneler
6. ile yekdil ve benim fevt olan karındaşım Mustafa nâm kimesne hayâtında üç sene mukaddem sana bir kise
7. akca virmiş şimdi fevt olmağla bana intikâl itdü deyu bin yüz elli
8. senesinde hevâsına tâbi' yalan şâhidlerinin şehâdetleriyle kendü maiyyeti olan
9. kâdiya istinâden ol-mikdâr akcayı hükm itdirdüm deyu hilâf-ı şer' -i şerîf
10. ol-mikdâr guruş kendüsü alub ve üç yüz (300) guruş dahî
11. ehl-i' örf ve kâdiya istinâden dahî gasb ve gâret idüb
12. gadr-i küllî eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi
13. olduğun ve mezkûr yeniçerilik iddi' âsın olduğun bildirüb
14. ve zâbiti olan serdar ma' rifetiyle şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
15. recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zî'l-ka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak1743)

Özet: Seyit İsmail ve Seyit Mehmet adındaki sipahilerin Konya Sancağı Aladağ Nahiyesi'nde tasarruflarında olan toprakların mahsül ve rusumuna Larendede Kazası subaşlıları tarafından müdahale edilmesi ile ilgili Seyit İsmail ve Seyit Mehmet'in şikâyetleri hakkında.

64/1

Karaman Vâlsine ve Larendede ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Seyyid İsmail veled-i Mahmud ve Seyyid Mehmed veled-i Seyyid İsmail nâm sibâhîler Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Konya Sancağı'nda Aladağ Nahiyesi'nde
2. Sami nâm karye ve gayrıdan on bir bin sekiz yüz (11.800) akca tımâra merküm Seyyid İsmail ve ol-mikdâr akca tımâra dahî mezkûr Seyyid Mehmed başka başka
3. berâvât-ı şerîfemle mutasarrıflar olub tımârları mülhakâtından müstakillen kayd ve berâtlarına dâhil Larendede Nahiyesi'ne tâbi' Batlas nâm karyelerine
4. dahl olunmak icâb itmez iken Larendede Nahiyesi'nde Havâss-ı Hümâyûn'dan Eminler nâm karye ile ve tevâbi' i karyelerine ber-vech-i mâlikâne
5. mutasarrıf olanların subaşlıları hâss-ı mezbûr karyelerini zabta kanâ'at itmeyüb sâlifü'z-zikr Batlas nâm karye

6. ve mümtaz ve mu'ayyen olan hudûdu dâhilinde arâzisine hilâf-ı kânûn ve defter hâss-ı mezbûr karyelerinden olmak üzere
7. müdâhale ve bundan akdem yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeleri mücebince mu'ârazadan men' birle sâdır olan emr-i şerîf ve mürâseleye
8. 'adem-i itâ'at ve fuzûlî kendü mültezimleri Seyyid İbrahim zabt ve mahsûl ve rusûmun ahz u kabz eylediklerinden mâ'adâ
9. bunları ehl-i 'örfe ahz ve üç yüz (300) guruşların tecrîm ve ol-vechile gadr itmeleriyle zikr olunan Batlas nâm karyeyi ber-müceb-i
10. defter-i hâkânî müstakillen tımârları tarafından zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmu ahz u kabz itdirilüb hâss-ı mezbûr
11. mutasarrıfları hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında mukaddemâ istid'â ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
12. ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Larende Nâhiyesi'ne tâbi' seksen sekiz nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında
13. 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ beş bin iki yüz (5200) akca yazar Karye-i
14. Batlas defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin (3000) akcası ifrâz ve bir icmâl ve iki bin iki yüz (2200) akcası dahî
15. ifrâz olduğu bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen Alatağ Nâhiyesi'nde Sami nâm karye ve gayrı ile bir görölüb yirmi üç bin
16. altı yüz (23.600) akca ze'âmetin tobundan on bir bin sekiz yüz (11.800) akcaların merkûm Seyyid İsmail veled-i Seyyid Mahmud ile Seyyid Mehmed veled-i Seyyid
17. İsmail kayıdlarında ve yine Larende Nâhiyesi'ne tâbi' yüz iki nefer re'âyâ Karye-i Göded ve tahtında yirmi bir nefer re'âyâ ve bir çiftlik ve
18. ve bir zemîn ile Karye-i Emirlu ve yetmiş nefer re'âyâ ve bir mezra'a ile Karye-i Candır ve seksen nefer re'âyâ ve bir mezra'a ile
19. Karye-i Ernaki nâm-ı değer Bınarbaşı ve hâsıl-ı bahçe-i 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve resm-i çift ve bennâk
20. ve caba yekûn ma'a gayrihâ altı bin (6000) akca yazı ile ve altmış bir nefer re'âyâ ve bir zemîn Karye-i Ağcail ve tahtında on
21. dört nefer re'âyâ ile karye-i Nebadır der-sınur-ı Karye-i Ağcail ve hâsılı bahçe-i kâdim-i 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm

22. ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ iki bin (2000) akca yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde
23. Göded nâm karye el-mezbûrenin iki bin (2000) akcası ifrâz ve sâlifü'z-zikr Ağcaîl nâm karye ile bir görölüb dört bin (4000)
24. akca ze'âmetdir deyu bir icmâl ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' senede üç bin (3000) akca yazu ile beytu'l-mâl ve mâl-ı gâ'ib ve
25. mâl-ı mefkûd ve yava ve abd-ı âbık-ı nâhiye-i kazâ-i Larendede der-nefs-i şehir ki müstakıl kılıçdır deyu defter-i mufassalda
26. ol-dahî tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin (2000) akcası ifrâz ve İbracık Nâhiyesi'ne tâbi' Yeni Muşmoy nâm karye ve gayrihide
27. bir görölüb on bir bin sekiz yüz (11.800) akca ze'âmet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen Larendede Nâhiyesi'nde Eminler nâm karye
28. ve gayrihi ile bir görölüb otuz sekiz bin dokuz yüz elli (38.950) akca yazu dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Ahmed Harta (?) üzerinde itmek
29. defter-i hâkânîde mestûr bulunduğ u üzere gediği ref' ve ze'âmeti yirmi yedi târihinde tevkî'i kalemiyle Havâss-ı Hümâyûn'uma
30. tashîh olunmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî tarafının icmâl ve havâssları başka başka olduğ un bundan akdem Defter Emîni Seyyid Ali Kâtibi
31. dâme mecduhu 'arz itmeğ in 'arzı mûcebince 'amel olunmak için sâdır olan emr-i şerîfimle mahallinde mürâfa'a-i şer' olduklarında ber-mûceb-i
32. defter-i hâkânî sâlifü'z-zikr Batlas nâm karye tûmâr tarafına hükm ve mezbûrların ta'addîleri men'u def' olunmak üzere yedlerine hudûd-ı
33. erba'ası mu'ayyen hüccet-i şer'iyye virilmişken hâlâ mukâta'a-i mezbûr mutasarrıfı tarafından bu def'a mahall-i mezbûra varan (boşluk) nâm kimesne
34. bunlar Âstane-i Sa'âdeti'mde iken mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve hilâf-ı defter-i hâkânî hâsıl olan mahsûlâtların fuzûlî zabt idüb
35. gadr-i küllî eylediklerin bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
36. Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın
37. mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Kayseri sakinlerinden Ahan ve Arson'un ortakları olan Abraham ile aralarındaki anlaşmazlığın çözümlenmesi için Ahan ve Arson'un davalarının görülmesini talep etmesi hakkında.

64/2

Kayseriyye Monlası ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Kayseriyye Kādîsı Mevlânâ Mehmed Şaki zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ahan ve Arson nâm zimmîler meclis-i şer'a
2. varub medine-i Kayseriyye mütemekkinlerinden Moncosalıoğlu Abraham nâm zimmî ile şirket-i inân ile şerîkler olub bundan
3. akdem mesfûr Abraham mâl-ı şirketi da'vâ ve huzûr-ı şer'de mukaddemâ şirkete müte'allık asl-ı mâl ve nemâ ve beynlerinde cereyân iden
4. emr u ihata ve muâmelâtdan her biri âharın zimmetlerin ibrâ-yı 'âmm ile ibrâ vü iskât eylediklerin sâbit ve mesfûrânın
5. yedlerinde cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle ber-vech-i şer'le görülüb edâ-yı zimmet birle hüccet-i
6. şer'iyeye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' iken mesfûr Abraham ba'zı kimesnelerin tahrik da'vâsıyla mücerred celb-i mâl
7. sevdâsıyla hilaf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf âhar mahalle ihzâr teklîfi ile ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun
8. bildirüb mahallinde şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf âhar mahalle ihzâr teklîfi ile ta'addîsi
9. men'u def' olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recasına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden
10. şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Kayseri Sancağı'nda sakin Salih'in Kayseri Sancağı Mütesellimi Mustafa Paşa'nın idaresi zamanından kalma vergilerden zimmetinde kalan paranın tahsil edilememesi ve bu paranın tahsil edilerek mütesellime teslim edilmesinin talep edilmesi hakkında.

65/ 1

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Süleyman zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb kabukethüdası olduğu ber-vech-i arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfı Mustafa Paşa dâmet

2. me'aliyehunun bundan akdem livâ-i mezbûrda mütesellim olub kaza-i mezbûrda sâkin Salih nâm kimesne zimmetinde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe
3. 'â'id rusûmât-ı bagâd ve bâc ve gayrıdan mezbûrun zimmetinde bin (1000) guruş bâkî kalub taleb olundukda edâdan ta'allül
4. üzere olduğun bildirüb sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ilehsin ma'rifet-i şer'le hesâbı görülüb zimmetinde olan meblağ-ı merkûm
5. hâlâ livâ-i mezbûr mütesellimi (boşluk) zîde kadruhu teslîm itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûn recâ eylediği ecilden ma'rifet-i şer'le görülüb
6. zimmetinde zuhûr iden hâlefine teslîm olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Kayseri Sancağı müteselliminin, Murteza Paşa'nın kapukethüdası olan Süleyman Bey'in tasarrufunda olan kışlağın vergilerini ödemesini talep etmesi hakkında.

65/2

Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. Hâlâ Kayseriye Sancağı mütesellimi olan (boşluk) zîde kadruhu 'arzuhâl gönderüb kazâ-i mezbûrda (boşluk) nâm mahalde vâkı'
2. resm-i defter-i hâkânîde mîr-livâ hâssına sâhib yazılmış ma'lumetu'l-hudûd kadîmden kışlağın kânûn üzere
3. mîr-livâ hâssı tarafına 'â'id olan resm-i kışlağın ahz u kabzını hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı Murteza Paşa
4. dâmet me'aliyehunun kabukethüdâsı olan Süleyman zîde mecduhu tarafından hâlâ bunun 'uhde ve iltizâmında olduğun
5. bildirüb zikr olunan kışlağa koyun ve sâ'ir davarlar ile çıkub kışlayub otundan ve suyundan
6. intifâ' idenlerden kânûn üzere mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına 'â'id olan kışlak ve resimleri kendüye
7. ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Niğde Kazası sakini Ahmet Bey'in babası Cafer'in, Hacı Baki ve beraberindeki kişiler tarafından kendisinden alacaklarının olduğunu iddia ederek eziyetle öldürülmesi üzere Ahmet Bey'in babasının katillerinin yakalanmasını talep etmesi hakkında.

65/3

Karaman Vâlisine Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ahmed Bey demekle ma'rûf kimesne gelüb Niğde Kazâsı'na tâbi' Ablon/Aylon (?) nâm karyeden yüz on yaşında iken helâken vefât iden
2. babası Cafer nâm kimesnenin kimesneye borcu ve kefâleti olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken
3. yine karye-i mezbûr sükkânından Hacı Baki ve Ebubekiroğlu (boşluk) ve Kara Mehmed ve karye-i mezbûr imâmı (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle
4. yekdil ve şirrete sülûk bizim senden alacağımız vardır deyu hilâf-ı şer'-i şerîf kimi da'vâcı ve kimi şâhid-zor olub
5. ta'addî ve hevâlarına tâbi' vülûc ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ol-bahâne ile babası mezbûru ahz ve habs
6. ve der-zincir ve eziyyet ile helâk idüb gadr eyledüklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğü
7. bildirüb mücebince şer'le görölüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîf icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: İlgin sakinlerinden Tatar Osman'ın borçlu olduğu Torun Mehmet'in vefat etmesi üzerine Tatar Osman'ın borcunu Torun Mehmet'in oğlu Haydar'a ödemesine rağmen, Haydar'ın da vefat etmesiyle mirasçıların yine alacak talep ederek sorun çıkarması ile ilgili Tatar Osman'ın şikâyeti hakkında.

65/ 4

İlgin ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. İlgin sâkinlerinden Tatar Osman gelüb bunun Torun Mehmed Ağa demekle ma'rûf kimesneye otuz guruş deyni olmağla mezbûr
2. Torun Mehmed fevt oldukda meblağ-ı mezbûru oğlu Haydar nâm kimesne bundan akdem taleb bu dahî meblağ-ı merkûm
3. mukâbelesinde bir re's kara sığır öküzü ve bir araba ve bir seccâde ve dört ketan bezi virüb bunun zimmetini
4. ibrâ idüb dahl icâb itmez iken mezbûr Haydar fevt olmağla mûrisi Hüseyin bin Musa nâm kimesne

5. zuhûr ve meblağ-ı mezkûru da'vâ ve vâkı'-ı şer' olduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an
6. sâbit ve mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görölüb
7. fasl olunub ibrâ-yı zimmet birle hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnu' iken mündef' olmayub
8. hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye müdâhaleden hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i
9. şer'iyeye müdâhalesi men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden hilâf-ı şer' ta'addisi
10. men' olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Ilgın Kasabası Hakeb Şamlı sakinlerinin üzerlerine düşen vergileri ödemelerine rağmen kendilerinden fazla vergi talep edilmesi ile ilgili şikâyetleri hakkında.

65/5

Ilgın ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ilgın Kasabası'na tâbi' Hakeb Şamlı (Hageb) (?) nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyelerin
2. edâda kusurları yoğiken a'yândan ba'zıları tahammüllerinden ziyâde tekâlîf tahmîl ile rencîde eyledikleri ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virildüğün bildirüb
3. hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye müdâhaleleri men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Karabınar sakinlerinden Musa, Mehmet ve bazı kişilerin paralarının Ali ve Bekir tarafından gasp edilmesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

65/6

Karaman Vâlisine Karabınar ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Musa ve Mehmed ve diğer Mehmed ve Ömer nâm kimesneler gelüb bunların
2. üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Karabınar
3. sükkânından el-Hâcc Ali ve Bekir nâm kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından
4. nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde ehl-i 'örfe istinâden mezkûr Musa'nın
5. seksen (80) guruşunu ve mezbûrların dahî otuz guruşların gasb idüb gadr

6. eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcebince
7. şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin
8. şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Karaman sakinlerinden Abdullah'ın kimseye bir zararı olmamasına rağmen yine aynı köyden Ali, oğlu Nebi ve beraberindeki kişilerin bahaneler öne sürerek Abdullah'ın mallarını gasp etmesi ve eşine zarar vermesi ile ilgili Abdullah'ın şikâyeti hakkında.

66/1

Karaman Vâlîsine ve Eyâlet-i Karaman'da Vâkı' Mevlânâ [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) nâm karye sükkânından Abdullah nâm gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
2. vaz' ve ta'addîsi olmayub şer'an bir-vechile ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından
3. olub şekâvet ile meşhûr dâ'imâ ibâddullaha hilâf-ı şer'i şerîf ta'addî ve îsâl-i mazarrat 'âdet-i müstemirreleri
4. olan el-Hâcc Ali ve oğlu Nebi ve Uzun Mahmud ve karındaşı Ali ve Karaşeyhoğlu Hüseyin ve Mustafa
5. ve (boşluk) ve nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve bundan akdem sen ki zevcen (boşluk) nâm
6. hatunu bir husûs için bizimle da'vâsı olmağla ol-vakitde sen niçün men' eylemedün deyu ol-vechile
7. buna 'ırz ve 'adâvet itmeleriyle icrâ-yı 'ırz ve ahz-ı intikam için ızrâr kasdıyla hilâf-ı
8. vâkı' mevâdd isnâdıyla ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'orf tâ'îfesine bin yüz elli (boşluk) senesinde teşekkî ve hilâf-ı
9. şer'-i şerîf bunun haddesiyle asub iki üç def'a bunu bi-gayr-ı hakkın darb-ı şedîd ile darb eylediklerinden
10. gayrı zevcesi (boşluk) nâm hatunu dahî bi-gayr-ı hakkın darb ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmadın
11. bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen sekiz yüz (800) guruşun ahz ve gasb eylediklerinden sonra
12. siz dahî bizden teşekkî idersin zevcen mezbûr talâk-ı selâse ile mutallâ olsun deyu bunu cebren

13. şartlayub deyu ehl-i 'ırzından ve haddesinden cebren dövüş olub bunun emsâli nice güne zulm ve ta'addîlerinin
14. nihâyeti olmayub ahvâlleri diğér gün olduğun bildirüb şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve
15. bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen ahz u gasb eyledikleri ol-mikdâr gurusu tamâmen tahsîl ve giru buna alıvirülüb
16. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: İbradi Kazası Hatmi ve Günüm köylerinde Karabaki oğlunun ve beraberindeki kişilerin eşkıyalık hareketlerinde bulunarak ahaliden fazla vergi talep etmesi, mallarını ve paralarını gasp etmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

66/2

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Süleyman zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Adana Eyâletinde vâkı'
2. İbradi Kazâsı'na tâbi' Hatmi ve Günüm nâm karyeler ahâlîleri bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub köyümüzde sâkin
3. Karabakioğlu dimekle ma'rûf şakî kendü hâlinde olmayub bin yüz kırk (boşluk) senesinden beru Karabet ve Abram zimmî
4. Melekhanı nâm mahallerde kat'-ı tarîk ve katl-i nüfûs 'âdet-i müstemirresi ve mâverâsı ihkâk (?) olduğundan mâ'adâ
5. Sakyaoğlu dimekle ma'rûf şakî ile yekdil ve zikr olunan Hatmi Karyesi'ne varub bi-gayr-ı hakkın
6. ahâlî-yi karyenin bin (1000) gurus nakd ve üç yüz (300) gurusluk mikdârı mahsûlât ve sâ'ir on iki kiseye bâliğ
7. bi'l-cümle eşyâların ahz ve gasb ve mezkûr Hatmi Karyesi sükkânından Mahmud Efendi ve Seyyid Yusuf dimekle
8. ma'rûf kimesneler haklarında ifk u iftirâ ile Konya Kal'asında kal'abend idüb ba'dehu mezbûrların haklarında
9. olan teşekkî ifk u iftirâ olduğu zâhir ve sen ki vezîr-i müşârun-ilehysin tarafından ıtlâk ve mürâfa'a-i
10. şer' olmalarıçün şakî-yi mezbûrlara mübâşir ta'yîn olundukda itâ'at eylemedüklerinden mâ'adâ Günüm

11. Karyesi ahâlîlerinden otuz nefer ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerin mahsûlât ve emvâl ve eşyâlarını
12. dahî ihrâk-ı bi'n-nâr itmeleriyle kıbel-i şer'den ba'de'l-keşf kırk kise akcaya bâliğ olmağla merkûm Karabaki
13. oğlu divân-ı Karaman'a ihzâr ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli
14. sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden sen ki Karaman vâlîsi vezîr-i müşârun-ileyhsin
15. huzûruna ihzâr ve şer'le görölüb ihkāk-ı hakk ve sıhhati üzere 'arz olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Hameyn-i Şerifeyn ahâlisinin üzerlerine düşen vergilerini eksiksiz ödemelerine rağmen Gaffarzade Osman Ağa ve oğlunun fazla para talebiyle ahâlinin mallarını ve paralarını gasp etmesi ile ilgili Şambayırı Aşireti'nden Kevenklioğlu İsmail'in şikâyeti hakkında.

66/ 3

Karaman Vâlîsine ve Yeniil Ma'a Türkman-ı Hâleb Nâ'ibine ve Voyvodası'na Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mevlânâ Ali el- Ömeri 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Yeniil Havâssı'ndan olub Şambayırı 'Aşireti'nden Kevenklioğlu İsmail
2. nâm kimesne meclis-i şer'a varub Hameyn-i Şerifeyn re'âyâsının üzerlerine (boşluk) sen ki mevlânâ ve voyvoda-i mûmâ-ileyhsin sizden mâ'adâ
3. bir ferd umûrlarına konmayub mefruzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min-küllî'l-vücûh serbestiyyet mukâta'a olduğundan vâkı' olan mâl ve tekâlîfleri
4. senki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin tarafına edâda bir-vechile kusurları yoğiken bundan akdem yaylakda erkân-ı a'yândan Gaffarzâde Osman Ağa
5. ve oğlu Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesneler âdet-i ağnâm alurum kasdıyla bunu ahz ve darb-ı şedîd ile darb ve yedi 'aded devesini ahz
6. ve yetmiş gurusunu cebren ve kahren aldıkdan sonra develerini isti'mâl ile istihlâk oldu deyu vormeyüb gadr-i küllî eylediklerinden
7. gayrı ehl-i 'orfê gamz ve tekrâr iki yüz elli (250) gurusunu alub ve husûs-ı mezbûr ve vukûf-ı tâmmı olanlardan su'âl olundukda

8. fı'l-hakīka hâl-minvâl-i muharrer üzere olduğundan gayrı öteden beru erkân-ı karīne-i cemâ'at-i merkûme ve sâ'ir re'âyâ-yı haremeyn yaylaya gelüb
9. taraf-ı âhardan bir kimesne dahl ve nesne talebiyle rencide oluna gelmemişken mezbûrların Haremeyn-i Şerīfeyn re'âyâlarına gûna-gûn tezvîrâtla da'vâcılar
10. peydâ idüb hilâf-ı inhâ her-bâr 'arz ve 'i'lâm itdirüb bu vechile re'âyâ fukarâlarını tecrîm ve tağrîm ve zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmayub
11. perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî oldukların meclis-i şer'de ehl-i sikât ve sahîhatü'l-kelimât kimesneler 'alâ-tarîki'ş-şehâde herbiri haber virmeleriyle
12. sen ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhimsiz size hitâben emr-i şerîfîm virilmek recasına bi'l-iltimâs 'arz eylediğîn
13. ecilden mezbûrân ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu mübâşir ve sen ki Karaman vâlîsi vezîr-i müşarun-ileyhsin ma'rifetinle ahz
14. ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûruna ihzâr olunub ma'rifet-i şer'le ve sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle hak ve adl üzere
15. görülüb fuzûlî cebren ve kahren aldıkları develeriyle akcaları ba'de's-sübût 'alâ-eyyi-hâl tahsîl ve ihkâk-ı hakk ve hilâf-ı şer' ve kânûn re'âyâ-yı vakfa ta'addî itdirilmemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdir olmuştur. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Kayseri Kazası Darsiyak Köyü sakinlerinden Mihail'in babası ve annesinin ölmesi üzere mirasın Mihail ve kız kardeşleri arasında paylaşılmasına rağmen kız kardeşi Abranya'nın tekrar anlaşmazlık çıkarması ile ilgili Mihail'in şikâyeti hakkında.

67/1

Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriye Kazâsı'na tâbi' Darussiyak nâm karye mütemekkinlerinden Mihail nâm zimmî gelüb bunun bundan akdem
2. babası Sefer nâm zimmî ve vâlidesi Sehad nâm nasrâniyye hâlik olduklarında emlâk ve terekeleri irs-i
3. şer'le buna ve kız karındaşları Karim ve Abranya nâm nasrâniyyelere mahsûsa olub ba'dehu kız karındaşı
4. mesfûre Abranya medine-i mezbûrede vâkı' babası ve vâlidesi hâlik-i mesfûrândan müntakıl
5. maru'z-zikr emlâk ve metrukâtdan isâbet iden hisse-i irsiyyesiycün 'alâ-vechi't-tehâric tarafından

6. Sava nâm zimmî vekâletiyile altmış (60) guruş mukâbelesinden sulh ve bedel-i sulhdan meblağ-ı merkûmu tamâmen
7. edâ ve teslîm ve husûs-ı mezbûra müte'allık 'âmme-i da'vâdan zimmeti ibrâ vü iskât birle cânib-i şer'den
8. hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' iken mesfûre Abranya zuhûr ve şirrete
9. sâlik ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl için zevci Nikola nâm zimmîyi ızrâr kasdıyla tarafından
10. vekîl ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i ibrâ ve hüccet-i şer'iyye buna ta'addî ve rencîde ve gadr sevdâsında
11. olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye
12. bunu ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın
13. şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Larende Kasabası sakinlerinden Hüseyin'e ait evin basılması ve mallarının yağmalanması ile ilgili Hüseyin'in şikâyeti ve mallarının geri alınması talebi hakkında.

67/2

Larende ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kasabası mahallâtından Gazi Dükkan Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne
2. Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olub ve üzerlerine dahî şer'an
3. bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Larende Kasabası'ndan diğer Hüseyin Ağa dimekle ma'rûf kimesne zuhûr
4. ve yine kasaba-i mezbûrda vâkı' Dervahcı/Deruhcu Mahallesi sükkânından olub mütegalibeden Deli Ahmed ve Sabici
5. Ali Köse dimekle meşhûr ve sâ'ir hevâlarına tâbi' ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ile müttefik ve bin
6. yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın hânesini basub emvâl ve erzâkını yağma
7. ve gâret ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediğın bildirüb şer'le görüleb hilâf-ı şer'-i şerîf

8. yağma ve gâret eyledikleri emvâl ve erzâkı alıvirilüb ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer' -i
9. şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğin ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de 1155 (28 Aralık 1742- 6 Ocak 1743)

Özet: Kayseri Kalesi görevlilerinin aldıkları vergilere kanaat etmeyerek daha fazlası için Kayseri Sancağı Kuramaz Nahiyesi Eskillülü Köyü ahalisine zulüm etmeleri ve ahalinin perişan olmalarına sebep olmaları ile ilgili ahalinin yaptığı şikâyet hakkında.

67/3

Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriye Kal'ası mustahfızânına mahsûs gedik tımâr karyeleri Kayseriye Sancağı'nda ve muzâfâtında Kuramaz Nâhiyesi'nde Eskillülü nâm karye ahâlîleri gelüb bunların
2. karyelerinin defter-i hâkânîde mâlikânesi vakf ve divânîsi Kayseriye Kal'ası'nın bir nefer serbölük ve dört nefer mustahfızânın gedik tımârları mülhakâtından olmağla
3. kal'a-i merkûme müstahfızları karye-i mezbûrenin dîvân tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmundan herkes berâtları yazularına göre hisselerine düşeni
4. kânûn ve defter mücebince ahz u kabzına kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta'addî ve herbirleri vakitlü ve vakitsüz ziyâde atlu
5. ve âdem ile bunların karyelerine varub ehl u i'yâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerlerine konub müft u meccânen yem ve yemek
6. ve koyun ve kuzu ve sâ'ir zâd u zahîrelerin aldıklarından mâ'dâ re'âyâ fukarâsına envâ' cevri ve zulm ve ta'addî ve mugâyir-i kânûn ve defter
7. zulmen bi-gayr-ı hakkın akcaların alub bunun emsâli zulm ve ta'addîlerinden tâkât getüremeyüb perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların
8. bildirüb kânûn ve defter mücebince 'amel olunub mugâyir-i kânûn ve defter ol-vechile olan zulm ve ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
9. recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûnum ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Kuramaz Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Eskillü
10. nısf-ı mâlikâne vakf-ı evlâd-ı Hacı Davud ber-müceb-i defter-i 'atîk hâlâ Kadirşah Hatun bintu Melik Ağa bintu el-vakfû'z-zükûr ve nısf-ı
11. âhar Melik Ömer bin Piri nısf-ı sehîm mezkûr ve Melik Gül Ağa rub' sehmi mezkûresi yirmi beş (25) dirhem ve Melikhan Paşa nısf-ı sehîm-i mezkûr ve Melikhan Paşa
12. üç sehîm ve nısf-ı mezkûr ve Melik Sultan 'an-nısf-ı sehîm-i mezkûr divânî ve 'örfiyyesi neferân seksen iki ve zemîn âded on yedi hâsıl-ı

13. dîvânî ma'a çiftlik hisse-i hums-ı gendüm ve nısf-ı 'öşr-i meyve yekûn ma'a gayrihi altı bin dört yüz (6400) akca ve mâlikâne-i gendüm ve şa'îr ve nısf-ı 'öşr-i meyve yekûn
14. ma'a gayrihi dört bin iki yüz yetmiş (4270) akca yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i mezbûrenin âharı bin dört yüz (1400)
15. akca dîvânî yazusundan bin sekiz yüz (1800) akcası ifrâz ve ma'a gayrihi bir görölüb üç bin (3000) akca Kayseriyye Kal'ası ser-bölüğüne mahsûs bir gedik
16. tımâr ve gedik tımâr-ı mezbûr ile kal'a-i merkûme ser-bölüğü hâlâ berât ile Ali veled-i Hacı İbrahim üzerinde bir def'a dahî bin sekiz yüz
17. ve iki def'a dahî bin dört yüz (1400) akcası dahî ifrâz olduğı Kayseriyye Kal'ası müstahfızânına mahsûs üç 'aded
18. gedik tımârlar olub ve bin sekiz yüz (1800) akca yazar bir gedik tımârın icmâl bozulmamak üzere dokuz yüz (900) akcası Abdullah veled-i Ömer
19. ve dokuz yüz (900) akcası dahî Seyyid Ahmed ve bin dört yüz (1400) akca yazar iki 'aded gedik tımârlar dahî Ahmed veled-i Hüseyin ve Ali
20. bin Nuh'un başka başka berât-ı şerîfimle üzerlerinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Mehmet Bey'in Karaman Ereğlisi sakinlerinde olan alacağını tahsil edememesi ve dahası parasının da gasp edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

67/4

Karaman ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mehmed zîde 'ilmuhu gelüb Ereğli-yi Karaman Kazâsı
2. sâkinlerinden ve mütegalibeden ma'lûmu 'l-esâmî kimesnelerin
3. buna 'ırz-ı dünyeviyyeleri olmağla mücerred icrâ-yı 'ırz
4. ve celb-i mâl kasdıyla ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yekdil ve bin yüz elli senesinde
5. hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın iki yüz (200) guruşdan mütecâviz akcasını
6. alub gadr eyledüğün ve mezbûrlar hâlâ taht-ı kazânızda
7. mürûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görölüb
8. mezbûrların aldıkları ol-mikdâr guruş hakkı buna alıvirilüb
9. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1155 (19-27 Aralık 1742)

Özet: Vefat eden Hasan ve Hüseyin'in çocukları Seyit Mustafa, Seyit Ahmet ve Seyit Mehmet ile Seyide Fatma'nın Yediyağaç Köyü'nde evvelden beri yarı hissesine ortak oldukları toprakların tamamının Zaviyedar Ahmet Bey tarafından zapt edilmek istenmesi ile ilgili Hasan ve Hüseyin'in çocuklarının şikâyetleri hakkında.

68/1

Karaman Vâlisine ve Kayseriye Kâdisına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden müteveffâ Hasan ve Hüseyin Bey evlâdlarından sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafa ve Seyyid Ahmed ve Seyyid Mehmed ile Seyyide Fatıma
2. gelüb kazâ-i mezbûra tâbi' Yediyağaç nâm karye tobrağında ma'lûmu'l-hudûd bir mikdâr yerlerin selâtin-i maziyyeden beru bunların cedleri merkümlara
3. hîbe ve temlik ve yedlerine mülknâme-i hümâyûn virildikten sonra merkümlar dahî ol- yerlere mutasarrıf ve hâsıl olan gallesinin nısfını
4. evlâd-ı evlâd ve evlâdına 'ale's-seviyye ve nısfını zâviyesinin âyende ve revendeye it'âm- ı ta'âm itmek üzere şart ve ta'yîn
5. ve vakf-ı defter-i hâkânî de mukayyed ve bunlar dahî evlâd-ı vakfımızı basub bundan akdem kendülerine intikâl ve şart-ı vâkıf olan hâsıl-ı
6. gallenin nısfının bunlar ve nısfını dahî zâviye-i mezbûrun zâviyedârı olan kazâ-i mezbûrda Ahmed nâm kimesne ahz ve kabz ide
7. gelmişken mezkûr kanâ'at itmeyüb cümle galleyi tegallüben zabt ve bunlara hisselerin virmedüğünden mâ'adâ âyende ve revendeye it'âm ve ta'âm
8. itmeyüb bi'l-külliyeye ekl u bel' mezbûra sarf ile istihlâk ve ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l- İslâm'dan fetvâsı olduğun
9. bildürüb fetvâ-yı şerife ve yedlerinde olan vakf-ı ma'mûlun-bihâ mücebince şer'le görülüb şart-ı vâkıf olan galle-i mezbûrdan hisseleri alıvirilüb
10. mezbûra hilâf-ı şart-ı vâkıf olan galle-i mezbûrlar hisseleri alıvirilüb ve ba'dehu hilâf-ı şart-ı vakfa muhâlefet itdirmeyüb icrâ-yı hakk
11. olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Larende Kazası Öküz Köyü'nden Fettah oğlu Hasan ve beraberindeki kişilerin iki kişiyi zorla nikâhlamak istemesi ve buna karşı çıktıklarını öne sürerek İmamoğlu Mehmet, Seyit Salih ve Resul'a yaptıkları kötülükler ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve gasp ettikleri malların geri alınmasını talep etmeleri hakkında.

68/2

Karaman Vâlisine Larende ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı'na tâbi' Öküz (?) nâm karye ahâlîsinden İmâmoğlu Mehmed ve Seyyid Salih ve Resul nâm kimesneler gelüb bunlar
2. kendü hallerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne
3. sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olub Bostan tâ'ifesinden Fettah oğlu Hasan
4. ve Türkman Eşiroğlu Süleyman ve Memiş Ahmed dimekle ma'rûf nâm kimesneler bunların karyelerinde nehb itmeleriyle kendü
5. hâllerinde olmadıklarından nâşî yine karye-i mezbûre sâkinelerinden (boşluk) nâm hatunu Türkman tâ'ifesinden Kara Hüseyin nâm kimesneye
6. 'akd-i nikâh itmek murâd eylediklerinde mezbûr dahî mezkûra nefsinin 'akde rızâ virmedikde bunlara sizler mâni'
7. oldunuz deyu bunlara adâvet dürlü ifk u iftirâ ile hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bin
8. yüz elli (boşluk) senesinde birkaç nefer levendât eşkıyâsıyla karye-i mezbûrede vâkı' menzîllerin basub bunlar dahî havflarından
9. firâr eylediklerinden mezkûrlar ehl u 'iyâllerine ta'arruz ve hetk-i 'ırz ta'addî ve emvâl ve eşyâların gasb ve gâret
10. ve ziyâde gadr ve ta'addî ve tecâvüz itmeleriyle mezkûrların zulm ve ta'addîlerine tâkât getüremeyüb ahvâlleri
11. vücûh ile diğer gün olduğun bildirüb şer'le görölüb mezkûrların gasb ve gâret itdirdikleri emvâl ve
12. eşyâları kendülere alıvirilüb fimâ-ba'de ta'addî itdirmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Bozkır Kazası Sinandı Köyü sakinlerinden Abdullah Efendi ve kardeşi Muhsin Çelebi'ye, Dede Beşe ve beraberindeki kişilerin Abdullah Efendi'nin kızını kaçıırarak, yaptıkları kötülükler hakkında.

68/3

Karaman Vâlisine ve Bozkır ve [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Bozkır Kazâsı'na tâbi' Sinandı nâm karye sâkininden Seyyid Ahmed gelüb bunun 'iyâli ve civârında Abdullah Efendi ve karındaşı
2. Muhsin Çelebi dimekle ma'rûf kimesneler 'iyâl ve evlâdlarıyla kendü hâlinde bir yerde iken Bozkır Kazâsı sâkininden Dede Beşe ve karındaşı
3. Kara Veli ve Yörük Yahya (boşluk) ve Yörük Karacalı Ahmed oğlu Ali nâm şakîler bin yüz elli (boşluk) senesinde esef (...) âlet ile
4. üzerlerine varub herbirlerin cerh ve darb ve şütüm-ı galîza ile şetm iderek içlerinden bunun bîkr-i bâliğa kızı Zeyneb nâm bîkr-i
5. bâliğayı cebren ahz ve dağlara götürüb gezdürüb şekâvet ve mezkûrlar öteden beru zamanda mu'ayyen ve ehl-i 'ırza
6. töhmet ve bunun emsâli zulm 'âdet-i müstemirreleri olan Bozkır Kazâsı'ndan Arabınoğlu Seyyid Çelebi dimekle şakî muharrikleri olduğu
7. a'yân-ı vilâyet eşkıyâ-yı merkûma himâyet ve siyânet üzere olduğuna binâ'en ihkâk-ı hakk mümkün olub mağdûr olduğun
8. bildirüb sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görölüb eşkıyâ-yı mezbûr ve mu'âvinler-i mezbûrûn şer'le
9. huzûrunda icâb iden icrâ-yı hakk ve kızı mezbûre kendüye alıvirüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak
10. bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de (28 Aralık 1742- 6 Ocak 1743)

Özet: Larende Kasabası'ndan Ali, Mehmet ve beraberindeki kişilerin, Larende Kasabası'nda tasarrufunda vergi alınması icap eden toprak bulunduran kişilerin vergilerini ödememeleri ile ilgili şikâyetleri ve bu kişilerden vergilerin tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

68/4

Larende ve [boşluk] Kādîlarına hüküm ki,

1. Larende Kasabası ahâlisinden Ali ve Mehmed ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb bunlar
2. yine kasaba-i mezbûr sükkânından ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerin kasaba-i mezbûre tobrağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında
3. hâneye bağlu tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen

4. 'avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibârıyla
5. tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eyledikde mezbûrlar men' ve (...) olduklarında hisselerine düşeni
6. virmeyüb bunlara saldırub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb hisselerine düşeni bedelleriyle
7. mâ'en edâ itdirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere
8. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de (28 Aralık 1742- 6 Ocak 1743)

Özet: Larende Kazası İbrada Köyü ahalilerinin vekil seçtikleri ve herkesin memnun olduğu Mehmetve diğer Mehmet'e müdahale etmek gerekmezken ahaliiden bazılarının biz sizin vekil olmanızı istemiyoruz diyerek vekillere müdahale etmesi ile ilgili İbrada Köyü ahalisinin şikâyeti hakkında.

69/1

Karaman Vâlisine ve Larende ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı muzâfâtından İbrada nâm karye ahâlileri Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb karye-i mezbûrda sâkin Mehmed Efendi bin Halil Efendi
2. ve Mehmed Ağa bin Süleyman Ağa nâm kimesneler bâ-fermân-ı 'âlî vâkı' olan tekâlîf ve sâ'ir umûr ve husûsların görmeğe rızâları
3. ve cümle ma'rifetiyle vekîl nasb ve ta'yîn ve mezkûrlar dahî 'uhdelerine lâzım gelen hizmetleri sadâkât ve istikâmet üzere görüb herkes
4. kendülerden râzı ve şükrân üzereler olub hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde vaz' ve ta'addîlerin olmayub ve Larende Kazâsı Nâ'ibi
5. Seyyid Ahmed tarafından virilen hüccet-i şer'iyeye mugâyir bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan ba'zıların mücerred
6. icrâ-yı 'ırz için biz sizin vekîl olduğunuzu istemeyiz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve nizâ'dan hâlî olmadıkların ve yedinde
7. hüccet-i şer'iyeleri olduğun bildürüb virilen hüccet-i şer'iyeye mücebince 'amel olunub mezkûrların vekâletleri umûruna hilâf-ı
8. şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye vekâletlerine bi-vechi müdâhale itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri

ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'ili Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Hacı Ali'nin, Bozulus Kazası Armudlu Köyü ahalilerinden olan Çalık Osman ve diğer Osman ve bazı kişilerde olan alacağıının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

69/2

Karaman Vâlisine ve Bozulus ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hacı Ali nâm kimesne gelüb Bozulus Kazâsı'na tâbi' Armudlu nâm karye mahallâtından Bahadırlı ve Tekeli mahallelerinde sâkin Çalık Osman
2. ve Hoca Osman ve Hacı Pîr Ali ve Hacı İsmail ve Numan ve Kırık Ömer (boşluk) nâm kimesnelerin zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i
3. şer'den yüz elli dört buçuk (154.5) guruş alacak hakkı olub bundan akdem taleb eyledikde virmekde ta'allül üzere oldukların şer'le
4. mürâfa'a ve meblâğ-ı merkûma hükm ve voyvodaları ma'rifetiyle tahsîl için taraf-ı şer'den mürâsele virilmişken yine ma'lûmu'l-esâmî edâda muhâlefet
5. ve gadr üzere olmalarına müş'îr sen ki Bozulus Kādîsı Mevlâna Abdurrahman zîde fazlhususun tarafından husûs-ı mezbûra zâmin olduğun
6. bildürüb şer'le görölüb meblâğ-ı merkûm dahî mezbûrâna voyvodaları ma'rifetiyle tamâmen tahsîl ve alıvirilüb edâ-yı şer'
7. ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Niğde sakinlerinden Yorgi'nin Kalodir'e sattığı mülkünden vazgeçerek geri almak istemesi ile ilgili Kalodir'in şikâyeti hakkında.

69/3

Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kalodir nâm zimmî gelüb Niğde Kazâsı sükkânından Yorgi nâm zimmî mutasarrıf olduğu mülk menzîlini buna iki yüz (200) guruşa furûht
2. ve bu dahî meblâğ-ı mezbûru mesfûra tamâmen edâ ve teslîm itmekle mülk-i müşterâsına bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken mesfûr Yorgi nâm zimmî tekrâr
3. şirrete sülûk ve menzîl-i mezkûr için nâdim oldum deyu hevâsına tâbi' kimesneler ile yekdil ve mücerred menzîl-i mezbûru bunun yedinden almak sevdâsıyla

4. gadr itmeleriyle bundan akdem mesfûr ile bir kaç def'a mürâfa'a-i şer' olduklarında bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmamakla bi-vech-i şer'î
5. mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den tenbîh olunmuşken mesfûr Yorgi Zimmî mütenebbih olmayub ba'zı mürûr da'vâya tasaddî ve buna gadr-i küllî
6. murâd eyledüğün bildürüb mesfûr Yorgi Zimmî şirret-i da'vâya tasaddî ider ise âhar mahalde istimâ' olunmayub Divân-ı Hümâyûn'umda huzûr-ı
7. âsâfide görülmek için Âstâne-i Sa'âdet'ime havâle olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylemeğün hilâf-ı şer' ta'cîze tasaddîsi vâkı' ise vech-i meşrûh üzere havâle olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Şeyh Yahya ve Şeyh Hüseyin'in kardeşleri Mustafa'nın, Gaferyat Kazası sakinlerinden olan Seyit Mustafa'dan alacağını tahsil edemeden vefat etmesi üzere alacak hakkının Şeyh Yahya ve Şeyh Hüseyin'e geçmesi; fakat kişilerin bir türülü alacaklarını tahsil edememeleri ile ilgili şikâyetleri hakkında.

69/4

Karaman Vâfisine ve Konya Kâzâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Meşâyıhdan kıdvetu's-suleha ve sâlikîn Şeyh Yahya ve Şeyh Hüseyin zîde salâhahumâ gelüb bunların karındaşları
2. Taberdârân-ı Hâssa'dan Saka Paşa Yedi Hafta dimekle ma'rûf El-Hâcc Mustafa'nın eyâlet-i Karaman'dan Gaferyat
3. Kazâsı sâkinlerinden Topal Mehmed Efendizâde dimekle ma'rûf Seyyid Mustafa nâm kimesne zimmetinde karındaşları
4. mezkûrun memhûr ve ma'mûlun-bih deyn temessükleri mücebince bin yüz kırk (boşluk) senesinde ma'lûmu'l-mikdâr alacak hakkı olub
5. ve karındaşları mezkûr fevt ve muhâllefâtı irs-i şer'le bunlara intikâl ve bi'l-verâse taleb eylediklerinde
6. yedi sekiz seneden beru edâda ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun zâhir ve nümâyân olduğundan nâşî yedlerinde
7. olan temessüğüne Gafaryat sâkinlerinden diğeri Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesneye teslîm ve meblağ-ı mezbûru
8. Seyyid Mustafa'dan ahz ve kabz ve taraflarına îsâle vekîl nasb itmişler iken bu âna gelince

9. asla bir haber ve eseri zuhûr itmeyüb mâl-ı mûrisleri zimmetlerinde kalub gadr murâd eylediklerin
10. ve taraflarında Narcı İbrahim nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirüb sen ki vezîr-i
11. müşârun-ileyhsin mezkûrlar ma'rifetinle Konya'ya ihzâr ve şer'le görölüb memhûr temessükleri mûcebince
12. zimmetinde sâbit ve müteveccih olan mâl-ı mûrisleri tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra bî-kusûr
13. alvirülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Seyit Hacı İsmail'in Kayseri sakinlerinden Hacı Osman'dan aldığı borca Hacı Osman'ın fazlaca faiz uygulaması ile ilgili Seyit Hacı İsmail'in şikâyeti hakkında.

69/5

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hacı İsmail zîde şerefuhu 'arzuhal idüb
2. Kayseriyye sâkinlerinden Hacı Osman Halife nâm kimesneye bin yüz elli (boşluk) senesinde
3. cihet-i kefâletden yüz elli (150) guruş deyni olub beher sene bunun üzerine
4. devr-i şer'î ve lâzım-ı ribh olunmuş değil iken mezbûr her sene
5. otuzar guruşdan bilâ-devr murâbaha nâmıyla asl-ı mâldan ziyâde üç yüz (300)
6. guruş akcası alub ziyâde gadr itmekle ba'dehu bu dahî bilâ-devr ribh-ı mezbûrun
7. asl-ı mâl mikdârını asliyye tutub ziyâdesini giru istirdâd
8. itmek istedikde bi-vech-i şer'î ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda
9. da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe
10. mûcebince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: İncesu Kazası'nda serdar olan Altmışyedi Cemaati'nin Bölükbaşı Mehmet Bey'in serdarlığının kaza ahalisinin kendisiyle ilgili olumlu görüşe sahip olmasına rağmen, Uzun Mustafa Beşe ve Cebeci Hüseyin Beşe tarafından tanınmaması üzere İncesu Kazası naibinin Mehmet Bey'e müdahale edilmemesini talep etmesi hakkında.

70/1

İncesu Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki İncesu Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Kasım zîde' ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb İncesu Kazâsı'nda hâlâ
2. serdâr olan Altmışyedi Cemâ'ati'nin Bölükbaşı Mehmed zîde kadruhu bu sene serdârlık mektûbunu mahfil-i
3. şer'e götürüb kuzât-ı merkûm mahzârında kırâ'at olundukda içlerinden Uzun Mustafa Beşe ve Cebeci
4. Hüseyin Beşe demekle ma'rûf kimesne mahfil-i şer'de cevaba tasaddî ve serdârlık mektûbunu teslim-i kayd ve
5. sebt-i sicil olduğu halde dahî biz ve etbâ'ımız merkûm Mehmed'e itâ'at itmezüz deyüb bir mahalle cem'
6. ve merkûm Serdâr Mehmed'in sû-i hâlini müş'îr ve ifk u iftirâları mutazammın mahzâr peydâ ve merkûm Serdâr
7. Mehmed'in ahvâli ahâli-yi vilâyetden su'âl olundukda 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve re'âyâ ve berâyâ merkûm
8. Serdâr Mehmed çeri ve cesur ve yaramazın hakkından gelür ve ehl-i 'îrz olanlar rahat olurlar deyu
9. meclis-i şer'de haber virdiklerini bi'l-iltimâs sen 'arz ve İncesu Kazâsı'nda hâlâ serdâr olan
10. Altmışyedi Cemâ'ati'nin merkûm Mehmed'in hüsn-i hâlini müş'îr ve kazâ-i mezbûr sükkânından Uzun
11. Mustafa Beşe ve Cebecioğlu Hüseyin Beşe demekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub bâlâda
12. tahrîr olduğu üzere ve kendileri mutazammın i'lâmı mücebince sâdır olan fermân-ı 'âlîye imtisâlen
13. mezbûrdan kimesneleri ba'de'l-yevm kendü hâllerinde olmak üzere mahallinde ma'rifet-i şer'le tenbîh olunub
14. mezbûr serdâr-ı merkûm muhâlefet zımnında yavuz hareketleri ve gerek bir ferde ta'addîleri vâkı' olur ise
15. haklarından gelmek üzere keyfiyetleri 'arz ve 'i'lâm olunmak bâbında bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri

16. ağası olan vezîrim Hasan Paşa edâmallâhu ta'âlâ iclâluhuya i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Mehmet Bey'in Sivas ve Konya sancaklarında Budaközü ve başka nahiyelerde tasarrufunda olan toprakların mahsül ve rusumuna Esbkeşan Mukataası voyvodalarının kendi tasarruflarındaki toprakların mahsül ve rusumuna kanaat etmeyerek müdahale etmesi ile ilgili Mehmet Bey'in şikâyeti hakkında.

70/2

Karaman Vâlsine ve Eskiil ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Zu'amâdan Mehmed zîde kadruhu gelüb Sivas ve Konya sancaklarında Budaközü ve gayri nâhiyelerde Karalar nâm karye
2. ve gayrıdan yirmi bin dört yüz (20.400) akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiyesi'nde
3. yedi yüz akca (700) yazusu olan İki Konun Yeri müstakillen mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından olub âhardan bir-vechile dahl olunmak icâb
4. itmez iken Esbkeşan Mukâta'ası mülhakâtından Eskiil Kazâsı'nda Gene Mezra'asında yetmiş dört nefer re'âyâ ve Mezra'a-i Gene ve Çiftlikiller
5. müstakıl yurtlarıdır deyu ber-mûceb-i tahrîr-i cedîd ve defter-i hâkânîde mukayyed olmağla mukâta'a-i merkûm voyvodaları ber-mûceb-i defter-i hâkânî mukâta'a-i
6. mezbûreye hâsıl kayd olunanı 'ahz u kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mûmâ-ileyhin yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir
7. ze'âmeti mülhakâtından sâlifü'z-zikr karyesinin ze'âmeti tarafına 'â'id olan mahsül ve rusûmuna fuzûlî müdâhale ve ta'addî
8. eyledüğün bildürüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
9. recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Eskiil
10. Nâhiyesi'ne tâbi' on bir nefer re'âyâ ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ yedi yüz (700) akca yazar karye-i İki Konun Yeri
11. defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ma'a gayrihi üç bin dokuz yüz (3900) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen

12. merkûm Mehmed kaydında ve yüz kırk yedi senesinde bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olunan Esbkeşan Re'âyâsı
13. Mukâta'ası ve defteri yazıldığı mahalde Eskiil Kazâsı'na tâbi' yetmiş üç nefer re'âyâ ile der-Karye-i Gene Mezra'a-i Gene ve Çiftlikiller
14. müstakıl yurtlarıdır deyu mukayyed kemâ-kân ve deftere kayd olundu ve cemâ'at-i mezbûrenin ellerinde hüccet-i şer' iyyeleri vardır
15. mûcebince 'amel oluna gelmiştir deyu defterhânedede mestûr olduğu üzere kurâ-i sâ'iresiyle ol-dahî muharrir kalemiyle defter-i
16. mezbûrda tahrîr olunmağın ber- mûceb-i defter-i hâkânî ze'âmet-i mezbûrenin icmâl ve mufassalı başka ve Esbkeşan tarafı
17. dahî başka olduğun bi'l-fi'il Defter Emîni olan Seyyid Ali Kâtibi 'arz itmeğın defter emîni 'arız mûcebince
18. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Aksaray Kazası'na bağlı Ihlara Köyü sakinlerinden Seyfullah, Hasan ve beraberindeki kişilerin Halveli Köyü sakinlerinden Ahmet'e kendilerine karşı olumsuz bir durumda onların kefilleri olduğun söylemeleri ve zararlarını karşılayacaklarına söz vermelerine rağmen Ahmet ve babasının hapis edilerek paralarının gasp edildiğinde sözlerini tutmamaları ile ilgili Ahmet'in şikâyeti hakkında.

70/3

Karaman Vâlisine ve Aksaray Kādîsına Hüküm ki,

1. Aksaray Kazâsı'na tâbi' Halveli nâm karye sâkinlerinden Ahmed gelüb yine kazâ-i mezbûra tâbi' Ihlara nâm karye sükkânından Seyfullah ve Hasan ve Mehmed
2. ve diğêr Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde bir husûsları için bunu ve babası Mehmed nâm kimesneyi ehl-i 'örf tâ'ifesine irsâl
3. ve eğer ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından zulmen mülkün ahz olunur ise biz zâmin u kefilleriz deyu ta'ahhüd eylediklerinden sonra ehl-i 'örf
4. tâ'ifesi bunları habs ve babası mezkûr mahbûs olduğu halde fevt olduğından mâ'adâ bunun zulmen bin iki yüz (1200) gurusu
5. ahz olunmağla bu meblağ-ı mezbûru merkûmlardan ta'ahhüd ve tekfil eylediklerine binâ'en taleb eyledikde kırk (40) gurus virüb kusûrunu
6. bi-vech-i şer'î illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb

7. mûcebince şer'le görülüb tevcîh iden hakkı tamâmen tahsîl ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Barçın Kazası'nda Boynuboğumlu Cemaati'nden Hacı Mustafa'nın mallarının ve parasının Musacalı Aşireti'nden Kamber Bey, Mehmet Bey ve beraberindeki kişiler tarafından gasp edilmesi ve görevlendirilen mübaşir yardımıyla bu kişilere engel olunmasının talep edilmesi hakkında.

71/1

Karaman Vâlisi Vezîre ve [boşluk] ve Kādîlarına ve Kütahya Mütessellimine ve Ankara Sancağı Mütessellimine Hüküm ki,

1. Bi'l-fi'il Daru's-Sa'âdet'im ağası olup Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâfî nâzırı olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu 'arz gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkâfdan
2. Üsküdar'da vâkı' merhûm 'Atîk Vâlide Sultan tâbe sarâha evkâfindan Yeniil ve Türkman-ı Haleb Havâssı aklâmından Barçın Kazâsı'nda sâkin
3. Boynuboğumlu Cemâ'ati'nden Hacı Mustafa nâm kimesne dâ'imâ kendü hâliyle mukayyed olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve hareketi yoğiken Musacalı 'Aşireti'nden
4. Kamber Bey ve Mehmed Bey ve Hacı Kethüdâ ve Çakır ve Şev Ahmedoğlu Mehmed ve Herik Uşağı dimekle ma'rûf ve havâdarları ma'lûmu'l-esâmî
5. şakîler birbirleriyle ittifak ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun ma'lûmu'l-mikdâr akca ve eşyasın gasb ve gâret eylediklerinden
6. mâ'adâ bu def'a göçeklerinin önlerine inüb talâk-ı selâseye şart virdiklerinden sonra merkûm Hacı Mustafa Bey bi-gayr-ı hakkın
7. beş yüz (500) gurusunu alub dürlü dürlü mezâlim ile fukarâyı rencîde ve şer' ve mazarratlarından ahvâl-i fukarâ diğer gûn perâkende
8. ve perîşân olacakları nümâyân olduğun merkûm Hacı Mustafa 'arzuhâl birle istirhâm itmeğın eşkıyâ-yı mezbûrûna
9. mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle ahz ve hüsemâsıyla terâfu' ve zimmetlerinde sâbit olan meblağ-ı mezbûr ile
10. hukûk-ı fukarâ ber-muktezâ-yı şer' kavîm tahsîl ve ashâbına redd ve teslîm itdirilüb emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîf

11. ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm mâ'rifetiyle infâz olunmak için nâzır-ı vakf olan ağa-yı müşârun-ileyh 'arz ve sâdır olan
12. fermân-ı 'âlî mücebince emr-i şerîfim sudûru bâbında Haremeyn Muhâsebesi kaleminden memhûr tezkîre virilmekle vech-i meşrûh üzere
13. 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Barçın Kazası'nda Boynuboğumlu Cemaati'nden Osman'ın mallarının ve eşyasının Musacalı Aşireti'nden Yusuf tarafından gasp edilmesi ve görevlendirilen mübaşir yardımıyla Yusuf'a engel olunmasının, malların ve eşyanın geri alınmasının talep edilmesi hakkında.

71/2

Karaman Vâlisine ve [boşluk] ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına ve Kütahiyye Mütesellimine ve Ankara Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. İftiharu'l-havâss ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâfîn muhtârü'l-'izz ve't-temkîn bi'l-fi'il Daru's Sa'âdet'im ağası olub Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâfi nâzırını
2. olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Üsküdar'da vâkı' merhûm 'Atîk
3. Vâlîde Sultan tâbe sarâha vakfi olan Yeniil ve Türkman-ı Haleb havâssı aklâmından Barçın Kazâsı sâkinleri
4. Boynuboğunlu Cemâ'ati'nden Osman nâm kimesne dâ'imâ kendü hâliyle mukayyed olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken Musacalu
5. 'Aşireti'nden Yusuf nâm şakî bin yüz elli (boşluk) senesinde âlet-i harb ile katl kasdıyla bunun üzerine hücum ve bu dahî bir tarîkle
6. nefsinî tahlîs eyleyüb ba'dehu mezbûr havâdarları olan eşkıyâyı başına cem' ve bunun yetmiş re's öküz ve üç yüz re's
7. koyun ve beş mehârî deve ve altı re's atını ve ma'lûmu'l-mikdâr libâs ve emvâl ve eşyâsını gasb ve gâret
8. ve Kanber'in ve Ömer'in uşakları ve Hacı Kethüdâ dimekle ma'rûf müfsidler ile yekdil ve bu gûne zulm ve gadr eylediklerin mezkûr Osman
9. 'arzuhâl birleistirhâm itmeğîn eşkıyâ-yı mezbûrdan mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle

10. ahz ve ber-muktezâ-yı şer' kadîmî gasb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ve devâbb ve mevâşî her ne ise ber-mûceb-i
11. defter kendülerden tahsîl ve mezkûra der teslîm itdirüb emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i
12. merkûm ma'rifetiyle icrâ ve muhâlefet-i şer'-i şerîf bir ferde vaz' ve hareket itdirülmemek için nâzır-ı vakf ağası müşârun-ileyhe
13. 'arz ve sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince tahrîri bâbında Haremeyn Muhâsebesi kaleminden memhûr tezkîre virilmekle vech-i meşrûh üzere
14. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Mehmet sipahinin Konya Sancağı'nda Belviran Nahiyesi'nde tasarrufunda olan toprakların mahsûl ve rusumunun alınmasını talep etmesi hakkında.

71/3

Karaman Vâlisine Belviran Kādîsına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sibâhî gelüb Konya Sancağı'nda Belviran Nâhiyesi'nde Hasan nâm karye ve gayrıdan dokuz bin (9000) akca
2. tımâra mutasarrıf el-Hâcc Mustafa'nın bilâ-veled fevtinden bin yüz elli beş senesi Şa'bân'ının yirmi dokuzuncu gününde
3. buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildürüb tımâr-ı mezbûr karyeleri kendüye zabt ve berât
4. mücebince tahrîr târîhine düşen mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mücebince alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim
5. recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr hâlâ
6. berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince kânûn üzere tahvîl târîhine düşen
7. mahsûl ve rusûmu icâb idenlerden alıvirilmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Hacı Ali oğlu Hasan ve beraberindeki kişilerin Meryem Hanım'ın oğulları Ali ve Mehmet'i öldürmeleri üzere Meryem Hanım'ın kişilerin yakalanarak cezalandırılmasını talep etmesi hakkında.

71/4

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Detse nâm karye sâkinlerinden
2. Meryem nâm hatun gelüb bu ve bunun oğulları Ali ve Mehmed nâm kimesneler
3. kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer' -i şerîf bir ferde ta'addileri olmayub
4. ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı
5. Ali oğlu Hasan ve Kara Ahmed ve Sağıroğlu ve Yaylak Süleyman oğlu Mustafa ve havâdarlarından
6. Hacı Cafer oğlu Dede ve Abdi oğlu Mustafa refikleriyle yekdil ve bin yüz
7. elli senesinde bunun oğulları mezbûrların bi-gayr-ı hakkın katl idüb ve beş gün keşf
8. itdirmeyüb ve keşf itdirmeden kendülerine tâbi' olan imâmlardan Araboğlu
9. Süleyman ve Karabaşoğlu Mustafa nâm imâmlara kaldırub ve gûnâ gûn
10. zulm ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb mücebince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında
11. emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Yüzdeciyân mukataasında kayıtlı olan ahalinin üzerlerine düşen verginin Yüzdeciyân mukataası mutasarrıfları tarafından toplanmasının istenmesi hakkında.

72/1

Aksaray ve Eyyubili ve Koçhisâr ve Niğde ve [boşluk] ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Pîrizâde Mehmed zîde mecduhu gelüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan Yüzdeciyân-ı Mensûh Mukâta'ası ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin 'uhdesinde olmağla
2. nefsi Aksaray ve taht-ı kazâlarınızda vâkı' mîr-livâ hâssı ve ba'zı ze'âmet ve tımâr ve Havâss-ı Hümâyûn karyelerinden hîn-i tahrîrde sâkin
3. olan Yüzdeciyân-ı Mensûhâ tâ'ifesinin muharrer-i vilâyet hîn-i tahrîrde resm-i bennâk ve caba ve 'öşr-i kovan ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûsaneleri
4. defter-i hâkânîde mukâta'a-i mezbûra hâsıl kayd olunmağla nefsi Aksaray ve sancağında vâkı' karyelerde sâkin Yüzdeciyân-ı Mensûh'un defterde
5. mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarının evlâdlarının üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i bennâk virilüb kâr u kisbe kâdir mücerredlerinden

6. resm-i mücerredleriyle ve sâ'ir defter-i hâkânîde hâssı tarafına hâsıl kayd olunan 'öşr ve rusûmların kânûn ve defter-i hâkânî mücebince
7. ahz ve kabz murâd eyledikde ol-makûle Hâss-ı Hümâyûn'uma ra'iyet kayd olunan Yüzdeciyân-ı Mensûh'un defterde mukayyet ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının
8. sâkin oldukları kurâ mutasarrıfları bizim karyelerimizde ol-makûle re'âyâ bu kadar deyu hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve ba'zıları
9. âhar kasabât ve kurâya varub evtân itmeleriyle ve ba'zıları dahî bizler kasabalarda sâkin olmak takrîbiyle rusûmâtımızı virmeziz deyu
10. hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve mukâta'a-i mezbûre mahsûlünün kesr ve noksânına bâdî oldukların bildürüb defter-i hâkânî ve kânûn üzere
11. 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz
12. olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda defter-i mufassalda cemâ'at-i Yüzdeciyân-ı Mensûh ra'iyet (...) ber-müceb-i defter-i 'atîk perâkende
13. der- livâ-i Aksaray ve gayrihi Hâss-ı Hümâyûn deyu yazıldığı mahalde der-nefs-i Aksaray neferân yirmi ve der-Karye-i
14. Senir tâbi'-i Aksaray neferân yirmi bir ve kurâ-i sâ'ire der-Nâhiye-i Aksaray on beş ve der-Karye-i Koymad tâbi'-i Eyyubili neferân
15. on ve ma'a kurâ-i sâ'ire der-Nâhiye-i Eyyubili seksen der-Karye-i Çardığın tâbi'-i Hasandağı neferân yirmi dokuz ma'a kurâ-i sâ'ire
16. der- Nâhiye-i Hasandağı üç ve der-Karye-i Pınarbaşı tâbi'-i Bekir neferân dört ma'a kurâ-i sâ'ire der-Nâhiye-i Bekir sekiz ve der-nefs-i
17. Koçhisar neferân sekiz ve der-Karye-i Hacı İlyâ tâbi'-i Koçhisar neferân iki ma'a kurâ-i sâ'ire der-Nâhiye-i Koçhisar altmış üç ve Cemâ'at-i
18. Kurukışla-yı Yüzdeciyân mütemekkinlerdir Karye-i Aydıncık tâbi' Çubuk der-livâ-i Ankara ber- müceb-i 'arz-ı kâdî-yı Çubuk tâbi'-i Koçhisar
19. neferân dokuz cemâ'at-i sâ'ire 'adet kırk beş ve der-livâ-i Niğde 'an-Yüzdeciyân-ı Mensûha'dır Karye-i Yarıöyük neferân yedi ma'a
20. kurâ-i sâ'ire der-livâ-i mezbûr otuz dört hâsıl-ı Yüzdeciyân-ı Mensûh'um 'an- resm-i bennâk ve caba ve 'öşr-i kovan ve bâd-ı hevâ ve
21. resm-i 'arûs yetmiş sekiz bin dokuz yüz yetmiş bir (78.971) akca yazı ile tahrîr ve Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından olub ve yine Aksaray

22. Nâhiyesi'nde mahallât ve neferât ile nefsi Aksaray hâsıl 'öşri gallât ve salârı ve gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve bâd-ı hevâ ve cürm-i cinâyet
23. ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihâ seksen bin (80.000) akca ve Koçhisar Nâhiyesi'nde mahallât ve neferât ve zemîn ve hâsıl-ı tahtında
24. gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve 'öşri ve kovan ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihi on yedi bin (17.000)
25. akca yazusu olan nefsi Koçhisar ve yine Koçhisar Nâhiyesi'nde yirmi dört nefer re'âyâ ve bir zemîn ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve resm-i
26. çift ve bennâk ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihi bin altı yüz (1600) akca yazusu olan Karye-i Hacıilya 'öşri Vakf-ı Zâviye-i
27. Şeyh İlyadede ve salârı ve 'örfiyye timâr deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mîr-livâ-i Aksaray
28. hâssı mülhkâtından olub ve yine Aksaray Nâhiyesi'nde yirmi üç nefer re'âyâ ve Uzmetili Karye-i Senir mâlikânesinin üç buçuk
29. sehîm Abdusselam tasarrufunda imiş ber-mûceb-i defter-i 'atîk bâkî sehîmleri dîvânî ile timâr hâsıl-ı dîvânî ve sekiz buçuk
30. sehîm mâlikâne timâr ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve 'öşri kovan ve nısf-ı bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihâ dört bin
31. ve hisse-i mâlikâne üç buçuk sehîm gendüm ve öşri kovan yekûn ma'a gayrihâ dört yüz altmış iki (462) akca yazı ile defter-i mufassalda muharrir
32. kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dîvânî ma'a sekiz buçuk sehîm mâlikâne yazusu olan dört bin (4000) akca ma'a gayrihâ bir görölüb
33. dört bin üç yüz (4300) akca bir icmâl ve Eyyubili Nâhiyesi'nde on dokuz nefer re'âyâ ile Karye-i Koymadludur cemâ'at temekkün
34. idüb karye olmuşdur hâsıl-ı salârı-yı gallât-i gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve nısf-ı 'öşri kovan ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs
35. yekûn bin yetmiş beş ve hisse-i mülk 'an-'öşri gallât-ı gendüm ve nısf-ı 'öşri kovan yekûn ma'a gayrihi dokuz yüz beş (905)
36. akca yazı ile ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde salârı ve 'örfiyyesi ma'a gayrihâ bir görölüb iki bin
37. dokuz yüz otuz altı (2936) akca ol-dahî başka bir icmâl ve Hasandağı Nâhiyesi'nde yüz kırk bir nefer re'âyâ ve bir zemîn ile

38. Çardıgil(n) Alderlü/Oğuzlu (?) Cemâ'ati mütemekkinlerdir ve yirmi iki nefer re'âyâ ile Karye-i Balcıkköyü hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm
39. ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve 'öşr-i kovan ve nısf-ı bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihi on bir bin (11.000)
40. akca yazı ile ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yazı-yı mezkûrundan dört bin üç yüz (4300) akcası
41. ifrâz ve ma'a gayrihâ bir görölüb beş bin üç yüz (5300) akca ol-dahî başka bir icmâl ve Bekir Nâhiyesi'nde yirmi üç nefer re'âyâ ile
42. Karye-i Bınarbaşı nâm-ı diğér Emircik (...) Cemâ'ati mütemekkinlerdir hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve resm-i bennâk ve caba ve 'öşr-i kovan ve nısf-ı bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihi üç bin (3000) akca yazı ile ol-dahî defter-i mufassalda
43. muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin (2000) akca yazusu ifrâz ve müstakıl bir icmâl ve Ankara Sancağı'nda Çubuk Nâhiyesi'nde on
44. yedi nefer re'âyâ ve iki zemîn ve hâsıl-ı tahtında hinta ve resm-i çift ve resm-i bennâk ve resm-i mücerred ve bâd-ı hevâ ve deştânî ve tabı-yı
45. zemîn yekûn ma'a gayrihi altı yüz (600) akca yazusu olan Mezra'a-i Aydınçık (İdincik) dahî defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâlde (...)
46. Nâhiyesi'nde İngarı nâm karye ve ma'a gayrihâ bir görölüb yirmi üç bin yedi yüz yirmi beş (23.725) akca eşkincülü mülk tımâr deyu
47. bir icmâl ve Niğde Sancağı'nda yüz on dört nefer re'âyâ ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve
48. 'öşr-i kovan ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihi altı bin üç yüz (6300) akca yazusu olan Karye-i Öyüklüdamlı
49. Cemâ'ati temekkün idüb karye olmuşdur deyu ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle ve defter-i icmâlde Havâss-ı Hümâyûn'um
50. mülhakâtından olduğı mestûr ve Hazîne-i 'Âmire'mde mahfuz olan başmuhâsebe defterlerine nazar olundukda Mukâta'a-i Yüzdeciyân-ı
51. Karaman der-Livâ-i Aksaray ve Tevâbi'i Mukâta'ası ber-vech-i mâlikâne mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle 'uhdesinde
52. olduğı mukayyed ve hîn-i tahrîrde zikr olunan kasabât ve kurâda mevcûd Yüzdeciyân-ı Mensûha deyu ra'iyet kayd olunan
53. re'âyânın ber-mûceb-i defter-i hâkânî resm-i bennâk ve caba ve bâd-ı hevâ ve 'arûsâneleri kânûn ve defter mûcebince buldukları

54. yerlerde Yüzdeciyân-ı Mensûha Mukâta'ası mutasarrıfları taraflarından ahz ve kabz olmak iktizâ ider deyu defter-i hâkânî
55. mücebince rusûmât-ı mîrîyyelerin tahsîli için emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım Ali dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın
56. i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Gaferyat Kazası Yaslıcakışla Köyü sakinlerinden Seyit Mehmet, Seyit Abdurrahim ve Seyit Yahya'dan, Pınarköy zabiti tarafından vergi istenmesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

72/2

Karaman Vâlisine Gaferyat ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Gaferyad Kazâsı'na tâbi' Yaslıcakışla nâm karyeden Seyyid Mehmed ve
2. Seyyid Abdurrahim ve Seyyid Yahya gelüb bunlar bi'l-fi'il sahîhu'n-neseb
3. sâdât-ı kirâmdan olub rusûm-ı ra'ıyyet talebiyle rencîde olmaları icâb itmez iken
4. yine kazâ-i mezbûra tâbi' Bınarköy nâm karye tobrağında olan (boşluk) nâm kimesne
5. zuhûr ve siz mukeddemâ benim zâbiti olduğum karye-i mezbûrede sâkin olmanız ile yine karye-i mezbûrede
6. gelüb sâkin olub rusûm-ı ra'ıyyet alurum deyu ta'addî eyledüğün bildirüb
7. men'u def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Gaferyat Kazası Yaslıca Köyü'nden Cennet Hanım'ın, babalarından kalan mirasın kardeşleri tarafından kendisine verilmeyerek zapt edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

72/3

Karaman Vâlisine Gaferyat ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Gaferyat Kazâsı'na tâbi' Yaslıca nâm karyeden Cennet Hatun gelüb bunun babası el-Hâcc Mahmud
2. nâm kimesne bin yüz kırk (boşluk) senesinde fevt oldukda terekesi irs-ı şer'le bunun ile karye-i mezbûrede
3. sâkin karındaşları Mustafa ve Hacı Ahmed nâm kimesnelere intikâl itmişken karındaşları
4. cümlesin zabt ve ba'dehu bu dahî taleb ve da'vâ sadedinde iken mezkûr Hacı Ahmed dahî
5. fevt olmağla terekesin kabz iden ve kazâ-i mezbûrdan oğlu Mehmed'den ve zevcesi İsmi

6. nâm hatundan ve karındaşı mezbûr Mustafa'dan taleb eyledikde virmeyüb gadr eylediklerin
7. bildürüb şer'le görölüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le
8. görölmeğ için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zılka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Kayseri Sancağı ahalilerinin üzerlerine düşen vergilerini zamanında ve eksiksiz ödemelerine rağmen vali ve mutasarrıflar tarafından ahaliye zulüm edilmesi ile ilgili ahalinin şikâyetleri hakkında.

73/1

Kayseriyye Monlasına ve Kayseriyye Sancağı'nda Vâkı' Kādîlara Hüküm ki,

1. Kayseriyye Sancağı'nın ahâlî ve re'âyâları gelüb livâ-i mezbûr ahâlîleri Karaman vâlîlerine ve sancak mutasarrıflarına mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyye
2. ve hazariyyelerini şurûtları üzere edâda kusûrları yoğiken 'ahidlerinden beru seferiyyelerin Konya'ya götürüb teslîm eylediklerinde mugâyir-i
3. şurût âdemlerin ahz ve cürm-ı bâb ve sâ'ir masârıf-ı beyhûde talebleriyle mu'ayyen olan seferiyyeleri yirmi dört kiseye bâliğ olduğından
4. mâ'adâ gerek Karaman vâlîsi ve gerek sancak mutasarrıfları taraflarından bilâ-emr-i şerîf kararı teftîş ideriz deyu berâtlar tebeyyün (?) ve zulm
5. ve ta'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende olmalarına bâ'is oldukda Konya vâlîleri tarafına virilmesi iktizâ iden imdâd-ı seferiyye ve hazariyyelerin
6. şurûtu üzere mahalline götürmeyüb nefsi Kayseriyye mahkemesinde kabzına me'mûra teslîm ve teslîm iden kimesneden sened ahz ve ba'de'l-yevm gerek
7. Karaman vâlîleri ve gerek sancak mutasarrıfları taraflarından teftîş nâmıyla bilâ-emr-i şerîf mübâşir irsâliyle zulm ve ta'addî itdirilmeyüb zâhir
8. olan ta'addîsi men'u def' olunmak için bin yüz elli iki senesinde emr-i şerîfim virilmişken vâlîleri taraflarından bilâ-emr-i 'âlî bölük
9. ta'yîn ve Kayseriyye karyelerini harâb itmelerinden nâşî zulm ve ta'addîleri men' için emr-i şerîfim sudûrunu ahâlî-yi mezkûr ve re'âyâm fukarâsı istid'â
10. ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfuz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda bâlâda tahrîr olduğ üzere Kayseriyye Sancağı ahâlîleri Karaman vâlîlerinin
11. imdâd-ı seferiyye ve hazariyyelerin mahalline götürmeyüb Kayseriyye Mahkemesi'nde kabzına me'mûra edâ ve teslîm iden kimesneden sened ahz itmek üzere

12. mukaddemâ emr-i şerîflerine binâ'en sâbıka Re'îsu'l-küttâbım i'lâmıyla elli iki târîhinde emr-i şerîfim virildüğü mukayyed bulunmağın mukaddemâ virilen emr-i 'âlînin
13. fuzûlî ve bilâ-emr-i 'âlî kazâlarına vâliler taraflarından bölük ta'yîn olmamak üzere ahâlî-yi kurâ istirhâm eylediklerine binâ'en bi-vechi ve bilâ-fermân
14. bölük ta'yîni ile kurâ rencîde olunmayub kurânın himâyet ve siyânetlerine ihtimâm eylemek için emr-i şerîfim sudûru bâbında bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım
15. olan Mehmed Rağıb dâme mecduhu i'lâm itmeğın mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Kayseri Kazası Kermur Köyü sakinlerinden Kiryako'nun menzili üzerine Serkız tarafından yeni bir menzil ihdas edilmesi ile ilgili Kiryako'nun şikâyeti hakkında.

73/2

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Kermur nâm karye sâkinlerinden Kiryako nâm zimmî gelüb karye-i mezbûrede bâ-hüccet-i şer'iyye mutasarrıf olduğı mülk menzîlinde âharın
2. alâkası olmayub bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr sükkânından bunun menzîli ittisâlinde Serkız nâm zimmînin dahî
3. menzîli olmağla mesfûr kendü hâlinde olmadığınan nâşî bu diyâr-ı âharda iken bunun menzîlin üzerine fuzûlî mücerred menzîl ihdâs idüb
4. bunun menzîline zarâr-ı şer'îsi olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer'le görölüb zarâr-ı şer'îsi
5. men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Ali'nin hiç kimseye bir zararı olmamasına rağmen, Aksaray Kazası Kızıl Köyü sakinleri tarafından öldürülmesi ile ilgili Ali'nin annesi ve kardeşlerinin şikâyeti ve suçluların yakalanması talepleri hakkında.

73/3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. İsmail ve Mustafa nâm kimesneler ile hemşireleri Elif ve Meryem ve vâlideleri Mualla nâm hatunlar gelüb mezbûre Mualla'nın oğlu ve mezkûrların
2. karındaşları Ali bin Mikail nâm kimesne kendü hâlinde iken Aksaray Kazâsı'na tâbi' Kızıl nâm karye sâkinlerinden Ekrâd tâ'ifesinden Şerefli

3. Cemâ'ati'nden hüccet-i şer'iyyede isimleri mestûr kimesneler Ali'yi bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde kurşun ile darb ve katl eyledikleri kıbel-i şer'den
4. keşf ve hüccet-i şer'iyye olunmuş iken icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerife virildüğün bildürüb mücebince
5. şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Nogoyoğlu Ebubekir'in kardeşi Hacı Ali'nin vefat etmesi, mirasının Ebubekir'e kalması; fakat Çavuşoğlu, Hüseyin ve Ahmet'in Hacı Ali'nin sağken köylerine bağışta bulunduğunu ve bunu Ebubekir'den tahsil edeceklerini söyleyerek Ebubekir'in parasını gasp etmesi ile ilgili Ebubekir'in şikâyeti hakkında.

73/4

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Monlasına ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Nogoyoğlu Ebubekir nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhâl idüb bunun karındaşı Hacı Ali nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt
2. olub terekesi irs-i şer'le buna intikâl idüb dahl olunmak icâb itmez iken mütegalibeden Çavuşoğlu nâm kimesne hevâsına
3. tâbi' Hüseyin ve Ahmed nâm kimesneler ile yekdil ve müteveffâ-yı mezbûr hayâtında üç yüz (300) gurusu bizim karyemize vakf eyledü deyu müdde'aları
4. vech-i şer'î üzere isâbet itmedin hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun üç yüz (300) gurusun alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin
5. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda
6. mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildürüb buldukları mahalde fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb alıverilmek bâbında emr-i şerîfim
7. recâ itmeğın buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Konya Kazası Bezzestan Mahallesi sakinlerinden Hacı Süleyman'ın parasının Borcuoğlu Süleyman ve beraberindeki kişiler tarafından gasp edilmesi ile ilgili Hacı Süleyman'ın şikâyeti hakkında.

73/5

Karaman Vâlisine [boşluk] Kâdîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Konya Kazâsı'na tâbi' nefsi-i Karaman mahallâtından Bezzestan Mahallesi sâkinlerinden Hacı Süleyman nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde
2. olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şühûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit
3. ve zâhir olmuş değil iken mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Borcuoğlu Süleyman ve Dalkavuk İmâm Ahmed ve Taşoğlu
4. Osman ve Hacı Abdi oğlu Yahya ve Halil Efendi ve Kayseriyeli oğlu Hacı Ömer ve Hacı Çopur ve (boşluk) nâm kimesneler
5. kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli senesinde hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun
6. dört kise akcasın tegallüben gasb idüb gadr eylediklerin ve bu bâbda Şeyhu'l-İslam'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun
7. bildürüb mücebince şer'le görülüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Develi Kazası Kafiröreni Köyü sakinlerinden Agob'un, baba ve annesinden kalan mirasın kardeşleri arasında paylaşılmasını talep etmesi hakkında.

73/6

Karaman Vâlisine Develü ve [boşluk] Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Kafiröreni nâm karye sâkinlerinden Agob nâm zimmî gelüb bunun babası Haçador nâm zimmî ile vâlidesi
2. Sare nâm nasrâniyye müte'âkiben mürd olduklarında nukûd ve eşyâları irs-i şer'le buna ve kızı Barim ve Hatın nâm nasrâniyyelere
3. intikâl eyledikde her birleri hisselerin 'ahz ve intifâ' ve hakların ikrâr ve birbirlerinin zimmetlerini ibrâ vü iskât ve kibel-i şer'den
4. ibrâ-yı zimmet birle hüccet virülüb ve bu makûle bir def'a şer'le görülüb fasl olunub ibrâ-yı zimmet birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilen
5. da'vânın istimâ'ı memnû' iken mesfûrlar zuhûr ve şirrete sâlike ve mücerred celb-i mâl kasdıyla ta'addî üzere oldukların bildürüb men'u def' olunmak
6. bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Seyit Mehmet'in ortağı olan kardeşi oğullarının yaptıkları yolsuzluklar ile ilgili Seyit Mehmet'in şikâyeti hakkında.

74/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Seyyid Mehmed gelüb kazâ-i mezbûrda sâkin karındaşı oğulları Seyyid Ömer ve Seyyid Abdurrahman kimesneler ile mâbeyninde bin yüz elli (boşluk) senesinde dokuz kise
2. akca mikdârı (?) bağları olub mezbûrlar hîle güder olduklarında tarafımızdan vekîlimiz nâm kimesneler ile her ne-mikdâr akca üzerine sulh
3. olunur ise bir mikdâr akcasın alub her ne-mikdârı bize geldiğinde edâ iderüz deyu cevâb eylediklerinde bu dahî bir mikdâr akca üzerine sulh olunmak
4. vekîlleri yedinden yüz kırk (140) guruş alub ba'dehu kendülerden kusûr kalan bedel-i sulhu talep eyledikde mezbûr şirrete sâlik ve mücerred sen bizim ile sulh olub
5. rıza-yı hüccet virdün deyu virmekde muhâlefet üzere oldukların ve da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğün ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Hüseyin'in hiç kimseye zararı olmamasına rağmen eşyasının Anduğu Kazası sükkânından Monla Kirli Hasan ve beraberindeki kişiler tarafından gasp edilmesi ile ilgili Hüseyin'in şikâyeti ve eşyalarının geri alınmasını talep etmesi hakkında.

74/2

Karaman Vâlisine Anduğu ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. El-Hâcc Hüseyin nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine
2. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Anduğu Kazâsı sükkânından Monla Kirli Hasan ve Mustafa ve Gazzaz nâm kimesneler
3. hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'îfesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde sekiz yüz (800) guruşluk deyni olub ziyâde gadr
4. eyledikleri ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'
5. aldıkları ol-mikdâr guruşluk emvâli alıvirilmek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için
6. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Şhremini Mehmet Bey'in tasarrufunda olan topraklarda, Develi Nahiyesi'ne bağlı Vadinderziler Tahtalu kabilesinden Derziler Cemaati'nin yerleşmesiyle köy haline gelen mahalde evvelden beri kurulan pazarın gününün ve yerinin belirlenmesi ile ilgili Şhremini Mehmet Bey'in talebi hakkında.

74/3

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Develü [boşluk] Kādılarına Hüküm ki,

1. Hâlâ şhremîni olan Mehmed zîde mecduhu gelüb Niğde Sancağı'nda Samaledin Nâhiyesi'nde Kiğiağaç nâm karye ve gayrıdan altmış yedi bin
2. üç yüz on dört (67.314) akca Divân-ı Hümâyûn'um kitâbeti gedüklü berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından müşterekiyle kayd ve berâtına
3. dâhil Develü Nâhiyesi'ne tâbi' Vadinderziler Tahtalu Kabilesi'nden Derziler Cemâ'ati temekkün idüb karye olmuşdur deyu defter-i hâkânîde
4. mukayyed karyelerinin hâsılı tahtında bâc-ı bazâr-ı Tahtalu der-karye-i mezbûre Cuma zamânında âhar günü durur deyu defter-i hâkânîde mukayyed olub
5. ve bazâr-ı mezkûr mürûr-ı eyyâm ile ahâlîsi perîşân olmak takrîbiyle ikâmet olunmayub el-hâletu hâzihi ahâlî-yi karye yerlü yerüne
6. gelüb kadîmi üzere ikâmet ve ber-mûceb-i defter-i hâkânî bâc-ı bazârların müşterekleriyle mûmâ-ileyhin subaşısı ahz ve kabz
7. itmek murâd eyledikte ba'zıları muhâlefet ve ol-vechile ze'âmeti mahsûlüne kesr ve noksân terettübüne bâ'is oldukların bildürüb
8. defter-i hâkânîde mukayyed bazâr-ı mezkûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî ikâmet itdirülüb mugâyir-i defter-i hâkânî kimesneye muhâlefet
9. itdirilmemek bâbında hükmi hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûna ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at
10. olundukda Develü Nâhiyesi'ne tâbi' kırk dokuz nefer re'âyâ ve on iki zemîn ve hâsılı tahtında gendüm ve şa'îr ve bâc-ı bazâr-ı Tahtalu
11. der-karye-i mezbûre Cuma zamânında âhar günü bazâr durur yekûn ma'a gayrihi on üç bin (13.000) akca yazusu olan Karye-i Vadin
12. Derziler Tahtalu Kabilesi'nden Derziler Cemâ'at-i temekkün idüb karye olmuşdur deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde

13. yekûn ma'a gayrihâ bir görûlûb yirmi üç bin (23.000) akca yekûnünden on dokuz bin (19.000) akcası ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun
14. on altı bin (16.000) akcası mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtı ve bâkîsı müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın imdi
15. bu makûle defter-i hâkânîde mukayyed kadîm-i bazâr kadîmden ne mahalde ve ne gün ve ne vechile ikâmet oluna gelmiş ise yine ol-mahalde
16. ve ol-gün ikâmet itdirilmek kânûndur bu bâbda defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Gaferyat Kazası Yaslıcakışla Köyü sakinlerinden Seyit Yahya ve Seyit Abdurrahim'in zabitleri tarafından kendilerinden zorla para alınması ile ilgili şikâyetleri hakkında.

74/4

Karaman Vâlisine Gaferyat ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Gaferyat Kazâsı'na tâbi' Yaslıcakışla nâm karyeden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Yahya ve Seyyid Abdurrahim ve Seyyid (boşluk) gelüb bunların
2. üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken bunların zâbitleri Nakîbu'l-eşrâf Kâ'immakâmı (boşluk) nâm kimesne hilâf-ı
3. şer'-i şerîf bâd-ı hevâ nâmıyla her birlerinden ikişer guruş akca talep ve cebren tahsîl ve gadr ve ta'addî eyledüğün bildürüb
4. şer'le görûlûb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer'le görûlmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Gaferyat Kazası ahalisinin şehir işlerini görmeleri için vekil seçtikleri Süleyman Gaffar ve Seyit Gaffar'ın Mehmet'ten fazla para talep etmeleri ile ilgi Mehmet'in şikâyeti hakkında.

74/5

Karaman Vâlisine Gaferyat ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hamza oğlu Mehmed nâm kimesne gelüb Gaferyat Kazâsı'na tâbi' Bozkandak nâm karye ahâlîsi şehir husûsu için umûrlarını görmek üzere
2. yine karye-i mezbûr ahâlîsinden Süleyman Gaffar ve Seyyid Gaffar ve refikleri beş nefer kimesneleri taraflarından vekîl ve mezbûrlar dahî umûrlarını

3. bir deyn ve emrlere binâ'en ma'lûmu'l-mikdâr akca harc ve sarf itmeleriyle sarf olunan meblağ-ı mezkûrun edâsı cümle ahâlî-yi karyenin lâzıme-i
4. zimmetlerinde olub ve bu dahî karye-i mezbûre ahâlisinden olmağla hissesine düşeni edâya râzı iken mezbûrân Süleyman Gaffar
5. ve Seyyid Gaffar'ın buna 'adl ve nâdî olmağla mücerred garza binâ'en meblağ-ı mezbûrun altmış guruşunu (60) sen vir deyu haber ve hissesine
6. düşenden ziyâde akca talebiyle hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve rencîde eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb
7. hilâf-ı şer'î şerîf ziyâde akca talebiyle ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Bozkır Kazası Akkelisa Köyü sakinlerinden Abdi'nin toprağının Salih tarafından zapt edilmesi ile ilgili Abdi'nin şikâyeti hakkında.

74/6

Karaman Vâlisine Bozkır Kādîsına Hüküm ki,

1. Bozkır Kazâsı'na tâbi' Akkelisa nâm karyeden Abdi nâm kimesne gelüb karye-i mezbûrede
2. vâkı' Öte Mahalle dimekle ma'rûf mevzî'de ma'lûmu'l-hudûd mülk arsasında kimesnenin
3. alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrdan Salih nâm kimesne
4. bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt ve üzerine binâ ihdâs
5. idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-İslam'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun
6. bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iiyesi mücebince şer'le
7. görölüb zarâr-ı şer'iiyesi men'u def' ve icrâ-yı hâkk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
8. recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de (17-26 Ocak 1743)

Özet: Develi Kazası Evreki Köyünden Agob'un parasının vefat eden Haçadar'ın kızları ve torunları tarafından gasp edilmesi ile ilgili Agob'un şikâyeti hakkında.

75/1

Karaman Vâlisine ve Develü ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Evreki nâm karyeden Agob nâm zimmî gelüb bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın yine karye-i

2. mezbûre sükkânından bundan akdem mürd olan Haçadar nâm zimmînin kızları Marim ve Haton nâm nasrâniyeler kendü hâllerinde olmayub
3. oğulları Serkiz ve Nebyar nâm zimmîler ile yekdil ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde
4. hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın yüz elli (150) guruşdan ziyâde akcaların gasb idüb gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda
5. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Seyit Hüseyin'in, Kırili Kazası Sekisaray Köyü'nde Yazıcıoğlu Mahmut ve oğulları tarafından öldürölen babası Hasan'ın katillerinin cezalandırılmasını talep etmesi hakkında.

75/2

Karaman Vâfisine ve Kırili ve Beyşehri ve Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin zîde şerefuhu gelüb bunun Kırili Kazâsı'na tâbi' Sekisaray nâm karyeden babası Hasan nâm kimesne
2. kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine karye-i mezbûre sükkânından şekâvet ile
3. meşhûr olan Yazıcıoğlu Mahmud ve oğlu Kalender ve diğör oğlu Ebubekir nâm kimesneler bin yüz elli senesinde bârud yakan
4. tüfenk kurşûnuyla darb ve katl ve bundan akdem kîbel-i şer'den mürâsele ile mezbûrlar da'vet-i şer' olundukda 'adem-i
5. itâ'atlerinden nâşî henüz ihkâk-ı hakk olmadıkda mezbûrândan (boşluk) nâm kimesneyi vekîl ve irsâl eyledükde
6. ve mezbûrlar hâlâ taht-ı kazâ ve hükûmetinizde mürûr üzere oldukların bildürüb buldukları mahalde şer'le görölüb
7. ihkâk-ı hâkk olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de (17-26 Ocak 1743)

Özet: On sekiz seneden beri Abdulgafur'un babasının tasarrufunda olan ambarın Abdulgafur'un babasının ölmesiyle Abdulgafur'a kalması ve bu ambara müdahale etmek gerekmezken, Mahsava Köyünde sakin Ahmet'in bu ambarın eşinin babasının olduğunu iddia ederek zapt etmesi ile ilgili Abdulgafur'un şikâyeti hakkında.

75/3

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı [boşluk] Dâme İclâluhuya ve Ürgüp Kādîsına Hüküm ki,

1. Abdulgafur nâm kimesne 'arzuhâl idüb kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) nâm karyede vâkı' bir bâb mülk anbara babası (boşluk) nâm kimesne müstakillen on sekiz sene mutasarrıf iken
2. fevt oldukda irs-i şer'le buna intikâl bu dahî iki seneden beru zabt ve tasarrufunda olub âhardan bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi'
3. Mahsava (?) nâm karyede sâkin Ahmed nâm kimesne zuhûr ve ol-anbar sinîn-i merkûmeden mukaddem zevcem olan (boşluk) nâm hatunun babasının imiş şimdi beni vekîl eyledi
4. ben alub zabt itdim deyu iddi'â ve murâfa'a-i şer' olduklarında zikr olunan mülk anbar vech-i meşrûh üzere bunun babasının ve kendüsünün yirmi seneden beru
5. zabt ve tasarruflarında olduğu şer'an sâbit ve zâhir ve bu makûle bilâ-gadr-i şer'î on beş sene mürûr iden emlâk da'vâsının istimâ'ı memnû' olmağla bi-vechi
6. mu'ârazadan men' olunmuşken mezbûr kâni' olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe
7. virildüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de (17-26 Ocak 1743)

Özet: Niğde'de müftü olan İbrahim Efendi'nin Niğde ahalisine yaptığı kötülükler ve ahalinin perişan olmasına sebep olması ile ilgili Niğde ahalisinin şikâyeti hakkında.

75/4

Bor Kādîsına ve Niğde Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid İbrahim zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Niğde'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve meşâyih ve e'imme ve hutebâ
2. ve â'yân ve eşrâf ve fukarâ ve zu'afâ ve re'âyâ ve berâyâ bâ-serhem meclis-i şer'a varub sâbıkan medine-i mezbûrede me'zûn-ı
3. bi'l-iftâ olan İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' kimesneler ile yekdil ve nâ-hemvâr hareket
4. ve zaleme mu'în ve mazluma muhîn olduğundan nâşî fukarâ ve zu'afâ ve ehl-i 'ırz tâ'ifesini tecrîm ve tağrîm ve perâkende ve perîşân

5. olmalarına bâ'is ve bâdî olduğundan gayrı emr-i şerîfimle vârid olan tekâlîflerin cem'ine me'mûr olanlara tevzî' ve taksîmine
6. mûmâna'at ve her-bâr yazıyla (?) olan tekâlîfden üç yüz beş yüz eşhâs ile cem'iyet ve hilâf-ı inhâ ehl-i 'ırz kimesnelerin her birlerine
7. hevâlarına tâbi' olmadıkları için ifk u iftirâ ve nâ-hemvâr hareket ile hetk-i 'ırz ve herbirini birer mahalle gayb ve firâr itdirüb
8. cümlesinin ahvâlî diğere gün ve perâkende ve perîşân ve vilâyetleri ihtilâlden hâlî olmayub ve umûr-ı mühimmenin te'hîr ve ta'diline bâ'is
9. olduğundan sâbıkan kâdî olan Ahsen Başzâde Ali Efendi demekle ma'rûf kimesnenin cem'-i gafir ile mahkemede
10. basub katl kâsd ve şütûm-ı galîza ile şetm ve altı ay mikdârı müddeti var iken firârına bâ'is ve kazânızdan Müslihiddin nâm
11. kimesnenin dahî hevâsına tâbi' kimesneler ile saat beş iken mahkemesini basub ve şütûm-ı galîza ile şetm ve firârına bâ'is
12. olmuşken yine ba'zı agrâz edâsıyla gadr eylemek mesâlih ve umûr-ı mühimmenin ta'diline bâ'is olmağla fukarâ ve zu'afânın
13. hâllerine merhameten merhûm İbrahim'in üzerlerine zulm ve ta'addî ve tasalludu men'u def' olunmak bâbında 'arz ve i'lâm
14. iderüz deyu iltimâs itmeleriyle fi'l hakîka kazıyye minvâl-i muharrer üzere olduğun sen ki Niğde nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin
15. senin dahî 'ilmin muhât olmağla ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recasına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden
16. mezbûr vilâyeti olan Bor'da mekss ve ikâmet itmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Vefat eden Ebubekir Bey ve Abdullah Bey'in mirasının Abdullah'a kalması ve Abdullah'ın bu kişiler hayattayken sattıkları ve vakıf ettikleri mallar üzerinde de hak iddia ederek Ürgüp sakinlerine zulüm etmesi ile ilgili Ürgüp sakinlerinin şikâyetleri hakkında.

75/5

Karaman Vâlisine Ürgüp Kādîsına Hüküm ki,

1. Sen ki Ürgüp kādîsı mevlânâ zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ürgüp Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve sâdât-ı

2. kirâm ve fukarâ bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub Ürgüb sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ebubekir Bey ile el-Hâcc
3. Abdullah dimekle ma'rûf kimesnelerin ber-vech-i iştirâk iltizâm eyledikleri Tarsus Mukâta'ası mâlından müteveffânın kefil ve karındaşı Derviş
4. Bey dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem on bin beş yüz (10.500) guruş mikdârı akca teslîm ve temessüküne zahriyye ve ba'dehu müteveffânın hilâf-ı şer'le
5. mâlî tahrîr ve mâl-ı iltizâmından bâkî deyni alub kabz olunmak bâbında sâdır olan emr-i şerîf mücebince müteveffânın kazâ-i mezbûrda olan mâlî ile
6. vâkî' tahrîr ve makbuzlarıyla defteri mücebince merkûm el-Hâcc Abdullah'a irsâl itmişken kanâ'at itmeyüb müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hâyatında deyn-i merkûma müteferrik
7. olmaksızın mâlından bir mikdârını ifrâz ve tescîl-i şer'î ve teslîm el-mütevelli birle vakf ve bir mikdârını dahî semen-i misliyle âhara bey' eylediği hüccet-i şer'iyeye
8. ve şuhûd-ı 'udûl ile kerrâren sâbit olub âhardan bunlara dahl olunmak icâb itmez iken mezkûr Abdullah mücerred tama'-ı hâmından nâşî müteveffâ-yı merkûm
9. hayâtında vakf ve bey'eylediği emlâklar için müteveffâ-yı mezbûrun mâlîdır ve deyni mukâbele zabt iderüm deyu hilâf-ı inhâ bir tarîkle yirmi
10. güne bir emr-i şerîf isdâr ve mübâşirler yediyle mahalline irsâl ve mübâşirler ve müteveffâ-yı mezbûrun mâlî olmadığı ma'lûmları oldukda mücerred
11. tecrîm kasdıyla müteveffâ-yı mezbûr fevtinden mukaddem semen-i misliyle âhara bey' ve vakf eylediği emlâk müteveffânın malıdır deyu cevri ve eziyyet ve ba'dehu
12. bunlar dahî cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyeye ile mahaz kazâyâ varub def' murâd eylediklerinde merkûm Hacı Abdullah bunlara vekîller
13. tahrîr (?) ve eğer taleb eylediğim emlâk için şahidlerimiz vardır deyu edâda ta'allül eylemek lâzım gelür ise bizleri envâ'i güne
14. tecrîm ve tağrîm itdürdüğünden gayrı büldân-ı âhara nefy itdirsün deyu tahvîf ve gadr ve ta'addiden hâlî olmayub ahvâlleri diğeri gün
15. olmağla şer ve mazarratları üzerlerinden men' ve def' olunmak için keyfiyyet ve ahvâl bundan akdem bir def'a mahzar olundukda keyfiyyet henüz
16. ma'lûm olmaksızın mahzâr-ı mezbûru bir tarîkle ahz ve ihtifâ ve der-'akab çavuş mübâşeretiyile emr-i şerîfim dahî irsâl ve husûs-ı mezbûr
17. için üç dört mübâşir kasaba-i mezbûrede müctemi' ve müteveffânın mâlî olduğu cümlesinin ma'lûmları iken bunlar dahî kendüler ve nefisleri için bunlar

18. gûnâ gûn ta'addî ve rencîde ve mezkûrlar gadr-i küllî itmekle merkûm Abdullah'ın hilâf-ı şer' ol-vechile zâhir olan zulm ve ta'addîsini üzerlerinden men'
19. u def' olunmak bâbında vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına ilhâh ve iltimâslarıyla vâkı'-ı hâli 'arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de (17-26 Ocak 1743)

Özet: Ahievran ve Şeyh Süleyman zaviyelerinin zaviyedarlarının Karataş ve Kızılca Köylerinden hisselerine düşen vergilere kanaat etmeyerek devlete ait vergilere de müdahale etmesi ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

76/1

Kırşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ve (boşluk) zîde kadruhu gelüb mîr-livâ-i Kırşehirî hâssı mûmâ-ileyhin 'uhdesinde olmağla hâss-ı merkûm mülhakâtından Kırşehirî Sancağı'nda ve nâhiyesinde
2. Karataş Karyesi'nin mâlikânesi Âhî Evran Zâviyesi Vakfı ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Kızılca Karyesi'nin dahî mâlikânesinin nısfı
3. Âhî Evran Zâviyesi ve nısf-ı âharı dahî Şeyh Süleyman Zâviyesi Vakfı ve dîvânîleri mîr-livâ hâssı mülhakâtından olmağla
4. Âhî Evran ve Şeyh Süleyman zâviyelerinin zâviyâdârı olanlar zikr olunan Karataş ve Kızılca karyelerinin vâkı' olan
5. mahsûlâtlarından mâlikâne tarafına 'â'id olanı almağa kanâ'at itmeyüb dîvân tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûma
6. dahî müdâhale eylediklerinden gayrı hâss-ı merkûm aklâmından nefsi-i Kırşehirî ve hâsılı mahsûb çayır hâssı
7. ma'a çayır der-nezd-i şehir deyu mukayyed olan çayırlar ile yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Çanakçı nâm-ı diğerkodana Dürbe
8. ve Gökçeöz nâm-ı diğerkodana Borlalu (?) karyeler için dahî mâlikâneleri zâviyâdârı olanları Âhî Evran ve Şeyh
9. Süleyman zâviyeleri vakfı olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların
10. bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî zâviyâdâr-ı mezkûrân dahl ve ta'arruz
11. itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan

12. defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Kırşehir Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl 'an -öşr-i gallât ber-mûceb-i defter-i
13. 'atık gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve resm-i çift ve ma'a resm-i dönüm ve çayır hâssı ma'a çayır der-nezd-i şehir yekûn
14. ma'a gayrihi otuz dokuz bin (39.000) akca yazar nefsi Kırşehir ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' hâsıl an-resm-i
15. çift ve bennâk ve caba ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs zirâ'atleri Ahiborlu ve Gökçöz ve Büyük Harub (Hargub)
16. ve Koçak ve Gökçeöz ve Güllüce ve Solmazcık nâm mezra'alardadır ber-mûceb-i defter-i 'atık bin iki yüz
17. on bir (1211) akca yazar Karye-i Çanakçı nâm-ı diğer Kodana Dürbe ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' hâsıl-ı zirâ'atleri Gökçeöz
18. nâm karyededir ber- mûceb-i defter-i 'atık resm-i bennâk ve 'öşr-i çayır yekûn ma'a gayrihâ beş yüz (500) akca yazar karye-i
19. Gökçeöz nâm-ı diğer Borlalu (?) ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve bâd-ı hevâ ve 'öşr
20. ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihâ bin yüz (1100) akca ve mâlikâne gendüm ve şa'îr ma'a gayrihi yekûn beş yüz
21. elli beş (555) akca yazı ile karye-i Karataş Karabaşlı Cemâ'ati mütemekkinlerdir mâlikâne-i Vakf-ı Zâviye-i Âhî Evran
22. dîvânî timâr ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihâ
23. iki bin sekiz yüz (2800) ve mâlikâne-i gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi bin üç yüz kırk (1340) akca yazı ile Karye-i Kızılca nefsi
24. mâlikâne-i Vakf-ı Zâviye-i Şeyh Süleyman ve nisf-ı âhar Vakf-ı Zâviye-i Âhî Evran deyu defter-i mufassalda muharrir
25. kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde zikr olunan Karataş ve Kızılca nâm karyelerin dîvânları Karye-i Gökçeöz
26. ve Karye-i Çanakçı nâm-ı diğer Kodana Dürbesi ve nefsi ma'a gayrihi bir görölüb mîr-livâ hâssı mülhakâtından
27. olmayub mestûr mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Nogoyoğlu Bekir'in kardeşinin oğlu Mehmet'in vefat etmesi ve mirasının Bekir'e kalması; fakat Çavuşoğlu, Hüseyin ve Ahmet'in, Mehmet'in babası Hacı Ali'nin sağken köylerine bağışta bulunduğunu ve bunu Bekir'den tahsil edeceklerini söyleyerek Bekir'in parasını gasp etmesi ile ilgili Bekir'in şikâyeti hakkında.

76/2

Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Nogoyoğlu Bekir nâm kimesne gelüb bunun karındaşı oğlu Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda terekesi irs-i şer'le
2. buna intikâl idüb dahl olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûra tâbi' Asudenli nâm karyeden Ahmed Ağa ve Hacı Hüseyin
3. ve Çavuşoğlu (boşluk) demekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve hevâlarına tâbi' ba'zı mütegalibeler ile yekdil ve senin karındaşın oğlu
4. mezbûr Mehmed'in babası Hacı Ali altı yüz guruş bizim karyemize vakf idüb lâkinn tescîl-i şer'î ve teslîm-i el-mütevellî
5. itmedin fevt olub oğlu mezbûr zabt idüb ba'dehu ol-dahî fevt olub terekesin sen zabt itmekle ol-vakitte
6. oğlu sagîr idi alamadık senden aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve bi-gayr-ı hakkın bunun üç yüz (300) guruşun
7. ahz ve üç yüz (300) guruşunu dahî taleb ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî eylediklerin bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi
8. olduğun bildürüb mücebince şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları guruş
9. alıvirilüb bi-vech-i şer'î ol-vechile ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Kulaksız Köyü'nden Koca Osman'a Ali bin Emir ve beraberindeki kişiler tarafından kötülükler yapılması, Koca Osman'ın, parasının ve mallarının gasp edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

76/3

Karaman Vâlisine ve Dinekkeskini ve [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Kulaksız nâm karyeden Koca Osman demekle gelüb kendü hâlinde olub
2. kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken karye-i mezbûreden ashâb-ı ağrazdan Ali bin
3. Emir ve Tursun bin Hasan ve Sevindik bin Osman ve Kızıl Ali bin Ömer ve Hocazâde'nin

4. İvaz ve Deli Kethüdâ bin Ali ve İbrahim bin Nasuh ve Mehmed bin Murad nâm kimesneler müceddeden mücerred 'adâvet-i
5. dünyeviyyelerine binâ'en senin odana müsâfir getürtmez ve komşulukdan ihrac oldun deyu bunu
6. ta'addî ve ta'cîz itmeleriyle cânib-i şer'den virilen mürâsele mücebince mezbûr da'vet-i şer' olundukda
7. itâ'at-i şer' itmediklerinden mâ'adâ bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi' ehl-i'örfe istinâden
8. bunu ahz ve bilâ-sened (?) üç yüz (300) gurus ve dört re's atın gasb idüb mürâfa'a olduklarında
9. meblağ ve at giru redd ve edâya yine hüccet-i şer'iyye virilmişken mütegalibeden olmalarıyla virmekde
10. ta'allül ve gadr murâd eylediklerin ve fetvâsı olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince şer'le
11. görülüb mezbûrân vech-i meşrûh üzere tahsîl eyledikleri meblağ ve at alıvirilüb
12. ve mugâyir-i hüccet ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk ve ta'addîsi men'u def'
13. olunmak bâbında emr-i şerifim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Seyit Süleyman'a atalarından kalan topraklara Ahmet ve Hacı Abdulkadir'in sahte belgeler düzenleyerek bu toprakların kendilerine ait olduğunu iddia etmeleri ile ilgili Seyit Süleyman'ın şikâyeti hakkında.

77/1

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan müteveffâ Hasan Bey ve Hom Bey evlâdından kıdvetu's- sâdâti'l-kirâm Seyyid Süleyman zîde şerefuhu gelüb kazâ-i mezbûra tâbi'(boşluk) nâm karye tobrağında
2. vâkı' defter-i hâkânîde mukayyed ma'lûmu'l-hudûd yerleri selâtîn-i maziyyeden beru bunun cediti mezbûrâna hîbe ve temlik ve yedlerine mülknâme-i hümâyûn virildikten
3. sonra anlar dahî ol-yerleri vakf ve hâsıl olan gallesini evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yîn eyledikleri vakfiyye-i mâmûlun-bihâda ve bunun yedinde olan
4. hüccet-i şer'iyyede mestûr ve mukayyed ve bu evlâd-ı vakfdan olub bu yerde tasarruf buna intikâl itmekle galle-i mezbûru şart-ı vâkıf mücebince ahz u kabz

5. idüb âhardan müdâhale olunmak icâb itmez iken ecânibden kazâ-i mezbûrda sâkin Ahmed ve Hacı Abdulkadir nâm kimesneler birbirleriyle yekdil ve peydâ
6. eyledikleri müzevver hüccet ibrâzıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru galle-i mezkûru fuzûlî ve tegallüben ahz ve bunun ahz u kabzına mümâna'at ve ziyâde gadr ve ta'addî
7. eylediklerin bildürüb şer'le görülüb ecânibden olan merkûmların hilâf-ı şart-ı vâkıf fuzûlî zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men'u def' ve galle-i
8. mezkûr şart-ı vâkıf mücebince buna ahz ve kabz tegallüben ahz eyledükleri mahsûlât merkûmlardan tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk vâkı'-ı hâli
9. i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görülmek emrim yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Bor Kazası'na bağlı Kelisahisar Köyü'nden Halil Ağa ve köy ahalisi arasındaki vergi anlaşmazlığı ile ilgili Çeke Köyü'nden Mustafa Bey'in şikâyeti hakkında.

77/2

Karaman Vâlisine Bor ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bor Kazâsı'na tâbi' Çeke Karyesi'nden Mustafa zîde kadruhu gelüb yine kazâ-i mezbûra tâbi' Kelisahisar Karyesi'nden Halil Ağa dimekle ma'rûf
2. kimesneler mahfil-i şer'iyâtta terâfu'larında mezbûr Halil karındaşı müteveffâ Salih ile zikr olunan Kelisahisar Karyesi'nden sâhib-i arz
3. tarafından ber-vech-i iştirâk teşhîne ta'yîn olmalarıyla sâlifü'l-beyân Çeke Karyesi'nde vâkı' mülk yurdu olan çiftlik
4. arâzisinde bu ve taraflarından vekîlleri olduğu ma'lûmu'l-esâmî mezâri'leri hâsıl eyledikleri hınta ve şa'îr'den iktizâ
5. iden a'şâr-ı şer'iyelerini Çeke Karyesi sâhib-i arza tamâmen edâ ve zimmetleri sâlifü'z-zikr Kelisahisar Karyesi'nde mülk
6. harmanlarına götürüb devs u ez eylediklerinde mezbûrân bize Taşonda/Taşunda virmeziz sekiz¹⁴⁵ devs itdirmeziz deyu
7. muhâlefet ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru beher sene Bor keyli ile ellişer kileden altı senede üç yüz keyl mahlût
8. hınta ve şa'îri Taşonda/Taşunda nâmıyla mezbûr Halil ahz itmekle lâzım gelen kıymetini taleb iderüm deyu bâ'de'd-da'vâ

¹⁴⁵ Kelime "seni" olarak da okumaya müsaittir.

9. ve'l-inkâr mezbûr Halil bi't-taleb tahlîf olunduktan sonra müdde'î-yi mezbûr şâhidlerim vardır dimekle ısbâta
10. ba'de'l-havâle bu makûle âhar karye tobrağında hâsıl ve 'öşrü sahib-i arza virilen mahsûlâtı ahâlî kendü karyelerinde
11. mülk harmanlarına nakl ve devs eylediklerinde karye-i (...) mutasarrıfları fukarâ ve re'âyâdan Taşonda/Taşunda nâmıyla tekrar 'öşr
12. ahzıyla ta'addîleri ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe mugâyir-i şer' ve kânûn olub sîbâhileri hod be-hod ihdâs
13. eyledikleri mezâlîmenden olmağla men'u def' ve ol-vehcile aldıkların giru redd olunmak üzere hükm-i hümâyûnum ihsân için
14. mezbûr Mustafa'nın istirhâm eyledükde kıdvetu'l-'ulemâ'î'l-muhakkikîn Rumili kaz'askeri şer'iyâtıcısı olan
15. mevlânâ (boşluk) zîde ilmuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince hilâf-ı şer' ve kânûn ve ta'addî itdirilmeyüb istirdâd olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Bor sakinlerinden İsmail Bey'in akrabaları olan Hacı İbrahim ve Hacı Ahmet'ten alacağını tahsil edemedi Hacı İbrahim'in vefat etmesi, murislerin de İsmail Bey'in alacağını vermemesi ve alacağın tahsil edilmesinin talep edilmesi hakkında.

77/3

Karaman Vâlisi ve Bor ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sadr-ı a'zam ağalarından kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân İsmail zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhâl idüb Bor sâkinlerinden bunun
2. yeğeni Hacı İbrahim ve Özbağı Hacı Ahmed nâm kimesneler zimmetlerinde cihet-i karz-ı şer'den bin yüz elli (boşluk) senesinden bin iki
3. yüz (1200) guruş alacak hakkı olub birkaç seneden beru zimmetlerinde kalub kable'l-ahz merkûm el-Hâcc İbrahim fevt olub
4. meblağ-ı mezbûru muhalledfâtı kabz iden Bor sâkinlerinden vârislerinden ve merkûm Hacı Ahmed'den taleb eyledikde edâda ta'allül
5. ve muhâlefet eylediklerin bildirüb şer'le görölüb tamâmen hakkı tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Karaman'da Çifte Hamamın hissedarları olan Seyit Mehmet, Şerife Hava, Şerife Fatma ve Şerife Hatice'nin hisselerini alamamaları ve amcalarının hamamın tamiri için aldığı parayı kendisi için kullanması ile ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

77/4

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sâdat-ı kirâmdan Seyyid Mehmed zîde şerefuhu ile Şerife
2. Hava ve Şerife Fatıma ve Şerife Hatice nâm hatunlar gelüb bunlar
3. Daru's-Sa'âde Ağası nezâretinde olan evkâfdan müteveffâ İbrahim Bey veled-i Karamanî
4. evlâdından hayrât-ı müteveffâ-yı mezbûr vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsına mukayyed kadîmden icâreteyn ile tasarruf olagelen
5. medine-i mezbûrede vâkı' Çifte Hammâm'ın senevî hâsıl olan icâresinden evlâdına hisse virilmek üzere şart
6. ve ta'yîn eyledüğün mestûr ve mukayyed ve hammâm-ı mezkûrun senevî hâsıl olan icâresinden yüz (100) guruş iktizâ iden ta'mîr ve
7. termîmine harc ve sarf olunmak üzere berâta nizâm verüb yine Konya'da sâkin 'ammîzâdeleri Mehmed ve Veyis ve Seyyid Mehmed nâm kimesneler
8. otuz bir senesinden elli iki senesine gelince beher sene yüz (100) guruş vâkıfdan ahz ve hammâm-ı mezkûr ta'mîr ve termîmine sarf itmeyüb beynlerinde ekl ve bel'
9. ve vakfa gadr itmeleriyle bundan akdem ısdâr eyledikleri emr-i şerîfim mezkûrlar ile vâkı' olduklarında vech-i meşrûh üzere mezkûrların
10. zimmetlerinde beş yüz guruş mâl-ı vakf zuhûr ve taraf-ı vakfa edâya kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken mezkûr hilâf-ı şer' cânib-i vakfa edâda
11. ta'allül eylediklerinden nâşî tekrar sâdır olan emr-i şerîfim ve mektûb-ı Sadr-ı a'zam ile varub mezkûrlardan talep eylediklerinde mezkûrlar cem'an
12. iki yüz (200) guruş taraf-ı vakfa edâ ve kusûrları yoğiken zimmetlerinde iken mezkûrlar fevt (...) sâbıkan Karaman Vâlisi Hasan'a
13. istinâden mezkûrun oğlu (boşluk) nâm kimesneyi ahz ve der-zincir virdikleri iki yüz (200) guruşu ahz idüb ziyâde gadr eylediklerin
14. bildirüb şer'le görülüb ve mezkûrların hilâf-ı şer' ve mugâyir-i şart-ı vâkıf ahz u kabz ve zimmetlerinde ve sâbit mâl-ı vakf tahsîl olunmak bâbında emr-i
15. şerîfim recâ ve mezkûrların husemâları Âstâne'de mevcûd olmağla mürâfa'a mümkün olmayub iktizâsı mahallinde husemâlarıyla da'vâları

16. vech-i şer'î üzere görülmek için emr-i şerîfim recâ sen hürmet-i mu'îni Mevlânâ Mustafa zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Konya Kazası sakinlerinden Şerife Hava ve oğlu Ömer'in amcalarında mirastan alacaklarının olması; fakat amcalarının Ömer'e hakkını vermedikleri gibi Hava ve Ömer'i suçlamaları ile ilgili Hava Hanım ve Ömer'in şikâyeti ve mirastan haklarının tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

78/1

Karaman Vâfisine [boşluk] Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Konya Kazâsı sükkânından Şerife Hava nâm hatun ile oğlu Seyyid Ömer zîde şerefuhu gelüb Konya Kazâsı sükkânından 'ammîzâdeleri Mehmed
2. ve Veyis ve Seyyid Mehmed nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz kırk (boşluk) senesinde hukûk-ı mîrâsdan dokuz yüz elli altı (956) guruş
3. alacakları olub defa'atle taleb eyledükde bi-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve tereddüt ve bundan akdem mezbûrlar ile mürâfa'a-i şer' olduklarında
4. mezkûrlara edâya tenbîh ve kıbel-i şer'den bunların yedlerine hüccet-i şer'iyye dahî virülüb ve bunların üzerlerine şer'an bir nesne
5. sâbit olmuş değil iken mezkûrlar şirrete sâlik ve siz bizlerden ehl-i 'örfe teşekkî eylediğinizde ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından
6. altı yüz bir (601) guruş mikdârı akcamız alınmakla sizin da'vânız sebep oldu deyu bu makûle sebep da'vâsının istimâ'ı memnû' iken
7. hilâf-ı şer'-i şerîf zimmetlerinde ber- mûceb-i hüccet-i şer'iyye sâbit ve müteveccih olan hakların virmeyüb gadr-i küllî murâd eylediklerin
8. bildirüb bu bâbda da'vâlarınâ muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyye ve
9. fetvâ-yı şerîfesi mûceblerince 'amel olunub zimmetlerinde sâbit ve müteveccih olan ol- mikdâr guruş alacak hakları alıvirülüb hilâf-ı şer'-i şerîf
10. ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ol-vechile ta'allül ve tereddüd itdirülmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
11. eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Yenice Mahallesi sakinlerinden Halil Bey'in Zeliha Hanımla kendi rızasıyla evlenmesine rağmen Zeliha Hanım'ın akrabalarından Mucur sakinlerinden Ömer'in Zeliha Hanım'ın vâsisi olduğunu iddia ederek nikâhı fesih etmek istemesi ile ilgili Halil Bey'in şikâyeti hakkında.

78/2

Karaman Vâlisi Vezîre ve Hacıbektaş ve [boluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hacıbektaş mahallâtından Yenice Mahallesi sükkânından Halil nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime gelüb yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Raziye nâm hatun kızı
2. Zeliha nâm bîkr-i bâliğayı bundan akdem rızası ve şühûd mahzârında buna 'akd ve on bin (10.000) akca mehr-i mu'eccel ile buna tezvîc edüb hâlâ zevcesi
3. mezbûreye dahl icâb itmez iken Mucur sâkinlerinden Ömer Bey dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve mezbûr Zeliha benim 'ammîm oğlu kızı olmağla ben
4. vâsisi olduğum hâsebiyle nikâhınızı fesh iderüm deyu iddi'â ve murâfa'a-i şer' olduklarında mezbûr Ömer'in hilâf-ı şer' ve mugâyir-i fetvâ-yı
5. şerîfe bi-gayr-ı hakkın misl birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken tekrar nizâ'adan hâlî olmaduğun bildürüb
6. hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Abdülcélil, Abdülhalim ve Abdullah isimli zaviyedarların tasarruflarındaki vakfa Şehriban Hatun ve oğlu tarafından müdahale edilmesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve onlara engel olunmasının talep edilmesi hakkında.

78/3

Toğanhisarı ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Meşâyıhdan Şeyhu'l-İslâm ve Abdülcélil ve Abdülhalim ve Abdullah zîde salâhahum gelüb bunlar kazâ-i mezbûra tâbi' Tekke nâm karyede medfûn müteveffâ Direngi Sultân
2. kuddise sırruhu'l-'azîz'in evlâd-ı zükûrundan ve tekyenin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle ber-vech-i iştirâk zâviyedârları olub cedleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyh vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında
3. selâtîn-i mâziyye temlîki mücebince defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsına mukayyed vakfin tasarruf ve gallesin evlâd-ı zükûrun zâviyedâr olmalarıyla âyende ve

4. revendeye it'âm-ı ta'âm olunmak üzere şart ve ta'yîn eylediği vakfiyye-i ma'mûlun-
bihâsından mukayyed itmek kasaba-i mezbûre mahallâtından Zağ Mahallesi'nde Şehriban
Hatun
5. ve oğlu İbrahim hilâf-ı şart-ı vâkîf biz de evlâd-ı atandanız deyu fuzûlî müdâhale ve
bundan akdem mürâfa'a-i şer'î şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzere
6. olduğun şer'an sâbit ve evlâd-ı atanızdan evlâd-ı mezbûrların iddi'âsı mugâyir-i şart-ı vâkîf
olmağın bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye
7. virilmişken yine mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve hilâf-ı şart-ı vâkîf ta'addîden hâlî
olmadıkların bildürüb hüccet-i şer'iyye ve şart-ı vâkîf mûcebince 'amel olunub mugâyir-i
şart-ı
8. vâkîf müdâhale ve ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26
Ocak 1743)

Özet: Develi Kazası'na bağlı Süleyman Fakıyye Köyü'nden Mehmet'in evinin Kozanlı Cemaati'nden Topal Mustafa tarafından basılması mallarının gasp edilmesi ve çocuğuna zarar verilmesi ile ilgili Mehmet'in şikâyeti ve mallarının geri alınmasını talep etmesi hakkında.

78/4

Adana Vâlîsine Develü ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Süleyman Fakıyye nâm karyeden Mehmed nâm kimesne 'arzu hâl
idüb bu kendü hâlinde iken kazâ-i mezbûrdan Kozanlı Cemâ'ati'nden
2. ser-cem'iyyet olan Topal Mustafa nâm şakî kırk nefer eşkıyâyı başına cem' ve bin yüz elli
(boşluk) senesinde bunun menzîlin basub mâl
3. ve vâridat nehb u gâret eylediklerinden mâ'adâ evlâdını der-zincir ve helâk sevdâsında
iken merkûm halâs ol-vechile
4. gadr-i küllî eyledüğün bildürüb zâbitân ma'rifetiyle şer'le görülmek şakî-yi mezbûrun nehb
u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı tahsîl
5. ve buna teslîm itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden sen ki Adana
vâlîsi vezîr-i müşârun-ileyhsin sen ma'rifetinle şer'le görölüb nehb u gâret olan emvâl ve
eşyâsı ba'de's-sübût 'alâ-eyyi-hâl tahsîl olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de
sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Müteferrika Mehmet Karakulak'ın, Beyşehir Sancağı Bozkır Nahiyesi'nde ve köylerde mutasarrıf olan Hüseyin'den kendi rızasıyla berat tezkiresiyle toprak almasına rağmen Abdullah'ın buna karşı çıkararak müdahale etmesi ile ilgili Mehmet Karakulak'ın şikâyeti hakkında.

78/5

Bozkır ve [boşluk] Kādîları ve Beyşehri Sancağı Monlasına Hüküm ki,

1. Dergâh-ı mu'allâm müteferrikâlarından Mehmed Karakulak zîde mecduhu gelüb Beyşehri Sancağı'nda Bozkır Nâhiyesi'nde Avdar (?) nâm karye ve gayrıdan altı bin (6000) akca
2. tımâra mutasarrıf olan Hüseyin yedinde olan berât ve tezkîresin virüb hüsn-i rızâsıyla kasr-ı yedinden mûmâ-ileyh Müteferrika Mehmed'in Adana ve Sivas
3. sancaklarında Yüregir ve gayrı nâhiyelerde Mezra'a-i Habel ve gayrıdan dergâh-ı mu'allâm müteferrikalığı gediği ilhâkıyla mutasarrıf olduğu ze'âmete
4. ilhâken ser-'asker-i sâbık düstûr-ı mükerrer vezîrim Numan Paşa tarafından elli dört (boşluk) senesi Zilka'de'sinin yirminci günü târîhiyle verilen
5. tezkîre mûcebince ba'del- i'lâm elli beş senesi Muharrem'inin yirmibirinci gününden Âstâne'den dahî tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde
6. olan hâlâ Belgrad muhafızı düstûr-ı mükerrer vezîrim el-Hâcc Pîr Mustafa Paşa edâmallâhu ta'âlâ iclâluhunun hizmetinde olmağla vezîr-i
7. müşârun-ileyhin hizmetinde oldukça ze'âmete ve gediğine zarar gelmemek üzere bâ-fermân-ı 'âlî kaydına şerh virülüb bir dürlü dahl
8. icâb itmez iken âhardan Abdullah nâm kimesne merkûm Hüseyin'in kasr-ı yedinden mûmâ-ileyh Müteferrika Mehmed'in ze'âmetine ilhâk itdirdiği
9. mâruz-zıkr altı bin (6000) akca yazı için Ser-asker Ahmed Paşa tarafından tezkîre itdirdüm deyu tarafından zabtına mûmâna'at ve mahsûlüne müdâhaleden
10. hâlî olmadığın bildirüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât mezkûrun müdâhalesine i'tibâr olunmayub ol-vechile
11. olan müdâhale ve ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma
12. mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr merkûm Hüseyin'in kasr-ı yedinden târîh-i merkûmda mûmâ-ileyh Müteferrika Mehmed Karakulak zîde mecduhuya tevcih
13. ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu vech-i meşrûh üzere kaydıyla şerh virildiği dahî mestûr ve mukayyed bulunmağın tımâr-ı

14. mezbûr defter-i hâkânî ve berât mücebince mûmâ-ileyh tarafından zabt ve mahsûl ve rusûmu ahz u kabz itdirülüb
15. mezbûrun ol-vechile müdâhalesinin men'i bâbında iftihâru'l-emâcid Re'îsu'l-küttâbım olan Mehmed Râgıb dâme mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Oruç oğlu Halil'in hiç kimseye bir zararı olmamasına rağmen Melen Kamber Köyü'nden Araboğlu Hasan ve beraberindeki kişilerin Halil'in evini basması, mallarını gasp etmesi ile ilgili Halil'in şikâyeti ve mallarının geri alınmasını talep etmesi hakkında.

79/1

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Kādısına Hüküm ki,

1. Oruç oğlu Halil nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî
2. şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbî Melen Kamber nâm karye sâkinlerinden Araboğlu
3. Hasan ve İlbaşoğlu Mustafa ve karındaşı Ahmed nâm kimesneler kendü hâllerinde durmayub birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve bin yüz elli (boşluk)
4. senesinde ehl-i 'örfe istinâden bölük kaldurub bunu 'alenen ahz ve menzîlin basub ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın yirmi bir re's
5. hayvanâtı ve sâ'ir emvâl ve eşyâsın gasb ve gâret idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
6. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasb ve
7. gâret eyledikleri ol-mikdâr 'aded hayvanâtı ile sâ'ir emvâl ve eşyâsı alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet ve gadr itdirilmeyüb
8. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Şeyh Seyit Ahmet ve beraberindeki kişilerin vergi ödemelerini gerektirecek bir toprağa sahip olmamalarına rağmen köy ahalisi tarafından vergi ödemeye zorlanmaları ile ilgili şikâyetleri hakkında.

79/2

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. 'İzz-i kirâmdan sâdât-ı kirâmdan Şeyh Seyyid Ahmed ve Şeyh Seyyid Yusuf ve Şeyh Ebubekir ve Şeyh Seyyid Mustafa ve (boşluk) ve zîde şerefuhum gelüb
2. kasaba-i mezbûra tâbi' (boşluk) nâm karye tobrağında vâkı' bi'l-fi'il zabt ve tasarruflara hâne-i 'avârız bağı tekâlîf olunmak icâb ider emlâk
3. ve kâdîmi re'âyâları olmayub tekâlîf talebiyle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr ahâlîsi ve karye kethüdâsı zuhûr
4. ve üzerlerimiz varîd ve hâzen olan neferân hazariyye ve seferiyye ve 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfim ile vâkı' tekâlîfi siz dahî bizim
5. ile mâ'en edâ idersiz deyu bunlar dâ'imâ ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı
6. şerîfeleri ve sâ'ir senedâtları olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub bunları ol-vechile tekâlîf
7. talebiyle müdâhale ve mezbûrlara ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhaleleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
8. recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Anderlik Köyü sakininden Kiryako'nun üzerine düşen vergileri ödemesine rağmen bir sipahi tarafından vergi ödemeye zorlanması ile ilgili Kiryako'nun şikâyeti ve bu sipahiye engel olunmasını talep etmesi hakkında.

79/3

Kayseriyye Sancâğı Mutasarrıfına Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Anderlik (Enderlik) nâm karye re'âyâsından Kiryako veled-i Arslan nâm zimmî gelüb bu üzerine
2. edâsı lâzım gelen resm-i ispence ve sâ'ir hukûk ve rusûm kânûn ve defter mücebince karye-i mezbûr
3. zâbitine edâ idüb kusûru olmayub dahl olunmak icâb itmez iken erbâb-ı tımâr karyelerinden
4. kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) nâm karye sibâhîsi (boşluk) nâm sibâhî zuhûr ve celb-i mâl sevdâsıyla vakitsiz
5. mukaddem ceddin benim sâlifu'z-zikr tımârım karyesinde bir müddet sâkin olmuş (...) senden

6. resm-i ispençe alırum hilâf-ı kânûn ve defter senede üçer ve dörder gurusunu alub ziyâde gadr
7. eyledüğün bildürüb sibâhî-yi merkûmun hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile olan müdâhale ve ta'addîsi
8. men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka' de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Niğde Sancağı'nda Develi Nahiyesi'nde bulunan Kobcu Köyü'nün öşr ve resminin Akça Koca Zaviyesi vakfına ait olmasına rağmen Akça Koca Zaviyesi'nin hudut ve gelirlerine müdahale edilmesi ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

79/4

Karaman Vâfisine [boşluk] Kādîsına ve Develü Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sabıkan Eskiil kādîsı olub hâlâ Yahyalı Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Mustafa zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Niğde Sancağı'nda Develü Nâhiyesi'nde
2. Kobcu (Kopçu) nâm karyenin 'öşrü Akça Koca Zâviyesi Vakfı salâriyyesi ve 'örfiyyesi timâr olmağla karye-i mezbûrenin mümtaz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde
3. kadîmden 'öşr ve resmi zâviye-i mezbûre tarafından alınagelüb ma'lumû'l-hudûd yerlerde âharın alâkası olmayub dahl olunmak icâb
4. itmez iken civârında vâkı' Develü voyvodası ve ba'zı zâbitân kadîme mugâyir müdâhale ve mukaddemâ bir iki def'a murâfa'a-i şer' olunduklarında
5. Karaviran kurbunda Sarıtaşlar ve Akvirân ve Benek Harkı ve Hakrama/Cakrama Kayası'nın kible tarafından Kürklü yerden Vakıflıözü
6. yanından Acaköy Bendi ve Boğun ve Yaralıtaş ve Derencik Köbrüsü ve Körkuyu ve Çatalkondur ve Karacaviran (...)
7. tarîk-i 'âmmda ve Sırataşlar'da bulur bu zikr olunan hudûd ile mahdûd yerler karye-i mezbûrenin
8. sınuru olduğu şer'an sâbit ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virülüb ve bir def'a dahî hudûd-ı mezbûreyi musinn u ihtiyâr
9. kimesneler bâ-serhem meclis-i şer'de haber inhâ ve ihbâr itmişler iken voyvoda-i mezbûr Mahmud ahz itmek için
10. (...) kalmaz ve cebâbireden Develüoğlu İsmail ile Karaviran Kethüdâsı Mustafa nâm kimesneler ikrâren

11. virüb anlar dahî sınır-ı mezbûru tecâvüz idüb vakfiyyeye gadr eylediklerin zâviye-i mezbûrenin nısf-ı tevliyyet
12. ve zâviyedârlığına evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mutasarrıflar olan Şeyh İbrahim ve Şeyh Ahmed bin Mehmed
13. zîde salâhahu ihbâr ve mezbûrların zâviye-i merkûm ve zâviyedâr-ı mezbûrân üzerlerine zulm
14. ve tecâvüzleri men'u def' olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu iltimâs eyledikleri mûmâ-ileyhe 'arz ve Defterhâne-i
15. 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda minvâl-i meşrûh üzere olduğu mestûr
16. ve nısf-ı tevliyyet ve zâviyedârlık dahî evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mezkûrların üzerlerinde olduğu
17. Anadolu Muhâsbesi'nden mukayyed olub (...) merkûm sınır ra'y olmağla ve mezbûrlar mugâyir-i kadîm ta'addîleri
18. men'u def' olunmak kânûn üzere emr-i şerîf icrâ olunmak bâbında bi'l-fi'il Reî'su'l-küttâbım olan Mehmed Ragıb
19. dâme mecduhu dahî i'lâm itmeğın mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Erkilet Köyünden Seyit Abdi'nin, Abdullah ve Seyit Mehmet'e Seyit İsmail'i neden darp ettiklerini sorduğunda kendisini de darp ederek zulüm etmeleri ile ilgili şikâyeti hakkında.

80/1

Karaman Vâfisine ve Kayseriyye Kâdısına Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Abdi zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime gelüb bunun kazâ-i mezbûra tâbi' Erkilat nâm karyede
2. İsa oğlu Seyyid İsmail nâm kimesne lahm iştirâ iderken karye-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid el-Hâcc Abdullah ve Seyyid
3. Mehmed nâm kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf darb itmeleriyle bu misillü Kenan âdemi niçün darb eylediniz dediğinde sen
4. ana sâhib mi oldun deyu buna herbiri şutûm-ı galîza ile şetm eylediklerinden mâ'adâ merkûm el-Hâcc Abdullah oğlu

5. Seyyid Mehmed ile gulâmı Arab Ali'ye urun ve debeleyiniz deyu emr itmekle her biri bunun üzerine hüçûm ve karındaşı
6. Seyyid Mehmed taş ile başuna darb ve cerh ve oğlu diğeri Mehmed dahî değnek ile ve Hallac-ı merkûm dahî yatağan
7. tâ'bir olunur bıçak arkasıyla darb ve kara ve bere ve merkûmân kendü hâllerinde olmayub dâ'imâ 'ibâdullahı (...)
8. ve gadr ve ta'addî itmek 'âdet-i müstemirreleri olduğun ahâlî-yi karye ihtiyârlarıyla keşf ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye
9. virildüğün bildürüb mücebince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek emr olmuşdur. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Ziraata açık topraklarda tarım yapılmaması, toprağın boş bırakılması ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

80/2

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. (boşluk) zîde kadruhu gelüb ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğun kazâ-i mezbûrede vâkı' (boşluk) hâssı tobrağında hâss-ı merkûm re'âyâsı tasarruflarında
2. olan zirâ'ata sâlih hâsıl virir yerlerin bi't-tamam zirâ'at itmeyüb hâlî ve mu'attal bırakub varub âharın tobrağında
3. zirâ'at ve herâset itmeleri hâss-ı mezkûr mahsûlüne gadr olduğun bildirüb ol-makûle hâssı re'âyâsının tasarruflarında olan
4. zirâ'ata sâlih hâsıl virir yerlerin bi't-tamam zirâ'at itdirilmek bâbında kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Pirlevganda Kazası ahalisinin, Anadolu Yörükânı'ndan Nefeşli Cemaati'nden Taviil Mustafa'nın eşkıyalık hareketlerinde bulunarak Perlev Kazası ahalisine zulüm etmesi ile ilgili şikâyetleri hakkında.

80/3

Karaman Vâlilerine Pirlevganda ve Nevâhi-yi Ala'iyeye ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Pirlevganda Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Mehmed zîde fazluhusun mektûb (gönderüb) Perlev Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ

2. ve sâdât-ı kirâm ve re'âyâ fukarâsı bâ-serhem meclis-i şer'a varub Anadolu Yörükânı'ndan Nefeşli Cemâ'ati'nden Tavail
3. Mustafa nâm şakî kendü halinde olmayub cemâ'at-i mezbûreden hevâsına tâbi' eşkıyâyı başına cem' ve kazâları kurbunda
4. yaylağa çıkıb bin yüz elli senesinden beru mahsûlât ve mezru'âtlarını itlâf ve eşcârlarını kat'
5. ve mürûr u 'ubûr iden ebnâ-i sebîlin yoluna inüb kat'-ı tarîk ve gâret-i emvâl ve katl-i nüfûs 'âdet-i müstemirreleri
6. olub beher sene Yörükân mîrlisi tahsîline me'mûr Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin 'ehl u 'iyalleri (?)
7. kendü mesâlihine gideriken önlerine inüb ve nevâhî-yi Ala'îye Kazâsı'na tâbi' Sarı Haliller nâm
8. karye sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed'in sulbî oğlu Seyyid İbrahim'i bi-gayr-ı hakkın kurşûn ile darb ve katl
9. ve üzerinde mevcûd olan esvâb ve silâh ve nukûd ve eşyâsı nehb u gâret ve ziyâde zulm ve ta'addî
10. itmeleriyle şakî-yi mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olduklarından henüz
11. icrâ-yı hakk olunmamakla buldukları mahalde şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hâkk olunmak
12. bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs sen ve nevâhî-yi Ala'îye kâdîsı mevlânâ-yı
13. mûmâ-ileyh Zeynelâbidin zîde fazluhu dahî başka başka 'arz eylediğiniz ecilden buldukları mahalde
14. siz ki vezîr-i müşârun-ileyhsiz ma'rifetiniz ile şer'le görülüb ihkâk-ı hâkk olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak- 5 Şubat 1743)

Özet: Fazlullah Ağa'nın Ilgın Kasabası ahalisinin hoşnut olduğu ve güvendiği bir kişi olmasına rağmen Kethüda Osman'ın Fazlullah Ağa'nın koynundan mührünü çalarak sahte belgeler düzenlemesi ve Fazlullah Ağa'ya tuzak kurması ile ilgili Ilgın Kasabası ahalisinin şikâyeti hakkında.

80/4

Karaman Vâfisine Ilgın Kâdîsına Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid İbrahim zîde fazlulusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ilgın Kasabası'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm
2. ve re'âyâ ve berâya bâ-serhem meclis-i şer'a varub kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Fazlullah Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin zâtında me'men ve emânetkâr
3. ve hırs ve tamâ'dan perhizkâr ve müstakım ve dindâr ve fukarâ ve zu'afâya 'alâ-kadîri'l-îmkân siyânet ve zalemeye ve mütegalibeye muhîn ve mazlûma muîn olmağa
4. mecd ve sa'y olub herkes kendünden ve evzâ' ve etvârından râzı ve hoşnûdlar olub bir-vechile rencîde icâb ider hâli yoğiken
5. sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bundan akdem mat'ûnen lâ-bi-'akl ve sâhib-i-ferrâş olub yaturiken mezkûr Fazlullah'ın husemâ-i
6. kadîmesinden (boşluk) nâm kimesne kethüdâsı olan Osman Beşe dimekle ma'rûf kimesneyi itma'u izlâl ve ol-dahî tama'-ı hâm' sebebiyle koyunundan
7. tatbîk mührünü sırka ve bir-vech beyaz üzerine mühür vaz' ve merkûm Feyzullah'ın husemâsı olub mezkûrun yedine virüb ol-dahî merkûmun
8. sû-i hâline müş'îr 'arz ve hüccetlerinin ve Âstâne-i Sa'âdet'ime irsâl eyledüğü şüyü' bulmakla mezkûrun hakkında olan 'arz ve hüccetler sahte
9. ve kizb-i sarîh ve iftirâ-yı mahaz olmağla mezbûrun hakkında olan 'arz ve hüccetler ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî
10. itdirilmemek için vâkı'-ı hâli 'arz ve i'lâm idivir deyu ilhâh ve ibrâ' itmeleriyle binâ'en 'alâ-zâlik vech-i meşrûh üzere
11. oldığı senin dahî ma'lûmun olmağla vâkı'-ı hâli hükm-i hümayûnum virilmek recâsına 'arz eyledüğün ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Kırşehir Kazası'nda sakin Yakup'un eşinin Recep oğlu Mahmut Paşa tarafından zorla alıkonulması ile ilgili Yakup'un şikâyeti ve eşinin geri alınmasını talep etmesi hakkında.

80/5

Karaman Vâlîsi ve Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Yakub nâm kimesne gelüb yine Kırşehri Kazâsı'nda sâkin
2. Receb oğlu Mahmud Paşa dimekle ma'rûf kimesne eşkiyâdan olmağla
3. bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunun taht-ı nikâhında olan

4. zevcesi (boşluk) nâm hatunu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz ve alub götürüb
5. ziyâde fesâd ve şekâvet ve mezbûr Kırşehirî'ne varub zevcesi
6. merkûmeyi talep eyledikte mezkûr Mahmud hevâsına tâbi' Mustafa Ağa ve Receb Ağa
7. dimekle ma'rûf kimesnelere istinâden zevcesi mezbûreyi bi-vech-i şer'î
8. virmekte ta'allül ve muhâlefet ve hilâf-ı şer'-i şerîf gadr ve ta'addî
9. eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le görülüb zevce-yi menkûhesi alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Larendede sakinlerinden Taşoğlu Osman ve beraberindeki kişilerin Abdulkadir'in parasını gasp etmeleri ile ilgili Abdulkadir'in şikâyeti ve parasının geri alınmasını talep etmesi hakkında.

81/1

Karaman Vâlîsi Vezîre ve Larendede ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. El-Hâcc Abdulkadir zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb bu kendü halinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine
2. dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Larendede sâkinlerinden Taşoğlu Osman nâm kimesne kendü hâlinde durmayub hevâsına
3. tâbi' Hacı Araboğlu Yahya ve Halil Efendi ve Çapurzâde Mehmed dimekle ma'rûf (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere istinâden hilâf-ı şer' ve fuzûlî
4. bin yüz elli (boşluk) senesinde yedi yüz (700) gurusun alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun
5. bildirüb mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer' ve fuzûlî aldığı ol-mikdâr gurusun hakkı tahsîl ve buna bi't-tamâm alıvirilmek
6. bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17 -26 Ocak 1743)

Özet: Larendede Kazası ahalisinin işlerini yapması için vekil seçtikleri Abdulkadir'in kendi malından yaptığı masrafın ahali tarafından ödenmemesi ile ilgili Abdulkadir'in şikâyeti ve parasının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

81/2

Karaman Vâlîsi Vezîre ve Larendede ve [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. El-Hâcc Abdulkadir zîde kadruhu gelüb bu Larende Kazâsı ahâlisinin vâkı' olan umûr ve husûsların ru'yete bâ-hüccet-i şer'iyye vekîl olmağla
2. yine kazâ-i mezbûr ahâlilerinden ma'lumu'l-esâmî kimesnelerin emirleriyle vâkı' olan umûrlarına bu kendü kaleminden dört yüz elli (450) guruş
3. bin yüz elli (boşluk) senesinde harc ve sarf idüb ve tekrâr masrafı olan ol-mikdâr guruş hakkı mezbûrlardan talep itdikde edâda ta'allül
4. ve muhâlefet ve buna gadr-i küllî eylediklerin bildirüb mahallinde şer'le görölüb masrûfu olan meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl ve alıvirilüb
5. icrâ-yı hakk itmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Larende mahallelerinden Ali Şihna Mahallesi'nde bulunan Nizameddin Camii Şerifi'nin mütevellî ve Mevlânâ Celaleddin hangahlarında askerî beratıyla mutasarrıf olan Seyit Ahmet'e, Yakup tarafından müdahale edilmesi ile ilgili Seyit Ahmet'in şikâyeti hakkında.

81/3

Larende Kādîsına Hüküm ki,

1. Eş-Şeyh Seyyid Ahmed el-mevlevî zîde salâhahu gelüb Larende mahallâtından Ali Şihna Mahallesi'nde vâkı' Nizameddin Câmî-i Şerifi'nin yevmi iki akca vazîfe ile
2. mütevellîsi olup nice sinîn gayr-ı ma'dûdeden beru tevliyyet-i mezbûr Mevlânâ Celaleddin kuddise sırruhu'l-'azîzin vâkıfları hangâhlarında şeyh
3. olanlar 'askerî berâtıyla mutasarrıf ve bu dahî hangâh-ı merkûmda şeyh ve tevliyyet-i mezkûreyi berât-ı 'askerî mutasarrıf ve edâ-yı hidmed idüb
4. dahl olunmak icâb itmez iken ecânibden Yakub nâm kimesne tevliyyet-i mezbûru birkaç def'a bunun ref'inden alub ba'dehu 'askerî tarafından
5. mezbûrun ref'inden buna tevcîh ve berâtıyla üzerinde olup nehîbbâdan kat'-ı nizâ' için yedinde olan 'askerî berâtıyla bin yüz elli beş
6. senesi Cemâziye'l-evvel'inin yedince gününde Anadolu Muhâsebesi defterlerine bâ-fermân-ı 'âlî kayd ve mâliye tarafından yedine berât virölüb hâlâ
7. berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla mezbûr mündef' ve mütenebbih olmayub yedinde olan 'askerî berâta i'tibâren tevliyyet-i mezbûru zabt ve buna gadr
8. olduğun bildirüb tevliyyet-i mezbûr yedinde olan mâliye berâtı mücebince kendüye zabt ve mezbûrun 'askerî ruznâmçesinde olan

9. berât kaydı ref' ve terkîn olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin Hazîne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi defterlerine
10. nazar olundukda hâlâ berâtıyla bunun üzerinde tevliyyet-i mezbûre târîh-i mezkûrda kayd olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mûcebince ve 'askerîden
11. olan kaydı terkîn olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Seyit İsa'nın, Konya Sancağı'nda Belviran Nahiyesi'nde Tutludinek ve başka köylerde tasarrufunda olan toprakların mahsûl ve rusumuna köyün subaşı tarafından müdahale edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

81/4

Karaman Vâfisi Vezîre ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Seyyid İsa gelüb Konya Sancağı'ndan ve kazâsı muzâfâtından Belviran Nâhiyesi'nde Tutludinek nâm karye ve gayrıdan yirmi bir bin üç yüz
2. yirmi (21.320) akca ze'âmete bin yüz elli (boşluk) senesinde buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ve sene-i mezbûrenin mahsûl ve rusûmu
3. berâtı mûcebince bunun tahvîli târîhine düşmüşiken tarafından subaşısı olan (boşluk) nâm kimesne ahz ve kabz murâd eyledükde âhardan
4. fuzûlî müdâhale ve hilâf-ı kânûn mûmâ-ileyhin ze'âmeti mahsûlüne kesr ve noxsân terettüb eyledüğün bildirüb berâtı mûcebince tahvîl târîhine
5. düşen mahsûl ve rusûmu alivirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Ilgın Kasabası'nda Çavuşlar emini olan Velizade Abdüllatif'in daima ahaliye kötülük etmesi, görev yeri olan Magosa Kalesi'ne gitmemesi, Ilgın Kazası'nı kuşatma sevdasıyla askerinin önüne düşmesi gibi yaptığı zulümlerle ahalinin perişan olmasına sebep olması ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

81/5

Karaman Vâfisine Ilgın Kādîsına ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın kādîsı mevlâna-yı mûmâ-ileyh İbrahim zîde fazluhusun mektûb gönderüb Ilgın Kazâsı'nda sâkin

2. 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub medine-i Konya sâkinlerinden hâlâ Çavuşlar Emîni
3. olan el-Hâcc Velizâde Abdullatif nâm kimesne kendü hâlinde olmayub babası mezbûr eşirrâ ve zaleme ile yekdil ve İlgin
4. Kazâsı ahâlîlerini tecrîm ve tağrîm ve kurâlarının perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olmağla bundan akdem iki def'a emr-i şerîfimle Magoso Kal'asında kal'abend olmuşken mahall-i mezbûreye varmayub fevt mâddesi sebebiyle itlâf olunub
5. hâlâ vâlî kabusuna intisâbından nâşî kazâ-i mezbûr ahâlîlerini tecrîm ve tağrîm eylemekle kanâ'at itmeyüb seksen
6. nefer süvâri lewendâdın önüne düşüb İlgin Kasabası'nı muhasara sevdâsıyla karye be-karye gezüb
7. kurâlarını bi'l-küllîye perâkende ve perîşân idüb ve menzîlin dahî ta'dîline bâ'is olub muzırru'n-nâs ve sa'y-i
8. bi'l-fesâd ve gammaz olmağla Ümmet-i Muhammed kendüden mutazarrır olmağın mezbûr Abdullatif fimâ-ba'de kendü hâlinde
9. olmayub şer ve mazarratı ve hüsn (?) ve fesâdı üzerlerinden def'u ref' olunmak recâsına ahvâlimizi der-devlet-medâra
10. arz ve i'lâm itdirmeziz deyu ilhâh itmeleriyle hâl-i bast olunan minvâl üzere olduğına senin dahî 'ilmin
11. muhât olmağın vâkı'-ı hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recasına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mezbûrun
12. kasaba-i merkûme ahâlîsine ta'addîsi olduğu 'arz olunmağla ba'de'l-yevm kasaba-i mezkûreye varmamak üzere
13. tenbîh ve bundan sonra dahî mütenebbih olmayub varır ise hakkından gelmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden iken Mercanoğlu Dimitri tarafından darp edilen Vasenbo'nun diyetinin tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

82/1

Karaman Vâlîsine Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Vasenbo nâm nasrâniyye gelüb bu Akşehir kurbunda Bermende Karyesi sâkinelerinden olub kendü hâlinde hilâf-ı şer' ta'addîsi olmayub

2. 'ırzıyla mukayyed iken Akşehir Kazâsı'na tâbi' zikr olunan Bermende Karyesi sükkânından zümre-i eşkıyâdan Mercanoğlu Dimitri
3. nâm zimmî kendü hâlinde olmayub öteden beru nisvân hânelerine musallât ve derûnunda muzammar olan mel' anet ve fesâdını
4. icrâ 'âdet-i müstemirresi olmağla bu def'a buna dahî tasallût ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer' -i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunu
5. darb ve iki dişini şikest bir gözünü alîl idüb ziyâde gadr eyledüğünden gayrı dürlü dürlü eziyyet ve tezvîrâta
6. sâlik ve mücerred iktizâ iden diyetini virmemek kasdıyla hîle ve hadî' alar idüb bir-vechile mukâvemet mümkün olmayub
7. bu âna dek icrâ-yı hakk olunmaduğundan ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve tarafından oğlu Hacı Bayram nâm kimesneyi
8. vekîl eyledüğün mezbûru fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb ber-müceb-i fetvâ icâb iden diyeti alıvirilmek
9. bâbında hükm-i hümayûn recâ eylemek şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilka'de sene 1155 (28 Aralık 1742-6 Ocak 1743)

Özet: Bozkır Kasabası'ndan Ali'nin, Beyşehir Sancağı'nda Bozkır Nahiyesi'nde Avdan ve başka köylerde mutasarrıf olan Karakulak Mehmet'ten ilzam ettiği mahsül ve rusuma Mehmet'in ölümüyle Seyit Hasan tarafından el konulmak istenmesi ile ilgili Ali'nin şikâyeti hakkında.

82/2

Ber vech-i Arpalık Beyşehri Mutasarrıfına ve Bozkır ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bozkır Kasabası'ndan Ali nâm kimesne gelüb Beyşehri Sancağı'nda Bozkır Nâhiyesi'nde Avdan nâm karye ve gayrıdan altı bin (6000) akca tımara mutasarrıf
2. Karakulak Mehmed nâm kimesne tımâr-ı mezbûr karyelerinin bin yüz elli üç ve elli dört senelerinde vâkı' mahsûlâtı ahz itmek
3. için buna ilzâm bu dahî zikr olunan senelerin mahsûlâtını ta'şîr ve ahz ve der-anbar eyledikten sonra tımâr-ı mezbûr mezkûrun fevtinden
4. Seyyid Hasan nâm kimesneye elli dört senesi Recebi'nde tevcîh olunmakla mezkûr Seyyid Hasan zuhûr ve şirrete sâlik ve senin der-anbar

5. eylediğın mahsûlü alurum deyu hilâf-ı şer' ve mugâyir-i kânûn bunu ta'addî eyledüğün bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
6. recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Kayseri Kazası Yahyalı Nahiyesi Maylıkelisa Köyü'nde bulunan camide hizmetli görevinde bulunan İsmail ve Mehmet'in vergilerini ödemelerine rağmen yine kendilerinden vergi talep edilmesi ile ilgili şikâyetleri hakkında.

82/3

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. İsmail ve Mehmed nâm kimesneler gelüb mezkûrlar Kayseriyye muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi'ne tâbi' Maylıkelisa (?) nâm karye ahâlîsi binâ eyledüğü
2. câmi'-i şerîfde ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle sırâce ve ferrâş olub ve üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden hissesine düşeni
3. edâ idüb bilâ-emr-i 'âlî tekâlîf-i şakka mütâbelesiyle rencîde ve remîde olunmaları icâb
4. itmez iken ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından bilâ-emr-i 'âlî tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle rencîde olundukların bildirüb men' u def'
5. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Kayseri Kazası Erkilet Köyü sakinlerinden Seyit İsa'nın, Abdullah ve beraberindeki kişiler tarafından darp edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

82/4

Karaman Vâlisine Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Sen ki Kayseriyye Kādîsı Mevlânâ Mehmed Şakir zîdet fezâilehusun mektûb gönderüb medîne-i Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Erkilat
2. nâm karye sâkinlerinden Seyyid İsa zîde şerefuhu meclis-i şer'a varub karye-i mezkûreden es-Seyyid el-Hâcc Abdullah ve karındaşı
3. Seyyid Mehmed ve oğlu diğêr Mehmed ve gulâmı Arab Ali nâm kimesneler bin yüz elli senesinde üzerlerine hücûm ve şutûm-ı
4. galîza ile ta'zîri müceb-i darb ve şetm ve cerh eyledikleri lede'ş-şer' sâbit ve bu misillü dest (?)

5. 'âdetlerin olduğunu ahâlî-yi karye-i mezbûre muvâcehelerinde haber virmeleriyle merkûmun ba'de'l-yevm kendü
6. hâllerinde olub bir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf cevri ve ezâ itdirmemek bâbında emri-i şerîfim virilmek recâsına
7. vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Karacakürd Cemaati ahalisinin kethüdaları olan Süleyman ile ilgili şikâyetleri hakkında.

82/5

Karaman Vâlisine ve Eyâlet-i Mezbûrda Vâkı' [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Karacakürd re'âyâları gelüb Boynuincelü Mukâta'asına tâbi' Karacakürd Cemâ'ati re'âyâsından olub mukaddemâ kethüdâları olan
2. Süleyman nâm kimesne kendü hâlinde olmayub re'âyâ fukarâsın rencîde eylediğine binâ'en fimâ ba'de asla re'âyâyâ karışmamak üzere beş bin (5000)
3. gurusuz nezri müte'ahhid olduğun müş'îr virilen hüccet-i şer'iyye başmuhâsebeye kayd olunmuşken yine memnû' ve mütenebbih olmayub umûr-ı re'âyâyâ
4. müdâhale ve fukarâ-yı ra'iiyeti rencîdeden hâlî olmamakla müte'ahhid olduğu nezri tahsil olunub fimâ-ba'de umûrlarına müdâhaleden
5. kifâyet itdirilmemek için istid'â-yı 'inâyet itmeleriyle mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb 'alâ-vukû'a 'arz ve i'lâm olunmak üzere emri-i şerîfim
6. tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım olan Ali dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebine 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Akşehir ocakzadesinden olan Seyit Haydar'dan halkın hoşnut olmasına rağmen Seyit Haydar'a müdahale edilmesi ile ilgili Akşehir ahalisinin şikâyeti hakkında.

82/6

Akşehir Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Akşehir'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm
2. ve fukarâ bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub hâlâ kazâ-i mezbûrda sâkin kazâ-i mezbûrun Ocakzâdesinden es-Seyyid Haydar Ağa dimekle

3. ma'rûf kimesne dindâr ve mütefehhîm ve fukarâyâ her hâlde mu'în ve zalemeye muhîn ve ehl-i 'ırs olub bir dürlü kendüsünden bir nâ-hemvâr hareket
4. zuhûr itmiş değil iken ashâb-ı ağrazdan ba'zı kimesneler a'yânlık iddi'âsıyla merkûma dürlü ta'addî ve rencîde ve tezvîr-i da'vâ
5. ve şâhid-zor ikâmetiyle zulm u sarîhden hâlî olmadıklarından merkûm Haydar kazâ-i âhara hicret murâd itmekle fî nefsi'l-emr merkûm
6. hicret ider ise bi'l-küllîye perâkende ve perîşân olmaları emr-i mukarrer olmağla merkûm Seyyid Haydar'dan hukûk iddi'âsıyla gerek (...)
7. ve gerek (...) da'vâları zuhûr ider ise istimâ' olunmayub Der-Sa'âdet'imde huzûr-ı âsâfide istimâ' olunmak üzere havâle
8. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere havâle olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Danişmentli Kazası'na bağlı bazı köylerin evvelden beri vergilerini alan Hatib oğlu Homrad, Aslan, Musa ve beraberindeki kişilere müdahale etmek gerekmezken Haymanateyn Hassı voyvodalarının bu kişilerin aldığı vergilere müdahale etmeleri ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

83/1

Karaman Vâlîsine Danişmendlü ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Mehmed zîde kadruhu gelüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan Yüzdeciyân Mukâta'ası ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfîmle mutasarrıf ve mukâta'a-i merkûm karyelerinden Danişmendlü Kazâsı'na
2. tâbî' (boşluk) ve (boşluk) ve tevâbî'i karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından Hatîboğlu Homrad ve Aslan ve Musa ve Hasan
3. Hızır Veli ve Hasan ve Karcıoğlu Ali ve Yazıcı Mustafa ve Ramazan ve Ehlüllahoğlu Abdurrahman ve Mehmed ve Kermata Ali ve Nebi
4. oğlu ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesne mukâta'a-i merkûm karyelerinin defterlü re'âyâsından olmalarıyla öteden beru rusûm-ı ra'iiyetleri
5. bunun tarafından alınagelüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Haymanateyn Hâssı voyvodaları tarafından hilâf-ı kânûn ve defter
6. Haymanateyn Hâssı re'âyâsındandır deyu müdâhale eylediklerin bildirüb defterlü re'âyâlarının rusûm-ı ra'iiyetleri kânûn ve defter

7. mûcebince kendüye ahz ve kabz itdirülüb mezbûrları ve âharı hilâf-ı kânûn ve defter dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' olunmak
8. bâbında hükm recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Osman ve Yusuf'un Kırşehir Sancağı'nda tasarruflarında olan toprakaların mâlikâne tarafına ait olan mahsül ve rusumu zapt etmek istediklerinde Arumluöyüğü Köyü'nün mutasarrıfının divan tarafına ait olan mahsül ve rusuma kanaat etmeyerek Osman ve Yusuf'un mahsül ve rusumunu zapt etmek istemesiyle ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

83/2

Karaman Vâlisine Kırşehiri ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Karaköse nâm sahibi'l-hayrın ebnâsından Osman ve Yusuf ve (boşluk) zîde salâhahu gelüb Kırşehri Sancağı'nda ve nâhiyesinde Arumluöyüğü Karyesi'nin malikânesi vakf-ı ebnâ-i
2. Karaköse bâ-Eskeve ber-mûceb-i defter-i 'atîk dîvânî tîmâr ve yine Kırşehri muzâfâtından Geveboru Nâhiyesi'ne tâbi' Gert Karyesi'nin dahî mâlikânesi mülk-i
3. ebnâ-i Karaköse dîvânî tîmâr deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve bunlar zikr olunan karyelerin mâlikânelerine ebnâlık üzere berât-ı şerîfimle vakfiyyet ve mülkiyyet üzere
4. mutasarrıf olmalarıyla kurâ-i mezbûreyi ber-mûceb-i defter-i hâkânî dîvânî mutasarrıflarıyla zapt ve vâkı' olan mahsûllerinden mâlikâneleri tarafına 'â'id
5. olanı kânûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murâd eylediklerinde Arumluöyüğü Karyesi'nin dîvânîsine mutasarrıf olan Havâss-ı Hümâyûn mutasarrıfları
6. taraflarından mültezim olanlar dîvân tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmu almağa kanâ'at itmeyüb mâlikâne tarafına 'â'id olan mahsûle dahî müdâhale
7. ve gâh karye-i mezbûr için Havâss-ı Hümâyûn aklâmından Geveboru Nâhiyesi'ne tâbi' Samhi nâm-ı diğeri Ahiviran Karyesi ve Sırsal Mezra'ası
8. olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî kânûn ve zapt ve gadr murâd eylediklerin bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî zâhir olan
9. ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Geveboru
10. Nâhiyesi'ne tâbi' seksen altı nefer re'âyâ ve sekiz zemîn ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ beş bin akca ve mâlikâne-i gendüm ve şa'îr ve gayrihi

11. yekûn ma'a gayrihâ bin yedi yüz on (1710) akca yazular ile Karye-i Gerde mâlikâne mülk-i ebnâ-i Karaköse dîvânî timâr ve Kırşehir Nâhiyesi'ne tâbi' otuz iki
12. nefer re'âyâ ve bir zemîn ile Karye-i Arumluöyüğü mâlikâne vakf-ı ebnâ-i Karaköse bâ-Eskeve ber-mûceb-i defter-i 'atîk dîvânî timâr hâsıl-ı dîvânî gendüm
13. ve şa'îr ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ bin iki yüz yirmi iki (1222) akca ve mâlikâne-i gendüm ve şa'îr ve gayrihi beş yüz akca yazularıyla defter-i mufassalda muharrir kalemiyle
14. başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde Karye-i Arumluöyüğü tâbi' mezbûr deyu bin iki yüz yirmi üç (1223) akca yazu ile tahrîr ve yine Kırşehir Nâhiyesi'ne tâbi'
15. Ortakışla ve Geveboru Nâhiyesi'ne tâbi' Samhi nâm-ı diğêr Ahiviran nâm karyeler ve ma'a gayrihi bir görölüb Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olduğı
16. mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Konar-göçer Rişvan Ekradından İbrahim Bey'in kimseye bir zararı olmamasına rağmen evinin Mehmet Bey tarafından basılarak mallarının yağmalanması ile ilgili şikâyeti ve mallarının geri alınması talebi hakkında.

83/3

Karaman Vâlisine ve Kâdîsına Hüküm ki,

1. Konar-göçer Reşvan (Rişvan) Ekradından İbrahim Kethüdâ demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb bu kendü hâlinde olub
2. hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub şer'an dahl olunmak icâb itmez iken yine 'aşîret-i merkûmdan Mehmed Bey demekle ma'rûf kimesne
3. kendi hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla hevâsına cânib-i Türkman eşkıyâsından otuz kırk nefer eşkıyâ başına cem' idüb bin yüz elli senesinde
4. hilâf şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın hânesini basub cebren ve zulmen üç yüz re's koyun ve hânesi içinde mevcûd ma'lumu'l-mikdâr
5. eşyâsını gasb ve gâret idüb ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve mezbûr taht-ı kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olduğun bildirüb
6. bulunduğu mahalde şer'le görölüb mezbûrun hilâf şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen aldığı koyun ve sâ'ir eşyâsı alıvirilüb

7. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: İshaklı Kazası'na bağlı Derçene Köyü ahalisinin, Divân-ı Hümâyûn katiblerinden Ali'nin toprağı halka kötü davranan uygunsuz kişilere iltizam etmesi ile ilgili şikâyeti ve Ali'nin görevinden azl edilerek yerine reaya perver biri olan Hacı Ali'nin tayin edilmesi talepleri hakkında.

83/4

İshaklı Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Dereçine ve Yakahasânın nâm karyeler ahâlîleri gelüb bunların karyeleri ze'âmet karyelerinden ve Divân-ı Hümâyûn'um kâtiblerinden Ali nâm kimesnenin
2. ze'âmeti mülhakâtından olmağla za'im-i mezkûr kurâ-i merkûmeyi beher sene mütegalibeden kimesnelere ve ba'zen dahî ehl-i 'örf tâ'ifesine ilzâm itmekden nâşî
3. mültezimler hukûk ve rusûmu kânûn ve defter mücebince ahz ve kabza kanâ'at itmeyüb ziyâde mütâlabesiyle fukarâ-yı ra'ıyyeti rencide ve perâkende ve perîşân
4. olmalarına bâ'is olmağla bundan akdem tezellüm-i hâl eylediklerinden 'azl ve Derçene Karyesi sâkinlerinden Hacı Ali nâm kimesneye ilzâm ve mezkûr
5. re'âyâ-perver ve cümlesi hoşnûd ve râzı ve sene-i âtiye dahî tâlib oldukda virmeyüb yine zaleme ve mütegalibeden kimesneye virüb mültezim-i
6. mezkûrun re'âyâya zulm ideceği beridâr olmağla 'azl idüb karye-i mezbûreyi mezkûr Hacı Ali'ye der'uhde itmeleri için
7. emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm ve iltimâslarıyla sen ki İshaklı Nâ'ibi Mevlânâ Mustafa zîde 'ilmuhusun 'arz ve bu makûle re'âyâ
8. ve tımâr karyeleri subaşları zalemeden olub re'âyâ fukarâsına zulm ve ta'addîsi mukarrer ise şartıyla 'azl ve yerine bir dindâr ve müslîm
9. ve re'âyâya enfa' kimesne subaşı nasb itdirilmek kânûn olmağla kânûn üzere şürûtuyla emr-i şerîf tahrîri
10. bâbında bi'l-fi'il Reî'su'l küttâbım Mehmed Râgıb dâme mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Seyit Ali'nin, altın ve mallarını çalarak kaçan kölesini yanında bulunduran Halil Ağa ve Ferit Ahmet Ağa'dan kölesinin, altın ve eşyalarının geri alınmasını talep etmesi hakkında.

83/5

Karaman Vâlisine ve Bor ve Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Seyyid Ahmed zide şerefuhu gelüb bunun 'abd-i memlûkü Gürciyyü'l-asl Ali nâm
2. gulâmı bin yüz elli (boşluk) senesinde iki bin beş yüz guruşluk altun ve üç yüz
3. guruşluk eşyâsın ahz ve firâr ve Bor Kazâsı'na tâbi' Kelisahisar nâm karye
4. sâkinlerinden Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesne ile Niğde Kazâsı sâkinlerinden
5. Ferit Ahmed Ağa dimekle meşhûr kimesneler birbirleriyle yekdil ve bunun
6. gulâm-ı mezkûru ve yedinde olan ol-mikdâr altun ve eşyâsın
7. ahz u kabz idüb ve mezbûrlar dahî ikrâr ve i'tirâf dahî
8. itmişler iken virmeyüb zimmetlerinde kalub ziyâde gadr ve ta'addî eyledikleri
9. ve yedinde da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iiyesi
10. olduğun bildirüb mahallinde şer'le görölüb gulâm ve eşyâ ve altunu
11. tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum
12. recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Kayseri sakinlerinden tüccar İbrahim'in koyun ticareti amacıyla gittiği Kırşehir Kazası Kesik Köyü'nde misafirken köy sakinlerinden Deli Yakup ve beraberindeki kişiler tarafından altınlarının çalınması ile ilgili İbrahim'in şikâyeti ve davasının görülmesi talebi hakkında.

84/1

Karaman Vâlisine ve Kırşehri Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kayseriyye sâkininden tüccar tâ'ifesinden el-Hâcc İbrahim nâm kimesne gelüb bu bunun Kırşehri Kazâsı'na tâbi' Kesik nâm karyeye kendü akcası
2. ile koyun iştirâ itmek için nüzûl ve müsâfireten sâkin iken karye-i mezbûr ahâlîsinden Deli Yakup ve Sarı Hasan oğlu Süleyman
3. ve Şemseddin oğlu Deli Nebi ve Ali'nin oğlu Hüseyin ve Hatiboğlu Hasan dimekle ma'rûf şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına
4. tâbi' rufekâlarından ma'lûmu'l-esâmî dokuz nefer kimesne ile yekdil ve hilâf-ı şer'-i şerîf bin yüz elli senesinde sâkin olduğu odasına

5. girüb sekiz yüz otuz üç (833) guruşluk mahlût altununu sırka idüb gadr itmeleriyle bundan akdem Kırşehri Mahkemesi'nde
6. mürâfa'a olmak istediğinde mezkûrların hevâlarına tâbi' Türkman tâ'ifesinden ba'zı kimesneler ile sabıkan Kastamonu Mütesellimi Küçük İbrahim
7. dimekle ma'rûf kimesne sâhib çıkub mu'în-i kesîreleri olduğundan bunu cebren Ürgüb Kazâsı'na götürüb anda mürâfa'a-i şer'-i
8. şerîf olduklarında mezbûrûndan şer'an yemîn teklîf olundukda yemînden nükûl ve sulhâ tâlib olmuşlar iken mu'în-i kesîreleri sebebiyle
9. bir-vechile icrâ-yı hakk olunmayub üç aydan beru ehl (ü) 'iyâlinden gadr olub ziyâde gadr-i küllî olduğun ve bu bâbda fetvâsı
10. olduğun bildirüb ol-bâbda istid'â-yı 'inâyet itmeğin mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk olunmaz ise Konya'ya ihzâr olunmak emrim olmuştur. Fî evesât-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Larende Kazası'nda müftü olan Seyit Mehmet ve akrabalarının ahaliden bazılarının İçil Sancağı'na göç etmelerine varacak kadar vergi toplama faaliyetlerinden kaynaklanan yaptıkları kötülükler ile ilgili Larende Kazası ahalisinin şikâyeti hakkında.

84/2

Müftü-yi mezbûr fetvâdan hicr ve kayınbabası dahî (...) 'azl ve fimâ-ba'de umûrlarına karışmamak üzere emr-i şerîf yazıldı. Fî evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1157 (4-13 Mayıs 1744)

Karaman Vâfisine Larende Kādîsına Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı ahâlîsi rikâb-ı hümayûnuma gelüb bunların kazâlarında müftü olan Seyyid Mehmed Efendi ve kayınbabası Seyyid
2. Abdullah Efendi ve akrabalarından Hacı Abdi oğlu Yahya dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve fukarâya
3. zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmayub bin yüz elli senesinden beru iki ayda bir vilâyet masrafı nâmıyla otuzar ve kırkar
4. kise akca fukarâya tevzî' ve salyâne ve cebren ve kahren tahsîl iderek karyeleri bi'l-külliye perâkende ve perîşân olub yalnız
5. Larende Kasabası kalmış iken yine kanâ'at itmeyüb bu vech üzere yine salyâne ve tevzî' ve tahsîl eylemeleriyle kasaba-i

6. mezbûrede dahî perîşâna yüz tutub bir seneden beru üç dört yüz kadar fukarâ evlerin kaldurub İçil
7. Sancağı semtlerine gidüb bu def'a sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mezbûrlar Konya'ya ihzâr ve töhmeti sebebiyle
8. yirmi kise cerîme virüb halâs olub geldiklerinde meblağ-ı mezbûru on kise akca dahî zam ve otuz kiseden
9. yine fukarâya salyâne ve tevzî' ve cebren tahsîl murâd idüb ahvâlleri diğêr gün olduğun bildirüb sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin
10. ma'rifetin ve zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf aldıkları hukûk-ı ibâd ashâbına istirdâd
11. ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran (boşluk) zîde kadruhu
12. ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve dabi'a-i hâtku'l-berâyâ (ve) re'âyâ fukarâsından aldıkları her ne ise
13. ba'de's-sübût ashâbına istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunduktan sonra vâkı'-ı hâli sûret-i sicillâtlarıyla 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Medrese Mahallesi sakinlerinden Halil, İbrahim ve Mehmet Hasan isimli sipahilerden Cemele Köyü sipahileri tarafından kendi köylerinde sakin olduklarını ve dolayısıyla köy ahalisinden olduklarını iddia ederek para talep etmeleri ve kişilere zulüm etmeleri ile ilgili kişilerin şikâyeti hakkında.

84/3

Karaman Vâlisine Kırşehirî Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr mahallâtından Medrese Mahallesi sâkinlerinden ebnâ-i sibâhîyândan Halil ve İbrahim ve Mehmed Hasan nâm sibâhîler gelüb bunlar erbâb-ı tımâr karyelerinden
2. kazâ-i mezbûra tâbi' Cemele nâm karyenin ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından değil iken karye-i mezbûrun sibâhîleri olan Altunlu Ali ve Halil nâm sibâhîler
3. zuhûr ve celb-i mâl sevdâsıyla on sene mukaddem siz bizim zikr olunan Cemele Karyesi'nde sâkin olur imişsiz buna takdirce tımârımız karyesinin re'âyâsındansız
4. sizin mahalle-i mezbûrda mutasarrıf olduğunuz emlâkları furûht ve getürdüğünüzü karye-i mezbûrede iskân ve gâh rusûm-ı ra'ıyyet mütâlebesiyle rencîdeden

5. hâlî olmadıkların bildürüb men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Ereğli-yi Karaman Kazası Hortu Derbendi Köyü sakinlerinden Halil Bey ve Salih evlerinde değilken evlerinin Aksaray sakinlerinden Hacı Mehmet tarafından basılarak zapt edilmesi ile ilgili şikâyetleri hakkında.

84/4

Karaman Vâlisine Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki

1. Ereğli-yi Karaman Kazâsı'na tâbi' Hortu Derbendi sükkânından e'immeden Halil zide salâhahu ile Emir Salih nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime
2. 'arzuhal idüb bunlar bundan akdem diyâr-ı âharda iken Aksaray sâkinlerinden mütegalibeden Hacı Mehmed bin Hacı Hüseyin bin
3. yüz elli senesinde bunların hilâf-ı şer'-i şerîf ve kânûn on dört bâb mülk menzîllerin ba'zı mütegalibeye istinâd ile fuzûlî
4. ve tegallüben zabt ve hevâsına tâbi' kâdiya istinâd ile ihkâk-ı hakk mümkün olmayub gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le
5. görülüb fuzûlî zabt eyledikleri mülk menzîlleri alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Niğde Kazası sakinlerinin işlerini görmesi için vekil seçtikleri, kendisinden razı ve hoşnut oldukları Süleyman Bey'e müdahale etmek gerekmezken bazılarının müdahale etmesi ile ilgili Niğde Kazası sakinlerinin şikâyetleri hakkında.

85/1

Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Niğde Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve sâ'ir
2. re'âyâ fukarâsı cem'-i kesîr ve cem'-i gafîr bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub vâkı' olan tekâlîf ve sâ'ir umûr ve husûsların görmek için
3. rızâları ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kasaba-i mezbûre sâkinlerinden el-Hâcc Süleyman kimesneye bâ-hüccet-i şer'iyeye taraflarından vekîl nasb ve mezkûr

4. 'uhdesine lâzım gelen hizmetin sadakât ve istikâmet üzere görüb ve cümlesi mezkûrdan râzı ve hoşnûd üzere iken ashâb-ı
5. ağrazdan ba'zıları hilâf-ı şer' ve bi-vechi ve bilâ-sened vekâleti umûruna müdâhale ve ta'addî itmeleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
6. virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Niğde Kazası sakinlerinden Seyit Ahmet, Seyit Hasan ve beraberindeki kişilerin Niğde Kazası'na bağlı Bastana Köyü'ndeki mülklerine Harbendeli Cemati sakinlerinin yerleşmesi ve mahsüllerine zarar vermesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve zararlarının tazmin edilmesini talep etmesi hakkında.

85/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve [boşluk] Kādîsına ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Ahmed zide 'ilmuhusun mektûb gönderüb Niğde Kasabası sâkinlerinden sadâtdan Seyyid Ahmed Efendi ve Seyyid Hasan
2. ve Murteza ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdullah dimekle ma'rûf kimesneler meclis-i şer'a varub bunların eben ve ecdâdlarından müntakıl Niğde Kazâsı'na
3. tâbi' Bastana nâm karye sınuru dâhilinde vâkı' bi'l-fi'il ber-vech-i iştirâk zabt ve tasarruflarında olan mülklerine Göçebe tâ'ifesinden
4. Harbendeli Cemâ'ati bin yüz elli senesinde eyyâm-ı baharda gelüb konub birkaç gün meks idüb zirâ'at eyledikleri
5. mahsûllerin devâbb ve mevâşîlerine yedürüb itlâf itmeleriyle taraf-ı şer'den Halil nâm nâ'ib varub keşf ve mahsûlleri
6. itlâf eyledikleri sâbit olmağla mahsûlât-ı müstehlekelerin icâb iden kıymetini tahsîl ve alıvirilmek üzere hükm birle cânib-i
7. şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken icrâ-yı hakk mümkün olmayub mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr-ı 'ubûr üzere
8. olmalarıyla buldukları mahalde hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görölüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına
9. vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden hüccet-i şer'iyeye mücebince şer'le görölüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Ereğli ile Ulukışla bendi Çavuşlar Derbendi'nde sakin Otamışlı Cemaati'nden Musa'nın üzerine düşen vergilerini ödemesine rağmen zabitin Musa'ya müdahale etmesi ile ilgili Musa'nın şikâyeti hakkında.

85/3

Karaman Vâlisine ve Ereğli-yi Karaman Vâlisine Hüküm ki

1. Sen ki Ereğli-yi Karaman Kādîsı Mevlânâ Halil zîde fazluhusun mektûb gönderüb Havâss-ı Hümâyûn'da Otamışlı Cemâ'ati re'âyâsından
2. el-Hâcc Musa on iki sene varub Ereğli ile Ulukışla bendi Çavuşlar Derbendi'nde sâkin ve mütemekkin ve üzerine edâsı lâzım
3. gelen rusûm-ı ra'iyyeti oturduğu yerde kânûn ve defter mûcebince hâssı zâbitine edâ idüb bu makûle edâsına bir yerde sâkin
4. olan re'âyâ kaldırılmak hilâf-ı kânûn iken hâssı zâbiti hilâf-ı kânûn kaldırmak teklîfi ile ta'addî itmekle men'
5. u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına 'arz eylemek kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Konar ve göçer Yörükân Aşireti Türkmeni'nden Çobanoğlu İsmail ile beraberindeki kişilerin, Haymanateyn Kazası Haymana-i Kebîr Nahiyesi'ne bağlı Sivri Köyü ahalisinin mallarına ve ekinlerine zarar vermesi ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

85/4

Karaman Vâlisine [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Haymana ve Ankara ve Konya ve Kütahya Kazâları Nâ'iblerine Kütahya Mütessellimine ve Haymana Hâssı Voyvodasına Hüküm ki,

1. Sen ki Haymanateyn Kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Ali zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Haymanateyn Kazâsı muzâfâtından Haymana-i Kebîr
2. Nâhiyesi'ne tâbi' Sivri Karyesi'nden Seyyid Hacı Ömer ve Sarı Halil Karyesi'nden Receb nâm kimesneler meclis-i şer'a varub yine sene-i
3. mübârekede taht-ı hükûmet ve kazânızda konar ve göçer Yörükân 'Aşireti Türkmanı'ndan Çobanoğlu İsmail nâm şakî
4. otuz kırk mikdârı âdemle ekinleri üzerine konub cebren ve kahren beş altı bin koyun ve seksen mikdârı develerin
5. sevk ve seksen deve samanları ve üç yüz araba otlakların ve zer' olunmuş ekinlerin itlâf ve küllî gadr eylemeleriyle da'vet-i

6. şer' için mahzâr ve mürâsele irsâl olundukda itâ'at-ı şer' itmemekle yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülmek
7. bâbında hükm-i hümayûn virilmek recâsına 'arz eyledüğün ecilden buldukları mahalde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Niğde Kazası'nın bazı sakinlerinin çeşitli bahaneler öne sürerek vergilerini vermemesinden dolayı diğerlerinin zor duruma düşmeleri ve perişan olmaları nedeniyle Niğde ahalsinin bu kişilerle birlikte vergilerin ortak ödenmesini talep etmesi hakkında.

85/5

Niğde Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed zide 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı
2. kirâm ve sâ'ir fukarâ ve zu'afâ ve mahallât mütevellîleri ve kurâ ihtiyârları cem'-i gafir ve cem'-i kesîr ba-serhem meclis-i şer'a varub
3. kazâ-i mezbûrun vâkı' olan tekâlîflerini tevzî' defteri mücebince ve ma'rifet-i şer'le a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibâriyla
4. tevzî' ve taksîm eylediklerinde mahallât ve kurâlarında sâkin hâneye bağılu tekâlîf alınmak icâb ider ba'zıları Koloğlu
5. ve yeniçerilik iddi'âsında emlâk ve arâziye mutasarrif olanlardan ba'zıları ben kethüdâyeri ittiba'ında ve sibâhî
6. 'ammîsi ve 'ammîzâdesi ile deyu hisselerine isâbet ideni ma'rifet-i şer'le cem'ine me'mûr olanlara virmeyüb fukarâyâ çekdirüb
7. fukarânın perişân olmalarına bâ'is olmağın hâne-i 'avârıza bağılu tekâlîf alınmak icâb ider emlâkı ve arâzî mutasarrıfları a'lâ
8. ve evsât ve ednâ i'tibâriyle mezbûrlar bunlar ile mâ'en tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim
9. virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zilhicce sene 1155 (6-15 Şubat 1743)

Özet: Mustafa Bey'in İncesu Kazası sakinlerinden Mehmet Bey'den satın aldığı tarlaya vekil tayin ettiği kişiye müdahale edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

85/6

Karaman Vâlisine İncesu Kādîsına Hüküm ki,

1. Mustafa zîde kadruhu gelüb İncesu Kasabası sâkinlerinden İmadoğlu
2. Mehmed nâm kimesne kazâ-i mezbûra tâbi' Sarıburun nâm mahalde mutasarrıf olduğu
3. bir bâb mülk değirmân ve ma'lûmu'l-hudûd mülk bağına buna bin yüz elli (1150) guruş
4. bey' -i bad' -i kat'î ile bey' u teslîm ve bu dahî tesellüm ve yine mahall-i mezbûrede Esad Ağa Tarlası
5. dimekle ma'rûf tarlasıyla Osmanoğlu Tarlası dimekle meşhûr nısf tarlası bin yüz elli iki
6. senesinde hüsn-i rızâsı ve sahib-i arz ma'rifetiyle buna ferağ u tefvîz ve bu dahî tefvîz ve yedine virilen
7. sâhib-i arz temessükü mücebince beher sene tarafından vekîl (boşluk) nâm kimesne zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve rusûmu sâhib-i arza edâ
8. idüb mülk-i müşterâsıyla arâzî-yi müfevvesine bir-vechile dahl icâb itmez iken hevâsına tâbi' ba'zı kimesnelere istinâden
9. mülk-i müşterâ ve arâzî-yi müfevvesine hilâf-ı şer' ve kânûn müdâhale ve vekîl-i mezkûrun zabtına mümâna'at ve gadr sevdâsında
10. olduğun ve tarafından hâlâ Omruk Mustafa dimekle meşhûr kimesneyi vekîl eylediğün bildürüb
11. şer'le görülüb senedât-ı şer'iyeleri mücebince zikr olunan mülk-i müşterâsıyla arâzî-yi müfevvesine bunun
12. tarafından vekîl-i mezbûra zabt itdirilüb mezkûrun hilâf-ı şer' ve kânûn ol-vechile müdâhale
13. ve ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Kayseri Kazası Göstere Nahiyesi sakinlerinden Hasan, Seyit Süleyman ve Hamza'ya ve amcalarına büyük babalarından miras kalması; fakat amcaların kendi hisselerine kanaat etmeyerek Hasan, Seyit Süleyman ve Hamza'nın hisselerini de zapt etmeleri ile ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

86/1

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Göstere Nâhiyesi'ne tâbi' Bostalı/Bostala nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Seyyid Süleyman ve Hamza nâm kimesneler gelüb bunların büyük babaları

2. Kalender nâm kimesne karye-i mezbûre sâkininden iken bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda mutasarrıf oldığı emlakı irs-i şer'le bunlar ile karye-i mezbûre
3. sâkinlerinden 'ammîzâdeleri Üveys ve Ali ve Abdullah nâm kimesnelere intikâl idüb mezbûrlar kendi hisselerin almağa kanâ'at itmeyüb
4. bunların hisseleri dahî fuzûlî zabt ve bundan akdem taleb eylediklerinde virmediklerinden ısdâr itdirdikleri emr-i şerîfimle mürâfa'a-i şer' olundukda
5. büyük babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl emlakından hisseleri hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken yine emlak-ı merkûmdan hisselerin virmeyüb
6. ziyâde gadr ve ta'addî üzere oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyyeleri mücebince şer'le görölüb büyük babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl emlak-ı mezkûrdan
7. hisseleri bunlara alıvirilüb zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: Niğde Kazası'na bağlı Bazaröyüğü, Germiyan ve bazı köylerin sipahilerinin köylerini terk ederek giden ahalinin geri köylerine taşınması ve yerleştirilmesi ile ilgili talepleri hakkında.

86/2

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Niğde Kazâsı'na tâbi'
2. Bazaröyüğü ve Germiyan ve tevâbi'ileri karyelerinin ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm za'im ve sibâhîleri ve (boşluk) nâm sibâhîler meclis-i şer'a
3. varub ze'âmet ve tımârları karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından ba'zıları kadîm-i karyelerinden
4. kalkub varub hâlâ taht-ı kazânızda vâkı' kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin olub ol-makûle
5. defterlü re'âyâları buldukları yerlerden kaldurub kadîmi karyelerine nakl ve iskân itdirilmek recâsına bi'l-iltimâs
6. 'arz eyledüğün ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Zilka'de sene 1155 (7-16 Ocak 1743)

Özet: Evim Türkmeni'nden İsmail Bey'in hiç kimseye zararı olmamasına rağmen Türkmen taifesinden Karacakürt Cemaati'nden Taman Hasan oğlu Nasuh ve beraberindeki kişiler tarafında darp edilmesi, ailesine zarar verilmesi ile ilgili İsmail Bey'in şikâyeti, diyet talebi ve suçluların cezalandırılmasını talep etmesi hakkında.

86/3

Kayseriyye Monlasına [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Evim Türkmanı'ndan İsmail bin Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü bir kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken
2. yine Türkman tâ'ifesinden Karacakürd Cemâ'ati'nden Taman (Tuman) Hasan oğlu Nasuh ve Kararilioğlu (?) Mustafa ve Tatar Ahmed ve Kâni Osman ve Hiroğlu
3. Ömer Bölükbaşı ve Hacı Yakub oğlu Abili İbrahim dimekle ma'rûf şakîler kendü hâllerinde olmaduklarından nâşî otuz kırk nefer erâzil
4. eşhâs ile Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Karakise kurbunda Kalkancık Bınarıbaşı nâm mevzî'de bin yüz elli (boşluk) senesinde kable'z-zuhûr bunu
5. basub 'iyâlinin üzerine gelüb hetk-i ırz eylediklerinden gayrı mezbûrdan Nasuh ve Mustafa ve Osman ve Ömer ve merkûm İbrahim
6. hilâf-ı şer'-i şerîf bunu darb eyle deyu emr itmeleriyle mezkûr İbrahim dahî hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunu mûcib-i
7. diyet olur âlet ile burnu üzerinden sol gözü kapağı üstünden sol kulağına varınca darb ve cerh ve bir
8. gözünü ihrâç ol-vechile ziyâde fesâd ve gadr-ı 'azîm itmeleriyle taraf-ı şer'-den üzerlerine varub mezbûrun diyetine nazâr
9. olundukda vech- i meşrûh üzere olduğu şer'an nümâyân ve keşf olunduğunu müş'îr yedine hüccet-i şer'iyeye virülüb lâkinn henüz icrâ-yı hakk olunmayub
10. mezkûrlar Türkman tâ'ifesinden olduklarından taht-ı kazânızda mürûr üzere olundukların bildirüb hüccet-i şer'iyesi mûcebince
11. şer'le görölüb lâzım gelen diyeti alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: İstanbul sakinlerinden Ümmü Hanım'ın vefat eden Niğdeli eşi İsmail Ağa'da olan alacağının, eşinden kalan mirasının ve mehrinin eşinin diğer eşinden olan çocukları

tarafından verilmemesi ile ilgili Ümmü Hanım'ın şikâyeti ve alacağıнын, mirastan hissesinin ve mehrinin kendisine teslim edilmesini talep etmesi hakkında.

86/4

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı'na Mutasarrıf olan [boşluk] Dâme İkbâluhuya ve Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. İstanbul sâkinlerinden Ümmü nâm hatun gelüb bundan akdem İstanbul'da sâkin iken fevt olan zevci Niğdeli es-Seyyid İsmail Ağa dimekle ma'rûf
2. kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer'den bin yüz elli (boşluk) senesinde iki kıt'a deyn temessüğü mücebince dokuz yüz elli iki (952) guruş hakkı olub almadın
3. zevci-yi mezbûr fevt olmağla Niğde'de sâkin zevce-i âharından mütevellid evlâdı verese-i sâ'ireleri zevci-yi müteveffâ-yı mezbûrun Niğde'de vâkı'
4. tereke ve akara sen ahz ve kabz itmekle bu dahî zevci-yi müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan iki kıt'a deyn temessüğü mücebince ol-mikdâr guruş
5. hakkı ile on iki bin (12.000) akca mehr-i mü'eccel ve tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan hisse-i şâyi'asın taleb eyledükde mezbûrlar bi-vech-i şer'î virmekde
6. ta'allül ve gadr murâd eylediklerin bildirüb şer'le görölüb zevci-yi müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde iki kıt'a deyn temessüğü mücebince olan
7. ol-mikdâr hakkı ve mehri ve hisse-i şâyi'ası müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vaz'u'l-yed olan mezbûrlardan tamâmen kendüye tahsîl ve alıvırılüb
8. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zilka'de sene 1155 (17-26 Ocak 1743)

Özet: İncesu Kazası sakinlerinden hazinedar olan Mustafa Beşe'nin Hamra Keşiş isimli zimmeden alacağıнын tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

86/5

Karaman Vâfisine [boşluk] Kādîsına ve İncesu Nâ'ibine Hüküm ki,

1. İncesu Kazâsı sâkinlerinden bundan akdem hazinedârı olan
2. Mustafa Beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine İncesu Kasabası'na tâbi'
3. Akhib (?) nâm karye sâkinlerinden Hamra Keşiş nâm zimmî zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde
4. cizye malından dört yüz elli buçuk (450.5) guruş alacak hakkı olub meblağ-ı merkûmdan yüz elli (150) guruş kalub taleb eyledikde bugün

5. yarun deyu 'avk murâfa'a-i şer' olduklarında hüccet virilmişken edâda ta'allül eyledüğün bildirüb
6. şer'le görülüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat1743)

Özet: Niğde Kalesi dizdarı Murteza'nın görevinde yolsuzluklar yapması ile ilgili Niğde Kalesi Kethüdası Ahmet ve askerlerin şikâyetleri hakkında.

87/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Niğde Kal'asının kethüdâsı Ahmed ile neferât-ı kal'a-i mezbûr gelüb neferâtlar 'uhdelerine lâzım gelen hizmetlerin edâ idüb kusûrları
2. yoğiken kal'a-i mezbûre dizdârı olan Niğde'de sâkin Murteza nâm kimesne 'uhdesine lâzım gelen hizmeti edâ eylemediğinden
3. mâ'adâ devr-i ebvâb ve neferât-ı kal'anın ba'zısından bin yüz elli (boşluk) senesinden beru izn ve levend akcası nâmıyla hilâf-ı şer'
4. ahz-ı ruşvet ve küllî akcaların alub ve emr-i şerîfimle kal'a bendi fermânım olan kimesnelerin ruşvetlerin ahz ve karâr itdirilüb
5. ve neferât-ı kal'anın üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer' tecrîm ve tağrîm ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti
6. olmaduğın bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı hakk ve mezbûrun keyfiyet-i ahvâlîni der-devlet-medâra 'arz ve i'lâm olunmak
7. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat1743)

Özet: Konya Sancağı'nda Hatunsaray Nahiyesi'nde ve başka köylerde mutasarrıf olan Mehmet Bey'in tasarrufunda olan Turgut Nahiyesi'ndeki bazı mezraların mahsül ve rusumuna Esbkeşan voyvodası tarafından müdahale edilmesi ile ilgili Mehmet Bey'in şikâyeti hakkında.

87/2

Karaman Vâlîsine Turgud ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımâr tekâ'üdlerinden Mehmed nâm tekâ'üd gelüb Konya Sancağı'nda Hatunsaray Nâhiyesi'nde Halsâ (?) nâm karye ve gayrıdan on iki bin dokuz yüz

2. yirmi yedi (12.927) akca tımâra ber-vech-i tekâ'üd berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Turgud Nâhiyesi'ne tâbi' müşterekiyle bunun tımârı mülhakâtından Akbınar Karyesi
3. icmâlîne dahî Mezra'a-i Tamlarcık ve Mezra'a-i Beşkavak ve Mezra'a-i Sazviran ve Tuğluk mezra'alarında Esbkeşan voyvodasının
4. alâkası olmayub bir-vechile dahl icâb itmez iken zikr olunan mezra'aların mahsûlâtına hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhaleden
5. mâ'adâ perâkende olan hâssı re'âyâsının rusûmâtını sizden alırım deyu zikr olunan Akbınar Karyesi re'âyâlarını ta'ciz ve rencide
6. eyledüğünden gayrı sâlifü'z-zikr Tuğlak Mezra'ası tobrağında zirâ'at ve herâset iden sibâhîmize Hacılı Kethüdâsı Kara Süleyman ve
7. Hacı Süleyman nâm kimesneler mütegalibeden olmalarıyla birkaç seneden beru 'öşrlerin edâda ta'allül ve muhâlefet itmeleri mahsûlüne gadr-i küllî
8. eylediklerin bildirüb zikr olunan karye ve mezra'alar müceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle buna zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı
9. ahz ve kabz itdirilüb hâss-ı mezbûr voyvodası tarafından dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında mezbûrların
10. zimmetlerinde tevcih iden 'öşr ve mahsûlâtı tahsil olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
11. ruznâmçe-i hümayûnum ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Turgud Nâhiyesi'ne tâbi' yedi nefer re'âyâ ve hâsıl-ı tahtında gendüm
12. ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ bin beş yüz (1500) akca yazar Karye-i Akbınar ve hâsıl-ı 'öşr ve gallât ve salârı-yı gendüm havâle yekûn gayrihâ
13. bin yüz akca (1100) yazı ile Mezra'a-ı Tamlarcık ma'a Bozca Ovabel (?) ve hâsıl 'anteslîm ve gayrihi bin akca (1000) yazı ile Mezra'a-ı
14. Beşkavak ve Sazviran ve Tuğlak ve Karacaviran ve Hızırbey Bazarı ve Beşkavak deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka
15. tahrîr ve defter-i icmâlde bir görölüb on yedi bin beş yüz (17.500) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun dört bin iki yüz elli (4250) akcası
16. mezkûr Mehmed veled-i Abdullah ve bâkısı müşterekleri kaydında ve yüz kırk yedi senesinde bâ-fermân-ı alî Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
17. Esbkeşan re'âyâsı mukâta'ası defteri yazulduğu mahalde Turgud Kazâsı'na tâbi' on bir nefer re'âyâ iki Karye-i Yörükân

18. ve tahtında dokuz nefer cemâ'atgirîn sâkin karye-i mezbûr ve mezra'agân-ı mezbûrların yurdlarıdır deyu defter-i 'atıkde mukayyed olmağla kemâ-kân
19. defterde kayd olunmuşdur deyu kurâ-i sâ'iresiyle ol-dahî defter-i hâkânîde mestûr olduğı üzere defter-i mezbûrda muharrir kalemiyle tahrîr olmağın ber-mûceb-i
20. defter-i hâkânî tarafının icmâl ve mufassalı başka ve Esbkeşan tarafı dahî başka olduğıun bi'l-fi'il
21. defter emîni olan Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğın defter emîni 'arzi mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat1743)

Özet: Niğde Kazası ahalilerinden Seyit Ali ve bazılarının paralarının Hacı Hüseyin ve beraberindeki kişiler tarafından gasp edilmesi ile ilgili şikâyetleri ve geri alınması talepleri hakkında.

87/3

Karaman Vâlisine Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazası'na tâbi' Bernek/Bertek (?) nâm karyeden Seyyid Ali ile ahâlî-yi karyeden ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub
2. yine karye-i mezbûreden Hacı Hüseyin ve refiki Torun Hüseyin ve İbrahim ve kızı Ümmü (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde
3. olmadıklarından bin yüz elli (boşluk) senesinden beru hevâlarına tâbi' yalan şâhidleriyle mevâdd isnâdıyla üzerlerine şer'an
4. bir nesne sâbit olmadın rencîde eylediklerinden mâ'adâ ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bi-gayr-ı hakkın üç yüz elli (350) gurusı akcaların
5. gasb ve zulm-i sarîh eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğıun bildirüb yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince
6. şer'le görölüb alıvirilmek bâbında mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat1743)

Özet: Akşehir Kazası ahalisinin muhtarları olan Hacı Mehmet'e emaneten verdikleri parayı geri istediklerinde Hacı Mehmet'in vilayet işleri için harcadığıını söyleyerek ahalinin parasını vermemesi ile ilgili olarak ahalinin şikâyeti ve paralarının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

87/4

Karaman Vâlisine ve Akşehir Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyh Mehmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr ahâlîsi bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub
2. üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâkı' olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni bundan akdem
3. beynlerinde cem' ve tevzî' ve tahsîl eyledikleri iki bin beş yüz (2500) guruş bin yüz (1100) akcaları mahallinde edâ edinceye dek cümle ma'rifeti
4. ve ma'rifeti şer'le muhtârları olan yine kazâ-i mezbûrda sâkin Bezzastan şeyhi olan Hacı Mehmed nâm kimesneye bin yüz
5. senesinde emâneten teslîm olunub ba'dehu alub mahalline virmek murâd eylediklerinde mezbûr meblağ-ı mezkûru virmeyüb ve bunlar vilâyet umûruna sarf eyle deyu mezkûra emr itmiş değiller iken şirrete sülûk ve ben meblağ-ı merkûmu vilâyet umûruna
6. sarf eyledüm deyu ta'addî itmekle mezbûrun zimmetinde tekâlîfleri husûsu için emâneten virdikleri meblağ-ı mezbûru tamâmen
7. tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı' hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Seyit Mehmet ve annesinin, Mehmet ve Yunus ile problemlili oldukları hamam konusunda anlaşmaya varmaların rağmen memnun olmayarak Mehmet ve Yunus'un paralarını gasp etmeleri ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve paralarının geri alınmasını talep etmeleri hakkında.

87/5

Karaman Vâlisine Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Mehmed ve diğeri Mehmed ve Yunus nâm kimesneler gelüb bunların üzerlerine
2. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûrda sâkin Seyyid Mehmed
3. ve vâlidesi Şerife Hava nâm hatun ile mülk hammâm nizâ'ları olub
4. murâfa'a olduklarında mu'ârazadan men' birle hüccet virilmişken mezbûrlar
5. memnû' ve mündef' olmayub bunların hilâf-ı şer' bin yüz elli (boşluk) senesinde
6. ehl-i 'örfe istinâden altı yüz (600) guruş alub gadr-i küllî eyledükde
7. ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb
8. hilâf-ı şer' aldıkları alıvirilmek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Seyit Ahmet'in Sultan Alâeddin Cami-i Şerifi Vakfı'nın gelirlerini kendisi için kullanması, vakıf malının harap olmasına sebep olması ile ilgili Sultan Alâeddin Cami-i Şerifi Vakfı'nın mütevellisi Seyit Haydar'ın şikâyeti hakkında.

88/1

Karaman Vâlisine ve Akşehir Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Akşehir'de vâkı' müteveffâ Sultan Alâ'eddin Câmî'-i Şerîfi Vakfı'nın nukûd-ı mevkûfesinin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan
2. sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Haydar zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb bundan akdem vakf-ı mezbûr mütevellîsi olup ba'de'l-azl hâlâ kazâ-i mezbûrda
3. sâkin Ahmed nâm kimesne ziyâde tama'kâr mütegalibeden olmağla hevâsına tâbi' babası Abdullah nâm kimesne ile yekdil ve bu tevliyyeti hâlinde vakf-ı şerîfin nukûdunu
4. sadâkât ve istikâmet üzere hıfz itmeyüb câmî'-i mezbûr harâbe müşrif ve ta'mîr ve termîme muhtacdır deyu ba'zı kimesnelere istinâden tahmilinden ziyâdeye
5. keşf ile mâl-ı vakfı ekl ve bel've itlâf ve izâ'at eylediği mâl-ı vakfdan zimmetinde zuhûr iden ma'rifet-i şer'le bi't-tevliye alub vakf için
6. hıfz itmek istedikde mezbûr muhâsesinin görmekte ta'allül ve ol-vechile vakf-ı şerîfe küllî gadr eylediğün ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere
7. olduğın sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin 'arz eylediğın bildirüb mütevellî-yi sâbık-ı merkûm Ahmed'in ma'rifet-i şer'le muhâsesinin görölüb
8. zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakfı tahsîl ve bi't-tevliye buna alıvirilüb vakfı için sâdakât ve istikâmet üzere hıfz itdirilmek
9. bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Ereğli-yi Karaman Kasabası sakinlerinden Ayşe Hanım'ın, eşini vekil tayin ederek Kasım Beyle olan davasının görölmesinden kaçınması ile ilgili Kasım Bey'in şikâyeti hakkında.

88/2

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kasım nâm kimesne gelüb bunun Ereğli-yi Karaman Kasabası mahallâtından Abdi Halîfe Mahallesi sâkinelerinden Mustafa Ağa Kızı

2. dimekle ma'rûf Âişe nâm hatun ile bin yüz elli (boşluk) senesinde mülk hân da'vâları olmağla bundan akdem
3. mezbûre kibel-i şer'den da'vet-i şer' olundukda mücerred ızrâr kasdıyla mücerredlerinden değil iken ben zevcem
4. İbrahim nâm kimesneyi tarafımdan vekîl eyledim deyu murâfa'adan imtinâ' ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında
5. olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
6. fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
7. itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Seyit Mustafa'nın, Mustafa ve Abdulkerim'in Seyit Harun Vakfı'nın malından olan Yeni Hamam üzerindeki haklarını vermediği gibi hamamın eşyalarını da gasp etmesi ile ilgili Mustafa ve Abdulkerim'in şikâyeti hakkında.

88/3

Karaman Vâlisine ve Seyyidişehri Kādısına Hüküm ki,

1. Mustafa ve Abdulkerim nâm kimesneler gelüb bunlar kazâ-i mezbûrda vâkı' Seyyid Harun Vakfı'nın ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle mütevellîleri olub vakf-ı mezbûr akarâtından
2. Seyyidişehri Kasabası'nda vâkı' Yeni Hammâm dimekle ma'rûf hammâmın on üç sehm hissesine mutasarrıf olmalarıyla hâlâ kazâ-i mezbûrda sâkin
3. taraflarından mütevellî-yi kâymakâm olan Seyyid Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne zimmetlerinde on seneden mütecâviz müctemi' olan icâre-i vakfı
4. taleb eylediklerinde virmediğinden gayrı hammâm-ı mezbûru tahrîb ve hedm ve içinde olan kazgan ve sâ'ir eşyâsını ahz ve mermer döşemelerini
5. kal' ve ihrâc ve kendü menzîline nakl ve ol-vechile kasaba-i mezbûre ahâlîsinin müzâyakalarına bâ'is ve cânib-i vakf-ı şerîfe ve bunlara gadr-i küllî
6. eyledüğün bildirüb eşyâ-yı mezbûr zuhûra getirülüb hammâm-ı merkûm kemâ fi'l-evvel ma'mûr ve âbâdân olmak için mahallinde ma'rifet-i şer'le
7. keşf ve tahrîr ve zuhûra getirülüb vâkı'-ı hâli sıhhâti üzere 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde

8. şer'le görülüb 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Saadeddin Bey'in tasarrufunda olan Aladağ Kazası'nın bazı mezralarının vergilerini toplamakla görevlendirilen Seyit Mustafa'nın parayı tam teslim etmemesi ile ilgili Saadeddin Bey'in şikâyeti ve parasının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

88/4

Karaman Vâfisine ve Larend ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Saadeddin nâm kimesne gelüb Havâs-ı Hümâyûn'dan Alatağ Kazâsı'na tâbi' Havâce Hâssı ve Tevâbi'i Mukâta'ası karyeleriyle Bademli Ze'âmeti karyeleri bin yüz elli üç senesinde
2. bunun 'uhde ve iltizâmında olmağla mukâta'a-i mezkûr ve ze'âmet-i mezbûr mülhakâtından Konya Nâhiyesi'nde Digürüm ve Belcek ve (boşluk) ve (boşluk) mezra'alarını sene-i mezbûrede bunun
3. tarafından ta'sîr itmek için Larend Kazâsı sâkinlerinden Şeyh Ali oğlu Seyyid Mustafa nâm kimesneye tefvîz ve sipârîş itmekle merkûm dahî sene-i mezbûrede
4. zikr olunan mezra'aları ta'sîr ve tersîm ve mahsûlâtını ahz ve kabz idüb bedel-i mahsûlünden yedi yüz elli dokuz (759) guruşu buna teslim ve bâkî
5. zimmetinde altmış bir (61) guruş kalub defa'atiyle taleb eyledikde dürlü 'illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve ibtâl-i hakk sevdâsında olduğun ve tarafından
6. (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görülüb zimmetinde teveccüh iden hakkı tahsîl ve vekîl-i mezkûre alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf
7. ta'addî itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Niğde sakinlerinden Seyit Mehmet, Koçoğlu Hasan ve beraberindeki kişilerin hiç kimseye zararları olmamasına rağmen bazı kişiler tarafından kendilerine müdahale edilmesi ve rahatsız edilmeleriyle ilgili şikâyetleri hakkında.

88/5

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kādîsı Mevlânâ Müslihiddin zîde fazluhusun mektûb gönderüb medine-i Niğde sükkânından es-Seyyid el-Hâcc Mehmed ve Koçoğlu Hasan ve Uzun
2. El-Hâcc Mustafa ve es-Seyyid el-Hâcc Kasım nâm kimesneler meclis-i şer'a varub bunlar kendü hâllerinde ehl-i 'ırz ve mütedeyyin ve 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı

3. şer'-i şerîf kimesneyle vaz' ve ta'addîleri olmayub bir-vechile rencîde olmaları icâb itmez iken yine medine-i mezbûr sükkânından ashâb-ı ağrazdan
4. ba'zı kimesneler mücerred 'ırz-ı fasîdelerin icrâ için Niğde mutasarrıfı ve Karaman vâlîsi taraflarından mevâdât ile
5. bi-gayr-ı hakkın tecrîm kasdıyla ta'addî ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın iddi'â-yı hukûk ve ba'zı 'illet irâdıyla ta'cîz
6. ve rencîde ol-vechile ahvâlleri diğerk gûn olmağla fîmâ-ba'de hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ehl-i 'örf tâ'îfesi
7. taraflarından rencîde itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri
8. ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî itdirilmeye deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Hasan ve kardeşi Ali'nin Develi Kazası ahalisine zulüm etmesinden dolayı ahalinin, Hasan ve kardeşinin kendilerine zulüm etmemesi için tembih edilmelerini buna uymazlarsa başka yere göç ettirilmelerini talep etmeleri hakkında.

88/6

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Develü Kādîsına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı re'âyâları gelüb kazâ-i mezbûr
2. sâkinlerinden zalemeden olan Abdiağaoğlu dimekle ma'rûf
3. Hasan ve karındaşı Ali nâm kimesneler kendü
4. hâllerinde olmayub envâ'-i zulm ve ta'addîden tâkâtleri kalmaduğun bundan akdem
5. Develü Kazâsı re'âyâlarından kırk nefer re'âyâ fukarâsı der-devlet-medâra gelüb ızhâr-ı
6. tazallüm eylediklerinden mezbûrlar ba'de'l-yevm kendü hâllerinde olmayub fukarâya zulm ve ta'addî
7. itmemek üzere tenbîh ve tenbîh olmazlar ise diyâr-ı âhara nefy ve iclâ olmalarıyçün
8. sâdır olan emr-i şerîfim ile mübâşir ta'yîn olunan Sadr-ı a'zam ağalarından
9. (boşluk) zîde kadruhu ile mahalline vardıkda mezkûr subaşılarna levendât
10. eşkiyâsını cem' ve ihzâr-ı şekâvet itmekden nâşî mübâşir dahî havfından
11. avded ba'dehu bir neferi fevt olub zulm ve ta'addîden halâs olub lâkinn
12. mezbûr Süleyman'ın karındaşı şakî-yi merkûmlar ile gice ve gündüz
13. şurb-ı hamr ve ehl u 'iyâllerine ta'arruz ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin
14. nihâyetleri olmaduğundan perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların

15. bildirüb mübâşir ma'rifetiyle mezkûrlar Astâne-i Sa'âdet'ime ihzâr
16. ve Divân-ı Hümâyûn'umda şer'le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında
17. hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh
18. üzere ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Mezbûr Süleyman Âstâne'ye ihzâr olunub hüsemâsıyla mürâfa'a ve bir sene sâbit olmağla virilen i'lâm mücebince 'amel olunmak üzere emr-i şerifim yazıldı. Evâhiri Cemâziye'l-evvel sene 1156

Sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince ancak es-Seyyid Süleyman'ın kaydı terkîn olunub emr-i şerîf yazılmışdır. Evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-27 Temmuz 1743)

Özet: Niğde mahallelerinden Kayabaşı Mahallesi'nde imam ve hatib olan Seyit Ali'nin, başka bir caminin imamı olan bir kişi tarafından işini yapmasına engel olunması ile ilgili şikâyeti hakkında.

89/1

[boşluk] Kādîsı ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Niğde mahallâtından Kayabaşı Mahallesi'nde vâkı'
2. el-Hâcc Mustafa nâm sahibu'l-hayrın binâ eylediği câmi'-i şerîfin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle imâm ve hatîbi olan es-Seyyid Ali zîde
3. salâhahu meclis-i şer'a varub mahalle-i mezbûrda vâkı' olub mâni'-i şer'îsi olmayan 'akd-i enkihâyı izn-i şer'le ve mahalle-i
4. mezbûrede vâkı' mevtâ-yı müslimîni dahî bu gasl idegelüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken mahalle-i mezbûre
5. civârında vâkı' (boşluk) mescidi imâmı olan (boşluk) nâm kimesne bunun 'akd-i enkihâ ve mevtâ-yı müslimînin gasline bi-vech-i şer'î
6. müdâhale ve ta'addî itmekle mezbûru bunun umûruna bi-vech-i şer'î müdâhale ve ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek
7. recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden şer'le men' olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Niğde Sancağı ahalisinin, mütesellim olan Halil'in halktan bahanelerle mallarını gasp etmesi ile ilgili şikâyetleri ve mallarının geri alınması talepleri hakkında.

89/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Bor Kādîsı ve Niğde Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Bor ma'a Kayı Kādîsı mevlâna-yı mûmâ-ileyh Seyyid Halil zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine (boşluk) ve civârında vâkı' Niğde'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ
2. ve fukarâ ve zu'afâ ve sâ'ir fukarâlar meclis-i şer'a varub Bor Kasabası muzâfâtından Kelisahisarı Karyesi'nde sâkin Halil nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden
3. olduğun bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde Niğde Sancağı mütesellimi olduğundan her birlerinden birer bahâne ile mâlların gasb ve gâret ve ahvâlleri
4. diğer gün ve mukaddemâ mâ rifet-i şer'le ashâbına istirdâd murâd itirdiğinden 'adem-i itâ'at ile ibtâl-i hakk için bundan akdem Âstâne'ye firâr ve ol-vechile
5. hukûk-ı re'âyâ zimmetinde olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Abdurrahim dâme ikbâluhusun mübâşeretin ve çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le murâfa'adan
6. ashâb-ı hukûkun hâkları ashâbına istirdâd ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum virilmek recâsına sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sizinle
7. mevlânâ-yı mûmâ-ileyh başka başka 'arz eylemeleriyle mâliye kalemi kuyûdâtı defterlerine nazâr olundukda mezbûr Halil mîrî gühercile mübâya'asına me'mûr olmuş bulunmakla
8. müddet-i medîdede gühercileyi mübâya'a ve mahalline teslîm itdikden sonra kendüden hukûk iddi'â idenlerin da'vâları diledikleri mahalde şer'le
9. görülüb faysal ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere imhâl olunmak için mukaddemâ bin yüz elli beş senesinde emr-i şerîfim virüldüğü mukayyed bulunmağın mezbûr Halil
10. mîrî gühercile mübâya'asına me'mûr olmuş bulunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i 'âlî mücebince müddet-i kâlile mîrî gühercileyi mübâya'a ve mahalline teslîm
11. eyledikten sonra şer'le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Zile Kazası'nda Ağmaz Köyü'nde sakin sipahi Hasan'ın amcasının yine Ağmaz Köyü'nde sakin Uzunoğlu Hasan ve beraberindeki kişiler tarafından öldürülmesi ve kişilerin Niğde'ye kaçarak birileri tarafından korunmaları sebebiyle yakalanamamalarından dolayı Hasan'ın amcası Musa'nın katillerinin yakalanmasını talep etmesi hakkında.

89/3

Karaman Vâlisine Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Zile Kazâsı'nda Ağmaz nâm karyede sâkin Hasan nâm sibâhî gelüb bunun mûrisi olan 'ammîzâdesi Seyyid Musa nâm kimesne
2. bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde ba'zı mesâlih için Boravanda (?) vâkı' kal'ada karyesine kendü hâlinde gider iken
3. yine mezkûr Ağmaz Karyesi'nden Uzunoğlu Hasan ve Hatiboğlu Bekir nâm kimesneler birbirleriyle
4. yekdil ve yekcihed ve Ali nâm kimesneye istinâden mezbûr Musa'ya dürlü mel'anet üzere 'ırzların icrâ
5. kasdıyla merkûm Bekir kılıç ile darb ve mezkûr Uzunoğlu Hasan dahî külüng ile başını
6. darb ve katl idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylemeleriyle ol-dahî mezbûrlardan da'vâ
7. sadedinde oldukda bir tarîk ile firâr ve varub Niğde Sancağı'nda Develü Nâhiyesi'nde Öyük
8. Karyesi'nde Madızlıoğlu İbrahim Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin yanında tavattun ve Madızlıoğlu
9. mezbûrlara mu'în olmağla bir-vechile icrâ-yı hakk ve ele girmeleri mümkün olmayub ahvâli
10. diğêr gûn olduğun bildirüb sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görülüb icrâ-yı
11. hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyunum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Kaşaklı Kazası Çetmi Köyü'nden Mahmut Efendi ve oğlu Gök Yusuf'un Kaşaklı Kadısı Ömer'in mahkemesini basarak mallarını ve parasını gasp etmesi ile ilgili Kaşaklı Kadısı Ömer'in şikâyeti hakkında.

89/4

Karaman Vâlisine ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kaşaklı Kādîsı Ömer zîde fazluhu gelüb Kaşaklı Kazâsı'na tâbi' Çetmi nâm karyeden Mahmud Efendi ve oğlu Gök Yusuf dimekle ma'rûf kimesneler
2. kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî yine karye-i mezbûreden hevâdârları kimesneler ile yekdil ve Ümmet-i Muhammed'e îsâl-i mazarrat eylediklerinden mâ'adâ
3. mûmâ-ileyhin üzerine bir nesne sâbit olmuş değıl iken mezbûrlar birbirleriyle ittifâk ve sen ahâlî-yi kazânın iltimâslarıyla bizim sû-i hâlimizi

4. i'lâm itmişsin deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde mahkemesin basub yedi yüz altmış üç (763) guruş nukûdu ile otuz beş (35) guruş
5. kıymetlü bir rahtını ve yirmi beş (25) guruş kıymetlü bir eğerini gasb ve gâret ve hâla taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr üzere oldukların
6. bildirüb buldukları mahalde şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Larende Kazası ahalisinin, Seyit Mehmet Efendi ve beraberindeki kişilerin kendilerinden vilayet masrafı için para almaları; fakat bu paraların kendi zimmetlerinde kalması ve ahalinin haklarını vermemeleri ile ilgili şikâyetleri hakkında.

89/5

Karaman Vâlisine Larende Kādîsına Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı ahâlisi gelüb yine Larende sâkinlerinden Seyyid Mehmed Efendi ve Abdullah Efendi ve Hacı Abdi oğlu Hacı Yahya
2. ve Hacı Halil dimekle ma'rûf kimesneler bin yüz kırk dokuz senesinden beru umûr-ı vilâyet ru'yet ve vilâyet masrûfu nâmıyla
3. bunlardan ma'lûmu'l-mikdâr guruş ahz ve ekserisin kendü zimmetinde ekl ve bel' itmeleriyle ma'rifet-i şer'le hesâbların görülüb
4. zimmetlerinde teveccüh iden hakları almak istediklerinde bi-vech-i şer'î muhâlefet ve gadr sevdâsında olmalarıyla ve bunlar hâlâ taraflarından
5. el-Hâcc Abdulkadir nâm kimesneyi bâ-hüccet-i şer'iyye vekîl eylediklerin bildirüb mahallinde şer'le hesâbları görülüb zimmetlerinde
6. müteveccih iden hakları tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Niğde Kazası ahalisinin, Celil oğlu Hacı Hasan ve beraberindeki kişilerin paralarını gasp etmeleri ile ilgili şikâyetleri hakkında.

90/1

Niğde Mutasarrıfına ve Niğde Kādîlarına Hüküm ki,

1. Seyyid Ali ile Niğde Kazâsı'na tâbi' Bernerk /Berterk (?) Karyesi ahâlîsinden ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı

2. şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sükkânından
3. olub eşîrrâ-yı bâ-serhem Celil oğlu Hacı Hasan ve Toruca Hasan ve Hacı Mehmed oğlu İbrahim ve Bagalı (?) nâm kimesneler
4. zuhûr ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'îfesiyle müttetik ve (...) üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın
5. bin yüz elli senesinde bunun ve ahâlî-yi mezbûrların bin yedi yüz elli (1750) guruşların alub ziyâde gadr ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
6. mûcebince ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Halil ve kölesi Yusuf'un Seyit Mehmet ve Seyit Hüseyin'in eşlerine zarar vermesi, eşlerini almak istemeleri ve paralarını gasp etmeleri ile ilgili Seyit Mehmet ve Seyit Hüseyin'in şikâyetleri hakkında.

90/2

Karaman Vâlîsine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Marla (?) nâm karyede sâkin sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed ve Seyyid Hüseyin zîde şerefuhumâ gelüb
2. bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûrede sâkin eşîrrâ ve mütegalibeden
3. Halil ve gulâmı Yusuf nâm şakîler bunların yedi sekiz seneden beru taht-ı nikâhında olan zevceleri (boşluk)
4. nâm hatunlara ta'aruz ve yedlerinden almak kasdıyla hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe gamz ve hilâf-ı şer'-i şerîf
5. nice güne cevr ve eziyyet ve eben 'an-ceddin emlâkları terke bâ'is olanlardan
6. mâ'adâ bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmu'l-mikdâr akcaların alub zulm ve gadr eylediklerin bildirüb
7. zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri
8. ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Akşehir sakinlerinden Hamza'nın vefat eden annesinden kalan mirasın üvey babası tarafından Hamza'ya teslim edilmemesi ile ilgili Hamza'nın şikâyeti hakkında.

90/3

Karaman Vâlisine Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. El-Hâcc Hamza nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb yine Akşehir Kazası sâkinelerinden vâlidesi Asiye nâm hatun bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt
2. oldukda mutasarrıf olduğu altun ve incü ve sâ'ir on kiseden mütecâviz emvâl ve eşyâsı irs-i şer'le buna intikâl itmeğın yine Akşehir
3. sâkinlerinden bunun üvey babası olan Eroğlu Seyyidu'l-Kadir dimekle ma'rûf kimesne muhallefât-ı merkûmu bi'l-cümle ahz ve kabz ve buna küllî
4. gadr eylediğün ve hevâsına tâbi' kimesnelere istinâden icrâ-yı hakk olunmadüğün bildirüb sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ma'rifetin ve zâbiti
5. ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Larende Kazası'nda bulunan Nuh Paşa Vakfı'nın mütevellisi olan Seyit Eşref ve Seyit Abdulkerim'in vakıf hamamda ortakları olan Bey oğlu Hacı Mehmet'ten alacaklarını tahsil edememeleri ile ilgili şikâyetleri hakkında.

90/4

Karaman Vâlisine ve Larende ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kazası'nda vâkı' müteveffâ Nuh Paşa Vakfı'nın mütevellisi olan Seyyid Eşref ve nâzırını olan Seyyid Abdulkerim zîde şerefuhumâ Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal
2. idüb vakf-ı mezbûrûn kasaba-i mezbûrede vakf hammâmın bin yüz kırk (boşluk) senesinden beru müşterekleri olan kasaba-i mezbûra sükkânından
3. Bey oğlu Hacı Mehmed dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde hammâm-ı merkûmun müctemi' olan icâresin vakf için taleb eylediklerinde mücerred virmemek için
4. gadr sevdâsıyla hammâmın icâresin ta'mîr ve termîmine sarf eyledim deyu iddi'âsın vech-i şer'î üzere ısbât itmedin hilâf-ı
5. şer'-i şerîf virmekde ta'addî ve gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince
6. şer'le görülüb zimmetinde müctemi' olan icâre alıvirilüb bi-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk

7. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Kayseri'de bulunan bir caminin hatibi olan Seyit Mehmet'in, vakfın bahçelerine müdahale edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

90/5

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Abdullah zîde 'İlmuhuya Hüküm ki,

1. Kıdvetu's-sulehâ'i's-sâlikîn Seyyid Mehmed zîde salâhahu gelüb bu medine-i Kayseriyye'de vâkı' Câmî'-i Kebîr dimekle ma'rûf câmî'-i şerîfin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle hatîbi
2. vakfının mütevellîsi olub vakf-ı mezbûrun vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed müsakkafâtından Kayseriyye'de vâkı' malûmu'l-hudûd bir kıt'a sebzevât
3. bağçesine âhardan bir-vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken Kayseriyye'de sâkin a'yândan Kalaycızâde dimekle ma'rûf kimesne ehl-i 'örf tâ'ifesine
4. istinâden bağçe-i mezbûreyi fuzûlî ve tegallüben bundan akdem zabt ve mezbûrun tegallübünden nâşî bir-vechile meclis-i şer'a ihzârı mümkün olmayub
5. ba'dehu mezbûr fevt oldukda müteveffâ-yı mezbûrun Kayseriyye'de sâkin oğulları Mehmed ve İsmail nâm kimesnelerden tevliyyeti hasebiyle iddi'â için da'vâd-ı
6. şer' murâd eyledükde kezâlik mezbûrân dahî ba'zı zaleme ve mütegalibeye istinâd ile mürâfa'adan imtinâ' ve meclis-i şer'a ihzârları müte'essir
7. olub ve icrâ-yı şer' mümkün olmamakla buna ve mürtezika-i vakfa gadr olduğun bildirüb sen ki Konya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin
8. husûs-ı mezbûra mütevellî ta'yîn ve icrâ-yı hakk eylemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve vech-i meşrûh üzere mütevellî ta'yîn olunması için a'lemu'l-
9. 'ulemâ'i'l-mütebahhirîn akzâ kuzâtu'l-müteverri'in bi'l-fi'il Şeyhu'l-İslâm ve müftîyyu'l-enâm olan Mevlânâ es-Seyyid Mustafa adâmallâhu ta'âlâ
10. fezâ'ilehu işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zilhicce sene 1155 (16-24 Şubat 1743)

Özet: Akşehir Kazası ahalisi tarafından görevlendirilen Mehmet Bey'in, ahalinin vermeye söz verdikleri parayı vermemeleri ile ilgili şikâyeti ve parasının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

90/6

Karaman Vâlisine Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sadr-ı a'zam Cündîbaşısı Mehmed zîde kadruhu gelüb bin yüz elli (boşuk) senesinde
2. Akşehir Kazâsı sükkânından maktûlen fevt olan Hacıpaşazâde Ahmed Bey
3. dimekle ma'rûf kimesnenin hâl-i hayâtında ahâlî-yi kazâ ile olan ta'ahhüdlere
4. husûsu için bâ-fermân-ı 'âlî mübâşir ta'yîn olunub mahall-i mezbûreye vusûlünde
5. iki bin beş yüz (2500) guruş ücret karz virmeyi ahâlî-yi kazâ ta'ahhüd ve yedine
6. temessük virmeleriyle meblağ-ı merkûm taleb olundukda Akşehir Kazâsı sâkinlerinden
7. sâbıkan Kethüdâyeri el-Hâcc Halil ve karındaşı hâlâ Kethüdâyeri Osman
8. kendülere müte'allık olan kimesnelere ile yekdil ve mücerred ibtâl-i hakk
9. itmek murâd eyledüklerin bildirüb yedinde olan temessük mücebince
10. şer'le görülüb müteveccih ve sâbit olan ol-mikdâr hakkı
11. tahsîl ve alıvirilmek bâbında istid'â-yı merhamet eylemek yedinde
12. olan temessük mücebince mürâfa'a-i şer' görülüb tahsîl
13. olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1155 (8-17 Mart 1742)

Özet: İbradi Kazası Kömeç Köyü sakinlerinden Halil'in, tarlasına Karabağoğlu Ahmet ve beraberindeki kişiler tarafından verilen zararın karşılanmasını talep etmesi hakkında.

91/1

Karaman Vâlisine ve Ber-vech-i Arpalık Ala'ıye Sancağı Mutasarrıfına ve İbradi ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki İbradi Kādîsı Mevlânâ Ahmed zîde fazlulusun mektûb gönderüb 'an-asl İbradi Kazâsı'na tâbî' Kömec nâm karye ahâlîsinden olub
2. hâlâ kasaba-i İbradi mahallâtından Mahalle-i Bala'da sâkin el-Hâcc Halil nâm kimesne meclis-i şer'a varub re'îs-i eşkiyâdan Karabağoğlu Ahmed ve 'avânelerinden
3. ma'lûmu'l-esâmî eşkiyâ ile mezkûr el-Hâcc Halil'in elli iki senesinden beru zabt ve zirâ'at 'öşr ve resmin sâhib-i 'arza edâ idegeldiği tabulu
4. ve temessüklü tarlalarından mezru' ma'lûmu'l-keyl terekesi bin yüz elli (boşluk) senesinde iki sene itlâf ve izâ'at ve zarar u ziyân eyledikleri
5. şer'an sâbit ve vâkı' olan zarârların tazmîn birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmekle ber- müceb-i hüccet-i şer'iyye buldukları mahalde zarârların
6. tazmîn ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak için vâkı'-ı hâli 'arz idivir deyu ilhâh ve taraf-ı şer'den virülen

7. hüccet-i şer'iyenin derûnunda mestûru'l-esâmî şakîlere cânib-i şer'den mürâsele ve mahzarlar irsâl olunub da'vet-i şer'
8. olduklarında re'îsleri oğlu mezkûr Karabağoğlu Ahmed'e istinâdıyla mürâfa'adan imtinâ' ve 'adem-i itâ'atleri zâhir ve nümâyân
9. olmağla buldukları mahalde şer'le görülüb ber- müceb-i hüccet-i şer'iyye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında vâkı'-ı hâli
10. hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce sene 1155 (27 Ocak-5 Şubat 1743)

Özet: Niğde Kazası Delmason Köyü sakinlerinden Hüseyin ve İbrahim'in babalarının hayattayken kendilerine mallarını bağışlaması; fakat babalarının ölümünden sonra annelerinin bunu kabul etmeyerek mirasa katmak ve paylaşmak istemesi ile ilgili Hüseyin ve İbrahim'in şikâyetleri hakkında.

91/2

Karaman Vâlisine ve Niğde Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Delmason nâm karyeden Hüseyin ve İbrahim nâm kimesneler gelüb babaları Delibaşoğlu Hüseyin Beşe dimekle ma'rûf
2. kimesne karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu fevkânî ve tahtânî mülk menzîlin dört kemerinden mâ'adâsı ile mülk ahur ve samânhâne
3. ve otlakhâne ve yine karye-i mezbûrede Emek Değirmânı dimekle ma'rûf değirmânın nısfı ile Beylerbağları dimekle meşhûr marhasa havlusunda
4. dokuz cerrlik lerumî (?) mülk bağını ve harmân yerini ve ittisâlinde Köle/Gevle arsası dimekle mevsûf mevzî'de vâkı' eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmireyi
5. müstemil müşterek mülk bağçe ile menzîl içinde mevcûd bir sagîr ve bir kebîr iki kazgan ve beş tencere ma'a kabak ve dört kilim ve iki minder
6. ve iki yorgan ve beş arpa sanduğu ve bir re's katır ve bir re's çift öküz hâl-i hayâtında ve kemal-i 'akl ve sıhhatde huzûr-ı şer'de
7. bâ-hüccet-i şer'iyye hîbe ve teslim bunlar dahî tesellüm idüb mülk-i mevhubelerine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken babaları
8. mezbûr fevt olub sâ'ir verese tarafından vâsiyyeleri olan vâlideleri Neslihan nâm hatun zuhûr ve mücerred ve zikr olunan

9. emlâk ve eşya ve hayvânâtı size hîbe eylediğini tutmam mirâsa idhâl iderüz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye
10. nizâ'dan hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâlarına mutâbık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyesi olduğun bildirüb
11. fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb mezbûrun zâhir olan hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye
12. ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olunmuşdur. Fî evâil-i Muharrem sene 1155 (8-17 Mart 1742)

Özet: Niğde Kazası Delmason Köyü sakinlerinden İbrahim'in babasından kalan mirası kardeşleri arasında paylaşırmasına rağmen sonradan kız kardeşlerinin buna razı olmamalarıyla ilgili şikâyeti hakkında.

91/3

Karaman Vâlisine Niğde [boşluk] ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Delmason nâm karye sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne gelüb babası Salbaşoğlu Hüseyin Beşe bin Abdullah dimekle
2. ma'rûf kimesne fevt oldukda mutasarrıf olduğı bin (1000) guruşluk muhallefât ve eşyâsı irs-i şer'le buna ve yine karye-i mezbûrede sâkin
3. karındaşı Hüseyin nâm kimesne ile kız karındaşları Fatıma ve Hatice ve Raziye ve Neslihan ve Alime nâm hatunlar ile Rabia ve Zeyneb nâm hatunların
4. vâlideleri Neslihan nâm hatunlara intikâl eyledikde zikr olunan muhallefât ve eşyâ bunun yedinde olmağla bu dahî 'alâ-mâ
5. farazallâhu ta'âlâ herkesin hissesine isâbet ideni tevzî' ve taksîm ve herkes intifâ'-yı hakkı ikrâr eyledikten sonra mezbûre hatunlar
6. husûs-ı merkûma müte'allık 'âmme-i da'vâdan bunun zimmetini ibrâ vü iskât ve cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle
7. bir def'a şer'le görülüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın tekrâr
8. istimâ'ı memnû'ken mezbûre hatunlar zuhûr ve şirrete sülûk hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i ibrâ ve hüccet-i şer'iyeye tekrâr bunun bin yüz elli senesinde
9. hilâf-ı şer'-i şerîf ma'lûmu'l-mikdâr eşyâsın alub ziyâde gadr eylediğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince

10. şer'le görülüb hilâf-ı şer' -i şerîf ve mugâyir-i hüccet ve ibrâ aldıkları eşyâsın giru alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i
11. hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1155 (8-17 Mart 1742)

Özet: Niğde Kazası Fertek Köyü mutasarrıfı olan Seyit Ali'nin hiç kimseye bir zararı olmamasına rağmen Halil oğlu, Hacı Mehmet ve beraberindeki kişiler tarafından müdahale edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

91/4

Karaman Vâfisine Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Fertek nâm karye mutasarrıfı olan Seyyid Ali zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı
2. şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sükkânından
3. Haliloğlu ve Hacı Mehmed ve sâ'ir ma'lûmu'l-ism kimesneler birbirleriyle müttefik ve hukûk da'vâsıyla ızrâr ider
4. emr-i şerîfimle mu'in vâkı'-ı hâli mûmâ-ileyh vech-i şer'î müdde'aların vech-i şer' üzere ısbâta kâdir değil iken hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî
5. ve rencîdeden hâli olmadıkların bildirüb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le
6. görüle deyu yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1155 (8-17 Mart 1742)

Özet: Niğde Kazası Fertek Köyü sakini Seyit Ali'ye, Seyit Ahmet'in bahanelerle haksız müdahalesi ile ilgili Seyit Ali'nin şikâyeti hakkında.

91/5

Karaman Vâfisine Niğde ve Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Fertek nâm karyeden Seyyid Ali gelüb
2. bu kendü hâlinde iken yine karye-i mezbûre sükkânından Ahmed Efendizâde
3. Seyyid Ahmed nâm kimesne beher sene duhûl ve tekâsür kasd
4. eyledü deyu iddi'â ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' -i şerîf olduklarında
5. müdde'âsın vech-i şer'î üzere ısbâta kâdir olamayub (.....)
6. şer'an sâbit ve mu'ârazadan men' ve beynlerine muslihûn
7. tavassutuyla (.....) bir mikdâr akca üzerine

8. sulh ve 'âmme-i da' vâdan birbirlerin zimmeterin
9. ibrâ ve kîbel-i şer'den hüccet ibrâzı virilmişken tekrâr mürâfa'adan
10. ol-hüccet üzerine bir-vechile dahl ve ta'arruz olunmayub
11. ve bu makûle bir def'a şer'le ibrâ olunan da'vânın
12. istimâ'ı memnû' iken kânûna mugâyir mu'ârazadan men'iyçün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1155 (8-17 Mart 1742)

Özet: Ürgüp Kazası Gekzin Köyü sakinlerinden Ömer'in, Hacı İsmail oğlu İbrahim, Osman ve beraberindeki kişiler tarafından evinin basılması, mallarının yağmalanması, babasının darp edilmesi babasının bu darpdan dolayı vefat etmesi ve bu kişilerin Ürgüp Kadısı tarafından kayırılmaları ile ilgili şikâyeti hakkında.

92/1

[boşluk] Kādîsına ve Hacıbektaş-ı Veli Zâviyesinin Nizâmına Me'mûr Haseki [boşluk] Zîde Mecduhuya Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Gekzin (?) nâm karye sükkânından Ömer nâm kimesne 'arzuhâl idüb bu kendü hâlinde olub bir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîsi
2. olmayub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı İsmail oğlu İbrahim ve Osman ve Mayaslıoğlu Halil
3. ve Veli oğlu Mustafa ve Bekir oğlu Ali nâm kimesneler hilâf-ı inhâ bin yüz elli (boşluk) senesinde bunu Nevşehir sükkânından Paşazâde Mehmed Bey dimekle
4. ma'rûf kimesneye teşekkî ve levendât tâ'ifesinin önlerine düşüb menzîlini basub ehl u 'iyâllini darb ederek haremi ahurlarından bir çift camuş
5. öküzünü ve üç re's kara sığır öküzünü ihrâc ve bir sim kemer kuşak ve bir taban kılıcı ile bir çift evânî-yi nühâsı gasb ve gâret
6. eylediklerinden mâ'adâ babası Ahmed nâm kimesneyi dahî bi-gayr-ı hakkın gözü üzerinden debbûs ve kolundan bıçak ile darb ve cerh ve dokuz gün
7. mürûrunda ol-cerhden müte'essiren fevt oldukda ma'rifet-i şer'le keşf ve yedine müte'addid hüccet-i şer'iyye virüldüğün bildirüb lâkinn Ürgüb
8. kādîsı tama'-ı hâmından nâşî hâsımlarının tarafgîri olmağla icrâ-yı hakk mümkün olmadığı ecilden imdi sen ki hâsekî-yi mûmâ-ileyhsin husûs-ı
9. mezbûr mübâşeretin ve Karaman vâlîsi vezîrim (boşluk) paşa edâmallâhu ta'âlâ iclâluhunun ma'rifetiyle mezkûrlar buldukları mahalde ahz

10. ve mürâfa'a-i şer' ve ber- müceb-i hüccet-i şer' iyye icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında istirhâm ve hâline merhâmeten husûs-ı mezkûr
11. hâsekî-yi mûmâ-ileyh mübâşeretiyile mezkûrlar buldukları mahalde ahz olunub bununla mürâfa'a ve vech-i şer'î üzere ba'de's-sübût ihkāk-ı hakk
12. olunmak fermânım olduğu gerektir ki vech-i meşrûh üzere emr ve sen ki hâsekî-yi mûmâ-ileyhsin mübâşeretin ile ber-vech-i muharrer mezkûrlar
13. buldukları mahalde ahz ve hüccet-i şer' iyye mücebince şer'le mürâfa'a ve ba'de's-sübût icrâ-yı hakk eylemeğe sa'y ve ihtimâm ve lâkinn bu bahâne ile
14. hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bir ferde ta'addî ve rencide itmekden ve itdirmekden be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eyleyesün deyu
15. bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası vezîrim Hasan Paşa edâmallâhu ta'âlâ iclâluhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle
16. vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Larende Kazası Virmezi Köyü sakinlerinden Berhan Cemaati'nden Şatıroğlu Ahmet'in hiç kimseye bir zararı olmamasına rağmen Karahocaoğlu Mustafa ve beraberindeki kişiler tarafından darp edilmesi ve bu kişilerin gelmemelerinden dolayı davasının görülememesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

92/2

Karaman Vâlisine Ber-vech-i Arpalık İçil Sancağı Mutasarrıfına ve Silifke ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kazası'na tâbi' Virmezi/Virmezin (Suvirmez) nâm karye sükkânından Berhan Cemâ'âti'nden Şatıroğlu Ahmed demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde
2. olub hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine cemâ'at-i merkümeden
3. Karahocaoğlu Mustafa ve oğlu Ahmed ve karındaşı İbrahim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî birbirleriyle yekdil ve bin yüz
4. elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın âlet-i cârihâ ile bunu darb ve mecrûh itmekle bu dahî li-eclî'l-mürâfa'a mezkûrları
5. da'vet-ı şer' eyledikde itâ'at-i şer' itmeyüb ve taraf-ı şer'den mürâsele birle muhzır ta'yîn olundukda ana dahî inkiyâd itmeyüb ol-vecihle

6. icrâ-yı hakk olunmayub külliyet ile gadr ve ta'addî eylediklerin ve mezkûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda firâr üzere oldukların bildirüb
7. buldukları mahâlde şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Konya sakinlerinden Abdi ve Kör Mehmet'in aralarında yaptıkları ticaret için anlaşmalarına rağmen Kör Mehmet'in anlaşmaya uymayarak Abdi'nin hakkını vermemesi ile ilgili Abdi'nin şikâyeti ve hakkının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

92/3

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Abdi nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Konya sâkinlerinden Kılıçalioğlu dimekle ma'rûf Kör Mehmed nâm kimesne
2. bin yüz elli (boşluk) senesinde furûht için üç yüz (300) guruşluk kilim ve nühâs ve sâ'ir eşyâ virüb ve hâsıl olan
3. fâ'izinden nısfını bunun ve nısfı mezbûrun olmak üzere kavlı itmişlerken mezkûr eşyâ-yı merkûmu furûht
4. itmekle bu dahî asl-ı mâl ile hâsıl olan fâ'izin nısfını mezbûrdan talep eylediğinde nısf-ı fâ'izi virmediğinden
5. mâ'adâ asl-ı mâlî olan üç yüz (300) gurusunu dahî virmeyüb ziyâde gadr eyledüğün bildirüb mezbûrun zimmetinde
6. müteveccih olan asl-ı mâl ile fâ'izden hakkı her ne ise tamâmen tahsîl ve bî-kusûr buna alıvrilüb ihkāk-ı hakk olunub
7. ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Ereğli-yi Karaman Kasabası sakinlerinden Seyit Kasım'ın, Seyit Mustafa ve kardeşlerinin vefat eden babalarında alacağının olmasına rağmen onların aksini iddia ederek Seyit Kasım'ın parasını gasp etmesi ile ilgili Seyit Kasım'ın şikâyeti hakkında.

92/4

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Ereğli-yi Karaman Kasabası mahallâtından Abdî Halife Mahallesi sâkinlerinden Seyyid Kasım zîde şerefuhu gelüb bunun kimesneye deyni ve kefâleti

2. olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine mahalle-i mezbûrede sâkin Seyyid Mustafa nâm kimesne ile
3. kız karındaşları Ümmühan ve Saliha ve Kerime ve Hatice nâm hatunlar zuhûra gelüb sen bizim babamız müteveffâ Seyyid Feyzullah nâm kimesnenin
4. çiftlik kethüdâsı olmağla babamız müteveffâ-yı mezbûrun senin zimmetinde beş bin (5000) guruş alacağı var imiş almadın
5. fevt olmağla meblağ-ı merkûm irsen bize intikâl ider senden aluruz deyu tezvîrâta sülûk ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'
6. olduklarında üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ve bunun mezbûrların zimmetlerinde altı yüz elli (650) guruş alacak hakkı
7. olduğu şer'an sâbit ve yedine hüccet-i şer'iyeden iki kıt'a hüccet-i şer'iyeye virilüb ve üzerlerine mürâfa'adan
8. üç def'a dahî a'raz (?) olmuşiken mezbûrlar hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye meblağ-ı mezbûra edâda ta'allül
9. ve muhâlefet eylediklerinden gayrı hevâlarına tâbi' kâdî ve ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf
10. ve bi-gayr-ı hakkın bunun bin (1000) guruşun dahî alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan
11. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mûcebince şer'le görülüb mezbûrların zimmetlerinde
12. olan altı yüz elli (650) guruşuyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları bin (1000) guruşu kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk
13. ve ol-vechile olan ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Mehmet'in Gaferyat Kazası Kızıllık Köyü sakinlerinde olan alacağının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

93/1

Gaferyat ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mehmed nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhâl idüb ve Gaferyat Kazâsı kurâlarından Kızıllık nâm karye ahâlîlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî

2. ba'zıları zimmetlerinde bin yüz elli senesinde bâ-temessük üç yüz on beş (315) gurus cihet-i karz-ı şer' den alacak
3. hakkı olmağla talep ve almak istedikde dürlü dürlü 'illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet ve hilâf-ı şer' -i
4. şerîf gadr ve ibtâl-i hakk murâd eylediklerin bildirüb şer' le görülüb memhûr temessükleri mûcebince şer' le
5. müteveccih ve sâbit olan hakkı alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden
6. temessükü mûcebince mahallinde şer' le görülmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: İnsuyu Kazası ahalsinin işlerini görmesi için vekil seçtikleri Seyit Ali'ye müdahale edilmesi ile ilgili Seyit Ali'nin şikâyeti hakkında.

93/2

İnsuyu ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı sükkânından Seyyid Ali gelüb İnsuyu Kazâsı ahâlîsi vâkı' olan umûr ve husûsların görmek üzere hüccet-i şer' iyye ile
2. taraflarından bunu vekîl idüb bu dâhi vâkı' olan umûr ve husûsların görüb herkes kendüden rızâ ve şükrân üzereler olub
3. üzerlerine şer' an bir nesne sâbit olmuş değilken ashâb-ı ağrazdan ba'zıları hilâf-ı şer' ve bilâ-emr-i münîf ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye
4. vekâleti umûruna müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ' il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Ali sipahinin Kırşehir Sancağı Günyüzü Nahiyesi Alayundlu Köyü ve başka köylerin tasarruf hakkını beratı mucebince Mehmet'ten alması ve bu topraklara müdahale etmek gerekmezken mahsül ve rusumuna müdahale edildiği ile ilgili Ali'nin şikâyeti hakkında.

93/3

Karaman Vâfisine Kırşehri Kādîsına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Ali nâm sibâhî gelüb Kırşehri Sancağı'nda Günyüzü Nâhiyesi'nde Alayundlu nâm karye

2. ve gayrıdan on dört bin (14000) akca timâra mukaddemâ mutasarrıf Mehmed'in bilâ (?) tasarrufundan bin yüz elli beş senesi
3. mah-ı Rebî'u'l-âhir'inin on dokuzuncu gününde mîr-i mîrândan buna tevcîh ve tezkire ve mûcebince Âstâne-i Sa'âdet'imden
4. tezkiresin berât itdürüb hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve sene-i mezbûresinin vâkı' olan mahsûlât ve
5. rusûmâtı bunun berâtı mûcebince tahvîl târîhine düşmekle tarafından subaşı vekîli olan Osman
6. dimekle ma'rûf kimesne bi-gayrı ve ahz ve kabz ve der-anbâr idüb âhardan bir-vechile dahl olunmak
7. icâb itmez iken müteğallibe ve ashâb-ı ağrazdan Deli Receb ve Topal İsmail ve Haltasız
8. Mustafa dimekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve buna 'ırz-ı dünyeviyyeleri olmağla mücerred icrâ-yı
9. 'ırz ve ta'cîz ve celb-i mâl için livâ-i mezbûrede mâbeynci olan Zennecioğlu Mustafa Ağa
10. dimekle meşhûr kimesneyi tahrîk ve i'fâl ve timâr-ı mezbûr hasatdan sonra tevcîh olmadı
11. deyu birbirleriyle yekdil ve erbâb-ı timâr mahsûlüne hasat i'tibâr olmayub ancak tahvîli târîhi
12. mukayyed iken mezbûr Mustafa hilâf-ı kânûn hasat mâlına düşenleri ahz ve kabz
13. iderim zabt itdirirüm deyu kavlı-i mücerrediyile fuzûlî müdâhale ve ta'addî ve nizâ'
14. ve zabtına muhâlefet itmekle bundan akdem tahvîl târîhine düşen mahsûlât ve rusûmâtı kendüye
15. ahz ve kabz itdirilüb mezbûr ol-vechile dahl ve ta'arruz itdirilmemek için ser-'asker
16. paşa tarafından yedine buyuruldu virilmişken mezbûr kâni' ve mündef' olmayub yine ol-vechile
17. nizâ' ve fuzûlî müdâhale ve ta'addî ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda da'vâsına
18. muvâfık fetvâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince 'amel olunub
19. sene-i mezbûrede berât mûcebince tahvîl târîhine düşüb tarafından subaşısı mezbûrun ta'şîr
20. ve ahz ve kabz ve der-anbâr eylediği mahsûl kendüye zabt itdirilüb mezbûru
21. hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i buyuruldu ve fetvâ-yı şerîf bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb
22. men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Gekzin Köyü sakinlerinden Bayraktar Ömer'in, hiç kimseye zararı olmamasına rağmen atının ve parasının Abdurrahman tarafından gasp edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

93/4

Ürgüb ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Gekzin (?) nâm karyeden Bayraktar Ömer zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîsi yoğiken
2. karye-i mezbûre sâkinlerinden mütegalibeden Abdurrahman Halîfe dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bunun üzerine
3. şer'an bir nesne sâbit olmadın iki re's tûvâna atı ile üç yüz yedi (307) guruşun tegallüben gasb idüb gadr eylemekle bundan akdem Ürgüb kādîsı
4. huzûrunda mürâfa'a-i şer' olduklarında zikr olunan atları ile meblağ-ı mezkûr üzerlerine şer'an sâbit ve hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb
5. kādî ve zâbiti resmin dahî almışken mezbûrun ol-tarafda mu'in-i kesîreleri olmak hasebiyle icrâ-yı hakk olunmayub mağdûr olduğun ve mezbûr
6. 'askerîlik iddi'âsında olduğun bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb gasb eylediği at ve ol-mikdâr akcası yedinde olan
7. hükm-i hümâyûnum mücebince tamâmen alıvirülüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat- 6 Mart 1743)

Özet: Akşehir Sancağı'nda Mutasarrıf olan Mehmet'in tasarrufunda olan topraklara müdahale edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

93/5

Akşehir ve Ilgın [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nişân-ı hümâyûnum virilen dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından
2. Mehmed veled-i Mehmed gelüb Akşehir Sancağı'nda ve nâhiyesinde Karye-i Boğaz ve Yıga
3. ve Yeğence ve gayrıdan yirmi altı bin yüz (26.100) akca ze'âmete berât-ı şerifimle
4. mutasarrıf olub ze'âmetinin başkalemi olan müşterekiyle kayd ve berâta dahl ve Karye-i Boğaz ve

5. Yıgayeğence ve Ilgın Nâhiyesi'nde Karye-i Budak ve Karye-i Resiller ve Karye-i Körlü ve icmâllerine
6. dâhil olan kurâ serbest olub rusûm-ı serbestiyyetine dahl olunmak icâb itmez iken ehl-i 'örf
7. tâ'ifesi taraflarından dahl olunduğun bildirüb ol-bâbda kânûn ve hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın imdi icmâllü ze'âmet
8. karyeleri serbest olmak kânûn mukarrer bu bâbda kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat- 6 Mart1743)

Özet: Niğde Kazası Rumiya Mahallesi sakinlerinden Taallioğlu Nikola ve kardeşlerinin atalarından beri yerleşik oldukları mahalle için Niğde Kalesi görevlileri tarafından vergi talep edilmesi ile ilgili şikâyetleri hakkında.

94/1

Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kādîsı Mevlânâ Müslihiddin zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine-i Niğde mahallâtından Rumiya Mahallesi sâkinlerinden
2. Taallioğlu Nikola karındaşı Bedros veled-i Anastaş ve Nikola nâm zimmîler meclis-i şer'a varub cedleri mesfûr Nikola altmış seneden
3. mütecâviz mahalle-i mezbûrda sâkin ve babaları mesfûr Anastaş dahî mahalle-i mezkûrda mütevellid ve kezâlik altmış seneden mütecâviz mütemekkîn ve bunlar dahî
4. mahalle-i mezbûrede vücûda gelüb Niğde Kal'ası mustahfizlarından Seyyid Ahmed ve Salih ve Salpaş Hüseyin ve müşterekleri (boşluk) ve (boşluk) nâm mustahfizların
5. gedik tımârları karyelerinin defterde mukayyed zimmî ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarından değiller iken mezbûrûn müstahfizlar zuhûr ve sizden resm-i ispence
6. alruz deyu hilâf-ı kânûn ve defter bunları ta'addî ve rencîde ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden ahz ve bi-gayr-ı hakkın akcaların almalarıyla
7. bundan akdem bi'd-defa'at mürâfa'a-i şer' olunduklarında müstahfizân-ı mezkûrun müdde'âların ısbât idemeyüb bi-vechî mu'ârazadan men' ve bilâ-sened
8. mugâyir-i kânûn ve defter ra'iiyyet eylemek üzere cânib-i şer'den mesfûrların yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken mezkûr mütenebbih olmayub hilâf-ı şer'
9. ve kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechile müdâhale ve ta'addî ve rencîde itmeleriyle husûs-ı merkûm ba'zı müslimînden istihbâr olundukda
10. hâlâ mücerred üzere olduğunu sikât-i sahîhatu'l-kelimât meclis-i şer'de 'alâ-tarîki'ş-şehâde haber virmeleriyle müstahfizân-ı merkûmûnun

11. hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye resm-i ispençe talebiyle zâhir olan ta'addîleri men'u def'olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
12. virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: İstanbul sakinelerinden Rukiye Hanım'ın eşinin bütün malları ve parayı alarak Konya'ya kaçması ve Rukiye Hanım'ın hakkının geri alınmasının talep edilmesi hakkında.

94/2

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İstanbul sâkinelerinden Rukiye nâm hatun gelüb bunun zevci vezîr-i a'zam-ı sâbık müteveffâ İbrahim
2. Paşa'nın şâtırlarından Şâtır Ali nâm kimesne on iki sene mukaddem bunu kendüye 'akd ve müzevvec
3. eyledükden üç ay sonra zevci-yi mezbûr bin yüz kırk üç senesinde bunun ber-mûceb-i defter
4. eşyâsıyla ma'lûmu'l-mikdâr akcasın alub bunu bilâ-nafaka bırakub Konya'ya firâr ve üç dört
5. seneden beru bu tarafa gelmeyüb ve taraf-ı şer'den takdîr olunan nafaka ve kisve bahâsından bir nesne dahî
6. göndermeyüb gadr eyledüğün bildirüb ta'yîn olunan çavuş ma'rifetiyle ol-mikdâr akcası ve eşyâsıyla
7. takdîr olunan nafaka ve kisve bahâsından muhtaç olan hakkı zevci-yi mezbûrdan tamâmen tahsîl
8. ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Kayseri Sancağı'nda bulunan Hasonbey Zaviyesi Vakfı'nın mahsül ve rusumuna Seyit Süleyman, Seyiy Tahir ve Seyit Mahmut tarafından müdahale edilmesi ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

94/3

Kayseriyye Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb Kayseriyye Sancağı'nda ve nâhiyesinde Hasonbey Zâviyesi Vakfı'nın berât-ı şerîfimle mutasarrıfı olmağla

2. nısf-ı zemîn-i sınır-ı der- Karataş deyu üç yüz (300) akca yazu ile defter-i hâkânîde zâviye-i mezbûre vakfı muhallefâtından olmak
3. üzere mukayyed olub âharın alâkası olmayub bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken âhardan Seyyid Süleyman ve şerîki Seyyid Tahir
4. ve Seyyid Mahmud nâm kimesneler zuhûr ve nısf-ı zemîn-i sınır-ı der-Karataş deyu üç yüz (300) akca yazu ile mukayyed zemîn-i mezbûr
5. buna iştirâk mütevellîsi oldukları müteveffâ Seyyid Hasan Evkâfî olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve bin yüz
6. elli (boşluk) senesinden beru tagallüben mahsûl ve rusûmun ahz ve kabz idüb gadr ve zâviye-i merkûmenin harâbına bâdî oldukların
7. ve yedinde hüccet-i şer'iyyesi olduğun bildirüb defter-i hâkânî ve yedinde olan hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunub hilâf-ı
8. defter-i hâkânî ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye mezbûrların zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
9. ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâcâ'at olundukda Kayseriyye Nâhiyesi'nde Vakf-ı Zâviye-i Hasonbey
10. deyu yazıldığı mahalde nısf-ı zemîn-i sınır-ı der-Karataş deyu fi sene üç yüz (300) akca yazu ile defter-i evkâfda
11. muharrir kalemiyle tahrîr ve yine Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' Salur nâm karyenin rub' mâlikânesi ve ma'a gayrihi bir görölüb on iki bin
12. yedi yüz seksen dokuz (12.789) akca Zâviye-i Hasonbey Evkâfî olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî
13. mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Yerlilerin naip olması yasakken naip olan İbrahim'in görevinde yaptığı usulsüzlükler ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

94/4

Seyyidişehri Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûre ahâlîleri gelüb yerlüden nâ'ib olmak memnû' iken tarafından nâ'ib olan kaza-i mezbûrda sâkin İbrahim nâm kimesne
2. yerlüden olub her gelen kâdiya nâ'ib olmağla ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttefik olub bi-gayr-ı hakkın akcaların almağa bâ'is ve kendüsü

3. alub iki hasım da'vâya varduklarında dahî nâ-hakk olan kimesnenin akcasın almağla ol-
tarafa himâye idüb ibtâl-i
4. hakk bâ'is ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüb mezbûr
niyâbedden ref' olunmak bâbında emr-i şerîfim
5. recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem
sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Atabey Medresesi Vakfı'nın mütevellileri olan Seyit Ahmet, Seyit Mustafa ve Seyit Feyzi ve diğer Seyit Ahmet'in Atabey Medresesi Vakfı'nın hududu dâhilinde olan köy ve mezraların öşr ve rusumuna müdahale edilmesi ile ilgili şikâyetleri ve bu müdahalelerin men edilmesini talep etmeleri hakkında.

95/1

Konya Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Medine-i Konya'da vâkı' Atabey Medresesi Evkâfı'nın beravât-ı şerîfemle mütevellîleri ve müderrisleri olan 'ulemâdan Mevlâna Seyyid Ahmed ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Feyzi
2. ve Seyyid diğer Ahmed zîde 'ilmuhum gelüb medrese-i mezbûre evkâfından kazâ-i mezbûre muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Çardak ve Damköy ve Halur
3. nâm karyeler ile Çardak Karyesi sınuru nezdinde olan Yarım (Barım) mezra'asının 'öşrleri defter-i hâkânîde Atabey Medresesi Vakfı olub
4. ve dîvânîleri tımâr olmağla hîn-i tahrîrden beru zikr olunan kurâ ve mezra'a tımâr mutasarrıflarına vakf-ı mezbûr tarafından bilâ-nizâ' zabt ve ta'şîr
5. olunagelüb hâricden dahl olunmak icâb itmez iken mâru'z-zikr Halur Karyesi'nin mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi
6. tımâr ashâbı ve medrese-i merkûme vakfı tarafından ahz ve kabz olunagelen arâzîsi için eyâlet-i Konya'da vâkı' Suğla Mukâta'asının
7. mukaddemâ voyvodası olan kimesne Mehmed ta'yîn olunan Ahmed nâm kimesne ile yekdil ve sâlifü'z-zikr Halur Karyesi'nin sınuru şarkan Arımvirânesi
8. ve şimâlen Ahmedler'den Parma'ya giden tarîk ve kıbleten Alîl Yolu ve garben Kazaklu Bendi'nde nihâyet bulub hudûd-ı mezbûre dâhilinde
9. olan yerler zikr olunan Halur Karyesi tobrağı iken voyvoda-yı merkûm Suğla Mukâta'ası karyelerinde olub Halur Karyesi'ne üç
10. sâ'at mesafe-i ba'îdi olan Kalburcu Mezra'ası tobrağı olmak üzere tahrîr u tahrîr ve Haremeyn-i Şerîfeyn Muhâsebesi'ne hıfz

11. ve karîbu'l-'ahde gelince ihzâr itmeyüb iki seneden beru mukâta'a-i mezbûre voyvodası olan (boşluk) nâm kimesne hudûd-ı mezkûre dâhilinde
12. olan arâzi için Kalburcu Mezra'ası yerlerinden olmak üzere tahrîr ve tahrîr olmuşdur deyu ol-yerleri zabt ve ta'sîr idüb gerek
13. vakf-ı şerîfe gerek timâr mutasarrıfına gadr-i küllî eyledüğün bildirüb zıkr olunan Halur Karyesi mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde olan yerler ile
14. timâr mutasarrıfı ve vakf-ı mezbûr tarafından kemâ-kân kadîmisi üzere zabt ve rusûmâtı ahz u kabz itdirülüb mukâta'a-i mezbûre voyvodalarını
15. hilâf-ı kânûn ve defter kadîme mugâyir dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve husûs-ı mezbûru Konya Nâ'ibi Mevlânâ Süleyman
16. zîde 'ilmuhu dahî 'arz ve inhâ ve Konya ahâlîsi mahzar birle i'lâm ve ihbâr itmeleriyle Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
17. defter-i evkâfa ve icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' yirmi üç nefer re'âyâ ile Karye-i Çardak Vakf-ı
18. Medrese-i Atabey salârı-yı timâr ve hâsıl-ı Sarı ve gendüm ve şa'îr yekûn dört yüz elli ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi
19. bin dokuz yüz ve elli bir nefer re'âyâ ve bir zemîn ile Karye-i Damköy 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i Atabey salârı ve arsa-i timâr ve hâsıl-ı
20. salârı-yı gendüm yekûn ma'a gayrihâ iki bin ikiyüz ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm yekûn ma'a gayrihâ iki bin dokuz yüz seksen ve Mezra'a-i
21. Yanarca (Yamarca) nezd-i sınır-ı Karye-i Çardak 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i Atabey salârı-yı timârı ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm yekûn ma'a gayrihâ
22. üç yüz ve Hâssa-i Vakf-ı Medrese-i Atabey 'ani'l-'öşr-i gendüm yekûn ma'a gayrihâ bin üç yüz on üç nefer re'âyâ ile
23. karye-i Halur 'öşr-i Medrese-i Atabey ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve resm-i çift yekûn ma'a gayrihâ dört yüz hâssa-i vakf 'an-'öşr-i gendüm
24. ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ bin dokuz yüz altmış sekiz (1968) akca yazuları ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve vakf yazuları ile
25. kurâ-i mezbûrlar cezîre der-kazâ-i Beyşehri Nâhiyesi'ne tâbi' Gesi nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb
26. on üç bin yedi yüz yetmiş dört (13.774) akca yazusundan el-masraf ba'de't-ta'mîru'r-rakabât yevmi yirmi beşer akcadan senede üç yüz yirmi (320)

27. akca yazu ile cihet-i müderris cihet-i sâ'iresiyle defter-i evkâfda dahî muharrir kalemiyle tahrîr ve sâlifü'z-zikr Halur nâm karyenin bin
28. dört yüz (1400) akca berâtı yazusu Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi' Çakallu nâm karye ile bir görölüb bin dört yüz (1400) akca yazu ile
29. defter-i icmâlde Konya Kal'ası müstahfızânına mahsûs bir gedik tımâr ve tamâmen Mustafa üzerine ve yine Sahra Nâhiyesi'ne tâbi'
30. hâsıl 'an-'öşr-i gallât gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ bin iki yüz (1200) akca yazu ile Mezra'a-i Kalburcu
31. der-meyân-ı Karakaya ve Gököyük ve Suğlahâ-yı Konya gâh zirâ'at olur ve gâh olunmaz deyu yazulduğu suğlaya
32. Karakaya suğlahâ-i sâ'iresiyle anlar dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve der-kenârda mestûr olduğu
33. üzere Çukra nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından olmağla 'öşr-i vakf ve dîvânîsi
34. mustahfız tımârı olan Karye-i Halur âhar yörük icmâli ve mufassalı başka ve Havâss-ı Hümâyûn'umdan olan Kalburcu
35. Mezra'a'sı dahî başka der-Mezra'a-i Kalburcu nâm-ı diğer İbrama deyu hudûd ve sınıruyla Suğla Mukâta'a'sı mülhakâtından olduğu
36. Harameyn-i Şerîfeyn Muhâsebesi'nden dahî der-kenâr olduğuna bi'l-fi'il defter emîni olan Ali Kâtibi dâme mecduhu
37. i'lâm itmekle bu makûle vakfin kurâ ve mezra'a'sın mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde olub kadîmden 'öşr ve resmi
38. taraf-ı vakfdan ve müşterekleri taraflarından alınagelen yerlerde âharın hasbe'l-kânûn alâkası olmayub ol-yerler
39. kemâ-kân taraf-ı vakfdan zabt itdirilmek kânûn olmağla iltimâsları üzere muvâcehesine hakkı olmayub
40. kadîme mugâyir peydâ eyledikleri hudûdnâme ile vakfin gerek kurâ ve mezra'alarına ve gerek mümtâz ve mu'ayyen hudûdları
41. dâhilinde kadîmden beru 'öşr ve resmi taraf-ı vakıfdan ve müşterekleri cânibinden alınagelen arâzîye mukâta'a-i
42. mezbûre mutasarrıfını ve mültezimlerini mugâyir-i kadîm dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men'u def' ve kadîmisi üzere müşterekleriyle

43. ma'en cânib-i vakfdan zabt u rabt itdirilüb eğer bundan sonra mugâyir-i kadîm ve hilâf-ı kânûn vakfın
44. kurâ ve mezra'asına ve arâzisine müdâhale ve ta'arruz dâ'iyyesinde olur ise da'vâları Âstâne-i Sa'âdet'ime havâle
45. ve hakk kangı tarafın olduğunu ba'zı musinn u ihtiyâr kimesneler şehâdetleriyle i'lâm idüb mazmûn-ı
46. münîfi icrâsına ihtimâm ve dikkat ve sermu hilâfindan gayetu'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Bozok Kazası'na yerleşen Hiroğlukulu ve oğlunun Ereğli-yi Karaman Ulukışla kurbu Çavuşlar Derbendi ahalisine yaptıkları kötülüklerden dolayı bunların kendi köylerine yerleştirilmelerinin talep edilmesi hakkında.

96/1

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ereğli-yi Karaman Ulukışla kurbunda vâkı' Çavuşlar Derbendi ahâlîleri gelüb Bozok Kazası'na tâbi' (boşluk) nâm karye ahâlîsinden Hiroğlukulu
2. ve oğlu Kırık Ahmed bunu birkaç seneden beru kadîmi karyelerinden kalkub derbend-i mezbûra varub tavattun ve temekkün ve kendü
3. hâllerinde olmadıklarından nâşî 'ibadullahın ırzlarına ta'arruz ve mezkûrlar meçhûlu'n-neseb olmalarıyla 'iyallerine ihânet eyledikleri şer'an
4. sâbit ve zâbitleri ma'rifetleriyle tenbîh olundukda bir dürlü mütenebbih olmayub oğlu mezkûr Kırık Ahmed (...) firâr ve dağlara çıkub envâ'-i
5. fesâd ve şekâvete cesâret eyledikten sonra babası mezkûr oğlu merkûma haber gönderüb yine derbend-i mezbûra gelüb yine ihzâr-ı
6. şekâvet ve gün be-gün fesâd ve şekâvetleri evvelkinden ziyâde olub şerîr ve mazarratlarından bir dürlü emnleri olunmayub ahvâlleri
7. diğer gün olduğun bildirüb mezkûrlar zâbitleri ma'rifetiyle vatan-ı asliyyelerine iskân ve şer ve mazarratları üzerlerinden
8. men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le vâkı'-ı hâli 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Kayseri’de bir vakıfda görevli olan Ömer’in vefat etmesiyle görevini oğlu Mustafa’nın üstlenmesi, Mustafa’nın da ölmesi üzere görevini Mustafa’nın oğullarının üstlenmesi; fakat Ömer’in diğer oğlu Mahmut’un hakkını alamaması ile ilgili şikâyeti ve görevini talep etmesi hakkında.

96/2

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Mahmud nâm kimesne gelüb medine-i Kayseriyye mahallâtından Kıçıkabu kurbunda vâkı' mescid-i şerîf vakfının yevmi bir akca vazîfe ile tevcîh ve bir akca
2. ile imâmet cihetine mutasarrıf olan babası Ömer halîfe fevt oldukda bu ol-vakitde diyâr-ı âharda olduğundan karındaşı Mustafa nâm kimesne
3. müstakillen kendü üzerine berât ve ba'dehu karındaşı mezbûr Mustafa dahî fevt oldukda oğulları Ahmed ve Muhammed nâm kimesneler
4. iştirâken alub babası cihetinden mahrûm ve sagîru'l-'abd olduğun bildirüb mahallinde şer'le görölüb vâkı' -ı hâli 'arz
5. ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Hazîne-i 'Âmire'mde mahfûz Anadolu Muhâsebesi defterlerine nazâr olundukda zikr olunan
6. imâmet ve tevliyyet cihetleri bin yüz kırk yedi senesinde Kayseriyye Kādîsı Mehmed Emin 'arzıyla babası el-Hâcc Ömer mahlûlünden oğlu
7. el-Hâcc Mustafa Halîfe'ye tevcîh ve ba'dehu elli beş senesinde iken dahî fevtinden yine Kayseriyye Kādîsı el-Hâcc Ahmed 'arzıyla
8. oğulları Ahmed Halîfe ve Muhammed Halîfe'ye ber-vech-i iştirâk tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerlerinde olduğu mestûr ve mukayyed
9. olmağla mahallinde şer'le terâfu' ve vâkı' -ı hâli 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Ereğli ili Ulukışla Bendi Çavuşlu Derbendi sakinlerinden Kiç Hasan Bölükbaşı'nın görevi nedeniyle Ayaş Kazası'na gitmesi ve orada kendisine Hacı Abdurrahman tarafından müdahale edilmesi ile ilgili Kiç Hasan'ın şikâyeti hakkında.

96/3

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ereğli ili Ulukışla Bend'de vâkı' Çavuşlu Derbendi sâkinlerinden Kiç Hasan Bölükbaşı dimekle ma'rûf kimesne gelüb

2. bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken mezkûr sabıkan Kütahiyye Mütesellimi Mühürdâr Mustafa zîde mecduhunun
3. bölükbaşlarından olmak takrîbiyle me'mûren Ayaş Kazâsı'na buyuruldu ile varub edâ-yı hizmet ve ücret-i kavliyyesin
4. alub 'avdet itmek üzere oldukda kazâ-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Abdurrahman nâm kimesne buna dürlü 'illet
5. ifk u iftirâ ve bunun Konya Kal'asına kal'abendiye emr-i şerîfim sâdır olmuş değil iken senin Konya Kal'asına kal'abendin
6. için emr-i şerîf ısdâr itdirdim deyu Karaman vâlîsi sâbık tarafından elli nefer süvâri ile mezbûru
7. on gün meks ve hizmet nâmıyla buna vir deyu kimini tamâmen ahz eyledikten sonra iki def'a mübâşir gönderüb
8. bir def'a yüz ve bir def'a dahî yüz elli guruşun aldıklarından mâ'adâ müft u meccanen yem ve yemek dahî ahz ve dâ'imen
9. kal'abendin için emr-i şerîf sâdır olmuşdur deyu tahvîk ve ta'cîzden hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı şer'
10. ta'addîleri men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî itdirilmemek
11. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Kırşehir sakinlerinden Karacakürd Cemaati'nden Mehmet'in evinin Hırsız Hasan ve beraberindeki kişiler tarafından basılması, parasının gasp edilmesi ile ilgili şikâyeti ve suçluların yakalanmasını talep etmesi hakkında.

96/4

Kırşehri ve İslamlu ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kırşehri sâkinlerinden Karacakürd Cemâ'ati ahâlîsinden el-Hâcc Mehmed gelüb bu kendü hâlinde olub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken
2. cemâ'at-i mezbûrûn zümre-i eşkıyâdan Hırsız Hasan nâm kimesne hevâsına tâbi' Hacı Osman ve karındaşı Resul nâm kimesneler ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde
3. bunun menzîline girüb hetk-i 'ırz eylediklerinden mâ'adâ yüz (100) guruş akcasın alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve mezbûrlar tah-ı hükûmet ve kazânızda
4. mürûr üzere olduğun bildirüb bulunduğı mahalde şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın bulunduğı mahalde

5. şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Erzurum'a aynı anda görevlendirilen Mustafa ve Ali Beyler arasında çıkan anlaşmazlık hakkında.

96/5

Göçi ve [boşluk] Kazâları Nâ'iblerine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mustafa nâm sibâhî gelüb Beyşehir Sancağı'nda Göçi Nâhiyesi'nde Karahisâr nâm karye ve gayrıdan altı bin (6000) akca tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub
2. ve vâkı' olan fermân-ı 'aliyye ve muhafazalarda mevcûd olub dahl olunmak icâb itmez iken eyâlet 'askeri ile Erzurum'a me'mûr ve aceleten
3. varub tımârı karyelerde ta'şîr ve harçlık sadedinde iken me'mûr olduğu Erzurum cânibinde bayrâğı altında nâ-mevcûddur deyu
4. bin yüz elli dört senesi Receb'inin on dördüncü gününde Erzurum cânibi ser-'askeri Vezîr Numan Paşa tarafından Ali veled-i Ahmed'e
5. tevcîh lâkinn mezkûr Mustafa eyâlet 'askeri Erzurum'a me'mûr olduğu esnâda Âstâne'de bulunmakla tımârı karyelerine varub
6. ta'şîr ve harçlık tedârik idüb me'mûr olduğu mahall-i mezkûra varıncaya değın alaybeyisi Seyyid Süleyman tama'-ı hâmından nâşî
7. Erzurum'a gelmedü deyu merkûm Ali veled-i Ahmed'e 'arz ve tezkîre ve berât ve gadri zâhir oldukda tekrâr ref'inden sâhib-i
8. evvel mezbûr Mustafa'ya elli beş senesi Rebî'ü'l-âhir'inin yedinci gününde yine vezîr-i muşârun-ileyh tarafından tevcîh ve ibkâ ve tezkîre olunub
9. hâla berât-ı şerîfimle üzerinde ve elli dört senesinde vâkı' olan mahsûl ve rusûmu berâtı mücebince tahvîl târîhine düşmüşken
10. ref' olunan mezkûr Ali veled-i Ahmed'in tarafından vekîli olan cebâbireden Göçi Kazâsı'nda sâkin Zehir (?) Ali nâm kimesne hevâsına tâbi'
11. nâ'ibiyle yekdil ve yekcihed olub bunun sene-i mezkûrede berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb der-anbâr olunmuş mahsûlün fuzûlî
12. anbârından ihrâc ve ahz ve kabz ve gadr eyledüğü ve tarafından subaşısı olan Halil nâm kimesneyi vekîl eyledüğü bildirüb
13. şer'le görölüb mezkûrun ol-vechile fuzûlî ahz eylediği mahsûlâtı vekîl-i mezbûra bi't-tamâm alvirilüb ihkâk-ı hakk

14. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr ber-minvâl-i
15. muharrer elli dört senesi Receb'inin on dördüncü gününde mezbûr Mustafa'nın ref'inden merkûm Ali veled-i Ahmed'e vezîr-i müşârun-ileyh
16. tarafından tevcîh ba'dehu ber-vech-i meşrûh elli beş senesi Rebî'u'l-âhir'inin yedinci gününden mezbûr Ali veled-i Ahmed'in ref'inden mezkûr
17. Mustafa'ya yine vezîr-i müşârun-ileyh tarafında ibkâ ve tevcîh olunub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın
18. kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Sahak Betro'nun Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa'dan alacağına tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

97/1

Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Sahak (veled-i) Betro nâm zimmî 'arzuhal idüb hâlâ Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa zimmetinde bin yüz elli beş senesinde
2. cihet-i karz-ı şer'den bin yüz (1100) gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde virmeyüb gadr eyledüğün bildirüb ve bu tarafda
3. Çukadar-ı Sadr-ı a'zamı Kemankeş Ahmed zîde kadruhuyu vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görülüb alıvirilmek bâbında
4. emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Larende Kazası'nda bazı köylerin tasarruf hakkını satın alan Hendek Dolduranoğlu İsmail ve Kibritcioğlu Mehmet'in gerekli olan parayı ödememeleri ile ilgili Abdullah'ın şikâyeti ve paranın tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

97/2

[boşluk] Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ilgın ve Tevâbi'i Hâssı Mukâta'ası'nın nısf hissesine mutasarrıf olan Abdullah zîde kadruhu 'arzuhal idüb mukâta'a-i merkûme
2. karyelerinden Larende Kazâsı'na tâbi'(boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin bin yüz elli beş senesinde zabtını medine-i Konya'da

3. sâkin Hendek Dolduranoğlu İsmail ve Kibritcioğlu Mehmed dimekle ma'rûf kimesneler sekiz yüz
4. altmış iki buçuk (862.5) guraşa der 'uhde idüb ve bedel-i iltizâm olan meblağ-ı merkûmu altmış bir gün nihâyetinde
5. edâ itmek üzere bunun yedine temessük virüb ve mezbûrlar sene-i merkûmede zikr olunan karyeleri zabt ve mahsûl ve
6. rusûmu ahz ve kabz itmişler iken meblağ-ı merkûmu virmeyüb taleb eyledikde edâda ta'allül ve muhâlefet
7. ve gadr murâd eylediklerin bildirüb şer'le görölüb temessükleri mücebince zimmetlerinde olan hakkı tahsîl
8. olunub ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Ali Bey'in Ereğli-yi Karaman Kazası Çavuşlu Derbendi ve Boztaş köylerinde on beş seneden beri tasarufunda bulunan toprakların mahsül ve rusumuna Çavuşlu Derbendi Köyü sakinlerinden Kör Mustafa'nın müdahale etmesi ile ilgili Ali Bey'in şikâyeti hakkında.

97/3

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. El-Hâcc Ali nâm kimesne gelüb Ereğli-yi Karaman Kazâsı'na tâbi' Boztaş ve Çavuşlu Derbendi karyeleri topraklarında ma'lûmu'l-hudûd yerleri
2. bu on beş sene mukaddem sâhib-i arzdan resm-i tabu ile alub ol-mikdâr seneden beru yedine virilen sâhib-i arz temessükü mücebince her sene
3. zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmini sâhib-i arza edâ idüb tabulu ve temessüklü yerlerine bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken bunun
4. karındaşı Çavuşlu Derbendi sâkinlerinden Kör Mustafa dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı kânûn ve bunun yedinde olan sâhib-i arz temessüğüne
5. mugâyir fuzûlî müdâhale ve zabtına mümâna'at ve ta'addî eyledüğün ve Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le
6. görölüb hilâf-ı kânûn ta'addîsi men'u def' ve ol-yerler yedinde olan sâhib-i arz temessükü mücebince kemâ-kân kendüye zabt itdirilmek bâbında
9. hükmi hümayûnumu recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâil-i Muharrem sene 1156 (25 Şubat-6 Mart 1743)

Özet: Ereğli Kasabası ahalisinin bir camide hatip olan Halil Bey'den vergi almak icap etmez iken bir köyün zabiti tarafından haksız vergi talep edilmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

97/4

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Ereğli-yi Karaman kādîsı mevlâna zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ereğli Kasabası'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve sâ'ir ahâlîsi
2. meclis-i şer'a varub Ereğli-yi Karaman Kasabası'nda mahallâtından Teke nâm mahallesi sâkinlerinden hutebâdan Halil zîde salâhahuya bundan akdem
3. kazâ-i mezbûra tâbi' Çavuş Derbendi sâkinlerinden ve derbend-i mezbûr ağası iken ağalık-ı mezbûr rızâsıyla karındaşı zîde kadruhuya
4. kasr-ı yed ve berât olub ve mezkûr el-Hâcc Halil hâlâ mahalle-i mezbûre sâkini ve mahalle-i mezbûre câmi'-i şerîfin berât-ı şerîfimle
5. hatîbi olub edâ-yı hizmet idüb bu makûle e'imme ve hutebâdan mu'tâd baş oldukları i'tibârıyla rusûm-ı ra'iyet
6. ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka alınmaz iken (boşluk) nâm karye zâbiti hilâf-ı kânûn ve rusûm-ı ra'iyet talebi ve kaldırmak teklîfi
7. ile bilâ-emr-i şerîf ta'addî ve ehl-i 'örf tâ'ifesine dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf mütâlebesiyle rencîdeden hâlî olmamağla men'u def'
8. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Ilgın Kazası sakinlerinden Fazlı Ağanın ahaliye kötülük yapanlara izin vermemesi üzerine bu kişilerin Fazlı Ağa'ya musallat olması hakkında.

97/5

Ilgun ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgun Kādîsı Mevlânâ Seyyid İbrahim zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ilgun Kasabası'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ (boşluk)
2. ve e'imme ve hutebâ ve sâdât ve fukarâ ve re'âyâ meclis-i şer'a varub kasaba-i mezbûre sükkânından Fazlı Ağa dimekle ma'rûf kimesne mütedeyyin ve müstakım ve hilâf-ı
3. şer' kimesneye cevri ve ta'addîsi olmayub mu'în-i fukarâ ve muhîn-i eşkiyâ ve şer'-i şerîfin icrâsına ihâneti olmaduğundan ba'zı ashâb-ı ağrazdan

4. kimesneler mücerred fukarâyı tecrîm ve tağrîm ve bunları ekl ve bel' ve derûnlarında olan fesâdâtın icrâyâ ruhsat virmediği için bilâ-ta'addî
5. merkûm Fazlı'ya sû-i kasda müterakkiler iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bâ-merallâhu ta'âlâ isâbet maraz-ı tâ'ûn ile hasta ve sâhib-i ferraş
6. olduğun hâlde mezbûrlar ittibâ'ından ba'zıları itmâ' ve mührini bir tarîkle alub diledikleri beyaza darb ve mezbûr Fazlı'nın hakkında hilâf-ı
7. inhâ ba'zı 'arz ve hüccetler peydâ ve icrâ-yı 'ırzlarına vesîle ittihâz eyledikleri beyne'l-ahâlî şüyû' olmağla vech-i meşrûh üzere 'arz
8. ve hüccetle emr-i şerîf isdâr ve ibrâz itdirilirse 'amel ve i'tibâr olunmayub hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile olan ta'addîlerin men'u def'
9. olunmak bâbında vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs sen 'arz ve bin yüz elli beş senesi Zilhiccetü'ş-şerîfe
10. guresinden Ilgun Kazâsı'ndan münfasıl sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Seyyid İbrahim zîde fazlulusun bu def'a olan 'arzın
11. hatt ve hatmi kendünün olduğunu başka ihbâr ve inhâ ve mûcebince emr-i şerîfim sudûrunu recâ eylediği a'lemu'l-'ulemâ'î'l-mütebahhirîn hâlâ Anadolu
12. kâdî askerî olan Mevlânâ Mehmed Emin edâmallâhu ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm itmekle 'arzın ve mevlânâ-yı muşârun-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Konya'da Hangâh-ı Şeref Mesud Evkafı arazisine ait olan yelerin vergilerine Mevlana Celaleddin Muhammed'ü'l-el-bahi er-Rumi Evkafı mütevellisi olan Nasrullahzade Ahmet'in müdahale etmesi hakkında.

98/1

[boşluk] Kâdîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Nâ'ibi Mevlânâ Süleyman zîde fazlulusun mektûb gönderüb Medine-i Konya'da medfûn müteveffâ Hangâh-ı Şeref Mes'ûd Evkâfi'nın ma'a tadrîs
2. berât-ı şerîfimle mütevellisi olan es-Seyyid Şeyh Emrullah zîde 'ilmuhu meclis-i şer'a varub Konya Sancağı'nda Sahra Nâhiyesi'nde Mezra'a-i Kutlukır (Kutlukız) nezd-i
3. Kurâ-i Mescidlü Kayalu Erkilat tâ'ifesinden Kılıçlu Cemâ'ati zirâ'tat iderler (...) müteveffâ-yı mezbûr Şeref Mesud'un Hangâh Evkâfi'ndan olduğu
4. defter-i hâkânîde mukayyed mezra'a-i mezbûrenin hudûdu kıbleten Hacımusaoglu'ndan Hallacoğlu damından Yusuf damına müntehî ve şarkan

5. Salran (?) Kelisahisarı'na giden tarîk ve şimâlen ve Sırataş ve garben Kızıllark dimekle ma'rûf arka müntehâ hudûd-ı mezkûre dâhilinde olan
6. arâzînin kadîmu'l-eyyâmdan beru 'öşr ve resmi taraf-ı vakfdan alınagelüb ve yedinde olan hüccet-i şer'iiyyede dahî mezkûr olub dahl olunmak icâb
7. itmez iken Konya'da vâkı' Mevlânâ Celaledin Muhammedu'l-Bâhî er-Rûmî Câmi'-i Şerîf Dürbe ve Zâviye ve Medresesi Evkâfi mütevellîsi Nasrullahzâde
8. Ahmed dimekle ma'rûf kimesneye vakf-ı mezbûr mülhakâtından yine Sahra Nâhiyesi'nde mevlânâ-yı müşârun-ileyhin evkâfi mülhakâtından Mescidlü Salur Karyesi'nin nisf-ı 'öşr ve
9. salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyesin ber-mûceb-i defter-i hâkânî ahza kanâ'at itmeyüb iki seneden beru mezra'a-i mezbûr ve hudûd-ı merkûme dâhilinde
10. olan arâzîye Celaliye Türbesi Vakfî'ndandır deyu 'öşrünü tegallüben ahz ve gadr ve bundan akdem selefi zamânında dahî Hacı Şeref Mes'ud
11. Evkâfi'ndan Kutlukır (Kutlukız) Mezra'ası Mescidlü Salur Karyesi nezdinde olduğundan ber-minvâl-i meşrûh dahl oldukda Kutlukır/Kutlukız Mezra'ası
12. Hangâh-ı Şeref Mes'ud Evkâfi'ndan ve 'azîz-i müşârun-ileyhin vakfî mütevellîlerinin mezra'a-i mezbûra müdâhaleleri mugâyir-i defter-i hâkânî olmakdan
13. nâşî mezra'a-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî Mes'ud Vakfî tarafından zabt mevlânâ-yı müşârun-ileyhin vakfî mütevellîlerinden dahl ve ta'arruz
14. itdirilmemek için emr-i şerîfim virilmişken yine mütevellî-yi mezkûr hilâf-ı kânûn ve emr-i şerîfe mugâyir müdâhale ve husûs-ı mezbûr
15. vukûf-ı tâmmı olan ba'zı Müslimîn'den istihbâr ve vâkı'-ı hâli 'arz idivir deyu ilhâh ve bi'l-iltimâs karye-i mezbûr dâhilinde
16. altı nefer musinn u ihtiyâr kimesnelerden tefahhus olundukda fi'l-vâkı' mezra'a-i mezkûre ile mahdûd olan Kutlu Mezra'ası Hangâh-ı Şeref
17. Mes'ud Evkâfi'ndan ve kadîmu'l-eyyâmdan beru vakfî tarafından alınagelmişdir deyu ve yerleri 'ala-tarîki'sh-şehâde haber virmeleriyle ol-bâbda hükm-i
18. hümâyûnum virilmek recâsına sen ki Konya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassal ve defter-i
19. evkâfa mürâca'at olundukda Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Kutlukır (Kutlukız) nezd-i Karye-i Mescidlü Salur Erkilat tâ'ifesinden Kılıçlı Cemâ'ati
20. zirâ'at iderler Vakf-ı Hangâh-ı Şeref Mes'ud der-Konya hâsıl-ı gendüm yekûn ma'a gayrihi dokuz yüz altmış (960) akca yazu ile defter-i mufassalda muharrir

21. kalemiyle tahrîr ve defter-i evkâfda Vakf-ı Hangâh-ı Şeref Mes'ud deyu yazıldığı mahalde Mezra'a-i Kutlukır (Kutlukız) tâbi'-i Sahra-yı Konya 'öşr-i vakf ma'a salâriyye
22. deyu Hangâh-ı Şeref Mes'ud Vakfı mülhakâtından olub ve yine Sahra Nâhiyesi'nde Karye-i Mescidlü Salur nısf-ı 'öşr ve salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyye
23. Vakf-ı Karye-i Celaliyye der-nısf-ı 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i Musabey der-Ermenek yüz elli dört ve zemîn-i'aded üç hâsıl-ı gendüm yekûn
24. ma'a gayrihi altı bin (6000) akca hisse-i Vakf-ı Müderris-i Musa Bey veled-i Karaman gendüm yekûn ma'a gayrihi iki bin dokuz yüz seksen (2980) akca yazu ile
25. oldığı defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i evkâfda Mescid-i Salur ve nısf-ı 'öşr-i salâriyye ma'a rusûm-ı 'örfiyye serbest hâsıl 'an-hisse-i
26. mezbûr deyu câmi' ve türbe ve zâviye ve medrese Hazret-i Mevlevî Monla Celaleddinu'l-Belhî er-Rûmî Vakfı mülhakâtından olduğu
27. mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Balas Köyü sakinlerine yine aynı köy sakinlerinden olan Hacı Ömeroğlu köleleri, Füzuloğlunun oğulları, Delioğlunun oğulları, Çocuk Veyisoğulları, Molla Eyüp ve Kiremitçioğlu Yusuf adlı kişilerin zulüm etmeleri ile ilgili Balas Köyü ahalisinin şikâyetleri ve mahkemeye çıkarılmalarını talep etmeleri hakkında.

98/2

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Mahmiyye-i İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr ittisâlinde Loca-i İnebolu binâ ve ihyâ olunan Kitâbhâne-i Latîf Evkâfî karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Balas nâm
2. vakf karye re'âyâları gelüb karye-i mezbûre mefrûzu'l-kalem ve maktû'-i kadem min-küllî'l-vücûh serbest re'âyâ fukarâsı emn ve rahat üzere
3. iken bin yüz elli (boşluk) senesinden beru karye-i merkûm sükkânından Hacı Ömeroğlu köleleri dimekle ma'rûf şakîler ile Füzuloğlunun oğulları
4. ve Delioğlunun oğulları ve Çocuk Veyisoğulları ve Monla Eyyub ve diğer Kiremitçioğlu Yusuf ve (boşluk) ve (boşluk) dimekle
5. ma'rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve kendü hâllerinde durmayub gicelerde bunların menzillerine duhûl ve mâl (ve) 'iyâllerine ta'arruz ve kendülerine dahî bağ
6. ve bağçelerine giden ehl u 'iyâllerine dest u dirâz ve hetk-i 'ırz ve katl-i nüfûs tasaddî ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetlerinden

7. emn ve rahatları kalmayub ahvâlleri diğér gûn olmalarına bâ'is oldukların bildirüb karye-i merkûm zâbiti (boşluk) zîde
8. kadruhu ma'rifetiyle eşkıyâ-yı merkûma ahz ve ihzâr-ı şer' ve üzerlerine sübût bulan mevâdd tescîl ve icrâ-yı hakk ve şer ve mazarratları
9. def'u ref' ve vâkı'-ı hâli 'arz ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Kırşehir Kasabası sakinlerinin ödemeleri gereken vergileri ödemelerine rağmen Recep Ağa, Topal İsmail Ağa, Güdükoğlu Mustafa, Hamanlı Mustafa Ağa, Emin Hamza oğlu Mahmut ve Saraç Mehmet adlı kişilerin ayân olduklarını iddia ederek vergilere zam yapmaları ile ilgili Kırşehir sakinlerinin şikâyeti ve kişilerin zimmetlerinde kalan toplam bin iki yüz doksan beş kuruşun geri alınmasını talep etmeleri hakkında.

98/3

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kırşehri Kasabası'nda sâkin re'âyâ fukarâları 'arzu hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı
2. hazâriyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîflerin cem'ine me'mûr(a) emr-i defter mücebince edâ idüb dahl olunmak
3. icâb itmez iken kasaba-i mezbûre sâkinlerinden 'askerîlik iddi'âsında olan Receb Ağa ve Tobal İsmail Ağa ve Güdükoğlu
4. Mustafa (ve) Hamanlı Mustafa Ağa ve Emin Hamza oğlu Mahmud ve Saraç Mehmed dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub
5. a'yânlık iddi'âsında olmalarıyla bin yüz elli iki senesinden beru tekâlîfleri umûruna karışub tekâlîflerin
6. tevzî'inde mümzâ ve mahtûm tevzî' defterleri üzerlerine kendü nefsleri için emr ve defterden ziyâde akca zamm ve tahsîl
7. ve kendü umûrlarına sarf ve istihlâk ve ekl ve bel' itmeleriyle bundan akdem ma'rifet-i şer'le ber-müceb-i mümzâ hesâbları
8. görüldükde mezbûr Receb'in zimmetinde yüz yirmi (120) guruş ve Tobal İsmail zimmetinde iki yüz elli bir (251) guruş ve yine mezbûrân
9. Tobal İsmail ile Güdükoğlu Mustafa zimmetinde beş yüz yirmi altı buçuk (526.5) guruş ve mezbûrân Hacı Hamza oğlu Mahmud ile

10. Sarraç Mehmed zimmetinde yüz sekiz (108) guruş cem'an bin iki yüz doksan beş (1295) guruş hakları şer'an sâbit ve zâhir ve kıbel-i şer'den
11. hükm ve zâbitleri ma'rifetiyle edâya tenbîh birle cânib-i şer'den bunların yedine hüccet-i şer'iyye virilmişken mezbûrlar ziyâde mütegalibeden
12. olmalarıyla 'adem-i itâ'atlerinden nâşî virmeyüb hâlâ zimmetlerinde kalub ziyâde mağdûr oldukların bildirüb sen ki
13. mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetin ve zâbitleri ma'rifetiyle hüccet-i şer'iyye mûcebince şer'le görülüb zimmetlerinde sübût bulan hakkı
14. alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Kırşehir Kasabası sakini olan Osman'ın bin iki yüz kuruş akçesi ve atlarının yine aynı kasaba sakinlerinden İbrahim, Deli Recep, Topal İsmail ve Haltasız Mustafa adlı kişiler tarafından gasp edilmesi ile ilgili Osman'ın şikâyeti hakkında.

98/4

Kırşehir ve [boşluk] Kayseriyye ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ebnâ-i sibâhîyân emekdâr ve zülüflü ağalarından Osman zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyh (...) devlet-i 'aliyyemde bezl-i iktidâr ve Kırşehri Kasabası'nda
2. kendü hâlinde sâkin ve hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken kasaba-i mezbûreden müftî-yi sâbık İbrahim ve Deli Receb ve Tobal İsmail
3. ve Haltasız Mustafa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub 'ibâdullaha ılgâ-i şer' ve mazarrat ile tecrîm ve tağrim 'âdet-i müstemirreleri olduğundan
4. mûmâ-ileyh mezbûrûnun hevâlarına 'adem-i mel'anetinden nâşî buna 'ırz ve mücerred icrâ-yı 'ırz için dürlü tezvîrâta tasaddî ve hevâlarına tâbi' ehl-i
5. 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın bin iki yüz (1200) guruş akcasıyla üç re's atın alub gadr eylediklerin ve bu bâbda fetvâsı
6. olduğun bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Hasan, Mehmet ve Hüseyin'in mutasarrıf oldukları Aladağ Kazası Mahmudcalar Köyü reayalarından olan Hacı Hamza, Hacı Mahmut ve Hacı Ömer adlı kişilerin ödemeleri

gereken vergileri ödememeleri ile ilgili Hasan, Mehmet ve Hüseyin'in şikâyetleri hakkında.

99/1

Alatağ (Aladağ) ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hasan ve Mehmed veledân-ı Müteferrika Hüseyin hâne-i hâssa zîde kadrumâ gelüb mûmâ-ileyhimânın ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle mutasarrıf
2. oldukları ze'âmetleri karyelerinden Alatağ (Aladağ) Kazâsı'na tâbi' Mahmudcalar nâm karyesinin re'âyâsından Hacı Hamza ve Hacı Mahmud
3. ve Hacı Ömer nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşirradan olmalarıyla ahâlî-yi karye (...) ikâz-ı killetine (?) ve cumhûr ve cem'iyet ile
4. sâ'ir re'âyâsın tahrîk ve ihtilâl ve üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ra'iyet ve sâ'ir hukûk ve rusûmların
5. hilâf-ı kânûn ve defter edâda ta'allül ve karye-i merkûmenin ihtilâline ve ze'âmetleri mahsûllerinin kesr ve noksân tertettübüne bâ'is
6. oldukların bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ve defter zâhir olan ta'addîleri men'u def' ve re'âyâlarının resm-i
7. ra'iyet ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince taraflarından subaşlarına alıvırmek bâbında kânûn üzere
8. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Yusuf sipahinin tasarrufunda bulunan Konya Sancağı'nda Eskiil Nahiyesi'ne bağlı bazı köylerin ahalilerinin ödemeleri gereken vergileri ödememeleri ile ilgili Yusuf Bey'in şikâyeti hakkında.

99/2

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Yusuf veled-i Hüseyin nâm sibâhî gelüb Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiesi'nde Gökçek nâm karye ve gayrıdan on altı bin iki yüz (16.200) akca
2. berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı mülhakâtından müşterekiyle kayd ve berâtına dâhil Eskiil Nâhiesi'ne tâbi' Karye-i Meşhedlü ve Kozcalarağıl
3. Kuyusu'nun müstakillen kayd ve berâtına dâhil der-Karye-i Eskiimlaklu ve Bucakkuyu nâm karyeleri arâzisinde civârlarında vâkı' merhûm ve mağfûrun-lehu
4. Sultan Selim Hân tâbe serâhu câmi'-i şerîf ve imâret-i 'âmiresi evkâfından Savarık Karyesi ahâlîsi zirâ'at ve harâset kendüye

5. zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince selefi ve babası (boşluk) nâm kimesneye ve yirmi bir seneden beru buna edâ itmemişler
6. iken iki seneden beru bu sefer-i hümâyûnumda olmak takrîbiyle vakt-i mezbûr karyesi re'âyâsı gâh bizler 'öşrlerimizi cânib-i vakfa virdik ve gâh dürlü
7. 'illet ve bahâne ile ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile tımâr mahsûlüne gadr olduğun bildirüb sâlifü'z-zikr Meşhedlü ve Kozcalarağıl ve Kızılkuyusu'nun karyesi
8. tobrağında zirâ'atlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince müteveccih olan 'öşrleri müşterekleriyle kendüye ve müstakillen kayd ve berâta dâhil
9. mâru'z-zikr Bucak ve der-Karye-i Eskiemlaklu karyeleri tobrağında zirâ'atiyle hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan 'öşrleri müstakillen
10. kendüye giru sene be-sene alıvirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ol-vechile ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
11. mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' hâsılı tahtında gendüm ve şa'îr
12. ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ sekiz yüz (800) akca yazar Karye-i Bucakkuyu Atçeken tâ'îfesinden ba'zı Boynuyumru Cemâ'ati mütemekkinlerdir ve on üç
13. nefer re'âyâ ve hâsıl-ı re'âyâ 'an-resm-i bennâk ve caba ve nısf-ı 'öşr-i kovan ve 'âdet-i ağnâm ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs ve dört yüz (400) akca yazı ile
14. der-Karye-i Eskiemlaklu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde gayrı ez-Esbkeşan deyu yazub mezru'âtlarıyla bir görölüb
15. bin iki yüz (1200) akca bir icmâl ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' yirmi yedi bin üç yüz (27.300) akca ze'âmet deyu ol-dahî bir icmâl ve icmâli ol-tamâmen ve icmâli
16. ve tımârın dahî dokuz bin (9000) akcası mezbûr Yunus veled-i Hüseyin Receb müşterekleri kaydında ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' otuz dört nefer re'âyâ ve zemîn
17. İzzed bin İsmail nâ-ma'lûm ve Receb Halil veled-i Hasan nâ-ma'lûm ve hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve resm-i âsyâb ve dokuz
18. zemîn yekûn ma'a gayrihâ bin yedi yüz elli iki (1752) akca yazar Karye-i Borviranı (?) evkâf-ı câmi' ve 'imâret-i merhûm ve mağfûrun-lehu Sultan Selim Hân 'aliyyu'r-rahmân
19. ve'l-gufrân deyu defter-i hâkânîde mestûr olduğü lî-seneti ol-dahî defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olunub ber-müceb-i defter-i hâkânî tımâr tarafının icmâli ve mufassalı başka

20. ve vakf-ı mezbûr tarafı dahî başka olduğun bi'l-fi'il Defter Emîni Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğin defter emîni 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü Gayrimüslim reayalarının ödemeleri gereken vergiyi ödemeye razı olmalarına rağmen vekilleri olan kişilerin kendileri için zorla vergi tahsil etmeleri üzerine ahalinin şikâyeti ve tahsil edilenlerin geri kendilerine verilmesini talep etmeleri hakkında.

99/3

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karyenin ehl-i zimmet re'âyâ tâ'ifesi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle
2. vâkı' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâya râzılar olub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez
3. iken yine karye-i mezbûr sükkânından bundan akdem vekîlleri olan (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîler eşirrâ ve tamahkâr olmalarıyla bin yüz elli (boşluk)
4. senesinden beru kendi kul/kol mevcûduyla re'âyâ fukarâsı üzerlerine kendü nefsleriycün bilâ-emr-i şerîf tekâlîf (ve)
5. salyâne ve tevzî' ve cebren tahsîl ve ifk ve bel' ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb mesfûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve
6. bilâ-emr-i münîf fukarâdan cebren aldıkları istirdâd ve fimâ-ba'de ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Mercanoğlu Dimitri'nin, yine aynı köy sakinlerinden Vesbo isimli bayan tarafından menzilin basarak kendisini darp etmesi gibi iftiralarla suçlanarak Dimitri'den diyet talep etmesi ile ilgili Dimitri'nin şikâyeti hakkında.

99/4

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sükkânından Mercanoğlu Dimitri nâm zimmî gelüb mesfûr kendü hâlinde olub

2. hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine
3. karye-i mezbûr sâkinlerinden Vesbo nâm nasrâniyye zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred ve buna ta'cîz için hevâsına tâbi' eşirrâ ve mütegalibeden
4. ba'zı kimesnelere istinâden şâhid-zor ikâmetiyle buna dürlü dürlü ifk u iftirâ ve sen benim menzilimi basub beni darb-ı
5. şedîd ile darb ve iki dişimi ihrâc ve bir gözümü 'alîl itdin yedime virilen fetvâ-yı şerîfe mûcebince diyeti senden
6. almak için ihzâr iderüm deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ihzâr teklîfiyle ta'addî ve rencîdeden
7. hâlî olmaduğun bildirüb mahallinde şer'le görölüb mesfûrenin ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf
8. âhar kazâya ihzâr teklîfiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
9. eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinden Dimitri'nin yine aynı köy sakinlerinden Yavan Papas, Acı Aslan, Acı Mihail, Papas, Dimitri, Karagöz ve Giregöz adlı kişilerden dört bin kuruş olan vekil ücretini talep etmesi hakkında.

99/5

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden
2. Mercanoğlu Dimitri nâm zimmî gelüb karye-i mezbûr sâkinlerinden
3. Yavan Papas ve Acı Aslan veled-i Vasil ve Acı Mihail veled-i Halason
4. ve Papas veled-i Aslan ve Dimitri veled-i Savad karındaşı Karagöz
5. ve Giregöz veled-i Sava nâm zimmîler bin yüz elli senesinde karyelerinin vâkı' olan
6. tekâlîf ve sâ'ir umûr ve husûsların görmek üzere cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i
7. şer'le taraflarından bunu ihtiyâr ve bâ-hüccet-i şer'iyye vekîl nasb itdiklerinde her ne mikdâr
8. masrûfun olur ise ba'de'l-harc ve'l-masraf sana edâ ideriz deyu buna emr itmeleriyle bu dahî mesfûrların

9. emrlerine binâ'en yedine virilen hüccet-i şer'iyeye mücebince vekâleti hasebiyle vâkı' olan tekâlîf ve sâ'ir
10. umûr ve husûsların görüb ba'de'l-hesâb kendü mâlından bin (1000) guruş masrûfu olduğı
11. ma'rifet-i şer'le sâbit oldukda dahî mesfûrlar birkaç gün mehîl ile meblağ-ı mezbûrun
12. edâsına tekfîl ve ta'ahhüd itmişler iken dürlü 'illet ile edâdan
13. ta'allül ve gadr sevdâsında olmalarıyla bundan akdem meblağ-ı mezbûrun tahsîli için
14. ısdâr itirdüğü emr-i şerîfimle mürâfa'a-i şer' olduklarında dört bin (4000) guruş
15. masrûf olduğı mesfûrlar ikrâr lâkinn kefâletlerin bi'l-küllîye inkâr
16. ve beyyineye havâle olunmağla bu dahî mesfûrların mukaddemâ emrlerin ve ba'dehu kefâletleri
17. vech-i şer'î üzere üzerlerine ısbât ve hükm ve edâsına tenbîh birle kîbel-i şer'den
18. bunun yedine hüccet virilmişken 'adem-i itâ'atlerinden nâşî virmeyüb
19. gadr eyledüklerin bildirüb şer'le görölüb sâbit olan hakları
20. alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Kayseri'de Câmî'-i Kebîr'in imamı olan Seyit Mehmet Efendi'nin vakıf çalışanlarına ücretlerini eksik ödemesi ve köy sakinlerinden haksız vergi talep etmesi ile ilgili köy ahalsinin şikâyeti hakkında.

100/1

Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Medine-i Kayseriyye'de vâkı' Câmî'-i Kebîr'in mürtezikalarıyla câmî'-i mezbûre evkâfı olan kurâ ve mezârî'in zirâ'atçı re'âyâ fukarâsı Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb
2. câmî'-i mezbûrun imâm ve hatîbi ve vakfının mütevellîsi olan es-Seyyid Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne câmî'-i mezbûre evkâfı olan kurâ ve mezârî'i kendi ta'şîr
3. ve vâkı' olan a'şâr ve rusûmunu kurâ-i mezbûrenin sâ'ir müşterekleriyle tamâmen ahz ve kabz eyledikten sonra mürtezika-i vakf-ı şerîfin
4. berâtları mücebince hizmetleri mukâbelesinde müstahak oldukları vazîfelerini tamâmen virmeyüb noksân virüb mürtezika-i vakf-ı şerîfe gadr-i küllî eyledikten
5. mâ'adâ vakf-ı mezbûrun kurâ-i mezârî'i re'âyâsı fukarâlarını dahî hilâf-ı inhâ sizde bekâyâ 'öşrüm vardır deyu hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine
6. mücerred ta'cîz kasdıyla gamz ve tecrîm (ve) tağrim ve ol-vechile evkâf-ı mezbûre fukarâsı re'âyâlarının perîşânlıklarına bâ'is ve vakf-ı şerîfin tahrîbine bâ'is

7. ve bâdî oldığın bildirüb mahallinde şer'le görölüb mezbûrun keyfiyyet-i ahvâline vukûf-ı tâmmı olan ahâlî-i mahalle mürtezika-i vakf ve zirâ' atçı-yi
8. vakfdan gereği gibi şer'le tefahhus ve 'alâ-vukû'a Dersa'âdet'ime i'lâm olunmak bâbında sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri
9. ecilden mahallinde şer'le görölüb i'lâm olunmak emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Ereğli-yi Karaman Kazası Teke Mahallesi sakinlerinden Sarı Saltuk evlatlarından olan Seyit İsmail'in tasarrufunda olan yerleri evlâd-ı inâstan olan Cermezoğulları Seyit Mehmet, Seyit Mustafa ve Seyit Süleyman adlı kişilerin zapt etmeleri ve bir miktar yerleri dahi satmaları ile ilgili Seyit İsmail'in şikâyeti hakkında.

100/2

Ereğli-yi Karaman ve Aksaray Kādîlarına Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Ereğli-yi Karaman Kazâsı mahallâtından Teke Mahallesi sâkinlerinden müteveffâ Sarı Saltuk evlâdlarından Seyyid İsmail zîde şerefuhu gelüb
2. taht-ı kazânızda vâkı' ma'lûmu'l-hudûd bir mikdâr yerler selâtîn-i maziyyeden beru cedit müteveffâ-yı mezbûra hibe ve temlik ve yedine mülknâme-i
3. hümâyûn virdikden sonra ol-dahî ol-yerlerin tasarruf ve gallesin evlâd-ı zukûrunun batın-ı evvelinde olanlara şart ve ta'yîn
4. eyledüğü vakfiyyesinde ve defter-i hâkânîde mukayyed ve bu dahî vâkıfın evlâd-ı zukûrunun batın-ı evvelinde olan evlâd-ı zukûrundan olub
5. tevliyyet-i tasarruf buna intikâl ve hâlâ mâliyye berâtıyla mutasarrıf olub evlâd-ı inâsa bir nesne şart ve ta'yîn olunmayub şer'an buna evlâd-ı
6. inâs-ı müşârekete kâdir olmaduğuna yedinde Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi variken evlâd-ı inâsdan şirret ile meşhûr
7. Cermezoğulları Seyyid Mehmed ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Süleyman nâm kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkıf fuzûlî zikr
8. olunan yerlerin ekseri zabt ve bir mikdârın âhara furûht ve buna ol-vechile ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb
9. fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer'le görölüb ol-yerleri ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe ve şart-ı vâkıf zâbitleri ma'rifetiyle
10. buna alıvirilüb zabt itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Bozkır Kazası sakinlerinden İbrahim'in kendi halinde ve kimseye zararı olmamasına rağmen yine aynı kaza sakinlerinden bir kişinin ölümünden varislerinin İbrahim'i sorumlu tutarak İbrahim'e zulüm etmeleri ile ilgili İbrahim'in şikâyeti hakkında.

100/3

Bozkır ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bozkır Kazâsı sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi
2. yoğiken yine Bozkır Kazâsı sâkinlerinden iken bundan akdem katlen fevt olan (boşluk) nâm kimesnenin vârisleri ve Hasan nâm kimesne
3. zuhûra gelüb bizim mûrisimiz bundan akdem âlet-i harble katl kasdıyla üzerine hucûm eyledikde ma'ası (?) tahlîs için
4. mûrisimizi darb ve katl ve mezkûr Hasan dahî ol-esnâda barmağımı kat' itmiş idin deyu iddi'â ve hevâlarına tâbi' ehl-i'örfe
5. istinâden gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb
6. hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Ereğli-yi Karaman Kazası Teke Mahallesi'ndeki caminin hatibi ve aynı zamanda vakfın mütevellisi olan Halil tarafından caminin tamir edilerek genişletilmek istenmesi karşısında bazılarının engel olması ile ilgili Halil Bey'in şikâyeti hakkında.

100/4

Ereğli-yi Karaman Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ereğli-yi Karaman Kasabası mahallâtından Teke Mahallesinde vâkı' el-Hâcc Sinan binâ eylediği câmi'-i şerîfin berât-ı şerîfimle hatîbi ve vakfın mütevellîsi olan
2. Halil zîde salâhahu gelüb câmi'-i mezbûrun mürûr-ı eyyâm ile ba'zı mahalleri münhedim ve gayet zayıy olduğundan cemâ'at-i Müslimîn edâ-yı sâlât-ı
3. cuma' ve 'idlerinde kemâl-i'usret ve meşakkât çeküb ve tevsî'ne bir dürlü müsâ'ade olmamağla câmi'-i mezbûr vakfına ve mürtezikalara bir dürlü
4. gadr olunmamak üzere bu dahî kendü hâlinde câmi'-i mezbûru tevsî' ve mücerreden binâ itmek murâd eyledikde kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf

5. muhâlefet ve ta'addî eylediklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğun sen ki Ereğli-yi Karaman Kādîsı Mevlânâ Halil zîde fazlulusun
6. 'arz eyledüğün bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf muhâlefet itdirilmemek bâbında hükmi-hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Pirlevganda Kazası Sazak Köyü sakini olan Hasan'ın defterde raiyyet olarak kayıtlı olup, Yörük kaydı bulunmamasına rağmen Yörük Zabiti'nin Yörük resmi talep etmesi ile ilgili Hasan'ın şikâyeti hakkında.

100/5

Pirlevganda ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Pirlevganda Kazâsı'na tâbi' Havâss-ı Hümâyûn'um karyelerinden Sazak nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne gelüb bu karye-i mezbûrenin defterde mukayyed
2. ra'iiyyet ve ra'iiyyeti oğullarından ve hîn-i tahrîrde cediti (boşluk) nâm kimesne karye-i mezbûreye ra'iiyyet kayd olunub eben 'an-ceddin rusûm-ı ra'iiyyetleri karye-i mezbûr zâbitlerine
3. edâ idegelüb yörük kayd olunmuş değil iken yörükân zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne senin yirmi sene mukaddem fevt olan karındaşın Veli nâm kimesne bundan akdem
4. yörük kayd olunmuş ol-takdirce senden dahî yörük resmi aluruz deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb
5. men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Aladağ Kazası sakinlerinin ödemeleri gereken vergileri ödemelerine rağmen ehl-i örf taifesinden bazı kişilerin tekâlîf-i şakka talep etmesi ile ilgili kaza sakinlerinin şikâyeti hakkında.

101/1

Aladağ (Aladağ) Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin ahâlîleri gelüb bunlar karyeleri tobraklarında zirâ'atleriyle hâsil eyledikleri terekeleri 'öşrleri ile sâ'ir
2. hukûk-ı rusûmların sâhib-i arza ve 'avâriz ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı'tekâlîflerin dahî cem'ine me'mûra edâda kusûrları olmayub

3. hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde olunmak icâb itmez iken ehl-i 'örf tâ'îfesi taraflarında hilâf-ı şer'-i şerîf söz ile cevr ve eziyyet ve tecrîm ve tağrîm
4. ve bilâ-emr-i şerîf tekâlif-i şakka mütâlebesiyle rencîde ve remîde ve ol-vechile ahvâlleri diğêr gûn ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların
5. bildirüb zâhir olan ta'addîlerin men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden hilâf-ı kânûn ta'addî itdirilmemek
6. emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü ahalisinin yine aynı köy sakinlerinden Papazoğlu Arağım, Tüysüz Papaz, Kaltan ve Bayram adlı kişilerin öteden beri eşkıyalık hareketlerinde bulunarak ahaliyi perişan etmeleri ve Dimitri'nin de mallarını gasp ederek Dimitri'ye zarar vermeleri ile ilgili şikâyetleri hakkında.

101/2

ve [boşluk] ve Akşehir Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Akşehir Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karyenin ehl-i zimmet re'âyâ fukarâları
2. cem'-i ğafir ve cem-i kesîr meclis-i şer'a varub yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zimmî tâ'îfesinden öteden beru fesâd ve şekâvet ile
3. meşhûr Papazoğlu Arağım ve Tüysüz Papaz ve Kaltan ve Kaltan ve Bayram nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub kat'-ı tarîk
4. ve gâret-i emvâl dâ'imâ âdet-i müstemirreleri olmağla yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Dimitri nâm zimmînin (boşluk) senesinde
5. bi-gayr-ı hakkın hânesin basub derûnunda mevcûd olan iki bin (2000) guruşlukdan mütecâviz mâlını yağma ve gâret ve beynlerinde
6. tevzî' ve taksîm eyledükleri tevâtür ile şâyi' olmağla mesfûr zimmî ahvâlini Dersa'âdet'ime i'lâm ve teşekkî birle
7. gelür iken şakî-yi mesfûr tekrâr yolunu kat' ve katl kasdıyla üzerine hucûm ve yedinde olan senetlerin ahz ve üzerinde
8. mevcûd bulunan emvâlini dahî gasb ve kendüsünü bir ağaca bend ve ziyâde gadr itmeleriyle mürâfa'a-i şer' için mukaddemâ
9. mesfûrlar da'vet-i şer' olundukda mücerred 'adem-i itâ'atlarından nâşî mürâfa'aya gelmeyüb ba'zı nâ-sezâ kelimâta

10. tasaddî ve mezkûr zimmînin hakkı icrâsı mümkün olmayub şer' u mekrlerinden cümlesi mutazarrır ve bir dürlü emn ve rahatları
11. kalmayub sâ'y-i bi'l-fesâd ve eşkıyâ olduklarını herbirleri meclis-i şer'de 'alâ-tarîki'-şehâde haber virmeleriyle
12. şakîyûn-ı mesfûrûn sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle buldukları mahalde ahz ve mesfûr Dimitri'nin gasb
13. eyledikleri emvâl ma'rifet-i şer'le tahsîl ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâsına vâkı'-ı hâlîyyu'l-hevâhları ile
14. bi'l- iltimâs 'arz eyledüğün ecilden töhmet-i mezbûre bulunduğü mahalde şer'le sâbit olur ise istirdâd ve habs ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Divle ma'a Kureşözü ve Akçaşehir Kazalarına bağlı bazı köylerin sakinlerinin akçelerini, tereke ve mahsüllerini Konya sakinlerinden Suğla Voyvodası Ali Ağa'nın alması ve değirmenlerini dahi yakması ile ilgili köy sakinlerinin şikâyetleri hakkında.

101/3

ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Divle ma'a Kureşözü ve Akçaşehir kazâlarında vâkı' Divle ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve nâm karyeler ahâlîleri gelüb Medine-i Konya sâkinlerinden
2. Suğla Voyvodası Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin bunlardan bir dürlü alâkası olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş
3. değil iken mezbûr Ali hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ve defter ve bilâ-emr-i münîf ve ta'arruz bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmu'l-mikdâr akca ve tereke
4. mahsûlünden alub ve ta'arruz değirmânların dahî ihrâk-ı bi'n-nâr idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görölüb
5. hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldugü akca ve terekeleri alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Tanason Köyü'nde bir caminin imamı ve hatibi olan Mehmet Halife'nin rusum-ı raiyyet vergisinden muaf olduğuna dair elinde fetvası olmasına rağmen köy zabitanın rusum-ı raiyyet talep etmesi ile ilgili Mehmet Halife'nin şikâyeti hakkında.

101/4

Ereğli-yi Karaman Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Tanason nâm karyede vâkı' câmi'-i şerîfin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle imâm ve hatîbi
2. olan Mehmed Halîfe gelüb bu 'uhdesine lâzım gelen hizmeti edâda kusûru olmayub rusûm-ı ra'ıyyet
3. mütâlebesiyle ta'addî olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr zâbiti (boşluk) nâm kimesne hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra'ıyyet
4. mütâlebesiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun
5. bildirüb ol-bâbda kânûn üzere hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin imdi e'imme ve hutebâ ve fukarâyı (?) baş
6. oldukları hasebiyle rusûm-ı ra'ıyyet ve tekâlîf-i şakkanın cümlesinden mu'aflardır kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Ereğli Kasabası'ndaki mülk hanın mutasarrıfı olan Havva ve Mehmet'in ölümüyle varislerden biri olan Ayşe'nin büyük validesinin hanı babasına hibe ettiğini babasının da kendisine hibe ettiğini iddia ederek ve sahte belge düzenleyerek hissesine düşenden fazla alması hakkında.

101/5

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ereğli Kasabası'nda vâkı' mülk hana Mehmed nâm kimesne ile Havva nâm hatun mutasarrıflar iken fevt olduklarında han-ı mezbûr irs-i şer'le
2. bunlar ile kasaba-i mezbûrda sâkine Âişe nâm hatuna intikâl ve 'ale'l-iştirâk mutasarrıflar olub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken
3. mezbûr Âişe kendü hissesine kanâ'at itmeyüb zevci İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne ile yekdil ve tezvîrâta sâlike ve han-ı mezkûru
4. müteveffıye büyük vâlidem Âişe nâm hatun babam Mustafa nâm kimesneye hibe ve babam dahî bana hibe itmişidi deyu hevâsına tâbi' şâhid-zor
5. ikâmetiyle mezkûr Kasım'ın karındaşı Ali nâm kimesne vekîl olmak üzere hevâsına tâbi' nâ'ibden aldığı müzevver hüccet ibrâzıyla hân-ı mezkûru
6. müstakillen zabt ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görüleb

7. icrâ-yı hakk ve 'arz olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülüb 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Kayseri Kazası'na bağlı bazı köylerin sakinlerinden Seyit Ali, Seyit Mustafa, Seyit Mehmet, Seyit Veli, Seyit Osman ve Seyit Cafer adlı kişilerin öşürlerini köylerindeki ambara taşımalarına rağmen kura sipahisinin kendi köyündeki ambara taşınmasını istemesi ve kendileri için besledikleri kovandan öşür talep etmesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

102/1

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Arım nâm karyede sâkin sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ali ve Seyyid Mustafa diğer Seyyid Ali ve yine kazâ-i mezbûra tâbi' Korsavaş (?) Karyesi'nden Seyyid Mehmed ve Seyyid Veli ve
2. İmaret Karyesi'nden Seyyid Osman ve Seyyid Cafer ve Seyyid Ali nâm kimesneler gelüb bunlar sahîhu'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub ısbât-ı neseb eylediklerine yedlerinde
3. İstanbul Kazâsı'ndan memhûr ve ma'mûlun-bih hüccetleri olmağla kurâ-i mezbûre tobraklarında beher ırgatlarıyla hâsil eyledikleri terekelerin 'öşürlerin karyelerinde
4. olan anbara nakl idüb kusûrları olmayub akreb bazâra nakl teklîfiyle ta'addî olunmaları icâb itmez iken kurâ-i mezbûre sibâhîleri
5. mücerred ta'cîz için terekeniz 'öşürlerin evvelen karyemizde olan anbara ba'dehu re'âyâ ile mâ'en her hafta turur (durur) tereke satulur akreb bazâra
6. nakl iderler deyu ta'allül eylediklerinden gayrı kendü ma'îşetleri için besledikleri sekiz dokuz 'aded kovanlarından dahî 'öşür alurum deyu hilâf-ı kânûn
7. ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn ol-vechile ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Mehmet sipahinin Niğde Sancağı Ürgüp Nahiyesi'nde Vasolviran ve başka köylerde babası Süleyman'ın şehit olarak ölmesi üzerine sekiz bin üç yüz akçe tımara bir nefer cebeli vermek şartıyla tımar tevcih edilmesi; fakat Mehmet'ten cebeli tahsildarının iki nefer cebelü bedeli talep etmesi ile ilgili Mehmet'in şikâyeti hakkında.

102/2

Ürgüb ve [boşluk] Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sibâhî gelüb Niğde Sancağı'nda Ürgüb Nâhiyesi'nde Vasolviran nâm karye ve gayrıdan sekiz bin üç yüz (8300) akca
2. tımâra babası Süleyman'ın şehîden fevtinden yüz elli iki senesi Şevvâl'inin dördüncü gününde tahminen bir yaşında olmak ve kânûn üzere
3. cebelüsün virmek şartıyla sulbî-yi merkûma tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub kânûn üzere icâb iden bir nefer
4. cebelü bedeliyyesini edâya râzıyken cebelü tahsildârları kâni' olmayub defter-i hâkânî ve yedlerinde olan
5. defterlerine mugâyir iki nefer cebelü bedeliyyesi mütâlebesiyle yetîm-i merkûmu ve re'âyâsını rencîde ve cebren almalarıyla re'âyâsının
6. perâkende ve perîşân olmasına bâ'is olduğun bildirüb kânûn üzere bir nefer cebelü bedeliyyesini edâ eyledükden sonra hilâf-ı kânûn
7. ve defter iki nefer cebelü bedeliyyesi mütâlebesiyle sulbî-yi merkûm ve re'âyâsı rencîde ve remîde itdirilmeyüb cebelü tahsildârlarının
8. hilâf-ı kânûn ol-vechile olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
9. ruznâmçe-i hümâyûna mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i merkûmda mezkûr sulbî Mehmed veled-i Süleyman'a tevcîh ve hâlâ
10. berât-ı şerîfimle üzerlerine mestûr ve mukayyed bulunmağın hilâf-ı kânûn ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Esbkeşan Mukataası Voyvodası Ahmet adlı kişinin defterde kayıtlı olanlardan vergi tahsil edememesi ile ilgili yaptığı şikâyet hakkında.

102/3

Karaman Eyâletinde vâkı' [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Esbkeşan Mukâta'ası voyvodası olan Ahmed zîde mecduhu gelüb mukâta'a-i mezbûr karyelerinden taht-ı kazânızda vâkı' (boşluk) ve
2. Tevâbi'i karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyyetleri
3. kânûn ve defter mücebince taleb eyledikde içlerinden ba'zıları hilâf-ı kânûn ve defter virmekte ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile

4. mukâta'a-i merkûm mâlına kesr ve noksân terettüb eyledüğün bildirüb kânûn ve defter mûcebince rusûm-ı ra'iyetler alıvirilüb hilâf-ı
5. kânûn ve defter bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Turgut Kazası ahâlilerinin ödemeleri gereken vergileri ödedikleri halde vekil tayin etmedikleri Rıdvan oğlu İbrahim'in kendisi için akçe alarak ahaliye zulüm etmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

102/4

Turgud Kādısına ve Voyvodasına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle
2. vâkı' tekâlîfin cem'ine me'mûra edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûrda sâkin Rıdvan
3. oğlu İbrahim nâm kimesneyi taraflarından vekîl itmiş değiller iken umûrlarına fuzûlî müdâhale ve vâkı' olan
4. tekâlîf tevzî'inde hilâf-ı şer' kendüsü için ziyâde akca zamm ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmaduğın
5. bildirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men'u def' olunmak hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Bozkır Kazası Ahırlı Köyü sakinlerinden olan Ahmet, Mahmut ve Ali'nin Kâfir Çiftliği'nde ziraat yaptıkları ve vergilerini ödedikleri yerleri Yağlıyök ve Kâfir Çiftliği sakinlerinden olan Abdülmümin ve arkadaşlarının tasarruf hakkının kendilerinde olduğunu iddia ederek zapt etmeleri ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve tasarruf hakkının eskiden olduğu gibi kendilerine verilmesini talep etmeleri hakkında.

102/5

Bozkır Kādısına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Bozkır Kazâsı'na tâbi' Ahırlı nâm karye sâkinlerinden Ahmed ve Mahmud ve Ali ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb

2. bunların kazâ-i mezbûra tâbi' Kâfir Çiftliği nâm karye tobrağında vâkı' İnişdibi dimekle ma'rûf eben 'an-ceddin
3. elli altmış seneden mütecâviz yedlerinde olan sâhib-i arz temessüğü mücebince zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ ide
4. geldikleri ma'lûmetu'l-hudûd ve yerlerinde âharın alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle on sene mürûr tobrak
5. da'vâsının istimâ'ı memnû'ken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Yağlıöyük ve sâlifü'z-zıkr Kâfir Çiftliği Karyeleri sâkinlerinden Abdülmümin
6. ve Yusuf ve Ali ve Ahmed ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yekdil ve şirrete sülûk ve hevâlarına tâbi' ba'zı mütegalibeye
7. istinâden mücerred ta'cîz ve ızrâr kasdıyla zıkr olunan yerler için sinîn-i merkûmeden mukaddem bizim idi size zabt ve zirâ'at
8. itdirmeziz yedinizden alub biz zabt ideriz deyu nizâ' ve hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve zabtlarına muhâlefet ve ta'addîden hâlî
9. olmadıkların ve bu bâbda yedlerinde Şeyhu'l-İslâm'dan müte'addîd fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ve senedât-ı sâ'ireleri olduğun
10. bildirüb yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye sâhib-i 'arz temessüğü ve senedât-ı sâ'ireleri mücebince 'amel olunub
11. zıkr olunan yerleri kemâ-kân kendülere zabt itdirilüb mezbûrları hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ve hüccet-i şer'iyye ve sâhib-i arz
12. temessüğü ve senedât-ı sâ'ire dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Larende Kazası'nda bir vakfa ait olan hamamı tamir ettiren Seyit Abdullah'ın zimmetinde para kalması ve Abdullah'ın ölümü üzerine zimmetinde kalan bin sekiz yüz kuruşun vakfın Mütevellisi Seyit Şeyh Ahmet tarafından tahsil edilmesinin talep edilmesi hakkında.

102/6

Larende Kādîsı ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı mevlevîhâne şeyhi olan sulehâdan Seyyid Şeyh Ahmed zîde salâhahu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Larende'de vâkı' evlâdiyyet

2. ve meşrûtiyyet üzere mütevellîsi olduğu cediti Hâzret-i Mevlânâ kuddise-sırruhu'l-a' zîzin vâlideleri türbesi ve Nizamüddin binâ eyledüğü türbe-i şerîfin
3. musakkafâtından beher sene taraf-ı vakfdan icâr olunagelen vakf hammâm bundan akdem harâbe müşrîf oldukda İstanbul sâkinlerinden el-Hâcc
4. Abdizâde Seyyid Abdullah nâm kimesne bin yüz kırk beş senesinde masârıfin icâresinden ahz ve intifâ' itmek üzere hammâm-ı mezbûru
5. ta'mîr ve hammâmın âhar misilli el-yevm akca ve kendü dahî doksan bir (91) akca âhara icâre ve merkûm Seyyid Abdullah vakt-i ta'mîrde ecr-i mislinden
6. noksân fâhiş ile otuz (30) akca isticâr ve zimmetinde müctemi' olan icâreyi virmeksizin merkûm Seyyid Abdullah fevt olmağla Larende
7. Kazâsı'nda sâkine hemşiresi Şerife Hatun hammâm-ı mezbûru gerek karındaşı merkûm Abdullah ve gerek mezbûre Şerife kırk beş târîhinden беру
8. mülk-i mûrisimizdir deyu fuzûlî zabt ve zimmetlerinde hammâm-ı mezbûr icâresinden bin sekiz yüz (1800) guruş müctemi' ve vakf-ı şerîfe reddi lâzım
9. iken virmeyüb vakf-ı şerîfe her-vechile gadr-i küllî zimmetlerinde olduğun bildirüb hâlâ icâresine vaz'u'l-yed olan mezbûre
10. Şerife ile sen ki meşâyıh-i mûmâ-ileyhsin mübâşeretinle mevlânâ-yı mûmâ-ileyh huzûrunda ma'rifet-i şer'le vâkı' ve yedinde olan fetvâ-yı
11. şerîfe mücebince zimmetlerinde müctemi' icâre-i vakfî cüzvî ve küllî herne ise vakf için bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı
12. şer'-i şerîf vakf-ı şerîfe gadr olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere ma'rifet-i şer'le tahsîl itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Kazası Cevri Köyü toprağında olan yerlerin mutasarrıfı olan Mehmet'in ölümüyle tapu hakkının kız kardeşine geçmesine rağmen Mehmet'in dayısı Süleyman'ın ortaya çıkararak Mehmet ile ahiret kardeşi olduklarını ve sâhib-i arzdan tapu hakkını aldığını iddia ederek müdahale etmesi ile ilgili Mehmet'in kız kardeşinin şikâyeti hakkında.

103/1

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Cevri (Çivril) nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm hatun gelüb bunun baba bir er karındaşı Mehmed nâm kimesne fevt oldukda

2. oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı kalmayub karye-i mezbûre tobrağında mutasarrıf olduğu ma' lûmetu'l-hudûd yerleri kânûn üzere tabuya müstahak
3. ve hakk-ı tabu bunun olmağla bu dahî ol-yerlerin yurdu üzerine sâkin olmak şartıyla bî-garaz Müslümanların takdîr eyledikleri resm-i tabu ile
4. almağa tâlib iken tabu ashâbından olmayan karye-i mezbûr sâkinlerinden müteveffâ-yı mezbûrun dayısı Süleyman nâm kimesne zuhûr ve müteveffâ-yı
5. mezbûr hayâtında benim ile âhîret karındaş olmağla hakk-ı tabu benimdir sâhib-i arzdan aldım deyu mezbûr senet ibrâzıyla füzûlî ve hilâf-ı
6. kânûn zabt idüb gadr eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub yurdu
7. üzerine mesâkine olmak şartıyla bî-garaz Müslümanların takdîr eyledikleri resm-i tabu ile alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Muharrem sene 1156 (17-26 Mart 1743)

Özet: Göçi-yi Kebir Kazası Usanlar Köyü sakinlerinden Abdalbaki ve Ömer adlı kişilerin Hasan ve Hüseyin'den satın aldıkları ve vergilerini dahi ödedikleri Elgin ve Olimad Köyü'ndeki arazilerine Seydişehir Kazası ve Göçi-yi Kebir Kazası sakinlerinden bazı kişilerin müdahale etmeleri, arazilerini zapt etmeleri ile ilgili Abdalbaki ve Ömer'in şikâyetleri hakkında.

103/2

Göçi-yi Kebîr ve Kādîsına Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Göçi-yi Kebir Kazâsı'na tâbi' Usanlar nâm karye sâkinlerinden Abdalbaki ve Ömer nâm kimesne gelüb yine Göçi-yi Kebir Kazâsı'na tâbi' Elgin ve Olimad nâm karye tobrağında
2. arâzî tasarruf idenlerden Hasan ve Hüseyin nâm kimesneler müşâ'u müşterek mutasarrıf oldukları ma' lûmetu'l-hudûd yerlerin bundan akdem rızâları
3. ve sâhib-i arz ma'rifetiyle bunlara ferâğ u tefvîz ve bunlar dahî tefvîz ve ol-yerleri dört seneden beru zabt ve zirâ'at ve 'oşr
4. ve resmi sâhib-i arza edâ idüb tabulu ve temessüklü yerlerinde âharın alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Seyyidişehri
5. Kazâsı'na tâbi' Tol ve Göçi-yi Kebir Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karyelerde sâkin (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve zıkr olunan
6. yerleri mezkûrân Hasan ve Hüseyin'in tasarruflarında iken birkaç sene emâneten bizler zabt ve zirâ'at itmişdik şimdi dahî füzûlî yedinizden alub

7. zabt ideriz deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve bunların zabtına mûmâna'at ve gadr ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına
8. muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcebince 'amel olunub tabulu ve temessüklü mutasarrıf oldukları yedlerinde olan
9. sâhib-i arz temessüğü mûcebince kendülere zabt ve zirâ'at itdirilmeyüb hilâf-ı kânûn mezbûrların zâhir olan müdâhaleleri men'u def'
10. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart- 5 Nisan 1743)

Özet: Ermenek Kazası ahalisinin, naipleri olan ve her gelen kadıya bu görevi üstlenen Baki ve Kara Mustafa'nın görevlerinde usulsüzlük yapmaları ve rüşvet almaları nedeniyle kişilerin görevlerinden azl edilmelerini talep etmesi hakkında.

103/3

Ermenek Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr ahâlîsi Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb yerlûden nâ'ib olmak kazâ-i mezbûrda sâkin el-Hâcc Baki oğlu Seyyid Ahmed ve Kara Mustafa nâm kimesneler yerlûden olub
2. her gelen kādîlara nâ'ib ve ehl-i 'örf ile müttetik olmalarıyla iki hâsım da'vâ ile vardıklarında nâ-hakk olan kimesneden ahz-ı ruşvet idüb ol-tarafa himâye
3. itmeleri ibtâl-i hakk bâ'is ve bunun emsâli zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmamağla bundan men' birle emr-i şerîfim virilmişken mündef' olmayub ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb
4. mezbûrlar niyâbetden ref' ve niyâbet hizmetinde istihdâm olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Ermenek Kazası sakinlerinden Hüsameddin adlı kişinin ahaliden haksız yere akçe alması, il işlerine ve vergi işlerine karışıp ahaliye zulüm etmesi ile ilgili Ermenek Kazası ahalisinin şikâyeti hakkında.

103/4

Adana Vâlîsine ve Ermenek Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr ahâlîsi Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Ermenek sâkinlerinden eşirradan Hüsameddin nâm kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr (ve) gammaz olub dâ'imâ

2. kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve voyvoda ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifelerinin yanlarına varub fukarâya hilâf-ı vâkî' mevâdd isnâdıyla ehl-i örf tâ'ifesine gamz ve tecrîm ve bi-gayr-ı hakkın
3. akcaların alub (...) dahî bâ'is ve alâka ve medhali olduğu il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûruna karuşub bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin
4. nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olduğu bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Konya sakinlerinden Osman'ın eşyalarının ve hayvanlarının yine Konya sakinlerinden Bostan Çavuş, Odabaşı, Bozoğlu, Mollaoğlu ve Sarbanbaşı adlı kişiler tarafından gasp edilmesi ile ilgili Osman'ın şikâyeti ve kişilerin zimmetlerinde kalan eşya ve akçelerin tamamen tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

103/5

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Medine-i Konya sâkinlerinden Osman nâm kimesne gelüb ve kendü hâlinde umûrun ru'yet için mürûr ve hilâf-ı şer' -i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub üzerlerine
2. dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine medine-i mezbûr sükkânından eşirrä ve mütegalibeden Bostan Çavuş ve serdârı sâbık Odabaşı
3. ve Bozoğlu ve (boşluk) ve Monlaoğlu (boşluk) ve Sarbanbaşı (boşluk) demekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub gasb-ı emvâl 'âdet-i müstemirreleri olmağla
4. bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun esnâ-yı tarîkde evin basub cebren ve kahren üzerinde mevcûd bulunan yüz 'aded zinciri ve seksen 'aded yıldız altun
5. ve bir karsak kürk bir 'aded som buşı ve acem kılıç ve bir 'aded kılıç bağını sim garrat ve bir 'aded sim to buz ve bir sim rişme ve iki re's at
6. ve bir bargiri ve bir 'aded tüfenk ve bir 'aded sitar ve sâ'ir defteri mücebince ma'lûmu'l-mikdâr eşyâsını gasb itmeleriyle mezbûrlardan taleb eyledikde
7. bir mikdârını virüb ve bâkî akca ve eşyâsı zimmetlerinde kalmağla mezbûrlar ziyâde tegallüblerinden nâşî ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin
8. bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer' -i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasb ve gâret eyledikleri eşyâdan zimmetlerinde bâkî

9. kalan eşyâsı tamâmen tahsîl ve alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: İnsuyu Kazası'na bağılı Savarık Köyü sakinlerinden Ali ve kardeşi İsmail'in menzillerinin yine aynı köyde sakin Deli Ahmet Ağa, Halil Ağa, İbrahim ve Abdurrahman adlı kişiler tarafından basılarak eşyalarının gasp edilmesi ve kızının öldürölmesi ile ilgili Ali ve İsmail'in şikâyetleri hakkında.

103/6

[boşluk] Kādısı ve İnsuyu Kazâsı Nâ'ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Savarık nâm karye sâkininden sâdât-i kirâmdan
2. kıdvetu's-sâdâti'l-kirâm Seyyid Ali ve karındaşı Seyyid İsmail gelüb bunlar kendü
3. hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi ve hareketi olmayub
4. ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değıl iken yine karye-i mezbûreden
5. müteğallibe ve cebâbireden Deli Ahmed Ağa ve Halil Ağa ve İbrahim ve Abdurrahman nâm kimesneler
6. kendü hâllerinde olmayub mücerred icrâ-yı 'ırz ve ahz-ı intikâm kasd ve celb-i mâl sevdâsıyla
7. hilâf-ı şer'-i şerîf bunlardan hukûk iddi'â ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'
8. olduklarında huzûr-ı şer'de iddi'âları lağv (u) mahas ve tezvîr olmakla mezkûrlar
9. tagallüblerinden nâşî tekrâr birbirleriyle yekdil ve bizim da'vâlarımız lağv oldu deyu
10. bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunların menzillerin basub
11. kızı (boşluk) nâm sağîri bi-gayr-ı hakkın katl ve fesâd eyledikten mâ'adâ hilâf-ı vâkı'
12. mevâdd isnâd ve ehl-i'î örf tâ'îfesiyle yekdil ve beş re's at ve iki
13. 'aded deve ve ma'lûmu'l-mikdâr akca ve eşyâların ahz ve ziyâde gadr
14. ve ta'addî oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan
15. fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve
16. hüccet-i şer'iyyesi mücebince şer'le görölüb icrâ-yı şer'î ve ihkāk-ı
17. hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Niğde sakinlerinden Ümmügülsüm'ün eşi İsmail'de olan yüz elli kuruş alacağını tahsil etmeden İsmail'in ölmesi üzerine Ümmügülsüm'ün alacağını İsmail'in varislerinden tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

104/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kādısına Hüküm ki,

1. Ümmügülsüm nâm hatun Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb bunun Niğde sâkinlerinden zevci Seyyid İsmail nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinde
2. cihet-i şer'den iki kıt'a memhûr temessük mücebince yüz elli (150) gurusu alacak hakkını almadın zevci-yi merkûm fevt oldukda terekesi
3. Niğde Kasabası sâkinlerinden veresesinden ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesne ahz u kabz idüb meblağ-ı merkûm hakkın müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden
4. vereseleri merkûmlardan talep ve almak istedikde virmekte ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb
5. zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görülüb zevci müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde olan meblağ-ı merkûm hakkın terekesine vaz'u'l-yed olan
6. veresesi mezbûrlardan bi't-tamâm tahsil ve alvirilüb icrâ-yı şer'î ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden vech-i
7. meşrûh üzere şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Kayseri Sancağı'na bağlı Kuramaz Nahiyesi'nde bazı köylere yedi bin iki yüz kırk akçe ile mutasarrıf olan Ahmet'in tımar gelirlerine Bektaş Çavuş, Seyit Mehmet ve Seyit Ali adlı kişilerin müdahale etmeleri ile ilgili Ahmet'in şikâyeti ve herkesin beratları yazılarına göre tımar geliri almasını talep etmesi hakkında.

104/2

Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Ahmed nâm sibâhî gelüb Kayseriye Sancağı'nda Kuramaz Nâhiyesi'nde Alagöller (?) nâm karye ve gayrıdan yedi bin iki yüz
2. kırk (7240) akca tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Kayseriye Kazâsı muzâfâtından İslamlu Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl ve dîvânî ve mâlikâne
3. iki bin (2000) akca yazar Yarımca Karyesi'nin bin beş yüz (1500) akcası müstakillen bunun kayd ve berâtına dâhil ve ber-vech-i nakd beş yüz (500)

4. akcası dahî Arabgir ve Kayseriyye sancaklarında Tağil (?) ve gayrı nâhiyelerde mestûr nâm karye otuz üç bin
5. yüz elli (33.150) akca ze'âmete mutasarrıf dergâh-ı mu'âllam çavuşlarından Bektaş Çavuş ve Kuramaz Nâhiyesi'nde
6. Kurugöl nâm karye ve gayrıdan sekiz bin yüz elli bir (8151) akca tımâra mutasarrıf Seyyid Mehmed veled-i Seyyid Abdulkadir ve Karye-i Kurugöl
7. ve gayrıdan beş bin yedi yüz yedi (5707) akca tımâra mutasarrıf Seyyid Ali veled-i Mehmed'in kayd ve berâtlarına dâhil olmağla
8. mezkûr Bektaş Çavuş ve tarafından subaşılıarı ve mezkûrân Seyyid Mehmed ve Seyyid Ali karye-i mezbûrenin
9. vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan ber-vech-i nakd beş yüz (500) akcadan hisselerine isâbet ideni almağa
10. kanâ'atitmeyüb mücerred tama'-ı hâmlarından nâşî ziyâdeye tecâvüz ve bunun tımârı mülhakâtından on bin
11. beş yüz (10.500) akcaya isâbet iden mahsûl ve rusûmuna dahî hilâf-ı defter-i hâkânî ve fuzûlî müdâhale
12. ve tımârı mahsûlüne gadr murâd eylediklerin bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i
13. hâkânî merkûmları ber-vech-i nakd mutasarrıf oldukları beş yüz (500) akcadan hisselerine isâbet ideni
14. ziyâde tecâvüz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i
15. hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda İslamlu Nâhiyesi'ne tâbi' yirmi altı
16. nefer re'âyâyaya ve hâsıl-ı dîvânî ve mâlikâne gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ iki bin akca (2000)
17. yazar Karye-i Yarımca Boyalu Cemâ'ati'nden ba'zısı gelüb temekkün eyledikde karye olmuşdur deyu
18. defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde bin beş yüz (1500) akcası ifrâz ve Kotmar Nâhiyesi'ne tâbi'
19. Mersin nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb üç bin (3000) akca bir icmâl ve tamâmen mezbûr Ahmed

20. kaydında ve ber-vech-i nakd beş yüz (500) akcası dahî ifrâz ve Kotmar Nâhiyesi'nde tâbi' Kurugöl
21. nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb yirmi bin (20.000) akca ze'âmet deyu ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i
22. mezbûrun sekiz bin yüz elli bir (8151) akcası hisse-i 'an-ze'âmet olmak üzere yüz elli beş
23. senesinde tevkî'i kalemiyle tashîh ve dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Bektaş Çavuş ve ol-mikdâr
24. akcası dahî Seyyid Mehmed veled-i Seyyid Abdulkadir ve üç bin üç yüz kırk yedi (3347) akcası dahî
25. defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Seyyid Ali veled-i Mehmed kaydlarında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî
26. karye-i mezbûrenin bin beş yüz (1500) akcası merkûm Ahmed ve ber-vech-i nakd olan beş yüz (500) akcası dahî berâtları
27. yazularına göre merkûmün Bektaş Çavuş ve Seyyid Mehmed veled-i Abdulkadir ve Seyyid Ali veled-i Mehmed taraflarından
28. zabt olunmak üzere bi'l-fi'il defter emîni olan Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmekle 'arzi mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Çırlavuk Köyü Câmî'-i Kebîr Vakfı'na ait olan mahsül köy sakinlerinin ödemeyerek vakfın mütevellisi Seyit Mehmet'i darp etmeleri ile ilgili Seyit Mehmet'in şikâyeti ve köylünün zimmetlerinde kalan mahsülün tamamen alınmasını talep etmesi hakkında.

104/3

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Monlasına Hüküm ki,

1. Hutebâdan es-Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb kazâ-i mezbûra tâbi' Çırlavuk nâm karyenin nisf-ı mâlikânesi defter-i cedîd-i hâkânîde
2. Kayseriyye'de vâkı' Câmî'-i Kebîr Vakfı olub ve bu câmî'-i mezbûrun hatîbi ve evkâfının berât ile mütevellîsi olmağla karye-i mezbûrenin
3. mahsûlâtından vakf-ı mezbûra isâbet ideni talep eyledikde bin yüz elli dört senesinden beru karye-i mezbûr ahâlîsi hilâf-ı şer'-i şerîf
4. ve mugâyir-i defter-i hâkânî virmeğe ta'allül eylediklerinden mâ'adâ bunun üzerine hucûm ve bi-gayr-ı hakkın darb-ı şedîd ile darb

5. ve vakfa gadr itmeleriyle taraf-ı şer' den mürâsele ve çukadâr ile da'vet-i şer' olduklarında bir dürlü itâ'at-ı şer'-i
6. şerîf itmediklerin bildirüb şer'le görülüb zimmetlerinde kalan mahsûl-ı vakf bi't-tamâm alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet
7. itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Konya Sancağı'na bağlı Turgut Nahiyesi'nde Obrucak ve daha başka köy ve mezraların mutasarrıfı Mehmet'in, kendisine tevcih edilen tımar gelirlerine dışardan birinin müdahale etmesinin engellenmesini talep etmesi hakkında.

105/1

Turgud ve Larende ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sibâhî gelüb Konya Sancağı'nda Turgud Nâhiyesi'nde Obrucak nâm karye ve gayrıdan berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu
2. tımârı mahsûlâtına livâ-i mezbûrda Larende Nâhiyesi'nde altı bin sekiz yüz yirmi sekiz (6828) akca yazusu olan Karye-i Yağmurlar ve Kaş Nâhiyesi'nde
3. iki bin üç yüz doksan dört (2394) akca yazusu olan Karye-i Gödenan ve Bayburd Nâhiyesi'nde altı yüz (600) akca yazusu olan Mezra'a-i Hamriler (?)
4. ve yine Bayburd Nâhiyesi'nde sekiz yüz (800) akca yazusu olan Mezra'a-i Değirmanluk (?) ve yine Bayburd Nâhiyesi'nde üç yüz (300) akca yazar Mezra'a-i Yumrular
5. nezd-i Korkutluk (?) ve yine Bayburd Nâhiyesi'nde üç yüz on üç (313) akca yazusu olan Karye-i Honatlar nâm kurâ ve mezra'alar mahlûl-i mu'azzer (?) olub
6. kimesnenin kayd ve berâtına dâhil olunmamağla elli beş senesi Zilhicce'sin yirmi sekizinci gününde ber-vech el-Hâcc merkûm Mehmed'e tevcîh ve hâlâ berât-ı
7. şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb zikr olunan kurâ ve mezra'alar defter-i hâkânî ve berât mücebince kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmların
8. kânûn ve defter mücebince ahz ve kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve berâtına mugâyir âharı dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
9. mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda zikr olan kurâ ve mezra'alar târîh-i merkûmda mezkûr Mehmet'e
10. ber-vech-i ilhâk tevcîh ve on sekiz bin elli bir (18.051) akcalık üzere berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî

11. berâtı mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Mancoson Köyü toprağında Kadıbağı adlı mahaldeki bağlar Hason Bey Evkafı'na ait olmasına rağmen Yakup ve bazı kişilerin tasarruflarında olan bağların öşürlerini vakfa vermemeleri ile ilgili Seyit Ahmet'in şikâyeti hakkında.

105/2

[boşluk] Kayseriyye Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'nda vâkı' müteveffâ Hason Bey Evkâfı'nın mütevellîsi olan sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb vakf-ı
2. mezbûrûn defter-i hâkânîde mukayyed karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Mancoson nâm karye tobrağında Kadıbağı dimekle ma'rûf mahalde vâkı'
3. kâdîmî bağları olub defterde 'öşr-i bağçe ve vakf-ı mezbûr hâsıl yazılmağla kazâ-i mezbûrda sâkin sâbıkan Nakîbu'l-eşrâf Kâ'immakâmı
4. Seyyid Yakub ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin tasarruflarında olan bağların hâsıl ve zira'âtlerinden şer'le müteveccih olan
5. 'öşrleri taleb eyledikde edâda muhalefet ve vakf-ı mezbûr mahsûlüne gadr eylediklerin bildirüb şer'le görölüb
6. müteveccih olan bağçe 'öşrleri merkümlardan vakf için alıvirilüb ta'allül (ve) nizâ' itdirilmemek bâbında
7. hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Kayseri Kazası'nda Betra Köyü sakinlerinin İstanbul'a izinsiz göç etmek isteyen Ligos'u şikâyet etmeleri hakkında.

105/3

Kayseriyye Kādîsına ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Betra (?) nâm karye ahâlîsi gelüb Anadolu ve Rumili taraflarında vâkı' kasabât ve kurâ ahâlîlerinden
2. ehl u 'iyallerini Âstâne-i Sa'âdet'ime nakl murâd ve taşra vilâyetlerin harâbına ba'is olanların mühr ve (...) dâ'imen tecessüs
3. ve ol-güne bilâ-emr-i şerîf İstanbul'a gelmek murâd iden ev göçlerinin mürûrlarına ruhsât virmeyüb giru

4. vilâyetlerine ircâ' olunmaları için bundan akdem mufassal ve meşrûh emr-i şerîfim sâdır olmuşken karye-i mezbûr
5. sâkinlerinden zimmî tâ'ifesinden Ligos nâm zimmî bilâ-emr-i şerîf bir tarîkle ehl u 'iyâlin Âstâne-i
6. Sa'âdet'ime nakl murâd ve sâ'ir re'âyânın dahî perâkende olmalarına ba'is olduğun bildirüb bilâ-emr-i şerîf
7. ehl u 'iyâllerin Âstâne-i Sa'âdet'ime nakl itdirilmeyüb mugâyir-i emr-i 'âlî ol-vechile olan ta'addîsi
8. men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek için istirhâm ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan ahkâm-ı
9. kuyûdâta mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın
10. mukaddemâ sâdır olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Aksaray Sancağı'nda Sahra Nahiyesi'nde Yarımca Köyü ve daha başka köylerde tımar tevcih edilen Halil'in Liva Alaybeyi Ömer tarafından hizmetini terk etmekle suçlanması ve tımar gelirlerine müdahale etmesi ile ilgili Halil'in şikâyeti hakkında.

105/4

Ber-vech-i Arpalık Aksaray Sancağı Mutasarrıfına ve Aksaray Kādîsına Hüküm ki,

1. Hâlâ Rikâb-ı Hümâyûn'umda çukadârlık hizmetinde olan Halil bin Hasan zîde kadruhu gelüb Aksaray Sancağı'nda
2. ve kazâsı muzafâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Yarımca nâm karye ve gayrıdan on dokuz bin beş yüz (19.500) akca tımâr
3. Mehmed bin Ahmed kasr-ı yedinden bin yüz elli beş senesi Muharrem'inde mûmâ-ileyhe tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde
4. olub ve mûmâ-ileyh hâlâ Rikâb-ı Hümâyûn'umda çukadârlık hizmetinde olmağla Rikâb-ı Hümâyûn'umda hizmetde
5. oldukça bayrağı altında mevcûd değildir deyu tımârına zarâr gelmemek üzere yine mah-ı mezbûrda bâ-fermân-ı 'âlî
6. Konya Sancağı'na varub tımârına dahl olunmak icâb itmez iken livâ-i mezbûr Alaybeyisi Ömer mûmâ-ileyh

7. için terk-i hizmetdir deyu tımâr-ı mezbûrun zabtına muhâlefet itdüğünden mâ'adâ mahsûlât ve rusûmâtını dahî
8. tagallüben ahz u kabz idüb küllî gadr eyledüğün bildirüb tımâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve berâtı
9. mücebince tarafından vekîl el-Hâcc Mehmed'e zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter
10. mücebince ahz u kabz itdirilmek hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i
11. hümâyûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere elli beş senesi Muharrem'inin dördüncü gününde
12. mûmâ-ileyhe tevcîh ve mâh-ı merkûmun yirmi birinci gününde kaydına şerh virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın
13. defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Seyit Halil'in mutasarrıf olduğu Ereğli Kazası Kırıkça Köyü Hekimöyüğü adındaki mevzide bulunan çiftliğinin su harkına ve damlarına Çavuşlu Derbendi Cemaati'nden olan Fodıloğlu Hasan ve arkadaşlarının zarar vermeleri ve ambara kaldıracığı ekinlerini dahi hayvanlarına yedirmeleri ile ilgili Seyit Halil'in şikâyeti hakkında.

106/1

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] ve Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Halil zîde şerefuhu gelüb Ereğli Kazâsı'na tâbi' Kırıkça (Kırıkca) nâm karyede vâkı' mülkiyyet üzere mutasarrıf olduğu çiftliğinde
2. zirâ'atları için olan Çavuşlu Derbendi Cemâ'ati'nden olan Şeyh Ömer ve Abdulkadir ve karındaşı Ebubekir ve zimmî
3. Yosif ma'lûmu'l-esâmî kimesnelere çiftlik-i mezkûr arâzîsinden Hekimhöyüğü nâm mevzîde vâkı' arâzîsini
4. müşâreket vechi üzere zirâ'at itdirüb ba'dehu hâsıl olan tereke mahsûlünü der-anbâr itmek üzere iken
5. cemâ'at-i mezbûreden Ereğli Kazâsı'nda ikâmet üzere olan Fodıloğlu Hasan ve Emin oğlu Osman ve Kara
6. Veli oğlu Hanefî dimekle ma'rûf kimesneler ve hevâlarına tâbi' sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde

7. bunun çiftlik mülk arsası üzerine nüzûl ve ma'lûmu'l-keyl hinta ve şa'îr ve sâ'îr mevcûd olan terekesini devaleri
8. ve mevâşîlerini yidürüb itlâk ve izâ'at eylediğünden gayrı mahall-i mezbûrede kendi mâlıyla binâ eylediği on
9. iki bâb çiftçileri sâkin olan damlarının ba'zısını hedm ve ba'zılarını ihrâk-ı bi'n-nâr ve su
10. harkını bozub hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî itmeleriyle bundan akdem tarafından vekîl-i şer'îsi Seyyid Mahmud nâm kimesne ile
11. mahall-i mezbûrun üzerinde taraf-ı şer'den irsâl olunan Mevlânâ Mustafa nâm nâ'ib muvâcehenizde şer'le
12. keşf ve mu'ayene ve icrâ-yı hakk olunmak üzere mürâfa'a-i şer' için da'vet-i şer' olundukda mezbûrlar 'adem-i itâ'atlerinden
13. rağbet ve iktifâ itmeleriyle husûs-ı mezbûr mahall-i merkûmda vukûf-ı tâmmı olan ba'zı kimesneler su'âl
14. olundukda ber-vech-i muharrer ma'lûmu'l-mikdâr zarâr u hasâretleri ma'lûmu'l-esâmî şuhûd-ı Müslimîn ihbârlarıyla
15. mu'ayyen ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hakk olunmamağla ol-vechile gadr-i küllî olduğun
16. ve bu bâbda hüccet-i şer'iyye virildüğün bildirüb mücebince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum
17. recâ eylediği ecilden mahalinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Bozulus Türkmenlerinden Tekirliavcı Cemaat ahalileri vergilerini ödemelerine rağmen kethûdaları Derviş oğlu Veli kendi nefsi için saliyâne vergisine ikişer üçer yüz kuruş zam yaparak ahaliye zulüm etmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti ve akçelerinin ve devalerinin geri alınmasını talep etmeleri hakkında.

106/2

Kırşehirli ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Taht-ı hükûmet ve kazânızda vâkı' konar ve göçer Bozulus Türkmanı'ndan Tekirliavcı Cemâ'ati ahâlîsi
2. gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrîleri voyvodalarına ve emr-i şerîfimle vâkı'

3. tekâlîflerin dahî cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb kusûrları olmayub bir-vechle
4. ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine cemâ'at-i mezbûreden olub kethüdâları olan
5. Derviş oğlu Veli nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla bin yüz elli
6. (boşluk) senesinden beru hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr-i defter mücerred tama'-ı hâmından nâşî
7. beher salyâneleri vukû'unda kendü nefsi için ikişer ve üçer yüz guruş zamm ve tahsîl
8. ve cebren tahsîl ve ekl ve bel' eyledüğinden mâ'adâ hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî cebren ve kahren
9. iki re's develerin alub bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub ahvâlleri
10. diğer gûn ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olduğun ve mezbûr hâlâ taht-ı hükûmet
11. ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olduğun bildirüb ol-dahî mahallinde zâbiti
12. ma'rifetiyle şer'le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr-i defter
13. kendü nefsiycün aldığı akcalarıyla bi-gayr-ı hakkın cebren fuzûlî aldığı develeri alıvirilüb
14. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve vâkı'-ı hâli der-devlet-medâra i'lâm olunmak bâbında hükûm-i
15. hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Kayseri sakinlerinden Sultankaya Hanım'ın, oğlunu öldüren Sarioğlu Abraham, Tavidogulları Dimitri ve Yenaki adlı kişilerden diyet talep etmesi hakkında.

106/3

Kayseriyye Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kayseriyye sâkinelerinden Sultankaya nâm hatun ile kızları ve (boşluk) nâm hatunlar gelüb Kayseriyye sâkinlerinden
2. Sarioğlu Abraham ve kazâ-i mezbûra tâbi' Ereğli nâm karyeden Tavidogulları Dimitri ve Yenaki nâm zimmîler
3. kendü hâllerinde olmayub mezbûr Sultaninoğlu mezbûr Tanik karındaşları Seyyid Mustafa nâm kimesneyi karye-i
4. mezbûre kurbunda mûcib-i diyet âlet ile bi-gayr-ı hakkın darb ve katl itmeleriyle taraflarından vekîlleri olan
5. Seyyid Hasan nâm kimesne mesfûrlar ile vâkı'-ı şer' ve şer'le müteveccih olan diyetin da'vâ ve almak istedikde

6. mesfûrlar ba'zı mütegalibeye istinâden mücerred ibtâl-i hakk için itâ'at-ı şer' ve icrâ-yı hakk olunmayub
7. gâh zaman mürûr eyledü deyu hilâf-ı şer' gadr sevdâsında oldukların Şeyhu'l-İslâm'dan
8. fetvâ-yı şerîfeleri olduğun ma'rifet-i şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
9. recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Kırşehir Sancağı'na bağlı Dinekkeskini Nahiyesi'nde Bağradveli ve Tevâbi'i köylerinin vergi toplama görevinde olan Murteza'nın hanesinin, vergi talep ettiği Odabaşıoğlu Mustafa, Veli, Hızır oğlu Mustafa, Kör Ali ve Molla Hüseyin adlı kişiler tarafından basılması, kızının öldürülmesi ve eşinin darp edilerek sakat bırakılması ile ilgili Murteza'nın şikâyeti hakkında.

106/4

Dinekkeskini ve [boşluk] Kādîsına ve Kırşehri Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Murteza zîde kadruhu gelüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan Tokat voyvodalığı aklâmından
2. Kırşehri Sancağı'nda Dinekkeskini Nâhiyesi'nde Bağradveli (?) ve tevâbi'i karyeleri ber-vech-i
3. mâlikâne mûmâ-ileyhin 'uhdesinde ve mûmâ-ileyhe mâlikânese karyelerinden sâlifü'z-zikr Bağradveli
4. Karyesi'nde sâkin ve kendi hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne vaz' ve ta'addîsi yoğiken karye-i mezbûre
5. sâkininden Odabaşıoğlu Mustafa ve Veli ve Hızır oğlu Mustafa ve Kör Ali ve Monla Hüseyin nâm şakîler
6. refiklerinden ma'lûmu'l-esâmî şakîler ile yekdil ve mezkûrlar öteden beru mütegalibeden olmakdan nâşî şer' ve zâbitlerine
7. itâ'at-i müstemirreleri olmağla mûmâ-ileyh mezkûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen a'şâr ve sâ'ir hukûk (ve) rusûmların
8. kânûn ve defter mücebince taleb eyledikde mezkûr tama' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde mûmâ-ileyhin hânesini basub ehl u 'iyalini tahvîk ve
9. dört yaşında bir kızını darb ve ol-darbdan müte'essiren müteveffiyeye ve zevcesi (boşluk) nâm hatunu dahî darb ve sâhib-i ferraş
10. olub ziyâde gadr eyledüğün bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı şer' olunmak bâbında

hük-m-i hü-mâyûnum

11. recâ eyledüğün ecilden mahalinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: İnsu Kazası'na bağlı Savarık Köyü sakinlerinden Seyit Ali ve kardeşi Seyit İsmail'in menzillerinin Tekir Köyü sakinlerinden Yoluklu Ahmet, Deli Hasan ve Hacı İsmail adlı kişiler tarafından basılarak mallarının ve akçelerinin gasp edilmesi ve kızının dahi öldürülmesi ile ilgili Seyit Ali ve Seyit İsmail'in şikâyeti hakkında.

107/1

[boşluk] Kādîsına ve İnsu Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. İnsu Kazâsı'na tâbi' Savarık nâm karye sâkinlerinden Seyyid Ali ve karındaşı Seyyid İsmail zîde şerefuhumâ gelüb
2. bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi ve hareketleri olmayub ve üzerlerine
3. dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi' Tekir Karyesi'nden mütegalibe ve cebâbireden
4. Yoluklu (Boluklu) Ahmed ve Deli Hasan ve Hacı İsmail dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub bunlara
5. 'ırz ve 'adâvet itmeleriyle mücerred icrâ-yı 'ırz ve ahz-ı intikâm kasd ve celb-i mâl sevdâsıyla
6. hilâf-ı şer'-i şerîf bunlardan hukûk-ı iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olduklarında iddi'âları
7. lağv u mahas olunmağla mezkûrlar tegallübünden nâşî birbirleriyle yekdil ve bizim da'vâmız nakl oldu deyu
8. bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunların menzillerin basub bi-gayr-ı hakkın
9. kızı (boşluk) nâm sabiyyeyi katl eylediklerinden mâ'adâ hilâf-ı vâkı' mevâdd isnâd ve hevâlarına tâbi'
10. ehl-i 'örf ile yekdil ve beş re's at ve iki re's deve ve ma'lûmu'l-mikdâr akca ve eşyâların
11. ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı
12. şerîfe ve hüccet-i şer'iyyeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyeleri mûcebince

13. şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Yahyalı Nahiyesi ahalisinin tasarruflarında olan yerlerine Şarıçam ve Sis Kazaları sakinlerinden Karzandıoğulları, Mansuroğulları, Azarcoğulları ve Kır Hasan adlı kişilerin konarak ahalinin hayvanlarını gasp etmeleri ve ahaliye eziyet etmeleri ile ilgili Yahyalı ahalisinin şikâyeti hakkında.

107/2

Adana Vâlîsi Vezîre Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Mutasarrıfına Mevlânâ Kayseriyye Monlasına Adana ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Yahyalı Nâhiyesi Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman zîde 'ilmuhu mektûb gönderüb nâhiye-i mezkûr ahâlîsi bâ-serhem meclis-i şer'a varub civârlarında
2. vâkı' Sarıçam Kazâsı'nda 'uhdelerinde (...) olub ibrâ ile tefîş ve mâl-ı mîrîsin emînleri tarafına tamâmen edâ idüb bir-vechle dahl
3. olunmak icâb itmezken Sarıçam ve Sis kazâları sâkinlerinden zulm ve fesâd ile ma'rûf Karzandıoğulları ve Mansuroğulları ve Azarcoğulları
4. ve Kır Hasan dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ol-baharda Kert Dağı'na gelüb konub 'ibâdullaha ifâl-i kast
5. ve bunların devâbb ve mevâşîlerin nehb u gâret ve bunun emsâli ta'addî ve tecâvüzlerinin nihâyeti olmayub Faraşa nâm karye ve bunların kazâlarının perâkende
6. ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olmalarıyla buldukları mahalde ihzâr-ı şer' ve ihkāk-ı hakk ve şer ve mazarratları
7. üzerlerinden men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Kazası Eymen Köyü sakinlerinden Mustafa Beşe'nin Beyşehir Kazası sakinlerinden Mehmet sipahide olan yüz seksen beş kuruş alacağını tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

107/3

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Eymen nâm karye sâkinlerinden Mustafa Beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun yine karye-i mezbûre sâkinlerinden

2. Mehmed nâm sibâhî zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru yüz seksen beş (185) guruş alacak hakkı olmağla bundan akdem mürâfa' a-i şer'
3. olunduklarında buna hükm birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken mugâyir-i hüccet-i şer'iyye yine edâda ta'allül ve muhâlefet ve dürlü 'illet ve bahâne ile
4. gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi mücebince
5. şer'le görülüb mezbûrun zimmetinde sâbit ve müteveccih olan hakkı tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın
6. mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Kazası'na bağlı Eymen Köyü sakinlerinden Emir Ali'nin, Mustafa Beşe'yi darp ederek kaçması ile ilgili Mustafa Beşe'nin şikâyeti hakkında.

107/4

Beyşehir ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mustafa Beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Beyşehir
2. Kazası'na tâbi' Eymen nâm karye sâkinlerinden Emir Ali demekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmaduğundan bin yüz elli (boşluk) senesinde ağzına darb
3. ve dişini ihrâc ve hilâf-ı şer'-i şerîf gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün
4. ve mezbûr hâlâ taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda firâr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb icrâ-yı
5. şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: İnsuyu Kazası'na bağlı Savarık Köyü sakinlerinden Seyit Ali ve kardeşi Seyit İsmail'in menzillerinin İnsuyu Köyü sakinlerinden Fakiyyeoğlu Ali ve Halman (?) Köyü'nden Deli Bekiroğlu Mustafa Ağa adlı kişiler tarafından basılarak mallarının ve akçelerinin gasp edilmesi ve kızının dahi öldürülmesi ile ilgili Seyit Ali ve Seyit İsmail'in şikâyeti hakkında.

107/5

[boşluk] ve [boşluk] ve Kādîsına ve İnsuyu Nâ'ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Savarık nâm karye sâkinlerinden Seyyid Ali ve Seyyid İsmail gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf
2. kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken İnsuyu Kazâsı'na
3. tâbi' nefis-i İnsuyu Karyesi'nde mütegalibe ve cebâbireden Fakiyyeoğlu Ali ve Halman (?) Karyesi'nden Deli Bekiroğlu Mustafa Ağa
4. nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayub bunlardan hukûk iddi'â ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında iddi'âların lağv u mahas
5. olmağla mezkûrlar tegallüblerinden nâşî birbirleriyle yekdil ve bizim da'vâmız nakl oldu deyu mücerred icrâ-yı 'ırz
6. için celb-i mâl sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunların menzillerin basub kızı (boşluk) nâm
7. sağîreyi katl eylediklerinden mâ'adâ hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesi ile yekdil ve beş re's at ve iki re's
8. deve ve ma'lûmu'l-mikdâr akca ve eşyâların ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri olduğun ve mezbûr
9. Fakiyyeoğlu Ali taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr üzere olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb icrâ-yı
10. hakk olunmak bâbında hükûm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Musa Bey'in kimseye borcu olmamasına rağmen Larende sakinlerinden Şehir Kethüdası Kadri adlı kişinin ücret namıyla Musa'dan alacağını iddia ederek kanunsuz bir şekilde Musa'yı elli yedi gün hapsedmesi, mülk menzilin ve bin üç yüz kuruş akçesini gasp etmesi ile ilgili Musa'nın şikâyeti hakkında.

108/1

Larende ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Musa nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine şer'an
2. bir nesne sâbit olmuş değil iken Larende sükkânından sâbıkan Şehir Kethüdası el-Hâcc Kadri nâm kimesne

3. zuhûra gelüb senin zimmetinde ücret nâmıyla ma'lûmu'l-'aded akca alacağım vardır deyu bundan akdem defa'atle
4. vâkı'-ı şer' olduklarında üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken mezbûr bunu hilâf-ı şer'-i şerîf
5. ve bilâ-emr-i münîf elli yedi gün habs idüb cebren bir mülk menzilin bin üç yüz (1300) guruş nukûd akcasın
6. alub cebren ve kerhen zimmetini ibrâ itdirüb ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfik
7. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görülüb bu cebr u kerre ısbât eyledikten sonra fuzûlî
8. aldığı menzilin (ve) ol-mikdâr guruş alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Seyit Süleyman'ın, kendisine babasından kalan Kayseri Kazası Endürlük Köyü'ndeki bağının ve tarlasının Kayseri sakinlerinden Mustafa adlı kişi tarafından babası hayattayken kendisini vasi tayin ettiği iddia edilerek Şehir Kethüdâsı Mehmet ve Menzilci Ahmet adlı kişilere satılması ile ilgili Seyit Süleyman'ın şikâyeti hakkında.

108/2

Kayseriyye Kādîsına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Süleyman nâm kimesne gelüb Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Endürlük nâm mahalde vâkı' babasından müntakıl bir kıt'a mülk bağ ve beher sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr
2. ve rusûmu sâhib-i arza edâ idgeldiği ma'lûmetu'l-hudûd bir kıt'a tarlasında âharın alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Kayseriyye
3. sâkinlerinden eşirrâdan Mustafa nâm kimesne zuhûr ve baban müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayâtında beni vâsî nasb eyledi deyu zikr olunan mülk
4. bağı ve tarlasın tegallüben zabt ve Kayseriyye'de sâkin Şehir Kethüdâsı Mehmed ve Menzilci Ahmed nâm kimesnelere hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn
5. bey' ve ferâğ itmekle mezbûrlardan taleb ve alub zabt murâd eyledikde merkûmlar mezkûrdan satun alduk deyu virmeyüb gadr murâd
6. eylediklerin bildirüb mahallinde şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn fuzûlî bey' olunan mülk bağ ve yerleri deyu ecr olan

7. mezbûrlardan kendüye alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahalinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: İnsuyu Kazası'na bağlı Savarık Köyü ahalisi tarafından işlerini görmesi için vekil seçilen Seyit Ali'nin vekillik görevine yine aynı köy sakinlerinden bazı kişilerin müdahale etmeleri ile ilgili Seyit Ali'nin şikâyeti hakkında.

108/3

[boşluk] Kādîsına ve İnsuyu Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Savarık nâm karyeden Seyyid Ali gelüb karye-i mezbûre ahâlîsi emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîf ve sâ'ir
2. umûr ve husûsların görmek üzere taraflarından bunu vekîl ve bu dahî tekâlîf ve sâ'ir umûr ve husûsların sadâkat
3. ve istikâmet üzere görüb herkes kendüden râzı ve şükrân olub vekâleti umûruna
4. âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden ashâb-ı ağrazdan (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler bi-vech-i şer'î
5. müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve hüccet olduğun bildirüb bi-vechi ve bilâ-senet bunun vekâleti umûruna
6. müdâhale itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1156 (27 Mart-5 Nisan 1743)

Özet: Kuşçu Mustafa Ağa'nın, Kırşehir Kazası Kürt Köyü'nde sakin Kurudu Hüseyin tarafından gasp edilen yüz elli kuruşluk atının ve otuz guruşluk kıymetli tüfeğinin geri alınarak vekiline teslim edilmesini talep etmesi hakkında.

108/4

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kuşçu Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Kırşehri Kazâsı'na tâbi' Kürt
2. nâm karyede sâkin Kurudu Hüseyin dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i mezbûrda
3. hânesinden yüz elli (150) guruşluk bir re's at ve otuz (30) guruşluk kıymetlü bir tufengini hilâf-ı

4. şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın gasb itmekle taleb olundukda virmekde ta'allül bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan
5. fetvâ-yı şerîfesi olduğun tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görülüb
6. gasb eyledüğü at ve tufengi tarafından vekiline alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: İshaklı Kazası Ataharlık Köyü sakini olan Abdurrahman'ın mutasarrıf olduğu çiftlik ve yerlerine Dereçine ahalilerinin müdahale etmeleri ile ilgili Abdurrahman'ın şikâyeti hakkında.

108/5

Akşehir Sancağı Mutasarrıfına İshaklu [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. İshaklu Kazâsı'na tâbi' Atarharlık (Anarharlık) nâm karyeden Abdurrahman nâm kimesne gelüb karye-i mezbûr tobrağında mutasarrıf olduğu
2. mülk çiftlik ile ma'lûmetu'l-hudûd yerlerine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâkı' Dereçine nâm karye ahâlileri birbirleriyle yekdil ve yedinde olan senedâtına mugâyir hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn fuzûlî
3. müdâhale eylediklerin bildirüb zıkr olunan çiftlik ve yerleri yedinde olan senedâtı mûcebince (...) sâbıkan buna
4. zabt itdirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn fuzûlî müdâhale ve ta'addî itdirilmeyüb ta'addîleri men' olunmak bâbında emr-i
5. şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Akşehir Kazası sakinlerinden Ömer'in ambarında olan arpasının yine aynı kaza sakinlerinden Mustafa, İsmail ve bazı kişiler tarafından gasp edilmesi ile ilgili Ömer'in şikâyeti hakkında.

108/6

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Akşehir Sancağı Mutasarrıfına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı sâkinlerinden Ömer nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhâl idüb
2. bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub
3. ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine Akşehir

4. Kazâsı sâkinlerinden Mustafa ve İsmail nâm kimesneler ile hevâsına tâbi' ba'zı
5. mütegalibeden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler birbirleriyle yekdil ve yekcihed olmalarıyla bin yüz
6. elli senesinde gelüb bunun mülk anbârın basub ve derûnunda mevcûd
7. olan ma'lûmu'l-keyl arbasın nehb u gâret ve gadr-i küllî ve ta'addî eylediklerin
8. bildirüb şer'le görölüb yağma ve gâret eyledikleri arpasın tahsîl
9. ve alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Kayseri ahâlisinin, Kayseri Mahkemesi'ne tahtacılık görevine atanan Mahmut adlı kişinin eşkıyalarla gece gündüz hanesinde sarhoş olup muhızırbaşılığını dahi zapt etmek istemesi ve kendisinden hoşnut olmamaları nedeniyle Mahmut'tan şikâyetçi olmaları ve Mahmut'un tahtacılık görevinden alınarak yerine İbrahim'in atanmasını talep etmeleri hakkında.

109/1

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Sadâtdan es-Seyyid İbrahim zîde şerefuhu gelüb Kayseriyye Mahkemesi muhızırbaşılığı hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince virilen nizâm üzere berât-ı şerîfimle dergâh-ı mu'allâm bevvâblarından
2. el-Hâcc Mehmed zîde kadruhunun üzerinde olmağla bin yüz elli beş senesi Receb'i guresinden bir sene tamâmına değin zabt itmek üzere bundan akdem Kayseriyye sâkinlerinden
3. Mahmud nâm kimesneye ilzâm ve temessük virilüb lâkin mezbûr Mehmed şerîr ve dürlü dürlü 'azl ve ref'ini mücib hilâf-ı şer'-i şerîf evzâ' ve etvârından ahâlî-yi belde-i
4. Kayseriyye hoşnûd olmayub ve tahtacılık nâmıyla hilâf-ı inhâ muhızırbaşılığı dahî fuzûlî zabt murâd eyledü deyu Kayseriyye ahâlîsi istid'â ve husûs-ı mezbûr sıhhati üzere
5. i'lâm olunmak için fermân-ı 'âlî sâdir olmağın ahâlîden tefahhus olundukda mezbûr Mahmud muzırru'n-nâs ve sâ'y-i bi'l-fesâd ve leyl ve nehâr hânesinde eşkıyâ ve erâzil
6. cem' ve sermest-i hamr ve envâ'-i fesâd ve menhiyât-ı müskîr olduğundan nâşî 'ibâdullahın kendüden emn ve râzı olmayub üzerlerinden şer ve mazarratı
7. men'u def' ve işbu bin yüz elli altı senesi Rebî'u'l-evvel'i guresinde mezbûr ref' ve yedine erbâb-ı istihkâkdan cümlelerin muhtârı merkûm İbrahim'e ilzâm

8. ve temessük virilmek için iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim kabucular kethüdâsı olan (boşluk) dâme mecduhu i'lâm ve i'lâmı mücebince temessük virilmek fermânım
9. olmağla mezbûr Mahmud ref' ve mâh-ı mezbûr guresinden bir sene tamâmına değin zabt ve kazâ-i mezbûrun sâ'ir muhızrları merkûmu üzerlerine muhızırbaşı bilüb
10. muhızırbaşılığa müte'allık umûrda mürâca'at ve mukaddemâ sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şurûtu ve hâlâ sâdır olan emr-i 'âlî mazmûnu üzere
11. mahkemede tahtacılık ve bölükbaşılık ve kassâm-ı 'askerî ve beledi muhızırlıkları yed-i vâhidden zabt ve sâ'irlerin aklâmından olan kaydları
12. ref' ve terkîn ve mezbûr Mahmud'un tahtacılık nâmıyla müdâhalesi men'u def' olunmak için memhûr ve ma'mûlun-bih temessük virildüğün bildirüb
13. temessüğü mücebince zabt ve kânûn üzere vâkı' olan 'aidâtı ahz ve kabz itdirülüb mezbûru ve âharı yedinde olan temessüğe
14. mugâyir dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden temessüğü mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Hacı Ali'nin, tasarrufunda olan Suğla ve Suğla'ya bağlı karyelerden olan Bozkır Kazası Akkilisa Köyü sakinlerinden Gedikoğlu Ahmet, Mehmet, Ali, İsmailoğlu Ganibey oğlu Abdurrahman, Bahadır oğlu Ali, Zülfikar oğlu Topal İsmail adlı kişilerde olan toplam bin altı yüz keyl buğday alacağıının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

109/2

Bozkır Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hacı Ali zîde kadruhu gelüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı Suğla ve tevâbi' i mukâta'ası karyelerinden Bozkır Kazâsı'na
2. tâbi' Akkelisa nâm karye sâkininden Gedikoğlu Ahmed ve Mehmed ve Ali ve İsmail oğlu Ganibey oğlu Abdurrahman ve Bahadır oğlu Ali ve Zülfikar oğlu
3. Tobal İsmail dimekle ma'rûf kimesnelerin zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde Konya kilesi beher ziyâde ikişer yüz keyl hintadan min-haysi'l-mecmû'
4. bin altı yüz keyl hinta alacak hakkı olmağla mezbûrlardan bundan akdem taleb eyledikde mütegalibeden olmalarıyla birbirleriyle yekdil ve yekcihed
5. ve dürlü 'illet ve bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve hâlâ zimmetlerinde kaldüğün bildirüb şer'le görölüb

6. zimmetlerinde olan ol-mikdâr keyl hintası ma'rifet-i şer'le tamâmen mezbûrlardan tahsîl ve bî-kusûr kendüye alıvirülüb ta'allül
7. itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Seyit İbrahim'in Seyit soyundan geldiği için vergilerden muaf olduğu halde mukataa zabitanın adamı olan Ali'nin, İbrahim'in köylerinde raiyyet olarak kayıtlı olduğunu iddia ederek İbrahim'i ve oğlunu zincirleyerek eziyet etmesi ile ilgili Seyit İbrahim'in şikâyeti hakkında.

109/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid İbrahim zîde şerefuhu gelüb bu sahîhu'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub ısbât-ı
2. neseb eylediğün İstanbul müftüsünden berâta ma'mûl hüccet-i şer'iyye ve temessüğü olub Havâss-ı Hümayûn'umdan
3. maktû'asının defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarından olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde
4. olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûrda sâkin mukâta'a-i merkûm zâbiti olan (boşluk) nâm kimesnenin
5. âdemlerinden el-Hâcc Ali nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde zuhûr ve ashâb-ı ağrazın tahrîk
6. da'vâsıyla şirrete sülûk ve mücerred tama'-ı hâmindan nâşî celb-i mâl için hilâf-ı kânûn
7. ve defter-i hâkânî sen ve oğlun mukâta'a-i merkûm re'âyâsından imişsiniz deyu müdâhale
8. ve ta'addî itmekle bu dahî mezbûru da'vet-i şer'-i şerîf eyledikde itâ't-ı şer'-i
9. şerîf itmeyüb tegallübünden nâşî bu ve oğlu Seyyid İbrahim'i ahz ve bağlayub der-zincir
10. ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren
11. iki yüz (200) guruşluk bir devesin alub küllî gadr ve ta'addî eylediğün bildirüb
12. şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren aldığı
13. devesü giru mezbûrdan buna alıvirülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak
14. bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Turgut Kazası reayalarının, yine aynı kaza reayasından Hacı Ahmet tarafından paralarının alınması ile ilgili şikâyetleri ve paralarının Hacı Ahmet'ten tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

109/4

Turgud ve [boşluk] Kādîlarına Esbkeşan Hâssı Voyvodasına Hüküm ki,

1. Turgud Kazâsı'nda sâkin hâss-ı mezbûr re'âyâlarından ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb yine kazâ-i mezbûrda sâkin hâss-ı mezbûr re'âyâlarından
2. Hacı Halil oğlu Hacı Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub ziyâde mütegalibeden olmağla bin yüz elli senesinden beru bunların üzerlerine şer'an
3. bir nesne sâbit olmadın hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın küllî akcaların ve vekâlet iddi'âsıyla dahî akcaların
4. alduğundan gayrı ta'addî ve tecâvüzden hâlî olmadığın bildirüb şer'le muhâsbesi görülüb zimmetinde sâbit olan hakların bi't-tamâm tahsîl
5. ve alıvirilüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Eskiil Kazası ahalisinin, yine aynı kaza ahalisinden Uzunoğlu Hacı Ahmet tarafından paralarının alınması ile ilgili şikâyetleri ve paralarının Hacı Ahmet'ten tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

109/5

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına Esbkeşan Kādîsı ve Voyvodasına Hüküm ki,

1. Eskiil Kazâsı'nda sâkin hâss-ı mezbûr karyelerinden ve (boşluk) ve (boşluk)
2. ve dahî ba'zıları gelüb yine kazâ-i mezbûrda sâkin Uzunoğlu
3. Hacı Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla bin yüz elli
4. senesinde bunların hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden küllî akcaların ve vekâlet
5. iddi'âsıyla dahî akcaların alub gadr ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb
6. şer'le muhâsbesi görülüb zimmetinde sâbit olan hakları tahsîl ve hilâf-ı
7. şer'-i şerîf gadr ve ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
8. recâ eyledikleri ecilden malhalinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Ilgın Kazası ahalisinin davalarının buldukları mahalde görülmesini istemelerine rağmen Konya'dan atanan mübaşirin davalarının Divân-ı Karaman'da görülmesini isteyerek ahaliyi perişan etmesi ve davacı olmayanlardan dahi mübaşir namıyla para alması ile ilgili Ilgın ahalisinin şikâyeti hakkında.

110/1

Ilgın Kādîsına Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın Kādîsı Mevlânâ Feyzullah zîde fazluhusun mektûb gönderüb Ilgın Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve re'âyâ
2. ve berâya bâ-serhem meclis-i şer'a varub bunların içlerinden birinin hukûk-ı şer'iyeye müte'allık da'vâsı zuhûrunda mahallinde mürâfa'aya
3. râzılar iken ashâb-ı ağrazdan ba'zıları celb-i mâl sevdâsıyla Konya tarafından üzerlerine mübâşir ta'yîn ve bilâ-emr-i şerîf
4. buyuruldu ile divân-ı Karaman'a ihzâr teklîfiyle ta'cîz ve rencîde ve ba'zıları dahî ahz ve karye be karye gezdirüb ve da'vâcısı
5. olmayanlardan mübâşir nâmıyla akca talep ve perâkende (ve) perîşân olmalarına bâ'is bilâ-emr-i şerîf âhar kazâya ihzâr teklifiyle
6. ahâlî ve fukarâ ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb mahallinde Ilgun voyvodası ma'rifetiyle şer'le görülüb ihkâk-ı hakk
7. ve ta'addîleri def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recasına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden
8. hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Üveys Hasan'ın tasarrufundaki tımar yeri olan Ardıçağıl Köyü vergilerine Aladağ Nahiyesi Pirlevganda Köyü mültezimi olan kişinin müdahale etmesi ile ilgili Üveys Hasan'ın şikâyeti hakkında.

110/2

Alatağ ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Üvey Hasan zîde kadruhu gelüb Bolu ve Akşehir ve Saruhan ve Karasu ve Konya
2. sancaklarında Bendekli ve Garin (?) nâhiyelerinde Mekrur nâm karye ve gayrıdan yetmiş üç bin yüz doksan altı (73.196) akca ze'âmete berât-ı şerifimle

3. mutasarrıf olub mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından Konya Sancağı'nda Alatağ Nâhiyesi'nde müstakillen kayd ve berâta Ardıçağıl
4. nâm karyesinde âharın alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken sâbıkan Re'îsu'l-küttâbım olan Mustafa dâme
5. mecduhunun 'uhdesinde olan hâssı karyelerinden Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi' Pirlevganda nâm karye mültezimi (boşluk)
6. nâm kimesne bunun gıyâbında peydâ eylediği ihbâr hüccetini defterhâneye kayd ve bunun mutasarrıf olduğu sâlifü'z-zikr Ardıçağıl
7. Karyesi'nin hudûdu dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmini ze'âmeti tarafından alınagelen ekser arâzîsini zabt ve buna gadr-i küllî
8. itdüğün bildirüb husûs-ı mezbûr mahalinde tefahhus ve vukû'u üzere hüccet ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i
9. 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi' kırk bir nefer
10. re'âyâ ve üç zemîn ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı ve gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve 'öşr-i bağ yekûn ma'a gayrihâ
11. beş bin (5000) akca yazar Karye-i Ardıçağıl defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin (3000) akcası ifrâz
12. ve bir icmâl ve iki bin (2000) akcası dahî ifrâz ve ol-dahî başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından
13. mûmâ-ileyh Hasan Çavuş kaydından ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' mahallât ve fukarât ile Karye-i Pirlevganda ve tahtında seksen nefer
14. re'âyâ ile Karye-i İliçbınar ve Sa'mar ve hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve 'öşr-i bağ
15. ve meyve yekûn ma'a gayrihâ otuz bin (30.000) akca yazı ile ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde havâce haslarıyla
16. ifrâzhâ-i Derbend denilen haslara bedel virilen hâssı budur deyu Havâss-ı Hümâyûn'umdan olmak üzere tahrîr olunmağın ber-mûceb-i
17. defter-i hâkânî ze'âmet tarafın icmâl (ve) mufassal başka ve hâssı tarafı dahî başkadır ve mârru'z-zikr Karye-i Pirlevganda tahtında
18. tahrîr olunan Karye-i İliç ve tevâbi'i karyelerinden ve civârında vâkı' Avşar ve Sacın ve Oduncu ve Sarım nâm karyeler

19. sibâhîleriyle arâzî nizâ'ı sıhhattinde yüz elli târîhiyle müverrah hâss-ı mezbûr tarafına virilen hüccet dahî defter-i hâkânîde mestûr
20. olduğı üzere yüz elli iki senesinde bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde hıfz olduğı bi'l-fi'il defter emîni
21. olan Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğın ma'rifet-i şer'le münâza'a-i fihâ olan arâzî üzerine varulub vukûfu olan
22. bî-garaz musinn u ihtiyârlardan su'âl ve mâ-takaddümden beru mahsûl ve rusûmu ne taraftan alınageldiğı sâbit olur ise hüccet ve 'arz
23. olunmak emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Kayseri sükkanından Mehmet Bey'in, Karahisar Nahiyesi Ezdemin Köyü sakinlerinden Seyit Osman ve Seyit İbrahim'de olan alacağını tahsi edememesi ile ilgili şikâyeti ve alacağının tahsi edilmesini talep etmesi hakkında.

110/3

Ber-vech-i Arpalık Kayseriye Sancağına Mutasarrıf olan dâme İkbâluhu ve Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. Sen ki Kayseriye Kādîsı Mevlânâ Mehmed Şakir zîdet fezâ'ilehusun mektûb gönderüb Medine-i Kayseriye sükânından Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'a
2. varub medine-i mezkûr nevâhisinden Karahisar Nâhiyesi'ne tâbi' Ezdemin nâm karye sükânından es-Seyyid Osman ve es-Seyyid İbrahim
3. nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ma'lûmu'l-mikdâr akca alacak hakkı olmağla taleb eyledikde edâ eylemediklerinden
4. gayrı mezkûr şütûm-ı galîza ile şetm itmeleriyle ihzârlar için taraf-ı şer'den mürâsele ile da'vet-i şer' için
5. çukadâr irsâl olundukda bir-vechle itâ'at-i şer' itmeyüb ta'allül itmeleriyle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mezkûrlar
6. ma'rifetinle ihzâr-ı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında der-devlet-medâra 'arz ve i'lâm idivir deyu ilhâh ve iltimâs
7. itmekle ol-bâbda vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recasına bi'l-iltimâs 'arz eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Kaş Nahiyesi İn Köyün'de ve daha başka köylerde Ahmet sipahinin on üç bin yüz akçe ile mutasarrıf olduğu tımar gelirine ortaklarının müdahale etmesi ile ilgili Ahmet'in şikâyeti ve herkesin beratları yazılarına göre hissesine düşeni tahsil etmesini talep etmesi hakkında.

111/1

ve [boşluk] Kādîsı ve Konya Kazâsı Nâ'ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Ahmed nâm sibâhî Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Konya Sancağı'nda Kaş Nâhiyesi'nde İn nâm karye ve gayrıdan on üç bin yüz
2. (13.100) akca berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu tımâr başkalemi olan sâlfu'z-zıkr İn nâm karye defter-i icmâlde sekiz bin beş yüz (8500) akca yazı
3. ile tahrîr ve yazı-yı mezkûrunda bir def'a iki bin (2000) akcası ifrâz (...) bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mezkûr Ahmed'in tımârı mülhakâtı
4. ve bir def'a dahî iki bin yüz (2100) akcası dahî ifrâz ve ol-dahî başka bir icmâl ve icmâl-i mezkûrun iki bin (2000) akcası Belviran Nâhiyesi'nde Kamerlülâd (?)
5. nâm karye ve gayrıdan on bin (10.000) akca tımara Âstâne tezkîresiyle mutasarrıf Seyyid Mehmed'in ve yüz (100) akcası dahî yine Kaş Nâhiyesi'nde Mantasva nâm
6. karye ve gayrıdan dokuz bin yirmi beş (9025) akca tımara mutasarrıf Hasan'ın fevtinden ve yine defter-i icmâl karyelerde el-mezbûrenin sekiz bin beş yüz (8500)
7. akca yazı-yı mezkûrundan bir def'a dahî iki bin (2000) akcası ifrâz ve ma'a gayrihâ bir görülüb üç bin (3000) akca başka bir icmâl ve icmâl-i
8. mezbûr dahî tamâmen yine Belviran Nâhiyesi'nde Güllü Üvegi nâm karye ve gayrıdan dokuz bin altı yüz (9600) akca tımara mutasarrıf olub
9. veled-i Ahmed'in tımârı aklâmı ve karyelerde el-mezbûrenin yine defter-i icmâlde yazı-yı mezkûrundan bâkî kalan iki bin
10. dört yüz (2400) akcası dahî Kaş Nâhiyesi'nde nefis-i Bosala nâm karye ve ma'a gayrihâ bir görülüb on bin dört yüz (10.400) akca 'an-ze'âmet bir icmâl
11. ve icmâl-i mezbûr dahî tamâmen mezkûr Bosala nâm karye ve gayrıdan yirmi sekiz bin yedi yüz yetmiş altı (28.776) akca ze'âmete mutasarrıf Sultan Ali'nin
12. kaydında olmağla mezkûr Ahmed karye-i mezbûrda müşterekleri mezkûrlar ile ber-vech-i iştirâk zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan berât
13. yazusuna göre hissesine düşeni kânûn ve defter mücebince ahz ve kabz itmek murâd eyledikde müşterekleri mezkûrlar karye-i mezbûrenin

14. mahsûl ve rusûmundan berâtları yazularına göre hisselerine düşeni ahz ve kabzına kanâ'at itmeyüb berâtları yazularına mugâyir
15. ziyâdeye tecâvüz ve bunun hissesine isâbet eden mahsûl ve rusûma dahl ve ta'arruz ve ol-vechile tımârı mahsulüne gadr olduğun bildirüb
16. karye-i mezbûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezkûrlar ile kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan herkesin berâtları
17. yazusuna göre hisseleri kânûn ve defter mûcebince ahz ve kabz itdirilüb mugâyir-i berât müşterekleri mezkûrları ziyâdeye tecâvüz
18. itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl (ve) mufassala mürâca'at olundukda
19. vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtları mûcebince zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Hasan Çavuş, Mustafa Çavuş, Mehmet, Seyit Mehmet, Seyit İsmail, Ahmet, Hüseyin, Mehmet ve Abdullah adlı kişilerin Konya Sancağı'nda Aladağ Nahiyesi'nde tasarruflarında bulunan tımar gelirlerine Aladağ Nahiyesi Pirlevganda Köyü voyvodası olan kişinin müdahale etmesi ile ilgili kişilerin şikâyeti hakkında.

111/2

Alatağ ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran Hasan Çavuş ve Mustafa Çavuş ve zu'amâdan Mehmed veled-i Mustafa zîde kadruhum ile
2. erbâb-ı tımârdan Seyyid Mehmed veled-i Seyyid İsmail ve Seyyid İsmail veled-i Mahmud ve Ahmed veled-i Mehmed ve Hüseyin ve Mehmed ve Abdullah nâm sibâhîler gelüb merkûm Hasan Çavuş'un
3. ze'âmeti mülhakâtından Konya Sancağı'nda Alatağ Nâhiyesi'nde Karye-i Ardıçağıl ve merkûm Mustafa Çavuş'un ze'âmeti mülhakâtından yine nâhiye-i mezbûreye tâbi'
4. Karye-i Oduncu ve merkûmûn Mehmed veled-i Mustafa ve Ahmed ve Seyyid Mehmed ve Seyyid İsmail veled-i Mahmud'un ber-vech-i iştirâk kayd ve berâtlarına dâhil yine Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi'
5. Karye-i Şami ve merkûmûn Hüseyin ve Ahmed ve Mehmed ve Abdullah veled-i İbrahim'in dahî ber-vech-i iştirâk tımârları mülhakâtından Avşar nâm karyelerinin mümtâz ve mu'ayyen

6. hudûdu dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi ze'âmet ve tımârları tarafından alınagelen ma'lûmetu'l-hudûd yerlerine bundan akdem Havâss-ı Hümâyûn'dan yine Alatağ
7. Nâhiyesi'nde Pirlevganda Karyesi voyvodası dahl ve ta'arruz ve sâdir olan emr-i şerifim mûcebince hâss-ı mezbûr karyesinin hudûdunu cem'-i gafır ve cem'-i kesîr kimesnelerin
8. ihbârlarıyla şer'an sâbit ve sınıru tahrîr ve tebeyyün olunub kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmekle ol-hüccet-i şer'iyye bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde
9. hıfz olmuşken hâss-ı merkûm zâbiti kanâ'at itmeyüb kadîmden 'öşr ve resmi ze'âmet ve tımârları tarafından alınagelen yerlerin 'öşr ve resmine ta'arruz
10. eyledüğün bildirüb kadîmden 'öşr ve resmi ze'âmet ve tımârları tarafından alınagelen yerlerin 'öşr ve resmi kadîmîsi üzere ahz ve kabz itdirilüb hilâf-ı
11. defter-i hâkânî ve mukaddemâ kıbel-i şer'den virilüb Defrehâne-i 'Âmire'mde kayd olunan hüccet-i şer'iyye-i mahfûzaya mugâyir bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek için
12. emr-i şerifim sudûrunu istirhâm ve Defrehâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Alatağ Nâhiyesi'ne
13. tâbi' kırk bir nefer re'âyâ ve üç zemîn ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı ve resm-i çift ve bennâk yekûn ma'a gayrihi beş bin (5000) akca yazar Ardıçağıl
14. nâm karye defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâlde bir def'a üç bin (3000) ve def'a dahî iki bin (2000) akcası ifrâz ve iki 'aded icmâller olub zikr olunan
15. iki 'aded icmâller tamâmen Hasan Çavuş'un ze'âmeti mülhakâtı ve yine Alatağ Nâhiyesi'nde otuz dokuz nefer re'âyâ ve iki zemîn ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât
16. ve salârı ve resm-i çift ve bennâk yekûn ma'a gayrihi üç bin (3000) akca yazar Oduncu nâm karye dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde
17. müstakıl bir icmâl ve icmâl-i mezbûr dahî tamâmen merkûm Mustafa Çavuş'un ve yine Alatağ Nâhiyesi'nde elli dört nefer re'âyâ ve üç zemîn ve hâsılı tahtında
18. 'öşr-i gallât ve salârı ve resm-i çift ve bennâk yekûn ma'a gayrihi dört bin (4000) akca yazusu olan Şami nâm karye dahî defter-i mufassalda
19. muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki akcası ifrâz ve müstakıl bir icmâl ve iki bin (2000) akcası dahî ma'a gayrihâ bir görölüb dört bin
20. dört yüz (4400) akcası başka bir icmâl ve iki bin (2000) akca yazar icmâl-i mezbûr tamâmen ve dört bin dört yüz (4400) akca yazar icmâlin dahî üç bin (3000)
21. akca kurâ-i âhar ile bir görölüb üç bin altı yüz (3600) akca ze'âmetin tobundan on bir bin sekiz yüz (11.800) akcası merkûm Seyyid Mehmed veled-i

22. Seyyid İsmail'in tımâr-ı mülhakâtı ve yine yirmi üç bin altı yüz (23.600) akcamın tobundan on bir bin sekiz yüz (11.800) akcası dahî mezbûr Seyyid İsmail
23. veled-i Mahmud'un tımârı ve dört bin dört yüz (4400) akca yazar icmâlin yedi yüz (700) akcası dahî Belviran Nâhiyesi'nde Tutludinek nâm karye ve gayrıdan
24. ze'âmete mutasarrıf mezkûr Ahmed'in ve yedi yüz (700) akcası dahî yine Karye-i Tutludinek el-mezbûre ve gayrıdan ze'âmete mutasarrıf merkûm Mehmed veled-i
25. Mustafa'nın kayıtlarında ve yine Alatağ Nâhiyesi'nde iki 'aded mahallât ve yüz yirmi dokuz 'aded re'âyâ ve sekiz zemîn ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât
26. ve salârı ve resm-i çift ve bennâk yekûn ma'a gayrihi sekiz bin iki yüz (8200) akca yazusu olan Avşar nâm karye dahî defter-i mufassalda
27. muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ma'a gayrihâ bir görölüb on bin altı yüz (10.600) akca yekûnundan iki def'a üçer bin akcası ifrâz ve başka başka
28. iki 'aded icmâller olub ve icmâl ol-tamâmen yine Belviran Nâhiyesi'nde Köseler nâm karye ve gayrıdan tımâra mutasarrıf Mehmed ve üç bin (3000) akca yazar
29. icmâl-i sâni dahî tamâmen Belviran Nâhiyesi'nde Belik nâm karye ve gayrıdan tımâra Âstâne tezkiresiyle mutasarrıf Hüseyin'in tımârı aklâmı ve yekûn
30. mezbûrun dört bin altı yüz (4600) akcası dahî ma'a gayrihâ bir görölüb altı bin üç yüz (6300) akcası ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun
31. bin iki yüz (1200) akcası Ahmed veled-i Mehmed'in ve üç bin (3000) akcası dahî Abdullah veled-i Abdullah'ın kayıtlarında yine Alatağ Nâhiyesi'nde
32. mahallât ve neferât ile Karye-i Pirlevganda seksen nefer re'âyâ ile Karye-i İliçbınar hâsıl-ı huma 'an-'öşr-i gallât ve salârı yekûn ma'a gayrihi otuz bin (30.000) akca
33. yazusu olan Pirlevganda nâm karye dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Hâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından olub ber-minvâl-i meşrûh
34. hâssı mülhakâtından olan Pirlevganda Karyesi'nin hudûdu yanında kıbel-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyye bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde hıfz
35. oldığı mestûr ve mukayyed ve defter-i hâkânî ve hüccet-i şer'iyye-i mahfûza mücebince 'amel olunub defter-i hâkânî ve kıbel-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyye ve kadîme mugâyir
36. dahl ve ta'arruz itdirilmemek için defter-i hâkânî ve kânûn üzere emr-işerîfîm tahrîri bâbında bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım Mehmed Ragıb dâme mecduhu i'lâm
37. itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Kırşehir Sancağı Günyüzü Nahiyesi Geçekviran Köyü'ne on beş bin akçeyle mutasarrıf olan Mehmet adlı kişinin vergisi alınarak ambar olunan mahsülüne İbrahim ve Zennecioğlu Mustafa adlı kişilerin müdahale etmesi hakkında.

112/1

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sibâhî gelüb Kırşehri Sancağı'nda ve muzâfâtından Günyüzü Nâhiyesi'nde Geçekviran nâm karye ve gayrıdan on beş bin (15.000)
2. akca tımâra bundan akdem mutasarrıf Ömer fevt oldukda Cafer'e ve anın dahî rızâsıyla kasr-ı yedinden diğer Ömer ve diğer Mahmud kasr-ı yedinden dahî buna tevcîh
3. ve berâtıyla üzerinde zâhir olduğu Arzurum (Erzurum) cânibine 'azîmet ve nısf-ı tarîkden vardığında livâ-i mezbûr Alaybeyisinin 'ırz-ı dünyeviyyesi olmakdan
4. nâşî icrâ için merkûm Ömer'in fevtinden ve bunun refikinden mezkûr Ömer'in oğlu İbrahim ser-'asker-i sâbık Vezîr Numan Paşa tarafından elli beş
5. senesi Receb-i Şerîf'i selhinden tezkire ve gadr eyledüğünden mâ'adâ mezkûr İbrahim Arzurum cânibine varmayub kendi hânesinde sâkin iken
6. livâ-i mezbûr Alaybeyisi merkûm İbrahim'in gıyâbında mezbûr tezkire ve husûs-ı mezbûr sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince su'âl olundukda
7. mezbûr İbrahim tımâr-ı mezbûr tevcîh olduğu târîhden beru bayrağı altına gelmedüğün ve bu mağdûr olduğun dört nefer erbâb-ı tımâr
8. şehâdet eylediklerin bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım olan Mehmed Ragîb dâme mecduhu i'lâm ve kânûn üzere üç bin (3000) akcası merkûm İbrahim'in üzerinde
9. kalmak üzere on iki bin (12.000) akcası mezkûr İbrahim'in ref'inden sene-i mezbûr Zilka'de'sinin on dördüncü gününde buna ibgâ
10. ve müceddeden berât-ı şerîf virilüb zikr olunan on iki bin (12.000) akca tımâr hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde on beş bin (15.000) tımâr-ı mezbûr
11. İbrahim'in üzerinde ancak üç buçuk ay firâr idüb bunun berâtı mücebince tahvîl târîhine düşen mahsûl ve rusûmundan merkûm
12. İbrahim'in bir dürlü alâkası yoğiken mezkûr İbrahim berâtı mücebince tahvîl târîhine düşüb ta'sîr ve der-anbâr olunan
13. mahsûlüne fuzûlî müdâhale ve mürâfa'a-i şer' olunduklarında vech-i meşrûh üzere ol-dahî şer'an sâbit ve mezkûr İbrahim hilâf-ı kânûn
14. ve bi-vechi münâza'âdan men' birle kıbel-i şer'den mürâsele ve mücebince emr-i şerîfim virilmişken mezkûr memnû' olmayub kıbel-i şer'den

15. virilen mürâsele ve fetvâ-yı şerîfeye mugâyir Eşkin Mukâta'ası emîni olan Zennecioğlu Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesneye
16. istinâden ve senin der-anbâr eyledüğün mahsûl mâbeyn mahsûlüdür senin bir dürlü alâkan yokdur deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve bunun
17. yedinde olan berât-ı şerîfimle fetvâ-yı şerîfeye mugâyir ta'addî eylediklerin bildirüb zikr olunan on iki bin (12.000) akca tımâr-ı mezbûr
18. yedinde berâtı mücebince kendüye zabt ve tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mücebince kendüye ahz itdirilüb hilâf-ı
19. kânûn yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve berâtına mugâyir merkûmân İbrahim ve Mustafa'yı bir dürlü dahl ve ta'aruz itdirilmemek bâbında
20. hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu
21. mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Sancağı'na bağlı Kemahcı Nahiyesi'nde Milos ve daha başka köylere otuz bin beş yüz akçeye mutasarrıf olan Mustafa'nın tasarrufunda olan Hatunözü Köyü Herikli arazisinin gelirine Bostan Köyü mutasarrıfının müdahale etmesi ile ilgili Mustafa'nın şikâyeti hakkında.

112/2

Ber-vech-i Arpalık Beyşehri Sancağı Mutasarrıfına Bozkır ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Zu'âmadan Seyyid Mustafa zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime gelüb Beyşehri Sancağı'nda Kemahi (Kemahcı) Nâhiyesi'nde Milos (Milikos) nâm karye ve gayrıdan otuz bin beş yüz (30.500)
2. Akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından Bozkır Nâhiyesi'ne tâbi' müşterekiyle kayd ve berâtına dâhil
3. Hatunözü nâm karyesinde mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi ze'âmeti tarafından alınagelen Herikli arâzisi dimekle
4. ma'rûf yerlerin 'öşr ve resmine âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâkı' eşküncilü mülk tımâr karyelerinden
5. Bostan Karyesi tobrağındandır deyu mutasarrıfları bundan akdem müdâhale ve mahall-i nizâ'dan üzerinde mürâfa'a olunduklarında

6. ol-yerler sâlifü'z-zikr Hatunözü Karyesi arâzîsinden olduğu musinn u ihtiyârların şehâdetleriyle sâbit ve bu vech mu'ârazadan
7. men' birle kibel-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyye virilmişken mezbûrlar yine memnû' olmayub ol-hüccet-i şer'iyyeye ve kadîme mugâyir müdâhaleden
8. hâlî olmadıkların bildirüb kadîmîsi üzere ol-yerler müşterekiyle ze'âmeti tarafından zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmu
9. kânûn ve defter mücebince ahz u kabz itdirilüb mezbûrları kadîme ve hüccet-i şer'iyyeye mugâyir dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum
10. recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Bozkır Nâhiyesi'ne tâbi'
11. otuz dokuz nefer re'âyâ ve bir zemîn ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk
12. ve caba yekûn ma'a gayrihâ dört bin sekiz yüz (4800) akca yazar Karye-i Hatunözü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve ve defter-i icmâlde
13. üç bin beş yüz (3500) akcaya ifrâz ve yine nahiyesine tâbi' Çiftlik-i Gav nâm ve gayrihi ile bir görölüb iki bin üç yüz (2300) akca
14. bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun yedi bin yedi yüz (7700) akcası mezbûr Seyyid Mustafa bâkîsî müşterekleri kayıdlarında ve yine nâhiye-i
15. mezbûra tâbi' otuz yedi nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk
16. ve caba yekûn ma'a gayrihâ ile iki bin (2000) akca yazar Karye-i Bostan mülk-i evlâd-ı İbrahim bin Bozkır bâ-eşküncü
17. deyu ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nahiyesine tâbi' Toylu nâm karye ve gayrihi ile
18. bir görölüb yedi bin beş yüz (7500) akca yazı ile eşküncülü mülk tımâr deyu tahrîr ve üç 'aded icmâle başka başka tevzî'
19. ve icmâl-i mezbûrdan hisselerine mutasarrıf olub sâ'ir şartlarıyla cebelülerin eşdirmek üzere Hasan ve Abdullah ve Ömer
20. veledân Ahmed ve Mehmed veled-i Cabbar üzerlerinde olmağın ber-müceb-i defter-i hâkânî eşküncü tımarının icmâl ve mufassal
21. ve mülk tımâr dahî icmâl ve mufassalı başkadır deyu bi'l-fi'il Defter Emîni es-Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğın 'arzı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Aksaray Sancağı Koçhisar Nahiyesi Vahidüddin Köyü mutasarrıfı Süleyman'ın, Sivashoğlu Mustafa Ağa, Hüseyin ve Aksaraylı Aziz Ağa adlı kişilerden ziraat yapmalarına rağmen öşür alamaması ile ilgili şikâyeti ve öşrün faiziyle beraber alınmasını vermemeleri durumunda ise dışarıya sürülmelerini talep etmesi hakkında.

113/1

Ber-vech-i Arpalık Aksaray Sancağı Mutasarrıfına Koçhisar ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kâtib-i kethüdâ-yı sadr-ı 'âlî-yi sâbık Süleyman 'ızzî zîde mecduhu gelüb Divân-ı 'Âlişân kitâbeti gedüğü ilhâkıyla Aksaray Sancağı'nda
2. Koçhisar Nâhiyesi'nde Vahidüddin (?) nâm karye ve gayrıdan berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından kayd ve berâtına dâhil Elhöyüğü
3. ve Damanacı (boşluk) ve (boşluk) nâm mezra'aları tobrağında zirâ'at ve harâset idenden alub ilinden Sivashoğlu Mustafa Ağa
4. ve oğlu Hüseyin ve Aksaraylı Aziz Ağa dimekle ma'rûf kimesnelerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter
5. mücebince müteveccih olan 'öşrlerin mûmâ-ileyhin tarafından subaşı (boşluk) zîde kadruhu taleb eyledükde mezbûrlar a'yân ve mütegalibeden
6. olmalarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru edâda ta'allül ve muhalefet ve ze'âmet mahsûlünü kesr ve noksan terettübüne bâ'is oldukların
7. bildirüb kânûn ve defter mücebince müteveccih olan 'öşrleri güzeştesiyle subaşısına alıvrilüb hilâf-ı kânûn ve defter
8. ta'allül ve muhâlefet itdrilmeyüb bu def'a dahî ta'allül ve nizâ' iderler ise te'dîb ve ıslâh-ı nefis için diyâr-ı âhara nefyi ve
9. iclâlleriyçün 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Kayakapusu Mahallesi'nden İbrahim Beşe'nin kayını Mehmet'ten satın aldığı mülk menziline kasaba sakinlerinden Ahmet ve Halil adlı kişiler tarafından İbrahim'in kayınının kendilerini vekil tayin ettiğini iddia ederek zapt edilmek istenmesi ile ilgili İbrahim Beşe'nin şikâyeti hakkında.

113/2

Ürgüb Kādîsına Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazâsı mahallâtından Kayakabusu Mahallesi'nde İbrahim Beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun kaynı Ahmed Sibâhî oğlu
2. Mehmed nâm kimesne mahalle-i mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk menziline ve içinde olan orak ile mülk bağ ve bağçe ve mülk
3. ceviz eşcârı ve arsasın ma'lûmu'l-mikdâr akcaya bundan akdem İstanbul'da Mahmud Paşa Mahkemesi'nde bey'-i bat-ı kat' ile
4. bey' ve 'âmme-i da'vâdan birbirlerinin zimmetlerin ibrâ ve virilen hüccet-i şerîfe mûcebince zabt idüb dahl olunmak icâb
5. itmez iken kasaba-i mezbûreden mütegalibeden Ali Beşe oğlu Ahmed ve Hacı Mustafa oğlu Halil dimekle ma'rûf kimesneler
6. zuhur ve hevâsına tâbi' birkaç kimesnelerin zor şehâdetleriyle kaynı-yı mezbûr zikr olunan emlâk ve eşyâları istiklâl
7. tarîkiyle bey' itmiş bizi vekîl eyledi zabtına muhâlefet ve mahallinde mürâfa'a-i şer'olunduklarında müdde'âsın vech-i şer'î üzere ısbât
8. ve mezbûrların iddi'âları şer'le ve lağv u mahas olduğu zâhir olmağla mu'ârazadan men' birle ve kat'-ı nizâ'
9. ve fasl-ı husûmet birle ol-hüccet-i şer'iyeye imzâ dahî olmuşken mezbûrlar kâni' olmayub ve her gelen kâdî ve ehl-i
10. 'örfe istinâden kaynı-yı mezbûr diyâr-ı âharda olub hayât ve memâtı ma'lûm değil iken hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i
11. hüccet-i şer'iyeye vekâlet iddi'âsıyla ta'addî ve nizâ' eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan
12. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi mûcebince 'amel olunub mülk-i müşterâsı kendüye zabt
13. itdirilüb mezbûrların hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye zâhir olan ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında
14. hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Seyit İsmail'in Ereğli-yi Karaman Kazası'nda tasarrufunda olan çiftliğine, Genç Hüseyin Bölükbaşı ve adamlarının zarar vererek on beş kuruşunu ve hayvanlarını gasp etmeleri ile ilgili Seyit İsmail'in şikâyeti hakkında.

113/3

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kiramdan es-Seyyid el-Hâcc İsmail veled-i Seyyid İbrahim zîde şerefuhu gelüb Ereğli-yi Karaman sükkânından Konya'da baş
2. bölükbaşı olan Genç Hüseyin Bölükbaşı altı bayrak levendâd eşkıyâsıyla bin yüz elli senesinde mûmâ-ileyhin Ereğli-yi
3. Karaman Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karyede vâkı' mutasarrıf olduğu çiftliğe varub üzerine konub çiftliğin kethüdâsı
4. Abdurrahman nâm kimesneyi fuzûlî cebren ve kahren on keyl şa'îr ve on beş (15) gurus ve sürüsünden on sekiz kuzusu
5. ve sekiz re's koyunların ahz ve rahne itmek için çiftliğin damlarını yakub ihrâk-ı bi'n-nâr ve iki 'aded
6. bostanların mahsûlleri dahî zarar ve ziyân gadr ve ta'addî eyledüğün ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerin şehâdetleriyle
7. şer'an sâbit cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyye mûcebince şer'le görülüb mezbûrların fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf
8. ahz eyledikleri nukûd ve şa'îr ve hayvânât ve emsâli olan zarar ve ziyânları alıvirilmek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: İbrahim'in Ereğli-yi Karaman Kazası'nda tasarrufunda olan çiftliğinin su harkına Darıcı Cemaati'nden Kel Ebubekir ve Karakoyunlu Cemaati'nden bazı kişilerin zarar vermeleri ile ilgili İbrahim'in şikâyeti hakkında.

113/4

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Sâdâtdan Seyyid el-Hâcc İsmail veled-i Seyyid İbrahim Paşa zîde şerefuhu gelüb mûmâ-ileyhin Ereğli-yi Karaman
2. Kazâsı'na tâbi' Habiller ve Melanca nâm mahalde vâkı' mutasarrıf olduğu çiftlik emlakı derûnunda Boğunlu
3. Harkı dimekle ma'rûf harka bârân selinden cem' olan hâr-ı haşâke tethîr için
4. kendü mâlından beher sene yüz (100) gurus harc ve sarf idüb ahâlî-yi vilâyet hark-ı mezbûrun
5. suyundan intifâ' üzereler iken taht-ı kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olan Darıcı Cemâ'ati'nden

6. Kel Ebubekir ve Karakoyunlu Cemâ'ati'nden oğlu ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler evleri için
7. bir mikdâr koyunlarıyla hark-ı mezbûr üzerine bin yüz elli senesinde nüzûl ve hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî
8. hark-ı merkûma ta'addîlerinden nâşî harâset ve zer' eylediği mahsûlâtı dahî hayvânâtlarına yedirüb
9. çîğnedüb küllî zarar ve ziyân eylediklerinden nâşî ta'addîlerinin men'i için taraf-ı şer'den mürâsele ile
10. da'vet-i şer' olundukda bir-vechle itâ'at-i şer' itmeyüb ziyâde zulm (u) ta'addî üzere oldukların bildirüb
11. şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan ta'addîleri men' u def' ve vâkı'-ı hâli
12. vukû'u ve sıhâti üzere 'arz olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Seyit İbrahim'in oğlu Seyit Yusuf'a Aksaray Kazası'na bağlı Susuz Köyü'nde konar-göçer taifesinden Kara Nuh oğlu İsa, Tağruzoğlu Gök Veli, Tomaherketoğlu İsmail ve Otakaşlıoğlu adlı kişiler tarafından kötülük edilmesi ve olayı dinlemek için gittiklerinde dahi devesinin gasp edilmesi ile ilgili Seyit İbrahim'in şikâyeti hakkında.

114/1

Aksaray ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid İbrahim Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb bu kendü hâlinde 'ırzı ile mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf
2. kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde oğlu Seyyid Yusuf nâm şâbb-ı emredi
3. Aksaray Kazası'na tâbi' Susuz nâm karyede olan çiftliğe gönderdiğinde kazâ-i mezbûrdan konar göçer
4. tâ'ifesinden Kara Nuh oğlu İsa ve Tağruzoğlu Gök Veli ve Tomaherketoğlu İsmail ve Otakaşlıoğlu
5. nâm kimesneler esnâ-yı râhda oğlu mezbûru cebren ahz ve çiftlikde vâkı' Acısu nâm mahalle götürüb fi'il-i şen'
6. kastıyla ta'arruz ve hetk-i 'ırz eylediğinden mâ'dâ bu istimâ' eyledikde oğlu Seyyid Mehmed ile mezbûrlara vardıkda

7. merkûm tarafına mezkûr oğlu İsmail bunları dahî ahz ve cebren re's devesin alub ziyâde gadr ve ta'addî
8. eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfîk fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve mezbûrlar taht-ı kazâlarınızda
9. mürûr u ' ubûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le
10. görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim recâ eyledikleri ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Kazası sakinlerinden Fatma ile Abdullah'ın sütkardeş olmalarından dolayı nikâhlarının geçersiz olmasına rağmen Abdullah'ın babası Mustafa'nın nikâhın geçersiz olduğunu kabul etmeyerek zulüm etmesi ile ilgili İsmihan Hanım'ın şikâyeti hakkında.

114/2

Beyşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehir Kazâsı sâkinlerinden İsmihan nâm hatun gelüb bu sağîre kızı Fatıma'ya Beyşehir sâkinlerinden
2. Melerolu dimekle ma'rûf el-Hâcc Mustafa'nın sağîr oğlu Abdullah ile reza'an karındaşı olub
3. sağîre-i mezbûreyi reza'an karındaşı sağîr-i merkûma bir-vechle 'akd-i nikâh sahîh değil iken mezkûr
4. el-Hâcc Mustafa kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmakdan nâşî sağîre-i merkûme Abdullah'ın menkûhesidir
5. âhara bir-vechle virmedüm deyu envâ'-i tahvîk ve tehdit ve şütûm-ı galîzâ ile şetm ve bi'd-defa'at
6. reza'an karındaşı olub nikâh şer'an câiz olmadığı mezkûra i'lâm ve inhâ olundukda merkûm el-Hâcc
7. Mustafa bir dürlü memnû' ve mütenebbih olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf mezbûreyi ta'yîr ve rencide eyledüğün
8. bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında emr-i şerifim
9. recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Kasabası sakinlerinden Seyit İsmail'in, yine aynı kasaba sakinlerinden Şerife, Fatma, Hacı Mustafa ve Rabia adlı kişiler tarafından zehirlenerek, babası Mehmet'in ise darp edilerek öldürülmesi ile ilgili Seyit İsmail'in kız kardeşinin şikâyeti hakkında.

114/3

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri Kasabası sâkinelerinden (boşluk) nâm hatun gelüb bunun karındaşı Seyyid İsmail nâm kimesne kendü hâlinde
2. iken yine kasaba-i mezbûre sâkinelerinden zevcesi Şerife bintu Feyzullah ve vâlidesi Fatıma ve 'ammîsi Hacı
3. Mustafa ve ikinci zevcesi Rabia nâm avradlar ile yekdîl ve yekcihet ve hilâf-ı şer'-i şerîf bunun karındaşı
4. mezkûru bin yüz elli (boşluk) senesinde mesmûmen bi-gayr-ı hakkın katl eyledikleri şer'an sâbit ve zâhir ve ba' dehu merkûm Hacı
5. Mustafa hevâsına tâbi' Topçuoğlu Abdalbaki nâm kimesne ile âlat-ı harb ile mezbûrenin babası el-Hâcc
6. Mehmed'in üzerine hücûm ve darb ve babası mezkûr dahî müte'essiren fevt ziyâde fesâd ve şekâvet ve gadr eylediklerin
7. bildirüb şer'le görüleb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Seyit İsmail'in Ereğli-yi Karaman Kazası Habiller Köyü toprağında mutasarrıf olduğu çiftliğinin ekinlerine Tazıcı Cemaati'nden Tazıcıoğlu Sarı Süleyman ve Kel Ebubekir adlı kişilerin hayvanlarının zarar vermeleri ile ilgili Seyit İsmail'in şikâyeti ve zararının ödenmesini talep etmesi hakkında.

114/4

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid el-Hâcc İsmail veled-i Seyyid el-Hâcc İbrahim Paşa zîde şerefuhu gelüb taht-ı kazânızda sâkin Türkman
2. tâ'ifesinden Tazıcı Cemâ'ati'nden Tazıcıoğlu Sarı Süleyman ve Kel Ebubekir bin Mehmed nâm kimesneler deve ve koyun

3. ve sâ'ir davârların muhkem zabt itmeyüb gelüb mûmâ-ileyhin Ereğli-yi Karaman Kazâsı'na tâbi' Habiller nâm karye tobrağında
4. vâkı' mutasarrıf olduğu çiftliğin tahminen kırk evlek mikdâr tarlasına zer' olunmuş gülâb (?) tereke
5. ve sâ'ir mevrû'ât mahsûlâtı arâzîsine salıvirüb ve çiğnetüb küllî gadr zarar ve ziyân eylediklerin
6. bildirüb mezbûrların vâkı' olan ta'addîleri men' u def' ve zararları şer'le tazmîn itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Seyit Süleyman ve dayısına Süleyman'ın büyük validesinden kalan mirasa Süleyman'ın annesinin el koyması üzerine Süleyman'ın hakkını talep etmesi ve dava açtığı gerekçesiyle Helvacı Abdullah ve Ali Bey adlı kişilerin Süleyman'ın menzilinı basarak yüz seksen kuruşunu ve ehl-i örfe ödedikleri dört yüz kuruşu da gasp etmeleri ile ilgili Seyit Süleyman'ın şikâyeti hakkında.

114/5

Konya Kazâsında Nâ'ibu 'ş-şer' ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Süleyman zîde şerefuhu gelüb bunun büyük vâlidesi (boşluk) nâm hatun bundan akdem müteveffiye oldukda verâseti irs-i şer'le buna ve yine
2. Konya sâkinlerinden dayısı (boşluk) nâm kimesneye mahzara olunmuşken vâlidesi mezbûre müteveffiye-i mezbûre bi'l-cümle muhalledâtin ahz ve kabz itmekle bu dahî
3. hisse-i irsiyyesin taleb eyledikde yine Konya sâkinlerinden olub buna 'ırz-ı dünyeviyyelerin icrâ için mütegalibeden Helvacı Abdullah ve yine kazâ-i mezbûra
4. tâbi' Beşağıl Karyesi'nden Ali Bey dimekle ma'rûf kimesne ile (boşluk) nâm kimesneler birbirleriyle yekdîl ve mücerred ahz-ı intikâm kasdıyla ve husûs-ı
5. mezbûre niçün da'vâ idersün deyu hilâf-ı inhâ istek ve üzerine ta'yîn itdirdikleri mübâşir ile eyledik (?) ve bin yüz elli (boşluk) senesinde
6. hilâf-ı şer'-i şerîf menzilin basub bi-gayr-ı hakkın iki sağîr evlâdım helâk eylediklerinden gayrı bi-gayr-ı hakkın yüz seksen (180) guruş dahî ahz itmişler iken
7. yine kâni' olmayub senin da'vân için ehl-i 'örf tâ'ifesi bizden (400) guruş almağla ana dahî sen sebab olmuş oldun deyu bu makûle sebab da'vâsı
8. memâlik-i mahrûsemde memnû' iken hilâf-ı şer'-i şerîf ol-bahâne ile dahî dört yüz (400) guruş ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına

9. muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları
10. ol-mikdâr gurusları tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Akşehir Kazası Zaverlomcu Köyü ahalilerinin, vergi işlerine müdahale ederek kendisi için zorla akçe almak isteyen Hüseyin adlı kişiden şikâyetçi olmaları ve bundan sonra Hüseyin'in vergi işlerine müdahale etmemesini talep etmeleri hakkında.

115/1

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Mustafa Çavuş zîde kadruhunun Akşehir ve Konya sancaklarında Ilgın ve gayrı nâhiyelerde
2. Ayaslar nâm karye ve gayrıdan berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Akşehir Kazâsı'na tâbi' Zaverlomcu nâm karye ahâlileri Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhâl idüb
3. yine karye-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâcc Hüseyin nâm kimesne birkaç seneden beru bunların fuzûlî tekâlîfleri umûruna karışub tekâlîfleri hilâf-ı şer'-i şerîf
4. ve mugâyir-i emr-i defter ve bi-gayr-ı hakkın kendüsü için zulmen akcaların almak için re'âyâ fukarâsı üzerlerine musâllât ve tecrîm ve re'âyâ fukarâsını rencîde ve birkaç
5. def'a mezbûra taraf-ı şer'den tenbîh olundukda mütenebbih olunmayub re'âyâ fukarâsını ta'addî ve umûrlarına müdâhaleden hâlî olmayub perâkende
6. ve perişân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb fîmâ-ba'de fuzûlî umûrlarına müdâhale itdirilmeyüb memnû' olmaz ise keyfiyeti 'arz ve i'lâm
7. olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden hilâf-ı şer' ve kânûn ta'addîsi men' ve memnû' olmaz ise hakkından gelinmek için 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1156 (7-16 Mart 1743)

Özet: Akşehir Kazası ahalisinin, Osman'ın Kethüdayeri görevinde olan Yahya'yı haberi olmadan naipten emir çıkararak görevinden uzaklaştırması ile ilgili şikâyeti ve Osman'ın kethüdayeri işlerine müdahale ettirilmeyerek çıkan emirin kaydının terkin olunmasını talep etmeleri hakkında.

115/2

Akşehir Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Akşehir Nâ'ibi Mevlânâ Ahmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb (gönderüb) Medine-i Akşehir ahâlîsi meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûrda
2. sâbıkan kethüdâyeri olan el-Hâcc Yahya zîde kadruhu öteden beru kişizâde ve rütbe-i 'askerîden ve ocağın emekdârlarından ve
3. dâ'imen kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed tavâif-i 'askerînin zabt ve rabtına ve umûr-ı mühimme ile vârid olan evâmîr-i
4. 'aliyyenin tenvîzinde mühr-i sa'y olub bir dürlü hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve hareketi olmayub cümlesi kendüden
5. râzı ve hoşnûd ve şükran üzereler iken ashâb-ı ağrazdan hâlâ kethüdâyeri olan Osman nâm kimesne mücerred
6. kethüdâyerliğin almak ve fesâdâtını icrâ sevdâsıyla kimesnenin haber u agâhı yoğiken nâ'ib-i müsfidden kelimât-ı gayrı
7. vâkı'ayı müş'îr 'arz alub kethüdâyerliği umûruna karışmıya deyu emr-i 'âlî ısdâr itdirmekle bâ'is-i ihtilâl-i
8. memleket olduğundan kazâ-i mezbûrda ehl-i 'ırz olanların râzı olmayub bi'l-cümle perîşân olmalarına bâ'is
9. ve bâdî olmuşdur deyu inhâ ve müfsid-i merkûmun mezbûr Yahya hakkında aldığı 'arzdân haber ve agâhımız
10. yokdur hakkında ketebe ve efzâdır deyu ihbâr ve emr-i mezbûrun kaydı terkîn ve yine kethüdâyerliğinde
11. kemâ-fî'l-evvel istihdâm kalsın deyu emr-i 'âlî sudûrunu ilticâ eyledikleri sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin sen 'arz
12. ve Divân-ı Hümayûn'umda mahfûz olan ahkâm kaydına mürâca'at olundukda mezbûr Yahya için mezbûr kendü hâlinde
13. olub umûr-ı vilâyete ve kethüdâyeri umûruna karışmayub zulm ve ta'addîsi üzerlerinden men' olunmak üzere
14. elli beş senesi evâsıtı Zilhicce'sinde Akşehir Nâ'ibi Ahmed 'arzıyla emr-i şerîf virildüğü mukayyed olunmağın
15. kethüdâyeri olması süvâri ocağı ağâvatına müfevvez derûn-ı umûrdan olduğun bi'l-fi'il
16. Re'îsu'l-küttâbım olan Muhammed Ragıb dâme 'uluvvuhu i'lâm ve bâlâda mezkûr el-Hâcc Yahya'nın hakkında
17. sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince ta'rîz olundukda sen ki kazâ-i mezbûr nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin

18. 'arzın mûcebince mezbûr Yahya kendü hâlinde olub dâ'imen 'ırzıyla mukayyed ocak emekdârlarından olduğunu
19. ocaklusu ihbâr ve on beş sene mukaddem dahî birkaç def'a kethüdâlığı hizmetinde istihdâm
20. olduğu defterde mukayyed olduğunu bi'l-fi'il silâhdâr ağası olan Mehmed Ağa dâme mecduhu
21. i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince kethüdâlığı îbkâ ve emrin kaydı terkîn olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım
22. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Seyit Süleyman, Seyit Mehmet ve Fatma adlı kişilere büyük valideleri Cennet Hatun'dan kalan mirasın Beşağıl Köyü sakinlerinden Hacı Halil ve Hüseyin adlı kişiler tarafından zapt edilmesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve Hacı Halil'in Divânı Hümâyûn'da mahkemeye çıkarılmasını talep etmeleri hakkında.

115/3

Karaman Eyâletinde Vâkı' Mevlânâ [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Süleyman ve Seyyid Mehmed zîde şerefuhumâ ile Fatıma nâm hatun gelüb bunların büyük vâlideleri Cennet nâm hatun bundan akdem müteveffıye oldukda
2. emvâl ve eşyâ ve koyun ve deve ve sâ'ir on kiselikden mütecâviz terekesi irs-i şer'le buna intikâl itmişken kasaba-i mezbûra tâbi' Beşağıl nâm karye ahâlîsi
3. ile oğulları Halil ve karındaşı Hüseyin nâm kimesneler zabt idüb gadr itmeleriyle taleb eyledüklerinde gûna gûn¹⁴⁶ tezvîrâta sâlik ve ziyâde
4. mütegalibeden olmalarıyla ol-makûle kendüleriyle bir-vechle mukâvemet mümkün olmayub ahvâlleri diğerk gûn olduğun bildirüb mezbûr
5. Halil Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve eyâlet-i mezbûrede vâkı' kazâ-i merkûma tâbi' Beşağıl Karyesi sâkinlerinden
6. iken mukaddemâ vefât iden Abaoğlu dimekle ma'rûf Hacı Süleyman'ın verâseti sulbî kebîr oğulları Abdurrahman ve İbrahim ve sulbiye kebîre
7. kızı mezbûr Cennet Hatun fevt olmağla mezbûr İbrahim dahî fevt olub verâseti oğlu el-Hâcc Halil'e ba'dehu fevt olmağla mezbûr Abdurrahman

---

¹⁴⁶ Türlü türlü

8. dahî fevt olub sulbî kebîr oğlu Halil'e münhâsıra olub ba' dehu mezbûre Cennet Hatun dahî vefât idüb
9. verâseti sadr-ı kebîr oğulları mezbûrân Seyyid Süleyman ve Seyyid Mehmed ile kızı Fatıma ile mahzara olub ve mezbûr Cennet
10. Hatun'un hayâtında babası müteveffâ-yı mezbûr Hacı Süleyman terekesinde olan emlâk ve koyun ve develerden
11. hâsıl-ı nemâ ve mahsûlden hissesini dahî (?) vefâthâ mezbûr Cennet Hatun viregelmişler iken ba' de vefâthâ tereke-i mezkûrdan
12. hâsıl ve nemâdan hissesi verese-i mezbûrûn Seyyid Süleyman ve Seyyid Mehmed ve Şerife Fatıma'ya intikâl itmişken mezbûrân Hacı
13. Halil ve Hüseyin cümlesini zabt idüb mezbûr Cennet Hatun'un verese-i ve mezbûrûn Seyyid Süleyman ve Seyyid Mehmed ve Şerife ve Fatıma'ya
14. nesne virmedikleri ve mezbûrân Hacı Halil ve Hüseyin'in mütegalibeye istinâdları olmağla mezbûr Seyyid Süleyman ve karındaşları
15. mahallinde mezbûr ile şer'an mürâfa'a ve muhâsamata kâdir olduğu vâkı' ve nefsu'l-emre mutâbık olduğunu nefsi Konya
16. ahâlîsinden olub İstanbul'da müsâfiren sâkin Seyyid Süleyman bin Ömer ve Hacı Ömerzâde İbrahim ve Mehmed ve civârındaki
17. Ereğli Kazâsı'ndan olub İstanbul'da müsâfiren sâkin Seyyid Müslim Mehmed Efendi bin Mustafa ve Kozanzâde es-Seyyid Mehmed
18. Halil bin Seyyid Hacı Halil demekle ma'rûf kimesneler Mahkeme-i Bâb'da meclis-i şer' de haber virmeleriyle mezbûr Hüseyin
19. merkûm Hacı Halil tarafından ba' de't-tevkîl mezbûr Hacı Halil Âstâne-i Sa'âdet'e ihzâr ve Divân-ı Hümâyûn'umda
20. mürâfa'a olmak üzere emr-i şerîfim virilmek bâbında istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nde bâb nâ'ibi olan Mevlânâ
21. Mehmed zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (6-15 Nisan 1743)

Özet: Niğe Sunkur Bey Cami-i Şerîfi'nin imamı olan Ali'nin, yine aynı caminin hatibi Abdurrahman'da olan elli kuruş alacağını alamadığı gibi dahası Abdurrahman'ın kendisinden gasp ettiği üç yüz kuruş akçesinin geri alınmasını talep etmesi hakkında.

116/1

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Niğde'de vâkı' Sunkur Bey Câmi'-i Şerîfi'nin imâmı olan sulehâdan ve sâdât-ı kirâmdan Seyyid el-Hâcc Ali zîde salâhahu gelüb
2. yine Niğde sâkininden câmi'-i mezbûrun hatîbi olan Seyyid Abdurrahman nâm kimesne zimmetinde babasından müntakıl bin yüz elli (boşluk)
3. senesinde elli (50) guruş alacak hakkı olub bundan akdem taleb eyledikde mezkûr akcasın vir
4. medüğünden mâ'dâ
5. 'âdet-i dünyeviyyesi olmağla bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın mücerred icrâ-yı 'ırz için hevâsına tâbi'
6. ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ve bilâ-sübût üç yüz (300) guruş gasb idüb ziyâde
7. gadr ve ta'addî eyledüğüün bildirüb şer'le görölüb mezbûrun vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer'-i şerîf
8. ve bi-gayr-ı hakkın gasb eyledüğü ol-mikdâr akcasıyla zimmetinde şer'le müteveccih ve sâbit olan hakkı zâbiti ma'rifetiyle
9. şer'le alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Ürgüplü Hasan Yazıcı ve kardeşi İbrahim'in babaları Hüseyin Çavuş'un ticaret için Akşehir'de buldukları sırada ölmesi üzerine kalan eşyalarına el koyan beytül mal eminden eşyaların geri alınmasını kardeşlerin talep etmeleri hakkında.

116/2

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ürgüplü Hasan Yazıcı dimekle ma'rûf kimesne ile karındaşı İbrahim nâm kimesne 'arzuhal idüb tüccar tâ'ifesinden bunların babası
2. Hacı Hasan oğlu Hüseyin Çavuş dimekle ma'rûf kimesne ticaret tarîkiyle bin yüz elli (boşluk) senesinde Akşehir'e geldikde
3. bâ-marellahû ta'âlâ fevt oldukda babaları mezbûrun Akşehir'de sâkin ma'lûmu'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde sene-i merkûmda
4. cihet-i şer'den olan bir mikdâr alacak ve sâ'ir bin (1000) guruşluk mikdârı ve emvâl (ve) eşyâsı irs -i şer'le

5. bunlara intikâl itmişken bunlar ol-tarafda bulunmadıklarından yanında olan emvâl (ve) eşyâsı Akşehir'de sâkin beytu'l-mâl
6. emîni olan (boşluk) nâm kimesne zabt idüb bunlar dahî babaları fevtini istimâ' itmeleriyle varub
7. zimem-i nasda olan meblağ-ı mezkûr ile beytu'l-mâl emîni olan mezbûrun zabt eylediği babalarından
8. müntakillen hakları almak istedikde bi-vech-i şer'î ta'allül ve gadr sevdâsında oldukların ve taraflarından vârisleri (boşluk)
9. nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirüb şer'le görölüb babalarından müntakıl hakları alıvirilüb
10. bi-vech-i şer'î ta'allül itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: İnsuyu Kazası sakinlerinden bazılarının on beş kese akçelerinin yine aynı kaza sakinlerinden Oruç, Hacı İsmail, Veli ve Hasan adlı kişiler tarafından gasp edilerek ahaliye zulüm etmeleri ile ilgili ahalinin şikâyeti ve aldıklarının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

116/3

İnsuyu ve [boşluk] Kādîlarına Esbkeşan Hâssı Voyvodasına Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'nda sâkin hâss-ı mezbûr re'âyâlarından ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub
2. üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûrda sâkin hâss-ı mezkûr re'âyâlarından Oruç ve Hacı İsmail ve Veli
3. ve Hasan ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub Ümmet-i Muhammed'in akcaların gasb itmek 'âdet-i müstemirreleri olduğundan bin yüz elli
4. senesinde hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın on beş kise mikdârı akcaların gasb ve ziyâde gadr
5. ve zulm eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görölüb
6. aldıkları tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: İnsuyu Kazası reayalarının on beş kese akçelerinin yine aynı yerde sakin olan Ali Çavuş, Ahmet, Tiryaki Abdurrahman, İbrahim ve Mehmet adlı kişiler tarafından gasp edilmesi ve reayaya zulüm etmeleri ile ilgili Ürgüp reayalarının şikâyeti hakkında.

116/4

İnsuyu ve [boşluk] Kādîlarına Esbkeşan Hâssı Voyvodasına Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'nda sâkin hâss-ı mezbûr re'âyâlarından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub üzerlerine
2. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûrda sâkin hâss-ı mezbûr re'âyâlarından Ali Çavuş ve Ahmed ve Tiryaki Abdurrahman
3. ve İbrahim ve Mehmed ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub Ümmet-i Muhammed'in mâlların gasb itmek 'âdet-i müstemirreleri olduğundan bin yüz
4. elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın on beş kise akcaların gasb ve gâret ve ziyâde gadr ve zulm eylediklerin ve bu bâbda
5. da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görülüb bi-gayr-ı hakkın aldıkları
6. alvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Güherçile otunun tahsiline memur olan Seyit Mehmet ve Seyit Abdulkerim adlı kişilere Ürgüp Kazası sipahisi olan Hacı Ahmet adlı kişinin tayin ettirdiği mübaşirlerin eziyet ederek tahsil ettikleri güherçile otunun ziyan olmasına neden olmaları ile ilgili Mehmet ve Abdulkerim'in şikâyeti ve haksız yere aldıkları iki yüz kuruşlarının tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

116/5

Ürgüb ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdulkerim zîde şerefuhumâ gelüb bunlar bundan akdem bâ-fermân-ı 'âlî Güherçile otu tahsiline me'mûr ve cem'ine
2. mübâşeret ve kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb
3. itmez iken Ürgüb Kazâsı sâkinlerinden Hacı Ahmed nâm sibâhî zuhûr ve şirrete sâlik ve kendü hâlinde olmayub mücerred ızrâr

4. ve celb-i mâl kasdıyla hilâf-ı vâkı' mevâdd isnâd ve bunlardan vâlîye teşekkî ve üzerlerine otuz mikdârı atlu
5. mübâşir ta'yîn ve on beş gün bunlar dağdan dağa gezdirdikten sonra tahsîl eyledikleri Gühercile otları telef
6. ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ve cebren
7. iki yüz (200) gurusların alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri
8. olduğun bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetin ve zâbitleri ma'rifetiyle fetvâ-yı şerîfeleri mücebince
9. şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı ol-mikdâr gurusları tamâmen tahsîl
10. ve bunlara alivirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Niğde Sunkur Bey Cami-i Şerifine ait olan vakıf arazileri ve gelirleri imamlara hizmetleri karşılığında verilmesine rağmen yine aynı caminin zabiti olan Seyit Abdurrahman'ın müdahale etmesi ile ilgili yapılan şikâyet hakkında.

117/1

Niğde Sancağı Mutasarrıfına Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde'de vâkı' Sunkur Bey Câmî-i Şerîfi'nde imâm olan sulehâ ve sâdât-ı kirâmdan Seyyid el-Hâcc Ali Halîfe zîde salâhahu gelüb
2. Niğde Kazâsı'na tâbi' Gülyar nâm karye tobrağında ma'lûmetu'l-hudûd bir mikdâr yerlerin selâtîn-i maziyyeden beru vâkıf-ı
3. merkûma hîbe ve temlik ve eline mülknâme-i hümâyûn virildikten sonra ol-dahî ol-yerleri vakf itdiğinde tasarruf
4. ve hâsıl olan gallesin ve câmî-i şerîfde imâm olanlara şart ve ta'yîn eyledüğü defter-i hâkânîde ve vakfîye-yi ma'mûlun-bihâsında
5. mestûr ve mukayyed ve câmî-i merkûmda imâm olanlar bu ol-yerleri ber-mûceb-i şart-ı vâkıf tasarruf ve gallesin ahz
6. ve kabz idegelüb câmî-i merkûma berât-ı şerîfimle imâm ve edâ-yı hizmmet idüb bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken

7. câmi'-i merkûmun zâbiti olan Seyyid Abdurrahman nâm kimesne ol-yerlerde ve gallesinde kat'a alâkası yoğiken
8. birkaç seneden beru yerlerin cebren zabt ve gallesin dahî fuzûlî ahz ve kabz idüb hilâf-ı şart-ı vâkîf
9. bi-gayr-ı hakkın defter-i hâkânî gadr eyledüğün bildirüb şer'le görölüb vech-i meşrûh üzere olan yerleri müceb-i
10. şart-ı vâkîf tasarruf ve fuzûlî ahz ve kabz eyledüğü gallesi her ne ise alıvirilüb hilâf-ı şart-ı vâkîf ve mugâyir-i
11. defter-i hâkânî ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Konya sakinlerinden Seyit Abdullah'ın, Konya mahallelerinden Sinan Perakende Mahallesi sakini olan Seyit Mehmet'in ölmeden önce kendisine emanet olarak bıraktığı altın ve eşyalarını varislerine iade etmesine rağmen Mehmet'in eşi Fatma'nın aksini iddia ederek hak talep etmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

117/2

Konya Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya sükkânından Seyyid Abdullah ibn el-Hâcc Mustafa zîde şerefuhu gelüb Mahmiyye-i Konya mahallâtından Sinan Perakendesî Mahallesi sâkinlerinden
2. iken bundan akdem tarîk-i hacc-ı şerîfde fevt olan Seyyid Mehmed bin Arslan nâm müteveffânın verâseti zevcesi Fatıma bintu
3. Himmet ve sulbî sağîr oğlu Seyyid Mehmed'e ve sülbiyye kızları Şerife ve Şerife Âişe ve Şerife Hatice nâm sağîrelere mahzara
4. olduğu şer'an sâbit oldukdan sonra mezbûr Fatıma kendü tarafından asâleten ve sağîrûn-ı mezbûrun taraflarından bâ-hüccet-i
5. şer'îyye vasiyyete zuhûr ve benim zevcem ve sağîr-i mezbûrların babaları mezbûr Seyyid Mehmed fevt olmazdan mukaddem biz sana
6. emâneten olmak üzere yüz elli beş yaldız altunu ile sekiz guruşluk fincan ve dört guruşluk 'ûd ve iki bendi
7. sarık ve iki tob kefenlik bez vaz' eylemişdik alırım deyu bunun vekîl-i şer'îyyesi zevcesi Şerife bintu mezbûr

8. Arslan nâm hatundan da'vâ ve bu dahî zikr olunan eşyâları emâneten virdiklerini ikrâr lâkin eşyâ-yı
9. merkûmu yine mezbûr Mehmed'e hayâtında sarf eylediğünden mâ'adâ kendü mâlından dahî dokuz re's deve ve iki yüz (200)
10. guruş akca harc eylediğini huzûr-ı şer' de ikrâr idincek beynlerinde muslihûn tavassutuyla beş yüz elli (550)
11. guruşa sulh ve bedel-i sulhu vekîl-i mezbûrdan tamâmen alub 'âmme-i da'vâdan zimmetini ibrâ birle kibel-i şer' den yedine
12. hüccet-i şer' iyye virilmişken ve bu makûle ibrâ-yı zimmet birle hüccet-i şer' iyye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı
13. memnû' iken mezbûr yine ol-vechile ta'addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda fetvâsı olduğun bildirüb
14. mûcebince 'amel olunub men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir Kazası Budak Köyü sakini olan Ahmet'in akçe ve eşyalarını yine aynı köy sakinlerinden İsmail adlı kişinin gasp etmesi ile ilgili şikâyeti ve zimmetinde olan eşyalarının alınmasını talep etmesi hakkında.

117/3

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Kütahya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Budak nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' -i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken
2. yine karye-i mezbûr sâkinlerinden İsmail nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' -i şerîf
3. ve bi-gayr-ı hakkın ma'lûmu'l-mikdâr akca ve bir mikdâr emvâl ve eşyâsı cebren gasb idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
4. Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer' le görüleb mezbûrun zimmetinde şer' le sâbit ve müteveccih olan hakkı
5. her ne ise kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Beyşehir sakinlerinden Seyit Hüseyin'in, yine aynı kasabada eşkiyadan olan Topçuoğlu Baki ve adamları tarafından menzilinın basılması ve gâh yolu kesilerek darp edilmesi ile ilgili şikâyeti hakkında.

117/4

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri sükkânından sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve kimesneye hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü vaz'
2. ve ta'addîsi olmayub üzerine şer'an bir-vechle dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken yine Beyşehri Kasabas'ında sâkin
3. zümre-i eşkiyâdan Topçuoğlu Baki dimekle meşhûr kimesne hevâsına tâbi' başına cem' eylediği eşkiyâ ile yekdil ve yekcihed ve bin yüz
4. elli (boşluk) senesinden beru bunu mücerred katl kasdıyla âlet-i darb ile gâh menzilinı basub ve gâh esnâ-yı rahda önüne inüb
5. darb ve şütûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i 'ırz ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetinin nihâyeti olmayub şerrinden 'âciz
6. ve ahvâli diğerk gün olduğun bildirüb mahallinde şer'le görülüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı şer'ta'addîleri men'u def' olunmak
7. bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Konya sakini olan Süleyman'ın tasarrufunda olan bağlarının öşrünü vermeye razı olmasına rağmen sipahilerinin maktû' alması ile ilgili Süleyman'ın şikâyeti hakkında.

117/5

Konya Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Medine-i Konya sükkânından el-Hâcc Süleyman gelüb bunun Konya Kasabası tobrağında vâkı' tasarrufunda olan bağlardan defterde 'öşr-i bağ hâsıl yazılmağla
2. bu dahî hâsıl olan üzümünün şer'le müteveccih olan 'öşrünü virmeğe râzıyken sibâhîleri olan (boşluk) nâm kimesne tama'-ı hâmından nâşî
3. ben maktû' alurum deyu hilâf-ı kânûn ve defter ta'addî eyledüğün ve bu bâbda fetvâsı olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub men'
4. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Kayseri Kazası Yahyalı Nahiyesi sakinlerinden Varıoğlu Seyit İbrahim adlı kişinin vergi tahsil eden memurlara muhalefet ederek kaza sakinlerinin cizye evraklarını değerinin altında tutup kendi zimmetine akçe geçirmesi ile ilgili kaza ahalisinin şikâyetleri ve zimmetine geçirdiği akçelerin sahiplerine geri verilmesini talep etmeleri hakkında.

118/1

Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Bin yüz elli beş ve altı senelerine mahsûben Karaman ve tevâbi' i karyeleri cibâyeti Seyyid Dad ve Seyyid Ali zîdet kadruhumânın iştirâken 'uhdelerinde
2. olub lâkinn tahsîline mübâşeret olundukda Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi'nde Varı nâm karye sâkininden Varıoğlu dimekle
3. ma'rûf Seyyid İbrahim nâm kimesne mütegalibe ve cebâbireden olmağla dâ'imen vülât-ı hükkâma da'vet ve hoşnûd üzere harekete
4. ve evâmîr-i 'aliyyem ile varîd olan tekâlîf ve 'avârız ve nüzûl ve cizye tahsildârlığına muhâlefet üzere olduğundan bu def'a
5. hazinedâr-ı mûmâ-ileyh tarafından gönderilen âdemlerin yedlerinden cizye evrâkları cebren alub ve Adana ve Kayseriyye
6. cânibine mürûr ile re'âyâyâ tevzî' ve kendü kazâsı re'âyâsın ketm ve siyânet ve cizye evrâkı virdiklerinde
7. dahî onar ve on beşer guruş ahz ve kendü kazâsında bilâ-evrâk tahsîl eyledüğünden başka a'lâyâ müstahak olanlarına
8. evsât ve evsâta müstahak olanlarına ednâ evrâk virüb ve izdiyâdını kendüsü ekl ve bel'idüb
9. fukârâ-yı ra'iiyyete dâ'imen bu misillü ta'addî ve encâmı cânib-i mîrîye hasârad ve bermûcib olmağla ol-vechile olan
10. ta'addîyatı men' u def' ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i 'âlî aldığı akcalar ma'rifet-i şer' ve zâbiti ma'rifetiyle ba'de'l-keşf
11. 'alâ-eyyi-hâl kendüsünden tahsîl ve ashâbına redd ve teslîm olundukdan sonra bu makûle ta'addî ve tecâvüz eylememek üzere gereği
12. gibi kendüye tenbîh ve te'kîd olunmak üzere emr-i şerîfim recâsıyla hazinedârân-ı mûmâ-ileyhimâ ile Niğde kâdîsı ve mütesellimi
13. başka başka 'arz itmeleriyle mahallinde ma'rifet-i şer'le ve zâbiti ma'rifetiyle görülüb hilâf-ı emr-i defter umûr-ı
14. cizyeye müdâhalesi vâkı' ise men' u def' olunub fukârâ-yı ra'iiyyet hilâf-ı şer' ol-dahî

ba'de's-sübût ashâbına

15. redd ve teslîm itdirilmek üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım olan Ali dâme 'uluvvuhu
16. i'lâm i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Akşehir Kazası sakinlerinden Saliha ile yine aynı kaza sakinlerinden Arapoğlu İsmail arasındaki miras davasında anlaşmaya varılmasına rağmen Arapoğlu İsmail'in tekrar davanın görülmesi için emir çıkararak zulüm etmesi üzerine Saliha'nın zulmün men ve def olunmasını talep etmesi hakkında.

118/2

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı sâkinelerinden Saliha nâm hatun gelüb bunun yine Akşehir sâkinlerinden Arapoğlu İsmail dimekle ma'rûf kimesne ile
2. beynlerinde mirâsa müte'allık da'vâları olmağla bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında beynlerine muslihûn tavassutuyla hukûk-ı
3. şer'iyye müte'allık 'âmme-i da'vâdan birbirleri zimmetlerin ibrâ vü iskât ve kat'-ı nizâ olmuşlar iken mezbûr Araboğlu İsmail
4. tekrâr şirrete sülûk ve mücerred ve ta'cîz için tekrâr mürâfa'aya emr ısdâr itdirdüm deyu hevâsına tâbi' şâhit-zor peydâ ve hilâf-ı
5. şer'-i şerîf ve bi-vech-i şer'î bunu ta'cîz ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf
6. zâhir olan ta'addîsi men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Ilgın Kazası Tatlarhisarı Köyü sakini olan Mustafa'nın alacağıının yine aynı köy sakinlerinden Köleoğlu Süleyman, Kaya İsmail, Tarhata ve Sıgar Hacı İsmail adlı kişilerden tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

118/3

Ilgın ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mustafa zîde kadruhu gelüb Ilgın Kazâsı'na tâbi' Tatlarhisârı nâm karye sâkinlerinden bin yüz elli (boşluk) senesinde Köleoğlu Süleyman nâm kimesne

2. zimmetinde elli guruş (50) ve Kaya İsmail zimmetinde yirmi beş (25) guruş ve Tarhata nâm kimesne zimmetinde yirmi beş (25) guruş ve Sıgar Hacı İsmail dimekle
3. ma'rûf kimesne zimmetinde on bir (11) guruş alacak hakkı olub taleb ve almak istedikde dürlü 'illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk
4. ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde olan ol-mikdâr guruş hakkı bi't-tamâm
5. tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer've ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir-vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim
6. recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Hacı Yahya'nın, Akşehir sakini olan Molla Mehmet ve Hacı İbrahim adlı kişilerde olan bin iki yüz kuruş alacağının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

118/4

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hacı Yahya nâm kimesne gelüb bunun Akşehir sükkânından Monla Mehmed ve Hacı İbrahim nâm kimesneler zimmetlerinde koyun bahâsından
2. bin yüz elli (boşluk) senesinde bin iki yüz (1200) guruş alacak hakkı olmağla taleb eyledikde bi-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet ile
3. ibtâl-i hakk sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb zimmetinde zuhûr iden hakkı ma'rifet-i şer'le
4. alıvirilüb tahsîl ve ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim
5. recâ eyledüğün ecilden şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Kayseri sakinlerinden Süleyman, Hacı İsmail ve Hacı Bekir adlı kişilerin babalarının Kayabalıoğullarından bir kişiden alacağını tahsil edemediği için iki kişinin de ölmesi üzerine alacak hakkının oğullarına geçmesi; fakat Kayabalıoğullarının varislerinin kişilerin hakkını vermemesi ile ilgili kişilerin şikâyetleri ve alacaklarının tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

118/5

Kayseriyye Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. El-Hâcc Süleyman ve Hacı İsmail ve Hacı Bekir nâm kimesneler gelüb bunların babaları (boşluk) nâm kimesnenin hayâtında bundan akdem Kayseriyye sükkânından Kayabaliogulları
2. dimekle ma'rûf (boşluk) nâm kimesne zimmetinde ma'lûmu'l-mikdâr akca alacak hakkı olub almadın babaları mezbûr ve mezkûr Kayabalioglu fevt oldukda meblağ-ı mezbûr
3. irs-i şer'le bunlara intikâl ve bunlar dahî ol-vakitde diyâr-ı âharda bulunub ve mezbûr Kayabalioglu'nun terekesin kabz iden Kayseriyye'de sâkin oğulları
4. (boşluk) nâm kimesneler ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olduklarından varub da'vâ ve taleb idemeyüb bir mikdâr zaman murâd itmekle şimdi varub babalarından
5. müntâkîl Kayabalioglu'nun zimmetinde olan ol-mikdâr akca hakların terekesin kabz iden oğulları mezbûrlardan ve mâl-ı müteveffâdan talep
6. eylediklerinde mezbûrlar tezvîrâta sülûk ve mücerred zaman mürûr eyledi sizin da'vânız istimâ' olunmaz deyu 'illet ibrâzıyla hilâf-ı şer'-i şerîf
7. ta'allül ve tereddüd ve gadr sevdâsında oldukların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görölüb babalarından müntâkîl ol-mikdâr akcaların
8. müteveffâ-yı mezbûrun oğulları mezbûrlardan ve mâl-ı müteveffâdan tamâmen tahsîl ve bunlara alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf 'illet ibrâzıyla ta'allül itdirilmemek bâbında hükmi-hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek
9. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Niğde Kazası Bereket Köyü sakinlerinin vergilerini sipahi ve subaşlarına ödemelerine rağmen Niğde sakinlerinden bir kişinin köy sipahisi tarafından görevlendirilmemesine rağmen ahalinin mahsüllerini ve akçelerini gasp etmesi ile ilgili ahalinin şikâyeti hakkında.

119/1

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımâr karyelerinden Niğde Kazâsı'na tâbi' Bereket nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen a'şâr-ı şer'iyye
2. ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince karyeleri sibâhîlerine ve tarafından subaşı olanlara edâ idüb kusûrları olmayub ve Niğde sükkânından
3. (boşluk) nâm kimesne karyelerini sibâhîlerinden der-'uhde ve iltizâm itmeyüb ve bunlarda bir dürlü alâkası yoğiken hilâf-ı şer' ve bilâ-senet cebren bin yüz

4. elli (boşluk) senesinde ma'lûmu'l-keyl mahsûl ve ma'lûmu'l-mikdâr akcaların alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görülüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i
5. kânûn fuzûlî ve bilâ-senet aldığı mahsûl ve akcaları giru alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: İbrahim'in, Cemeli Cemaati'nden Çerkanoğlu İsmail, Kara Bekir oğlu Süleyman, Deli Hasan oğlu Dönek Mehmet, Köle Kocaoğlu Musa ve Deli Hasan oğlu Mehmet adlı kişiler tarafından menzilinın basılarak mallarının gasp edilmesi ve kızı Zeynep'in yaralanması ile ilgili şikâyeti hakkında.

119/2

[boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid İbrahim zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî
2. şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken konar göçer Cemeli Cemâ'ati'nden Çerkanoğlu İsmail ve Kara Bekir oğlu
3. Süleyman ve Deli Hasan oğlu Dönek Mehmed ve Köle Kocaoğlu Musa ve Deli Hasan oğlu Mehmed nâmûn şakîler kendü hâllerinde
4. olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunun menzilin basub dört yüz (400) guruşluk emvâl ve eşyâsını nehb u gâret
5. ve kızı Zeyneb nâm hatunu dahî sol gözü altından hançer ile darb ve mecrûh ve bir kisesinde mukîm elli (50) guruş virüb
6. ana dahî kanâ'at itmeyüb Karaman Kaşı nâm mahalde Yörühânı altında Mahburoğlu Süleyman ve Deli Hüseyin oğlu Abdullah
7. hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile yekdil ve tekrâr bunun menzilin basub beş yüz (500) guruş nukûd ve iki re's deve ve sâ'ir
8. emvâl ve eşyâsını gâret ve yağma idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık yedinde hüccet-i
9. şer'îyyesi olduğun ve mezbûrlar hâlâ taht-ı kazâ ve hükûmetinizde mürûr (u) 'ubûr üzere oldukların bildirüb
10. hüccet-i şer'îyyesi mücebince buldukları mahalde şer'le görülüb alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında

11. hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Divle ma'a Kureyş Kazası sakinleri ödemeleri gereken vergileri ödemeye razı olmalarına rağmen yine aynı kaza sakinlerinden Mustafa adlı kişinin ayânlık iddiasıyla vergilere zam yaparak zorla akçe tahsil etmesi ile ilgili kaza sakinlerinin şikâyetleri hakkında.

119/3

Divle ma'a Kureyş ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Divle ma'a Kureyş Kazâsı ahâlîsinden (boşluk) nâm kimesne ile sâ'irleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lazım gelen 'avârız
2. ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîflerin umûr ve defter mûcebince cem'ine me'mûr olanlara edâyâ
3. râzılar olub bir-vechle ta'addî icâb ider hâlleri yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden olub mütegalibe ve cebâbireden
4. Ümmihan oğlu dimekle ma'rûf el-Hâcc Mustafa nâm kimesne kendü hâlinde olmayub a'yânlık iddi'âsında olmağla bin yüz elli (boşluk)
5. senesinden beru emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfleri ba'de's-sübût kendü nefsiycün emr ve defterden ziyâde küllî akca zamm
6. ve cebren tahsîl ve bu ana dek yirmi kise akcadan mütecâviz akcaların alduğundan mâ'adâ hilâf-ı vâkı' nice dürlü
7. ifk u iftirâyı katlanmak mevâdd istinâdıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ma'lûmu'l-mikdâr akcaların dahî cebren
8. alduğundan gayrı bakire kızların at virmek murâd eylediklerinde bir mikdâr akcaların almadıkça virdirmeyüb
9. küllî gadr ve ta'addîden nâşî ahvâl-i fukâra diğêr gûn perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî olduğun bildirüb
10. şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın âhar defterden ziyâde aldığı hakk-ı fukarâ giru ashâbına istirdâd
11. ve ihkâk-ı hakk ve fimâ-bâ'de ta'addî itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde
12. şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1156 (16-24 Nisan 1743)

Özet: Seyit Mustafa Çelebi'nin ölümüyle kalan malları eşleri ve çocuklarına dağıtılmış olmasına rağmen oğulları Seyit Ali ve Seyit Hamza, Aksaray Nakkaş Mahallesi sakinlerinden Behlül oğlu Abdullah ve eşi Fatma'nın zimmetinde miras haklarının kaldığını iddia ederek hak talep etmeleri ile ilgili Abdullah Bey'in şikâyeti hakkında.

119/4

[boşluk] Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Aksaray Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc Abdullah zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Aksaray Kasabası mahallâtından Nakkaş Mahallesi
2. sâkinlerinden Behlül oğlu Abdullah Bey dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'a varub bundan akdem on beş sene mukaddem Seyyid Mustafa
3. Çelebi dimekle ma'rûf kimesne fevt oldukda muhallefâtı bununla zevceleri Rabia ve Fatıma nâm hatunlar ile sağır oğulları
4. Seyyid İbrahim ve Seyyid Mehmed nâm sağırler ile kızları Şerife Fatıma ve Şerife Rahime nâm sağireler ile Seyyid Ali ve Seyyid Hamza ve karındaşı
5. Seyyid Ali Efendi dimekle ma'rûf kimesnelere intikâl eyledükde muhallefât-ı merkûmûn cümlesi mezbûr Seyyid Ali ve karındaşı Seyyid
6. Hamza nâm kimesneler sağırûn-ı mezbûrûnların taraflarından vekâleten ve kendü taraflarından vesâyeten ahz ve kabz ve intifâ'ı hakkı
7. ikrâr ve birbirlerinin zimmetlerini ibrâ vü iskât idüb bu makûle bilâ-gadr-i şer'î on beş sene mürûr iden mirâs
8. da'vâsının istimâ'ı memnû' iken mezbûr Seyyid Ali ve Seyyid Hamza nâm kimesneler zuhûr ve mücerred mûrislerimiz müteveffâ-yı mezbûrûn mahallâtından mirâs
9. olmak üzere senin ve zevcen Fatıma nâm hatun zimmetinde bir mikdâr mirâs hissemiz kalmışdı da'vâ ve mürâfa'a-i şer' olunduklarında
10. on beş sene mukaddem muhallefât-ı merkûm ber-mûceb-i defter-i kassam tevzî' ve taksîm ve herkes hissesin ahz ve kabz eylediklerin
11. müş'îr şâhîde havâle olunub bu dahî varub şâhidlerin götürdükde mezbûr ikrâr ve da'vâlarında gâret ve şirret
12. ve mürûr ve Ümmet-i Muhammed'e dâ'îmen ızrâr kasdıyla bu güne ta'addî ve cevr ve eziyyet ve da'vâları mezkûrelerinde kizb
13. ve tezvîrât ile me'lûf oldukları dâ'îmen 'âdet-i müstemirreleridir deyu huzûr-ı şer'de mevsûku'l-kelim kimesnelerin ihbârlarıyla zâhir

14. ve nümâyân ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun senin dahî 'ilmin muhât olmağla mezbûrlara fimâ-ba'de ol-vechile zâhir olan müdâhale
15. men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Küçük Abdallu Cemaati'nden Kadioğlu Ahmet'in evini adamlarıyla basarak eşyalarını gasp eden, kızını ve kardeşini öldüren Kılıçbey'in ölmesi üzerine, oğlunun babasının ölümünden Ahmet'i sorumlu tutarak diyet talep etmesi ve mübaşirin aldığı mal ve deveyi almak isteyerek zulüm etmesi ile ilgili Ahmet'in şikâyeti hakkında.

120/1

Ber vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına Kayseriyye Kādîsına ve Bozok ve [boşluk] Kādîlarına ve Bozok Voyvodası zîde Kadruhuya Hüküm ki,

1. Göçebe tâ'ifesinden Küçük Abdallu Cemâ'ati'nden Kadioğlu Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'
2. kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine cemâ'at-i mezkûrdan Kılıçbey dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub
3. katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl 'âdet-i müstemirresi olduğundan hevâsına tâbi' yine cemâ'at-i mezkûrdan oğlu Koca
4. ve Amber ve Halil ve Gekice İsmail ve Osman ve Burnueğri Osman ve Kara Sultan ve Deli Hasan ve Kurdluoğlan
5. ve Yeğen Mehmed ve Sarıhaliloğlu (boşluk) ve Hacı Mehmed ve Kırca ve Amberoğlu dimekle ma'rûf nâm yaramazlar
6. ile ve dahî sâ'irlerini başına cem' ve mücerred celb-i mâl ve ahz-ı intikâm sevdâsıyla bin yüz elli senesinde
7. hilâf-ı şer'-i şerîf gelüb ale's-seher bunun evini basub bunu yedi sekiz yerinden pâreleyüb ve kızı
8. Fariha'yı ve karındaşı Ak Mehmed'i dahî kılıç ve mızrâk ile başların ikişer yerinden darb ve katl ve sâ'ir
9. mûrislerimizi dahî kimini darb ve mecrûh ve kimini dahî bi-gayr-ı hakkın katl eylediklerinden mâ'adâ bir sim rahd ve bir sim rişme
10. ve bir sim hançer ve bir tüfenk ve bir karabina ve bir buşi ve bir çift bişto ve iki kılıç ve sâ'ir bi'l-cümle emvâl

11. ve eşyâların gasb ve gâret idüb gadr-i küllî itmeleriyle bundan akdem içlerinden mezbûr Fettah(1) ahz
12. ve mürâfa'a-i şer' olunduklarında mezbûrun üzerine şühûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve kıbel-i şer'den hüccet-i
13. şer'iyeye virilmişken icrâ-yı hakk olunmayub ziyâde gadr (ve) fesâd itmeleriyle bunlar dahî ısdâr itdirdikleri
14. emr-i şerîfle varub mahallinde mübâşirleri ma'rifetiyle mezkûrları tekrâr da'vet-i şer' eyledüklerinde mezkûrlar
15. şer'-i şerîf ve virilen emr-i şerîfime itâ'at eylemeyüb varan mübâşirler ile cidâl ve henüz icrâ-yı
16. hakk olunmadı mezbûr Kılıç fevt olmağla oğlu mezkûr Koca ve hevâdârları mezkûr kendü kabahâtleri siz
17. için şirrete sülûk ve sen bizim için evim basıldı deyu varub Konya vâlisine teşekkî eyledükde
18. bizim üzerimize mübâşir geldikde ol-vakitde babam mezbûr Kılıç'a kurşûn isâbet idüb fevt olmakla diyetini
19. ve mübâşirin bizden aldığı mâl ve devemizi senden aluruz deyu bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş
20. değil iken ol-bahâne ile icrâ-yı hakk olunmadın mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr üzere oldukların
21. ve yedinde iki kıt'a hüccet-i şer'iyyesi ve Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb müceblerince şer'le
22. görülüb icrâ-yı hakk ve mezkûrlara hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında
23. emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Kayseri Sancağı İslamlı Nahiyesi sakini olan Seyit İbrahim'in ödemesi gereken vergi yarım cebeliyken vergi memurunun bir cebeli bedeli talep etmesi ile ilgili Seyit İbrahim'in şikâyeti hakkında.

120/2

Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Sancağı Alaybeyisi el-Hâcc Ömer zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Kayseriyye Sancağı İslamlu Nâhiyesi'nde Susuzviran
2. nâm karye ve gayrıdan yedi bin altı yüz (7600) akca tımâra mutasarrıf Seyyid Mustafa'nın fevtinden bundan akdem sulbî oğulları Seyyid İbrahim
3. ve es-Seyyid Ahmed'den bin yüz elli bir Cemâziye'l-evvel'i selhinden ber-vech-i iştirâk tevcîh ve berât ile üzerlerinde ve merkûmân
4. sulbî oğullarıyla kânûn üzere iktizâ iden bir nefer cebelü bedeliyyeleri cem'ine me'mûr oldukda edâ iderler iken
5. mezkûr Seyyid Ahmed dahî fevt olub hissesi sâbıkan livâ-i mezbûr Alaybeyisi el-Hâcc Ahmed 'arzıyla
6. Mustafa'ya tevcîh ve müteveffâ-yı mezbûrun nısf-ı cebelüsü ref' ve merkûm Seyyid İbrahim'in üç bin sekiz yüz (3800)
7. akca hissesi nısf-ı cebelü ile başmuhâsebede mukayyed ve nısf-ı cebelü bedeliyyesin edâya râzı iken livâ-i
8. mezbûrda cebelü tahsîldârı nısf-ı cebelü bedeliyyesi almağa kanâ'at itmeyüb mugâyir-i emr ve defter
9. bir nefer cebelü bedeliyyesi alurum deyu ta'addî eyledüğün bildirüb ol-vechile ta'addî ve ra'iyet olmayub
10. yedine emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûna mürâca'at olundukda
11. emr-i şerîfim üzere olduğu mestûr ve mukayyed ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz başmuhasebe defterlerine nazâr olundukda
12. iki buçuk nefer cebelüsü olduğu mukayyed bulunmağla defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Küçük Abdallu Cemaati'nden Kadioğlu Ahmet ve kardeşi Ak Mehmet'in evini adamlarıyla basarak eşyalarını gasp eden, aile efradını yaralayarak öldüren Kılıçbey'in ölümü üzerine Kadioğlu Ahmet ve Ak Mehmet'in varislerinin Kılıç'ın gasp ettiği eşyaların oğlu Koca'dan alınmasını talep etmeleri hakkında.

120/3

Kayseriyye Monlasına ve Bozok ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya ve Boğazlıyan Kazâları Nâ'iblerine ve Konya Mütesellimine ve Bozok Voyvodasına Hüküm ki,

1. Göçebe tâ'ifesinden Küçük Abdallu Cemâ'ati'nden Kadioğlu Ahmed nâm kimesne ile karındaşı Ak Mehmed nâm maktûlün
2. kızı Âişe ve oğulları Zülfikar ve Himmet ve İbrahim nâm yetimler gelüb gerek mezbûr Ahmed ve gerek karındaşı mezbûr Ak Mehmed
3. kendü hâllerinde olub kimesneye hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîleri yoğiken yine cemâ'at-i mezkûrdan bundan akdem fevt olan Kılıç
4. bey dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bu makûle fesâd ve şekâvet ve dâ'imen 'âdet -i müstemirresi olduğundan hevâsına tâbi' yine cemâ'at-i mezbûrdan
5. oğlu Koca ve Amber ve Halil ve Kılıç İsmail ve Osman ve Burnueğri Osman ve Kara Sultan ve Deli Hasan ve Kurtluoğlan
6. ve Yeğen Mehmed ve Sarı Haliloğlu (boşluk) ve Hacı Mehmed ve Fettah ve Amberoğlu dimekle ma'rûf nâm on dört nefer eşkiyâları ve dahî
7. sâ'irleri başına cem' ve mücerred celb-i mâl ve ahz-ı intikâm sevdâsıyla bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf gelüb ale's-seher
8. bunların evlerini basub mezbûr icrâ-yı katl kasdıyla yedi sekiz yerinden ve mezbûr Âişe'nin sol alnı ile barmaklarını darb ve mecrûh
9. eylediklerinden mâ'adâ yine mezbûr Ahmed'in kızı Fariha'yı karındaşı ve yetimlerin babaları mezbûr Ak Mehmed'i kılıç ve mızrak ile başlarının ikişer
10. yerinden darb ve katl ve diğeri kızı Âişe'yi dahî kulağı üzerinden ve zevcesi Hatice'yi sol kolunun iki yerinden ve mezbûr Mehmed'in zevcesi
11. Altın'ı dahî sol uyluğundan ve karındaşı Ali'nin başından kılıç ve mızrâk ile darb ve mecrûh eylediklerinden gayrı bir sim rahd
12. ve bir sim rişme ve bir sim hançer ve bir tüfenk ve bir karabina ve bir buşi ve bir çift bişto ve iki kılıç ve sâ'ir bi'l-cümle emvâl ve eşyâların
13. gasb idüb gadr-i küllî itmeleriyle bundan akdem ısdâr itdirdikleri emr-i şerîfimle mahalline varub mübâşirleri ma'rifetiyle mezkûr
14. Kılıç'ı ve muhallefâtın kabz iden oğlu mezbûr Koca'yı ve hevâdârları mezkûrları da'vet-i şer' eylediklerinde şer'-i
15. şerîfe ve virilen emr-i şerîfimle itâ'at eylemeyüb mezbûr Fettah ahz ve mürâfa'a olundukda üzerine sâbit olmuşken
16. ve taraf-ı şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken icrâ-yı hakk olunmayub gadr olduğun ve yedlerinde keşf hücceti olduğun ve mezbûrlar

17. taht-ı hükûmet ve kazâlarımızda mürûr üzere oldukların bildirüb Şeyhu'l-İslâm'dan virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince
16. şer'le görülüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Seyit Abdulkerim ve Seyit Süleyman'ın Karaman'dan İstanbul'a satılması için mekâri ile gönderdikleri mallarının makbuzlarını Hacı Abdi oğlu Mehmet ve yanındakilerin ziyan olduğunu iddia ederek eksik teslim etmeleri üzerine Abdulkerim ve Seyit Süleyman'ın kişilerin zimmetlerinde kalan mallarının alınmasını talep etmeleri hakkında.

121/1

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Abdulkerim ve Seyyid Süleyman zîde şerefuhumâ gelüb bunlar bundan akdem Eyâlet-i Karaman'dan Âstâne-i Sa'âdet'ime
2. îsâl için bir mikdâr metâ'larının beher yükünü sekizer guruş ücret virmek üzere mekârî tâ'ifesinden
3. kazâ-i mezbûrda sâkin Hacı Abdi oğlu Mehmed ve Tobaloğlu Hacı Ahmed ve Süleyman oğlu Hacı Mustafa ve Güçlü Ali
4. ve Kara Hacı oğlu Abdullah ve Hacı İvaz ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere bin yüz elli (boşluk) senesinde def' u teslîm
5. ve mezbûrlar dahî tesellüm ve Âstâne-i Sa'âdet'ime götürüb mahalline teslîm eylediklerinden makbûzların tamâmen teslîm itmeyüb
6. bir mikdârı zâyî' oldu deyu kavî-i mücerredleriyle gadr-i küllî ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb
7. fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb mezbûrların zimmetlerinde bâkî kalan mâl-ı merfû'ları alıvirilüb
17. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Beyşehir Sancağı'nda Bozkır Nahiyesi'ne bağlı Yağlıöyük, Boğazsaray ve Avdan köyleri sakinlerinin tapulu ve temessüklü vergilerini dahi ödedikleri arazi ve dalyanlarına Ahırlı Köyü sakinlerinin müdahale etmeleri ile ilgili köy ahalilerinin şikâyetleri hakkında.

121/2

Bozkır ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ze'âmet karyelerinden Beyşehir Sancağı'nda Bozkır Nâhiyesi'ne tâbi' Bogazsaray ve Yağlıöyük ve Avdan nâm karyeler ahâlîlerinden (boşlu) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk)
2. ve dahî ba'zıları gelüb bunların kurâ-i mezbûr taraflarında eben 'an-ceddin tabulu ve temessüklü mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâ'at ve
3. 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idegeldiği yerleriyle hibe dahî eyledikde mülk talyanlarında âharın alâkası olmayub dahl olunmak icâb
4. itmez iken yine ze'âmet karyelerinden Bozkır Nâhiyesi'ne tâbi' Ahırlı nâm karye ahâlileri zuhûr ve hevâlarına tâbi' fukarâya istinâden murâd-ı nesne
5. peydâ itdikleri hüccet ibrâzıyla zikr olunan talyan ve arâziye fuzûlî müdâhale itmeleriyle bundan akdem mezbûrlar ile mürâfa'a-i şer' olundukda
6. mezbûrların yedlerinde olan hüccetin mazmûnu muvâfık-ı şer' olmağla bi-vechi ve hilâf-ı kânûn müdâhaleden men' ve kat'-ı nizâ ve fasl-ı husûmet birle
7. kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadığın bildirüb eben 'an-ceddin zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin
8. sâhib-i arza edâ idegeldikleri tabulu ve temessüklü yerleri karâr-ı sâbıkan kendülere zabt ve zirâ'at itdirmeyüb mezbûrûn hilâf-ı
9. kânûn zâhir olan ta'addîleri men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda
10. Bozkır Nâhiyesi'ne tâbi'yüz nefer re'âyâ ve dokuz zemîn ve bir çiftlik ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı ve gendüm ve şa'îr ve 'öşr-i mâhî yekûn
11. ma'a gayrihâ on bin (10.000) akca yazar Karye-i Boğazsaray ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' yüz otuz beş nefer re'âyâ ve yedi zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât
12. ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve 'öşr-i mâhî yekûn ma'a gayrihâ on üç bin (13.000) akca yazar Karye-i Yağlıöyük ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' üç yüz dokuz
13. nefer re'âyâ ve on bir zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve 'öşr-i mâhî yekûn ma'a gayrihâ beş bin sekiz yüz (5800) akca

14. yazar Karye-i Çiftlik-i Kâfir ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' altmış iki nefer re'âyâ ve sekiz 'aded zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı-yı
15. gendüm ve şa'îr ve 'öşr-i mâhî yekûn ma'a gayrihâ dört bin beş yüz (4500) akca yazar Karye-i Adrana deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka
16. tahrîr olub ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' üç yüz sekiz nefer re'âyâ ve on bir zemin ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr
17. ve 'öşr-i mâhî yekûn ma'a gayrihâ on dört bin (14.000) akca yazar Karye-i Ahurlu defter-i mufassalda ol-dahî muharrir kalemiyle tahrîr olduğun
18. mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'levvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Bozkır Kazası sakinlerinden Seyit Ahmet, Hatip Seyit Abdurrahman, Yusuf Efendi, Ali Bey ve bazı kişilerin vergilerini ödedikleri arazi ve dalyanlarına Ahırlı Köyü sakinlerinin müdahale etmeleri ile ilgili kişilerin şikâyetleri hakkında.

121/3

Beyşehirli Mutasarrıfına Bozkır ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bozkır Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye ahâlîsinden Seyyid Ahmed ve Hatîb Seyyid Abdurrahman zîde şerefuhu ile Yusuf Efendi ve Ali Bey
2. dimekle ma'rûf kimesneler ve dahî sâ'irleri gelüb karye-i mezbûr tobrağında vâkı' (...) Yüklü/Büklü) (...)
3. (...) varınca hudûd-ı mezkûr ile mahdûd olan İnişdibi
4. dimekle ma'rûf arâzî ve talyan bunların yedlerinde olan sâhib-i arz temessüğü mücebince her sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin
5. sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâkı' Ahurlu nâm karye ahâlîsinden ma'lûmu'l-esâmî
6. kimesneler zuhûr ve sene-i merkûmeden mukaddem bizim idi deyu fuzûlî müdâhale itmeleriyle bundan akdem husûs-ı mezbûr bi-emr-i 'âlî
7. Seyyidişehirli Kādîsı Mevlânâ Seyyid Mustafa zîde fazluhu mâ'en ve Beyşehirli Sancağı mutasarrıfı ma'rifetiyle mahall-ı nizâ'ın üzerine sâhib-i
8. 'arz ve sâ'ir ba'zı ehl-i vukûf musinn u ihtiyâr kimesneler dahî hâzır oldukları hâlde mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûrlar
9. mu'ârazadan men' birle hüccet-i şer'iyye virilmişken memnû' olmadıklarından nâşî Karaman vâlîsi ma'rifetiyle Konya nâ'ibi ve Bozkır

10. kâdîsı emr-i şerîfimle ta'yîn olunan çavuş mübâşeretiyile mahall-i nizâ' üzerinde mürâfa'a-i şer' olunduklarından mu'ârazadan men' birle
11. tekrâr hüccet-i şer'iyye virilüb ve otuz dört seneden mütecâviz aldıkların ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb
12. ve bu makûle bir-vechle şer'le görölüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hüccet-i şer'iyye virilen ve on sene mürûr
13. iden tobrak da'vâsının tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezbûrlar mugâyir-i hüccet-i şer'iyye müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadığım
14. bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri
15. men'u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğın ecilden hüccet-i şer'iyyesi mücebince şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Divle ma'a Kureyş Kazası sakinleri ödemeleri gereken vergileri memurlara ödemelerine rağmen yine aynı kaza sakinlerinden Ümmühan oğlu Hacı Mustafa adlı kişinin ayânlık iddiasıyla vergilere zam yaparak ahaliye zulüm etmesi ile ilgili kaza sakinlerinin şikâyetleri hakkında.

121/4

Divle ma'a Kureyş ve [boşluk] Kâdîsı ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Divle ma'a Kureyş Kazâsı ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen
2. 'avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden emr ve defter mücebince
3. cem'ine me'mûr olanlara edâda kusûrları olmayub bir-vechle rencîde olunmak icâb ider hâlleri yoğiken
4. yine kazâ-i mezbûr sâkininden olub mütegalibe ve cebâbireden Ümmühani oğlu Hacı Mustafa dimekle ma'rûf kimesne
5. kendü hâlinde olmayub a'yânlık iddi'âsında olmağla bin yüz elli senesinden beru emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfleri
6. tevzî'inden kendü nefsiycün emr ve defterden ziyâde küllî akca zulm ve cebren tahsîl ve bu ana dek
7. yirmi kise akcadan mütecâviz akcaların alduğundan mâ'adâ hilâf-ı kânûn

8. nice dürlü ifk u iftirâları mutazammın mevâdd isnâdıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın
9. ma'lûmu'l-mikdâr akcaların dahî alduğundan bâkire kızların at virmek murâd
10. eyledikte bir mikdâr akcaların almadıkca virmeyüb küllî gadr ve ta'addîden nâşî
11. ahvâleri diğêr gûn perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî olduğun bildirüb
12. şer'le görölüb mezkûrûn hilâf-ı şer'i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın emr ve defterden
13. ziyâde aldığı hakkı kendüye giru ashâbına istirdâd ve icrâ-yı hakk ve mezbûra
14. ta'addî itdirilmeyüb men'u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden
18. mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

SONUÇ

Osmanlı Devleti dil, din, etnik yapı ve kültür bakımından çeşitlilik gösteren bir hususiyete sahip olup, bu çeşitliliğin süreklilik göstermesinde “adalet”, “liyakat” ve “zimmî hukukunu” esas alan yönetim anlayışı belirleyicidir.

Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren ve bilhassa Fâtih Sultan Mehmed devrinden Kanunî Sultan Süleyman'ın vefatına kadar geçen sürede (1451-1566) gerçekleşen yoğun fetih hareketleri sayesinde devasa bir toprağa hükmeder hale gelmiştir. Ancak bu genişleme siyasî, idarî ve ekonomik bazı olumsuzlukları beraberinde getirmiştir. Ayrıca Avrupa'nın Coğrafi Keşifler ile başlattığı sömürü merkezli dünyaya açılma faaliyetleri ucuz hammadde ve işgücü kaynağına ulaşmasının önünü açarken, tarihî ipek ve baharat yollarının ortasında yer alan Osmanlı'nın bu yollardan elde ettiği geliri zamanla kaybetmesine, fiyat ve nüfus artışı gibi bazı olumsuzluklar ile de karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Bu münasebetle XV. yüzyılın ortaları ile XVI. yüzyılın ortaları arasındaki süreçte en belirgin dönemini yaşayan “klasik” Osmanlı devlet-millet yapısı değişmeye yüz tutmuştur. Osmanlı Devleti devşirme kökenli eğitilmiş kullara dayalı güçlü bir idarî örgüt ile yerel güç odaklarının etkilerini sınırlayarak uzun süre merkeziyetçi devlet olma vasfını devam ettirebilmiş olmakla birlikte, XVIII. yüzyıl örneğinde olduğu gibi bazı dönemlerde taşra idaresi ağırlıklı olarak, ayan ve eşraf menşeli ağa ve beylerden teşekkül eden mahallî unsurların denetimine girmiştir. Vergi toplama, tarımsal üretimi devam ettirme ve güvenliği sağlama başta olmak üzere taşrada kamu hizmetlerini yürüten unsurlardan olan tımar sistemi, şehir ve kasaba ileri gelenleri olan bu ayân ve eşrafın faaliyetlerini gölgede bırakıyor iken, sistemin XVI. yüzyıl sonlarına doğru fonksiyonunu kaybederek çözülmeye başlaması ayân ve eşrafın devlet ile toplum arasındaki örgütlenme içerisinde yer edinmesine imkân vermiştir.

Devlet, özellikle XVII. yüzyılın başlarından itibaren iç ve dış gelişmelerden kaynaklanan yeni şartlara intibak etmek amacıyla çeşitli uygulamalara girişmiştir. Asker kaçaklarının artışı ve taşradaki askerî teşekküllerin savaflara katılmaya uzak durmalarına önlem olarak asker ihtiyacının sekban adı altında Anadolu halkından toplanmasına hız verilmesi ve her türden gelir kaleminin sıklıkla “iltizam” sistemiyle işletilmeye başlanması bu uygulamalar arasında öne çıkanlardır. Ancak, benzer girişimler yerel unsurlara önceki dönemlere oranla daha fazla ihtiyaç duyulmasıyla sonuçlanmıştır. 1683 Viyana bozgunu ve sonrasında yaşanan askerî başarısızlıklar siyasî ve toplumsal yapıyı zedelerken, devletin vergi ve asker

toplamada sıkıntı yaşamasına da yol açmıştır. Savaşa katılmakla görevli olanlar da kendilerine emir verilmesine rağmen savaşa katılmakta isteksiz davranmıştır. Vergi toplama meselesinin yanı sıra eşkıyalık hareketlerini de önleyemeyen devlet taşradaki ayân ve eşraf ile iş birliği yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Vergi toplama işinde iltizam ve emanet uygulamalarının geri plana itilerek 1695 yılında “malikâne” sistemine geçilmesi ise taşra örgütlenmesinde köklü bir değişime neden olmuştur. Malikâne sahipleri çoğunlukla İstanbul’da yaşayan üst düzey devlet memurları (askerîler) olduklarından, malikâne adı altında ihale ile aldıkları devlet gelirlerinin idaresini/vergilendirmesini kendi namlarına taşradaki mahallin ileri gelenlerine yeniden ihale ile vermeleri, taşradaki mahallî unsurların zenginleşmesine, güç, itibar ve statü sahibi olmalarına esaslı bir sebep teşkil etmiştir. Merkezî hükümet mahallî unsurları dışlayacak güçte olmadığından, yerel güçlerin devlet sistemine katılımları bu şekilde hızlanmıştır. Dolayısıyla devlet sistemi köklü bir değişim ve dönüşüm sürecine girmiş bulunmaktadır. Osmanlı taşra yerleşimlerinin idaresi ayân ve eşrafın; ağa ve beylerin eline geçmekle beraber bu değişim sürecinde kırsaldaki ahalinin güvenlik şartlarının iyileştiğini söylemek güçtür. XVIII. yüzyılın ilk yarısı, büyük bir savaşa girişilmemesi nedeniyle Osmanlı Devleti için nispeten istikrarlı geçse de, devlet taşradaki sosyal yapıyı iyileştirme açısından gerekli önlemleri alamamış, ahalinin güvenlik ve adalet anlamındaki mağduriyetleri giderilememiştir.

Nitekim çalışma konusu olan ve 1742-1743 yıllarını kapsayan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s. 61-121) Osmanlı Devleti’nin içinde bulunduğu sosyal, siyasal ve ekonomik durumu hakkında geniş bilgiye ulaşma imkânı sağlamaktadır. Bu bağlamda Karaman Eyaleti’ni kapsayan coğrafyada meydana gelen eşkıyalık ve asayiş olayları hakkında bu ahkâm defteri önemli bilgiler içermektedir. Asayişin bozulduğu ve ayânların imparatorluğun tüm coğrafyasında arttığı bir dönemde toplumda meydana gelen çeşitli zulüm ve şiddet olaylarına sıklıkla rastlanılmaktadır. Devletin içinde bulunduğu sosyal, siyasal ve ekonomik çözülmeye veya değişime paralel olarak gerek halktan ve gerekse devlet yöneticilerinden kaynaklanan hırsızlık, adam kaçırma, ev basma gibi faaliyetleri içine alan şikâyetlerin nihayeti yoktur. Bu şiddet sarmalı hem bireysel olarak ve hem de tüm ahaliye karşı gerçekleşen, ahalinin perişan olmasına sebep olan zulüm ve eşkıyalık hareketleri şeklinde gerçekleşmekteydi.

Eyalet sınırları içinde meskûn olan ahalinin şikâyetleri arasında alacak-verecek meseleleri önemli bir yer tutmaktaydı. Bu meseleler vasıtasıyla kişilerin ekonomik durumları, borç alan ve borç verenlerin etnik ve dinî kökenleri ile ilgili bilgilere ulaşmak mümkün olduğu

gibi, eyalette 1740'larda dinî, siyasî, iktisadî ve sosyal açıdan toplumun önderliğini yapanları veya topluma sıkıntı yaratan kimseleri tespit edebilmek mümkündür.

Eyaletteki arazilerin tasarruf şekli ve bu arazilerden alınan vergiler hakkında da önemli sayıda kayıt mevcuttur. Bu kayıtlar, XVIII. yüzyılda Karaman Eyaleti'nde, klâsik Osmanlı toprak sisteminin (tımâr, zeamet, has) uygulamada olduğunu göstermektedir. Ancak gerek devlete ait bu toprakları tasarruf edenler (işleyenler/ekip biçenler) ve gerekse vergilendirenlerin (tımâr sahiplerinin) birbirleriyle olan sorunlarının had safhada olması, 1580'lerden beri çözümlenme sürecine giren tımâr sisteminin 1740'larda çok sıkıntılı bir süreçten geçtiğini göstermektedir. Arazi ile ilgili şikâyetlerde ise sınır anlaşmazlıkları ve nadir de olsa su anlaşmazlığına dair bilgiler öne çıkmaktadır. Arazi ile ilgili şikâyetlere çözüm getirilirken, defterhanede mahfuz bulunan ilgili defterlere başvuru yapıldığı görülmektedir. Defterde vergi ile ilgili şikâyet konularına bakıldığında, reyanın vergisini ödemeye yanaşmaması veya vergisini eksik ödemesi gibi durumların yaşandığını ya da bunun tam tersi olarak ahalinin vergisini ödemediği halde vergiyi tahsil eden devlet görevlilerinin kanuna aykırı (fazla veya haksız) vergi talebinde bulduklarını görmek mümkündür. Vergi ile ilgili diğer bir şikâyet konusu ise devletin içinde bulunduğu sosyal ve siyasal koşullara paralel olarak ayânlık iddiasında bulunan kişilerin vergi talebinde bulunmasından kaynaklanmaktaydı. Vakıf gelirlerine müdahale edilmesi de vergi ile ilgili şikâyetlerin bir diğer nedenidir.

1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde miras konusuyla ilgili şikâyetleri içeren kayıtlar mevcuttur. Bu kayıtlar, Osmanlı Devleti'nde kadınların ve çocukların miras paylaşımı konusunda haklarının ziyadesiyle gözetildiğini, kişilerin haklarını özgürce arayabildiklerini göstermektedir.

Neticede 1700'lerde her anlamda önemli bir değişim ve dönüşüm sürecini yaşamakta olan Osmanlı Devleti'nde taşradan gelen taleplere seri şekilde ve adalet önceliğinde cevap verebilmek; çözüm bulabilmek (bürokratik işleyişi hızlandırmak) amacıyla 1742 yılında Reisülküttap Mehmet Ragıb Efendi tarafından bölgesel olarak tutulmaya başlanan Şikâyet Defterleri; XVIII. yüzyılda tutulduğu bölgenin idarî, siyasî, sosyal, ekonomik, askerî vb. birçok konu hakkında bilgiler veriyor olmasıyla önemli bir bilgi kaynağıdır. Bilhassa çeşitli nedenlerle korunamayan ve günümüze ulaşma imkânı bulamayan, taşranın en önemli veri, bilgi kaynağı konumunda olan Şeriyeye Sicillerine sahip olmayan yerleşimler açısından 1740'lara tarihli Eyalet Ahkâm Defterleri, sağladıkları veriler ile mahallin gözü,

kulağı olmalarıyla, yerel tarih çalışmalarına kaynaklık ediyor olmalarıyla da önemli kaynaklar arasındadır.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 61-121.

Basılı Kaynaklar

Ayn-ı Ali Efendi, **Risale-i Kavanin-i Âl-i Osman Hulasa-i Mezamin-i Defter u Divan**, TBMM Kütüphanesi Açık Erişim Koleksiyonu (1680).

Araştırma-İnceleme Eserleri

ÁGOSTON Gábor, **Osmanlı'da Ateşli Silahlar ve Askeri Devrim Tartışmaları**, (Çev: K. Şakul), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017.

AKDAĞ Mustafa, **Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası Celalî İsyânları**, Cem Yayınları, İstanbul 1995.

AKINCI Tunç, **1560 Cerbe Deniz Savaşının Türk ve İspanyol Tarihindeki Yeri**, Ankara Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008.

AKTAŞ Necati, "Atik Şikâyet Defteri", **DİA**, C: 4 (1991), s. 68.

AKTEPE Münir, "III. Ahmed", **DİA**, Cilt: 2 (1989), s. 34-38.

ALTINAY Ahmet Refik, **Kadınlar Saltanatı**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2005.

ALTINAY Ahmet Refik, **Lâle Devri (1718-1730)**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2010.

AYGÜN Necmettin, "Gümülcine Ayânı Tokadçıklı Süleyman 1761 (?)-1804", **Bellekten**, Sayı 171, (2010), s.706-767.

AYGÜN Necmettin, **Nüfus Defterlerinde Aksaray'ın Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1830-1845)**, C:1, T.C. Aksaray Üniversitesi Somuncu Baba Tarih ve Kültür Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2016.

BARKEY Karen, **Eşkıyalar ve Devlet**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999.

BAYKARA Tuncer, “Konya”, **DİA**, C: 26 (2002), s. 182-187.

BİLGE Sadık Müfit, “Karaman Eyaletinin Tarihi Coğrafyası ve İdari Taksimatı (XV.-XVIII. Yüzyıllar)”, **International Review of Turkish Studies**, Spring 2011, Vol: 1, Issue:1, s. 50-66.

BİLGE Sadık Müfit, **Osmanlı Çağı’nda Kafkasya 1454-1829**, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2012.

BOSTAN İdris, “Alanya”, **DİA**, C: 2 (1989), s. 339-341.

BOSTAN İdris, **Osmanlı Denizciliği**, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006.

ÇAYIRDAĞ Mehmet, “Kayseri İskân Hareketleri”, **Kayseri Ansiklopedisi**, C: 3, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, s. 345-350.

ÇELİK Şenol, “İçel”, **DİA**, C: 22 (2000), s. 450-455.

ÇİÇEK Gül, **1899 Numaralı (H. 1146-1149/M.1733-1737) Trabzon Kadı Sicili’nin Çevrimyazısı ve Değerlendirilmesi**, Aksaray Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2017.

De BUSBECQ Ogiler Ghislain, **Türk Mektupları**, Çev: H. Özkan, Ark Yayınları, İstanbul 2002.

DEMİRCİ Süleyman, “XVII. Yüzyılda Niğde Sancağı’nın İdari Birimi Olarak Ürgüp Kazası Hakkında Gözlemler”, **1. Uluslararası Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildirileri**, 16-19 Kasım, Nevşehir, s. 269-280

DÜNDAR Recep, **Kıbrıs Beyler Beyliği (1570-1670)**, İnönü Üniversitesi SBE Basılmamış Doktora Tezi, Malatya 1998.

EMECEN Feridun, “Mitler ve Gerçekler Arasında: Giresun’da Seyyid Vakkas Efsanesi ve Giresunlu Seyyid Mehmed Paşa”, **Karadeniz İncelemeleri**, Sayı 5 (2008), s.77-92.

EMECEN Feridun, **Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum**, Timaş Yayınları, İstanbul 2011.

EMECEN Feridun, **Osmanlı Klasik Çağında Siyaset**, Timaş Yayınları, İstanbul 2009.

ERAVCI H. Mustafa-KİREMİT İlker, “Lale Dönemi ve Patrona Halil İsyanı Üzerine Yeni Değerlendirmeler”, **Tarih Okulu**, Sayı VIII (2010), s. 79-93.

ERDOĞAN ÖZÜNLÜ Emine-GÜMÜŞÇÜ Osman, “Osmanlı İmparatorluğu’nda İç Göç Aktörleri Olarak Çift-Bozanlar”, **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt: 49, Sayı: 1 (Mart 2016), s. 47-49.

ERDOĞRU Mehmet Akif, “Beyşehir”, **DİA**, C: 6 (1995), s. 84-85.

ERDOĞRU Mehmet Akif, “Karaman Vilayetinin İdari Taksimatı”, **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, C: 12 (1992), s. 425-430.

ERDOĞRU Mehmet Akif, **Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı (1522-1584)**, IQ Kültür Sanat Yayınları.

ERGENÇ Özer, **XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2012.

GAZEL Ahmet Ali, “İçel Sancağı’nın Yönetim Merkezi Olmak İçin Kazalar Arasında Yaşanan Mücadele”, **Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, Sayı 56 (2016), s. 1215-1253.

GENÇ Mehmet, “İltizam”, **DİA**, Cilt: 22 (2000), s.154-158.

GENÇ Mehmet, “Mâlikâne”, **DİA**, Cilt: 27 (2003), s. 516-518.

GENÇ Mehmet, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Yayınları, İstanbul 2000.

GÖKBİLGİN Tayyip, “**XVI. Asrın Başlarında Kayseri Şehri ve Livası**”, **Zeki Veleli Togan’a Armağan**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2010.

GÖNÜLLÜ Ali Rıza, **Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Alanya (1908-1938)**, Marmara Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2003.

GÜLDÜOĞLU Emine, **Osmanlı Merkez-Taşra İlişkileri Çerçevesinde XVII. Yüzyılda Kayseri Sancağı**, Erciyes Üniversitesi SBE Basılmamış Doktora Tezi, Kayseri 2011.

GÜNAY Ramazan, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişimi, Seyri, Muhtevası ve Önemi”, **Süleyman Demirel Üniversitesi SBE Dergisi**, Sayı 17 (2013), s. 9-29.

GÜNÇİKTİ Murat, **795 Numaralı Temettuat Defterine Göre Kırşehir Merkez Kazası Sosyo-Ekonomik Durumu (1250/1834-35)**, Selçuk Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2010.

HALAÇOĞLU Yusuf, **XVI-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı**, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014.

HAYTA Necdet-ÜNAL Uğur, **Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri (XVII. yy. Başlarından Yıkılışına Kadar)**, Gazi Kitabevi, Ankara 2010.

HÜSEYİNKLİOĞLU Ayşegül, Handan Arslan, "16. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Niğde Kazası Yerleşme Merkezlerinin Tespiti", **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C: 19 (2009), Sayı 2, s. 299-314.

İNALCIK Halil, "Eyalet", **DİA**, C: 11 (1995), s. 548-550.

İNALCIK Halil, "Osmanlı Hukuk Sisteminde Adâletin Üstünlüğü", **Halil İnalçık Adâlet Kitabı**, B. Selim Aslantaş (Ed.), Yeditepe Yayınları.

İNALCIK Halil, "Osmanlı Para ve Ekonomi Tarihine Toplu Bir Bakış", **Halil İnalçık Makaleler I**, Doğu Batı, Ankara 2005, s.164-196.

İNALCIK Halil, "Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hâl ve Arz-ı Mahzar'lar", **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, Sayı 7-8 (1988), s. 33-54.

İNALCIK Halil, **Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-II**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014.

İNALCIK Halil, **Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-IV**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2018.

İNALCIK Halil, **Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-III**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015.

İNALCIK Halil, **Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009.

İNALCIK Halil, **Osmanlı Tarihinde İslâmiyet ve Devlet**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016.

İNBAŞI Mehmet, "XVI. Yüzyıl Başlarında Aksaray Şehri", **Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bilimleri Araştırma Dergisi**, Sayı 24 (1997), s. 179-188.

İPŞİRLİ Mehmet, "Beylerbeyliği", **DİA**, C: 6 (1992), s. 69-74.

İPŞİRLİ Mehmet, "Kayseri", **DİA**, C: 25 (2002), s. 96-101.

İPŞİRLİ Mehmet, "Mahzar", **DİA**, C: 27 (2003), s. 398-401.

KAYA Mehmet, “XX. Yüzyıl Başlarında Niğde Sancağı'nın Nüfusuna Dair”, **Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, Sayı 19 (2006), s. 193-210.

KILIÇ Orhan, “Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilâtı: Beylikler, Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)”, **Türkler**, C: 9 (2002), s. 887-897.

KONYALI İ. Hakkı, **Âbideleri ve Kitabeleri ile Niğde Aksaray Tarihi**, C: 1, Fatih Yayınevi, İstanbul 1974.

KONYALI İ. Hakkı, **Konya Tarihi**, Memleket Gazetesi Yayınları, Konya 2007.

KÖSE Osman, “XVIII. Yüzyıl Osmanlı-Rus Münasebetleri”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C: 1 (1999-2014), s.536-549.

KUZUCU Serhat, “Rusya Ahidname Defterine Göre XVIII. Yüzyılda Osmanlı-Rus Ticari İlişkilerinin Seyri”, **TAD**, Sayı: 59 (2016), s. 63-83.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S, “Mühimme Defteri”, **DİA**, C: 31 (2006), s. 520-523.

METİN Rafet, “XVI. Yüzyılda Niğde Sancağında Demografik Yapı Üzerine Bir Değerlendirme”, **International Journal of Social Science**, Numer 45, Srpring III (2016), s. 35-52.

METİN Rafet, “XVI. Yüzyılda Niğde ve Kırşehir Sancaklarında Mahalle Yapılanması”, **Karadeniz Araştırmaları**, Sayı 20 (Kış 2009), s. 45-58.

METİN Rafet, **XVI. Yüzyılda Orta Anadolu'da Nüfus ve Yerleşme (Bozok, Kırşehir ve Nevşehir ve Keskin Örneği)**, Gazi Üniversitesi SBE Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2007.

MUMCU Ahmet, “Divan-ı Hümayun”, **DİA**, C: 9 (1994), s. 430-432.

MUMCU Ahmet, **Divan-ı Hümayun**, Phoenix Yayınevi, Ankara 2007.

NEUMANN Christoph K, “Siyasi ve Diplomatik Gelişmeler”, **Türkiye Tarihi 1603-1839**, Suraiya Faroqhi (Ed.), İstanbul 2016, s.69.

OFLAZ Mustafa, “Niğde”, **DİA**, C: 33 (2007), s. 92-95.

ORTAYLI İlber, “İkinci Viyana Kuşatmasının İktisadî Sonuçları Üzerine”, **Osmanlı Araştırmaları II**, İstanbul 1981.

ÖZ Mehmet, **Kanun-ı Kadîmin Peşinde Osmanlı'da “Çözülme” ve Gelenekçi Yorumları**, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010.

- ÖZCAN Abdülkadir, “Pasarofça Antlaşması”, **DİA**, Cilt: 34 (2007), s. 177-181.
- ÖZDEMİR Tuncay, “Akşehir’in Tarihi, Beşeri ve İktisadi Coğrafyasına Kısa Bir Bakış”, **I. Uluslararası Şelçuklu’dan Günümüze Akşehir Kongresi ve Sanat Etkinlikleri**, Akşehir, 20-21 Kasım 2008, s. 91-100.
- ÖZKAN Selim Hilmi, “XVI. Yüzyıl Kayıtlarına Göre Alâiye (Alanya) Sancağında Yer Adları Üzerine Bir İnceleme”, **International Journal of Social Science**, Vol: 5, Issue: 3 (2012), s. 169-182.
- ÖZKUL Ali Efdal, **Kıbrıs Adasının Sosyo-Ekonomik Tarihi (1726-1750)**, Marmara Üniversitesi SBE Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002.
- ÖZVAR Erol, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2003.
- PAMUK Şevket, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Paranın Tarihi**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999.
- SAHİLLİOĞLU Halil, “Ahkâm Defteri”, **DİA**, C: 1 (1998), s. 551.
- SOLAK İbrahim, “Osmanlı Devleti’nde Taşra Teşkilatı”, **Osmanlı Teşkilat Tarihi**, T. Gündüz (Ed.), Grafiker Yayınları, Ankara 2012.
- STOYE John, **Viyana Kuşatması**, Çev: D. Türkömer, Doğan Kitap, İstanbul 2004.
- SÜMER Faruk, “Karamanoğulları”, **DİA**, C: 24 (2001), s. 454-460.
- ŞAHİN İlhan, “Aksaray”, **DİA**, C: 2 (1989) s. 291-292.
- ŞAHİN İlhan, “Akşehir”, **DİA**, C: 2 (1989), s. 298-299.
- ŞAHİN İlhan, “Kırşehir”, **DİA**, C: 25 (2002), s. 482-484.
- ŞAHİN İlhan, **Osmanlı Döneminde Konar-Göçerler**, Eren Yayınları, İstanbul 2006.
- ŞAHİN İlhan, **Tarihte Kırşehir**, Eren Yayınları, İstanbul 2011.
- ŞENOL Çelik, **Osmanlı Taşra Teşkilatında İçel Sancağı (1500-1584)**, Marmara Üniversitesi SBE Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 1994.
- ŞİMŞİR Nahide, “Ahkâm Defterlerinin Tarihi Kıymeti ve 107 No’lu Anadolu Ahkâm Defterleri’ndeki İzmir ile İlgili Hükümler”, **Tarih İncelemeleri Dergisi**, C: 9 Sayı 1 (1994), s. 357-390.

TAPAN Filiz, **2 Numaralı Ahkâm Defterlerinde Yer Alan Kütahya Sancağı ile İlgili Hükümlerin Analizi**, Gazi Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2010.

THYS-ŞENOCAK L, **Hatice Turhan Sultan**, Çev: A. Ortaç, Kitap Yayınevi, İstanbul 2009.

TUĞLUCA Murat, **Osmanlı Devleti'nde Şikâyet Mekanizması**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016.

TURAN Mustafa, II. Viyana Muhâsarası: Osmanlı Devleti'nde Siyasî, İdarî ve Askerî Çözülme, **OTAM**, Sayı: 9 (1998), s. 389-429.

TURAN Şerafettin, “Fâtih Mehmet-Uzun Hasan Mücadelesi ve Venedik”, **Anlara Üniv. D. T. C. Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi**, C: III, Sayı 4-5'ten ayrışım, Ankara Üniversitesi Basımevi 1967, s. 108-109.

TUŞ Muhittin, **Sosyal ve Kültürel Açından Konya**, Tablet Yayınları, Konya 2017.

UZUNÇARŞILI İ. Hakkı, **Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.

UZUNÇARŞILI İ. Hakkı, **Osmanlı Tarihi**, C: IV, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1995.

VARLIK M. Çetin, “Anadolu Eyaleti”, **DİA**, C: 3 (1991), s. 143-144.

YALÇINKAYA Alaeddin, “**Osmanlı Devleti'nin Batı Politikası-Zitvatorok'tan Küçük Kaynarca'ya**”, **Türk Dış Politikası**, M. Bıyıklı (Ed.) C: II, İstanbul 2010, s.47.

YETKİN Nilüfer, **136 Numaralı Tahrir Defterine Göre XVI. Yüzyıl Sonlarında Kayseri**, Gazi Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007.

YÖRÜK Doğan, “XV-XVI. Asırlarda Akşehir Kent Merkezinin Nüfus Yapısı”, **Bilig**, S: 45, Ankara (2008), s. 165-198.

YÖRÜK Doğan, **XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı**, Tablet Kitabevi, Konya 2005.

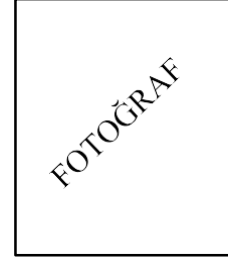
ZORLU Tuncay, **Osmanlı ve Modernleşme**, Timaş Yayınları, İstanbul 2014.

FLEISCHER H. Cornell, **Tarihçi Mustafa Âli**, Çev: Ayla Ortaç, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996.

ÖZEL Oktay, **Türkiye 1643**, İletişim Yayınları, İstanbul 2016.

ÖZEL Oktay, **Dün Sancısı**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2015.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	KAYMAZ, Bahar
Uyruğu	T.C
Doğum tarihi ve yeri	10.03.1987
Medeni hali	Evli
Telefon	
Faks	
E-posta	eymeneren.68@gmail.com

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet yılı
Lise	Kamber Demir Lisesi	2005
Üniversite	Aksaray Üniversitesi	2014
Yüksek Lisans	Aksaray Üniversitesi	2019
Doktora	-	-

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
-	-	-

Yabancı Dil	İngilizce
-------------	-----------